

PORABA ZDRAVIL, PREDPISANIH NA RECEPT V SLOVENIJI V LETU 2022

Ljubljana, maj 2023

PORABA ZDRAVIL, PREDPISANIH NA RECEPT V SLOVENIJI V LETU 2022

Urednika | Tatja Kostnapfel
Tit Albreht

Izdajatelj | Nacionalni inštitut za javno zdravje, Trubarjeva 2, Ljubljana

Za izdajatelja | Ivan Eržen, Branko Gabrovec

Strokovni pregled | Jurij Fürst

Oblikovanje | Kati Rupnik

Elektronski vir | <http://www.nijz.si>

Kraj in leto izdaje | Ljubljana, 2023

ISSN | 2385-9741

Publikacija ni lektorirana.

Uporaba in objava podatkov, v celoti ali deloma,
dovoljena le z navedbo vira:

*Kostnapfel T, Albreht T (ur.). Poraba ambulantno
predpisanih zdravil v Sloveniji v letu 2022. Maj 2023.
Ljubljana: Nacionalni inštitut za javno zdravje.*

Copyright©2022, Nacionalni inštitut za javno zdravje

Vsebina

KAZALO TABEL	5
KAZALO SLIK	5
POVZETEK	7
1. SPREMLJANJE PORABE ZDRAVIL.....	9
1.1 UVOD	9
1.2 METODOLOGIJA	10
1.3 MEDNARODNA PRIMERLJIVOST.....	10
1.4 RAZVRŠČANJE ZDRAVIL	11
1.5 MEDSEBOJNO ZAMENLJIVA ZDRAVILA.....	12
1.6 TERAPEVTSKE SKUPINE ZDRAVIL	12
2. SPLOŠNI PODATKI O PORABI ZDRAVIL NA RECEPT V LETU 2022	14
2.1 DEMOGRAFSKI PODATKI.....	14
2.2 LEKARNIŠKA DEJAVNOST	16
2.2.1 Lekarne	16
2.2.2 Vsi zaposleni farmacevtski delavci.....	17
2.2.3 Zaposleni v lekarniški službi.....	17
2.3 ŠTEVILO IZDANIH RECEPTOV V LETU 2022	21
2.4 PREDPISOVANJE ZDRAVIL PO REGIJAH.....	25
2.5 ŠTEVILO RECEPTOV/1.000 PREBIVALCEV.....	25
2.6 PREDPISOVANJE ZDRAVIL PO STAROSTNIH SKUPINAH IN SPOLU.....	27
3. SPLOŠNI PODATKI O PREDPISOVANJU ZDRAVIL NA RECEPT PO GLAVNIH ATC SKUPINAH V LETU 2022	28
3.1 NAJPOGOSTEJE PREDPISANA ZDRAVILA NA RECEPT PO ATC SKUPINAH IN STATISTIČNIH REGIJAH V LETU 2021.....	28
3.2 ŠTEVILO RECEPTOV PO ATC SKUPINAH, SPOLU IN STATISTIČNIH REGIJAH.....	32
3.3 ŠTEVILO RECEPTOV IN VREDNOST PREDPISANIH ZDRAVIL PO ATC SKUPINAH TER LISTAH ZDRAVIL V LETU 2022.....	38
3.4 ZDRAVILA, PREDPISANA NA RECEPT PO ATC KLASIFIKACIJI IN PRIKAZANA V ŠTEVILU DDD IN DID	39
3.5 NAJPOGOSTEJE PREDPISANE ZDRAVILNE UČINKOVINE IN GOTOVA ZDRAVILA (5. NIVO ATC KLASIFIKACIJE)	42
3.5.1 Zdravila, predpisana na zeleni recept.....	43
3.5.2 Zdravila, predpisana na beli recept	45

4. PREDPISOVANJE ZDRAVIL PO POSAMEZNIH ANATOMSKIH SKUPINAH ATC KLASIFIKACIJE V LETU 2022	48
4.1 ZDRAVILA ZA BOLEZNI PREBAVIL IN PRESNOVE (ATC SKUPINA A)	48
4.2 ZDRAVILA ZA BOLEZNI KRVIL IN KRVOTVORNIH ORGANOV (ATC SKUPINA B)	61
4.3 ZDRAVILA ZA BOLEZNI SRCA IN OŽILJA (ATC SKUPINA C)	66
4.4 ZDRAVILA ZA BOLEZNI KOŽE IN PODKOŽNEGA TKIVA (ATC SKUPINA D)	81
4.5 ZDRAVILA ZA BOLEZNI SEČIL IN SPOLOVIL TER SPOLNI HORMONI (ATC SKUPINA G).....	88
4.6 HORMONSKA ZDRAVILA ZA SISTEMSKO ZDRAVLJENJE – RAZEN SPOLNIH HORMONOV IN INZULINOV (ATC SKUPINA H)	96
4.7 ZDRAVILA ZA SISTEMSKO ZDRAVLJENJE INFEKCIJ (ATC SKUPINA J)	100
4.8 ZDRAVILA Z DELOVANJEM NA NOVOTVORBE IN IMUNOMODULATORJI (ATC SKUPINA L).....	108
4.9 ZDRAVILA ZA BOLEZNI MIŠIČNO – SKELETNEGA SISTEMA (ATC SKUPINA M).....	117
4.10 ZDRAVILA Z DELOVANJEM NA ŽIVČEVJE (ATC SKUPINA N)	122
4.11 ANTIPARAZITIKI, INSEKTICIDI IN REPELENTI (ATC SKUPINA P).....	150
4.12 ZDRAVILA ZA BOLEZNI DIHAL (ATC SKUPINA R)	152
4.13 ZDRAVILA ZA BOLEZNI ČUTIL (ATC SKUPINA S)	160
4.14 RAZNA ZDRAVILA (ATC SKUPINA V)	165
5. ZDRAVILA ZA IZVAJANJE PROGRAMA CEPLJENJA.....	168
6. LITERATURA IN VIRI.....	175

Kazalo tabel

TABELA 2. 1: PREBIVALSTVO PO SPOLU IN STATISTIČNIH REGIJAH, SLOVENIJA, 2022.....	14
TABELA 2.2: PREBIVALSTVO PO SPOLU IN STAROSTNIH SKUPINAH, SLOVENIJA, 2022	15
TABELA 2.3: JAVNI IN ZASEBNI LEKARNIŠKI ZAVODI PO POSAMEZNIH REGIJAH, SLOVENIJA, 2022.....	16
TABELA 2.4: VSE LOKACIJE JAVNIH IN ZASEBNIH LEKARN S PODRUŽNICAMI PO POSAMEZNIH REGIJAH, SLOVENIJA, 2022	16
TABELA 2.5: VSI ZAPOSLENI FARMACEVTSKI DELAVCI PO POSAMEZNIH DEJAVNOSTIH V SLOVENIJI V LETU 2022.....	17
TABELA 2.6: ZAPOSLENI V JAVNIH IN ZASEBNIH LEKARNAH NA PRIMARNI RAVNI PO STATISTIČNIH REGIJAH, SLOVENIJA, 2022.....	18
TABELA 2.7: SPLOŠEN PREGLED O ZAPOSLENIH MAGISTRIH FARMACIJE (FARMACEVTIH), ŠTEVILO PREBIVALCEV, KI JIH OSKRBUJE EN FARMACEVT, TER ŠTEVILO IZDANIH RECEPTOV NA ENEGA LEKARNIŠKEGA FARMACEVTA V LEKARNAH PO STATISTIČNIH REGIJAH V LETU 2022	18
TABELA 2.8: ŠTEVILO IN VREDNOST RECEPTOV V LETU 2022, SLOVENIJA (S TRENDOM 2022/2021).....	21
TABELA 2.9: ŠTEVILO IZDANIH RECEPTOV GLEDE NA RAZVRSTITEV NA LISTO ZDRAVIL, SLOVENIJA, 2016 – 2022	23
TABELA 2.10: POVPREČNA VREDNOST ENEGA RECEPTA V EUR GLEDE NA RAZVRSTITEV ZDRAVIL NA LISTE, SLOVENIJA, 2016 – 2022.....	24
TABELA 2.11: ŠTEVILO IN VREDNOST (V EUR) IZDANIH RECEPTOV PO VRSTI RECEPTA IN GLAVNIH SKUPINAH ATC KLASIFIKACIJE, SLOVENIJA, 2022	24
TABELA 2.12: SKUPNO ŠTEVILO RECEPTOV PO STATISTIČNIH REGIJAH IN SPOLU V LETU 2022.....	25
TABELA 3.1: ŠTEVILO IZDANIH RECEPTOV IN VREDNOSTI TER ŠTEVILO DDD IN DID ZA GLAVNE ANATOMSKE SKUPINE ATC KLASIFIKACIJE, SLOVENIJA, 2022.....	29
TABELA 3.2: ŠTEVILO IZDANIH RECEPTOV NA 1.000 PREBIVALCEV PO ATC SKUPINAH IN STATISTIČNIH REGIJAH, SLOVENIJA, 2022.....	31
TABELA 3.3: ŠTEVILO IZDANIH RECEPTOV TER VREDNOSTI IZDANIH ZDRAVIL PO ATC SKUPINAH TER SPOLU V LETU 2022.....	32
TABELA 3.4: ŠTEVILO IN VREDNOST IZDANIH RECEPTOV PO LISTAH ZDRAVIL IN PO GLAVNIH SKUPINAH ATC KLASIFIKACIJE, SLOVENIJA, 2022	38
TABELA 3.5: ŠTEVILO DDD PO GLAVNIH SKUPINAH ATC KLASIFIKACIJE V LETIH 2013 DO 2022.....	39
TABELA 3.6: ŠTEVILO DID PO GLAVNIH SKUPINAH ATC KLASIFIKACIJE V LETIH 2013 DO 2022	40
TABELA 3.7: NAJPOGOSTEJE PREDPISANE UČINKOVINE V LETU 2022	42
TABELA 3.8: DESET UČINKOVIN, ZA KATERE JE BILO PORABLJENIH NAJVEČ SREDSTEV V LETU 2022.....	43
TABELA 3.9: DESET NAJPOGOSTEJE PREDPISANIH ZDRAVIL NA ZELENI RECEPT V LETU 2022	44
TABELA 3. 10: DESET ZDRAVIL Z NAJVIŠJO VREDNOSTJO IZDANIH RECEPTOV NA ZELENI RECEPT V LETU 2022	45
TABELA 3.11: DESET NAJPOGOSTEJE PREDPISANIH ZDRAVIL NA BELI RECEPT V LETU 2022.....	46
TABELA 3. 12: DESET ZDRAVIL Z NAJVIŠJO VREDNOSTJO IZDANIH BELIH RECEPTOV V LETU 2022	47
TABELA 4.1: ŠTEVILO PREDPISANIH RECEPTOV, VREDNOST IZDANIH ZDRAVIL TER ŠTEVILO DDD IN DID V SKUPINI ZDRAVIL ZA BOLEZNI PREBAVIL IN PRESNOVE (ATC SKUPINA A) V LETU 2022	49
TABELA 4.2: ŠTEVILO PREDPISANIH RECEPTOV, VREDNOST IZDANIH ZDRAVIL TER ŠTEVILO DDD IN DID V SKUPINI ZDRAVIL ZA BOLEZNI KRVI IN KRVOTVORNIH ORGANOV (B) V LETU 2022	61
TABELA 4.3: ŠTEVILO PREDPISANIH RECEPTOV, VREDNOST IZDANIH ZDRAVIL TER ŠTEVILO DDD IN DID V SKUPINI ZDRAVIL ZA BOLEZNI SRCA IN OŽILJA (C) V LETU 2022.....	67
TABELA 4.4: NAJPOGOSTEJE PREDPISANE ZDRAVILNE UČINKOVINE V SKUPINI C PO ŠTEVILU RECEPTOV V LETU 2022.....	74
TABELA 4.5: ŠTEVILO PREDPISANIH RECEPTOV, VREDNOST IZDANIH ZDRAVIL TER ŠTEVILO DDD IN DID V SKUPINI ZDRAVIL ZA BOLEZNI KOŽE IN PODKOŽNEGA TKIVA (D) V LETU 2022	82

TABELA 4.6: ŠTEVILO PREDPISANIH RECEPTOV, VREDNOST IZDANIH ZDRAVIL TER ŠTEVILO DDD IN DID V SKUPINI ZDRAVIL ZA BOLEZNI SEČIL IN SPOVLIL TER SPOLNI HORMONI (G) V LETU 2022.....	89
TABELA 4.7: ŠTEVILO PREDPISANIH RECEPTOV, VREDNOST IZDANIH ZDRAVIL TER ŠTEVILO DDD IN DID V SKUPINI HORMONSKIH ZDRAVIL ZA SISTEMSKO ZDRAVLJENJE - RAZEN SPOLNIH HORMONOV IN INSULINOV (H) V LETU 2022.....	96
TABELA 4.8: ŠTEVILO PREDPISANIH RECEPTOV, VREDNOST IZDANIH ZDRAVIL TER ŠTEVILO DDD IN DID V SKUPINI ZDRAVIL ZA SISTEMSKO ZDRAVLJENJE INFEKCIJ (J) V LETU 2022	101
TABELA 4.9: ŠTEVILO PREDPISANIH RECEPTOV, VREDNOST IZDANIH ZDRAVIL TER ŠTEVILO DDD IN DID V SKUPINI ZDRAVIL Z DELOVANJEM NA NOVOTVORBE IN IMUNOMODULATORJI (L) V LETU 2022.....	108
TABELA 4.10: ŠTEVILO PREDPISANIH RECEPTOV, VREDNOST IZDANIH ZDRAVIL TER ŠTEVILO DDD IN DID V SKUPINI ZDRAVIL ZA BOLEZNI MIŠIČNO-SKELETNEGA SISTEMA (M) V LETU 2022.....	118
TABELA 4.11: ŠTEVILO PREDPISANIH RECEPTOV, VREDNOST IZDANIH ZDRAVIL TER ŠTEVILO DDD IN DID V SKUPINI ZDRAVIL Z DELOVANJEM NA ŽIVČEVJE (N) V LETU 2022.....	124
TABELA 4.12: NAJPOGOSTEJE PREDPISANE UČINKOVINE V SKUPINI N, SLOVENIJA, 2022	130
TABELA 4.13: ŠTEVILO PREDPISANIH RECEPTOV, VREDNOST IZDANIH ZDRAVIL TER ŠTEVILO DDD IN DID V SKUPINI ANTIPARAZITIKOV, INSEKTICIDOV IN REPELENTOV (P) V LETU 2022	150
TABELA 4.14: ŠTEVILO PREDPISANIH RECEPTOV, VREDNOST IZDANIH ZDRAVIL TER ŠTEVILO DDD IN DID V SKUPINI ZDRAVIL ZA BOLEZNI DIHAL (R) V LETU 2022	152
TABELA 4.15: ŠTEVILO PREDPISANIH RECEPTOV, VREDNOST IZDANIH ZDRAVIL TER ŠTEVILO DDD IN DID V SKUPINI ZDRAVIL ZA BOLEZNI ČUTIL (S) V LETU 2022	160
TABELA 4.16: ŠTEVILO PREDPISANIH RECEPTOV, VREDNOST IZDANIH ZDRAVIL TER ŠTEVILO DDD IN DID V SKUPINI RAZNIH ZDRAVIL (V) V LETU 2022	165
TABELA 5.1: ŠTEVILO IZDANIH ODMERKOV ZDRAVIL ZA IZVAJANJE PROGRAMA CEPLJENJA V LETIH 2018, 2019, 2020, 2021 IN 2022	168
TABELA 5.2: IZDAJA CEPIV PROTI COVID-19 V LETU 2022.....	171
TABELA 5.3: PRESKRBA Z ZDRAVILI ZA ZDRAVLJENJE COVID-19	171

V letu 2022 je bilo izdanih skoraj 19,6 milijonov receptov (indeks 106) za ambulantno predpisana zdravila v vrednosti 679,5 milijonov EUR (indeks 111), od tega 97,4 % zelenih receptov ter 2,6 % belih receptov. Vsak prebivalec Slovenije je v povprečju prejel 9,29 receptov s predpisanimi zdravili v skupni vrednosti 322 evrov (vrednost enega recepta je bila 34,68 evrov).

Največ receptov je bilo v letu 2022 predpisanih za zdravila za bolezni srca in ožilja (24,7 % vseh receptov, 2.299 receptov/1.000 prebivalcev), za zdravila z delovanjem na živčevje (19,5 % vseh receptov, 1.809 receptov/1.000 prebivalcev) ter za zdravila za bolezni prebavil in presnove (14,4 % vseh receptov, 1.343 receptov/1.000 prebivalcev).

V Sloveniji je bilo izdanih povprečno 9.292 receptov na 1.000 prebivalcev. Največ receptov je bilo izdanih v pomurski regiji (11.692 receptov, kar je 25,8 % nad slovenskim povprečjem), najmanj receptov pa je bilo predpisanih v osrednjeslovenski regiji (8.248 receptov, kar je 11,2 % pod slovenskim povprečjem). Po številu predpisanih receptov na 1.000 prebivalcev so pod slovenskim povprečjem še obalno-kraška, goriška in gorenjska regija, ostale regije pa so nad povprečjem.

Na kratko povzemamo glavne ugotovitve v posameznih najpogosteje predpisanih skupinah zdravil.

Med **zdravili za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C)**, za katera je bilo predpisanih 4.847.725 receptov (indeks 102), so največji delež zavzemala **zdravila z delovanjem na renin - angiotenzinski sistem (C09)**. Jemlje jih 18,6 % prebivalstva, največ v pomurski in posavski regiji. Največja podskupina te skupine so bili zaviralci angiotenzinske konvertaze, kombinacije (C09B), ki so bili predpisani na 660.686 receptih.

Glede na število predpisanih receptov sledijo **zdravila za spreminjanje ravni serumskih lipidov (C10)**, ki jih prejema 13,0 % populacije, največ v zasavski in pomurski regiji, najmanj pa v goriški regiji.

Sledijo jim **antagonisti adrenergičnih receptorjev beta (C07)**, ki se predpisujejo za zdravljenje angine pektoris, stabilnega kroničnega srčnega popuščanja ter visokega krvnega pritiska. Med njimi prevladujejo antagonisti adrenergičnih receptorjev beta (C07A), predvsem podskupina selektivnih antagonistov adrenergičnih receptorjev beta (C07AB), ki jih prejema 9,1 % prebivalcev.

V drugi najpogosteje predpisani skupini zdravil, to so **zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N)**, je bilo predpisanih 3.814.553 receptov (indeks 107).

Največji odstotni delež v številu receptov je pripadal **analgetikom (N02)** (43,7 %), med katerimi so bili najpogosteje predpisani drugi analgetiki in antipiretiki (N02B), sledijo opioidi (N02A). Povprečno je v Sloveniji vsaj en recept za analgetike prejelo 27,9 % prebivalcev.

Na drugem mestu glede na število izdanih receptov so **psiholeptiki (N05)** s 25,2 %, kjer je bilo predpisanih največ anksiolitikov (N05B), ki jih je prejelo 6,4 % populacije. Največ anksiolitikov so predpisali v pomurski in podravski regiji. Večina predpisanih učinkovin je bila iz podskupine benzodiazepinov (N05BA), najpogosteje predpisane učinkovine so bile *alprazolam (N05BA12)*, *bromazepam (N05BA08)* in *diazepam (N05BA01)*.

Na tretjem mestu pa so **psihoanaleptiki (N06)** z 19,8 % deležem, največ je bilo predpisanih antidepresivov (N06A). Povprečno je antidepresive prejelo 7,4 % populacije, najpogosteje so jih predpisovali v zasavski in koroški regiji. Najpogosteje predpisani antidepresivi so iz skupine selektivnih zaviralcev privzema serotonina (N06AB), in sicer zdravila z *sertralinom (N06AB06)*.

Najbolj pogosto predpisana učinkovina ATC skupine N je bil *paracetamol (N02BE01)* z 802.547 recepti, sledita *natrijev metamizolat (N02BB02)* s 444.570 recepti ter kombinacija *tramadola in paracetamola (N02AJ13)* z 282.432 recepti.

V skupini **zdravil za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A)**, kjer je bilo predpisanih 2.831.369 receptov (indeks 104), je bilo največ receptov predpisanih za **zdravila za kislinsko pogojene bolezni (A02)** (1.028.094 receptov), predvsem za zdravila za zdravljenje peptične razjede in gastroezofagealne refluksne bolezni (gerb) (A02B). Večina teh

zdravil so bili zaviralci protonске črpalke (A02BC). Zdravila za kislinsko pogojene bolezni jemlje 17,5 % prebivalcev Slovenije, največ v koroški in podravski regiji.

Zdravila za zdravljenje diabetesa (A10) prejema 5,9 % oseb. Antidiabetike, brez insulinov (A01B) jemlje 5,3 % populacije, najvišja poraba je bila v zasavski in posavski regiji, insuline in analoge (A10A) pa prejema 1,5 % populacije, največ v zasavski, posavski in koroški regiji.

V skupini **zdravil za bolezni mišično-skeletnega sistema (ATC skupina M)**, kjer je bilo predpisanih 1.298.044 receptov (indeks 110), so bila najpogosteje predpisana **zdravila s protivnetnim in protirevmatičnim učinkom (M01)**. Predstavljala so 79,9 % delež v številu receptov. Vsa zdravila v tej skupini so nesteroidna protivnetna in protirevmatična zdravila (M01A), med njimi so bili najpogosteje predpisani *naproksen (M01AE02)*, *ibuprofen (M01AE01)* in *diklofenak (M01AB05)*. Zdravila iz skupine M01A je prejelo 25,0 % prebivalcev Slovenije.

Predpisanih je bilo 1.125.619 receptov za **zdravila za bolezni dihal (ATC skupina R)**, od tega polovica **zdravil za obstruktivne pljučne bolezni (R03)** (indeks 107), ki jih je prejelo 7,4 % prebivalcev Slovenije. Najpogosteje so bili predpisani inhalacijski adrenergiki (R03A), med njimi najpogosteje adrenergiki v kombinaciji z antiholinergiki, vključno s kortikosteroidi v trojnih kombinacijah (R03AL). V skupini drugih zdravil za obstruktivne pljučne bolezni za inhaliranje (R03B) je bilo predpisanih največ zdravil, ki so vsebovala glukokortikoide (R03BA).

Druga največja podskupina so **antihistaminiki za sistemsko zdravljenje (R06)** (indeks 113), ki jih je prejelo 9,9 % prebivalcev Slovenije. Največ predpisanih zdravil je bilo iz skupine drugih antihistaminikov za sistemsko zdravljenje (R06AX).

Za **zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov (ATC skupina B)** je bilo izdanih 1.114.001 receptov (indeks 102).

Najpogosteje so bili predpisani **antitrombotiki (B01)**, največ jih je bilo iz podskupine zaviralcev agregacije trombocitov brez heparina (B01AC), najpogosteje predpisana učinkovina v tej skupini pa je bila *acetilsalicilna kislina (B01AC06)*. Predpisana je bila za 7,6 % prebivalcev Slovenije.

Sledijo jim **zdravila za zdravljenje slabokrvnosti (B03)**, ki so bila predpisana na 143.224 receptih, najpogosteje zdravila z železom (B03A).

V skupini **zdravil za sistemsko zdravljenje infekcij (ATC skupina J)** je bilo predpisanih 1.010.281 receptov (indeks 124). V letu 2022 je 25,2 % oseb prejelo vsaj en recept za zdravila iz skupine zdravil za sistemsko zdravljenje bakterijskih infekcij (J01).

Najpogosteje so bila predpisana **zdravila za sistemsko zdravljenje bakterijskih infekcij (J01)**, med njimi betalaktamski antibiotiki, penicilini (J01C) (indeks 135), in sicer *amoksicilin z zaviralcem laktamaz beta (J01CR02)* in *amoksicilin (J01CA04)*.

Druga največja podskupina so skupina makrolidov, linkozamidov in streptograminov (J01F). Med njimi so bili najpogosteje predpisani *makrolidni antibiotiki (J01FA)*, med njimi zdravila z *azitromicinom (J01FA10)* na 91.142 receptih in *klaritromicinom (J01FA09)* na 16.220 receptih.

1. Spremljanje porabe zdravil

Tatja Kostnapfel

1.1 Uvod

Spremljanje porabe zdravil ostaja eno najpomembnejših področij javnega zdravja, ki prispeva k odgovornejšemu predpisovanju in uporabi zdravil in katerega najširši cilj je preprečevanje bolezni ter varovanje in izboljševanje zdravja.

Z rednimi letnimi analizami in predstavitvami tako strokovni kot laični javnosti Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) zazna spremembe v predpisovanju, ki so lahko tudi odraz dogajanja v družbi in tako prispeva tudi k odgovornejšemu predpisovanju in uporabi zdravil.

S pravilno, varno in odgovorno rabo zdravil lahko izvajalci zdravstvenega varstva izboljšajo učinke zdravljenja ter zmanjšajo tveganja za nastanek neželenih učinkov zdravil pri bolnikih, pri čemer pa je seveda potrebno, da so dobro informirani in sodelujoči tudi bolniki sami. Zbrani podatki o porabi zdravil služijo tudi preverjanju skladnosti s strokovnimi smernicami zdravljenja za učinkovitejše terapevtske prakse. S pravilno, varno in odgovorno rabo zdravil lahko izvajalci zdravstvenega varstva izboljšajo učinke zdravljenja ter zmanjšajo tveganja za nastanek neželenih učinkov zdravil pri bolnikih, pri čemer pa je seveda potrebno sodelovanje bolnikov.

Spremljanje porabe zdravil in analizo podatkov o porabi zdravil na podlagi *Zakona o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva* za nacionalne namene opravlja Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) kot neodvisna organizacija. Podatke na NIJZ spremljamo na podlagi dveh zbirk, in sicer zbirka *NIJZ 64 – Evidenca porabe zdravil izdanih na recept* ter zbirke *NIJZ 66 – Evidenca porabe zdravil v bolnišnicah* (1,2).

Analizo vsako leto objavimo v publikaciji o porabi ambulantno predpisanih zdravil, predpisanih na zelene in bele recepte v Sloveniji. Tokrat smo pripravili analizo predpisovanja zdravil v letu 2022, kamor smo vključili tudi porabo zdravil za izvajanje programa cepljenja v Sloveniji v letu 2022.

Za celostni pregled porabe vseh zdravil v Sloveniji pa na NIJZ ločeno pripravljamo tudi porabo zdravil v vseh bolnišnicah, kamor vključimo tudi porabo dragih bolnišničnih zdravil (seznam B) ter porabo ampuliranih zdravil in drugih zdravil za ambulantno zdravljenje v okviru ločeno zaračunljivega materiala (LZM) (Seznam A).

Zaradi mednarodne primerljivosti za spremljanje predpisovanja zdravil uporabljamo Anatomsko - terapevtsko - kemično (ATC) klasifikacijo na petih nivojih ATC klasifikacije. Poraba je stroškovno ovrednotena, prikazani so tudi trendi predpisovanja. V tabelah glavnih ATC skupin je poraba vseh zdravil predstavljena s številom vseh predpisanih receptov, vrednostjo zdravil v EUR, povprečno vrednostjo zdravila na enem receptu, številom receptov na 1000 prebivalcev, številom definiranih dnevni odmerkov, številom definiranih dnevni odmerkov na 1000 prebivalcev na dan ter indeksi glede na preteklo leto.

Ponekod je poraba ambulantno predpisanih zdravil predstavljena tudi po starostnih skupinah in po spolu prejemnikov ter po listah, na katere so razvrščena zdravila. Za nekatere najbolj aktualne skupine zdravil oziroma najpogostejše predpisana zdravila je poraba prikazana v odstotkih oseb, ki prejemajo zdravila tudi po posameznih statističnih regijah prebivališč prejemnikov.

Podrobno pa je predstavljeno tudi predpisovanje zdravil po vseh glavnih anatomskih skupinah ATC klasifikacije, kamor so vključeni tudi trendi ter razlike v predpisovanju po posameznih statističnih regijah.

Slikovni prikazi (infografike) porabe zdravil in deleža prebivalcev, ki jemlje posamezna zdravila izkazujejo pomemben doprinos k preglednosti poročila.

V okviru *eZdravja* obstoja informacijska rešitev *eRecept* (elektronsko predpisovanje zdravil), ki v celoti nadomešča predpisovanje zdravil na zeleni oziroma beli recept, tako v okviru osnovne zdravstvene dejavnosti kot tudi na nivoju specialistične dejavnosti. Od 1. februarja 2016 je njegova uporaba obvezna tudi na sekundarni in terciarni ravni.

Kljub elektronskemu predpisovanju zdravil (eRecept), ki v celoti nadomešča predpisovanje zdravil na zeleni oziroma beli recept, pa tovrstna baza ne zadostuje za pripravo celostnega poročila o predpisovanju zdravil, saj določeni načini predpisovanja zdravil preko eRecepta niso možni (nujni recepti, recepti za lastno uporabo, predpisovanje narkotikov ipd.).

1.2 Metodologija

Podatke o izdanih zdravilih, predpisanih na recept, lekarne pošiljajo Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), od koder zbrane in obdelane pošlje NIJZ.

V pričujočem poročilu so zajeti podatki iz *zelenih receptov* s predpisanimi zdravili in živili za posebne zdravstvene namene, za katere v celoti ali delno stroške krije obvezno zdravstveno zavarovanje (OZZ) ter podatke iz *belih receptov*, kjer so predpisana zdravila, ki niso pravica iz OZZ.

Vključena so tudi zdravila za izvajanje programa cepljenja.

Z vidika ohranjanja javnega zdravja je še posebej pomembno spremljanje predpisovanja *zdravil za bolezni srca in ožilja* (posebej antihipertenzivov in statinov), *zdravil za bolezni prebavil in presnove* (posebej zaviralcev protonske črpalke in zdravil za zdravljenje diabetesa), *zdravil z delovanjem na živčevje* (posebej anksiolitikov, antidepresivov in protibolečinskih zdravil) ter *protimikrobnih zdravil* (posebej antibiotikov).

Vsako leto bolj aktualno je tudi spremljanje porabe zdravil za izvajanje programa cepljenja in posredno precepljenosti prebivalstva.

Pomemben poudarek je potrebno nameniti tudi polifarmaciji ter ozaveščenosti glede varne in pravilne rabe zdravil. ZZZS je uvedel ter omogočil dodatno strokovno pomoč farmacevta svetovalca, ki izvede farmakoterapijski pregled pacienta.

Razvoj zdravstva v Sloveniji poteka skladno z *Resolucijo plana zdravstvenega varstva (ResNPZV) 2016-2025 »Skupaj za družbo zdravja«*. Resolucija načrtuje zagotovitev pravilne in varne uporabe zdravil ter za vse enako dostopnost do kakovostne in varne zdravstvene oskrbe čim bližje prebivalcem, integrirano in celovito obravnavo, upoštevanje zdravstvene potrebe starajoče se populacije, usmerjenost v uporabnika ter njegovo opolnomočenje ob hkratni stroškovni učinkovitosti na področju porabe zdravil. Preko te resolucije se z različnimi ukrepi zagotavlja racionalna raba zdravil in boljša dostopnost do kakovostne farmacevtske oskrbe. Vzpostavljen je sistem preskrbe z redkimi zdravili. V zdravstveno obravnavo so vključeni klinični farmacevti. Zagotavlja se optimizacija predpisovanja in izdajanja zdravil, med drugim tudi z reševanjem problematike polifarmakoterapije (2, 3).

1.3 Mednarodna primerljivost

Spremljanje predpisovanja zdravil nam omogoča tudi mednarodno primerljivost podatkov.

Podatke o porabi ambulantno predpisanih zdravil v Sloveniji prikazujemo po **ATC/DDD metodologiji**, ki jo priporoča Svetovna zdravstvena organizacija (SZO). Zdravila razvršča glede na njihovo glavno indikacijo, najprej v 14 glavnih (anatomskih) skupin (prva raven), ki jo označuje velika tiskana črka. Druga raven klasifikacije ATC je lahko glavna terapevtska skupina ali pa glavna farmakološka skupina, označuje jo dvomestno število. Tretja raven je terapevtska oziroma terapevtsko-farmakološka podskupina, označena z veliko tiskano črko. Četrta raven je terapevtsko-farmakološko-kemična podskupina, ki jo označuje velika tiskana črka. Peta raven je učinkovina (ime INN), ki jo označuje dvomestno število. ATC oznako vsakega zdravila torej sestavlja 7 številsko-črkovnih znakov (4,5).

DDD (definirani dnevni odmerek, Defined Daily Dose) je statistična enota, ki jo je SZO opredelila za določitev porabe zdravila. DDD-ji se uporabljajo za standardizirane primerjave porabe različnih zdravil med seboj ali med okolji z različnimi sistemi zdravstvenega varstva. DDD je povprečni vzdrževalni odmerek zdravila, ki ga odrasel bolnik prejme

v enem dnevu za zdravljenje glavne indikacije zdravila. Dejansko odmerjanje, ki je vedno individualno prilagojeno, se lahko zelo razlikuje od teoretično določenih vzdrževalnih odmerkov.

DID (definirani dnevni odmerek na 1000 prebivalcev na dan) je po SZO priporočen prikaz porabe ambulantno predpisanih zdravil. Izračuna se na podlagi celoletne porabe zdravil v določeni skupini ATC (v DDD) in števila prebivalcev v določenem letu (5,6).

Zdravilo, ki ga določa sestava, jakost, farmacevtska oblika in pakiranje ima lahko le eno oznako ATC, četudi ima več enako pomembnih glavnih indikacij. Pri večkomponentnih zdravilih se indikacija nanaša na glavno učinkovino. Če obstajajo zdravila z isto učinkovino v dveh ali več različnih jakostih ali različnih farmacevtskih oblikah z namenom, da bi dosegli drugačen terapevtski učinek, imajo tudi različne oznake ATC (primer: acetilsalicilna kislina v 100 mg tabletah kot antitrombotik (B01AC06) ali v 500 mg tabletah kot analgetik (N02BA01)).

V tabelah glavnih ATC skupin je poraba vseh zdravil predstavljena s številom vseh predpisanih receptov, vrednostjo zdravil v EUR, povprečno vrednostjo zdravila na enem receptu, številom receptov na 1000 prebivalcev, številom DDD in številom DID ter indeksi glede na preteklo leto. Uporabili smo ATC/DDD Index 2021 (4, 5). Dodatno je poraba ambulantno predpisanih zdravil predstavljena tudi po starostnih skupinah in po spolu prejemnikov ter po listah zdravil. Za nekatere najbolj aktualne skupine je poraba zdravil predstavljena tudi po statističnih regijah prebivališč prejemnikov.

S povezovanjem z drugimi podatkovnimi bazami, kot je baza podatkov izvajalcev, lahko primerjamo, kako zdravila predpisujejo zdravniki različnih specialnosti in prikažemo trende, ki veljajo pri predpisovanju zdravil za zdravnike posameznih strokovnih usmeritev.

Skupni stroški v zdravstvenem sektorju so v stalnem porastu in znaten del le-teh predstavljajo izdana zdravila, ki so eden izmed neposrednih medicinskih stroškov. Cene zdravil so regulirana na podlagi *Zakona o zdravilih* (6, 7).

1.4 Razvrščanje zdravil

Upravičenost zavarovanih oseb do zdravil določata obvezno in prostovoljno zdravstveno zavarovanje. Obseg obveznega zdravstvenega zavarovanja določa *Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ)*, za razvrščanje zdravil na listo je zadolžen ZZS (3,8). Zdravilo, ki se predpisuje na recept, ZZS razvršča na osnovi predloga za razvrstitev in skladno s Pravilnikom o razvrščanju zdravil na liste. Pri tem se upoštevajo strokovna, doktrinarna in ekonomska merila, predvsem pomen zdravila z vidika javnega zdravja, prednostne naloge izvajanja programa zdravstvenega varstva, terapevtski pomen zdravila, ocena farmakoekonomskih podatkov za zdravilo, ocena etičnih vidikov, prioritete programov zdravstvenega varstva ...) (8).

Obvezno zdravstveno zavarovanje krije stroške za zdravila v ustreznem odstotnem deležu glede na razvrstitev zdravila na listo, preostali delež krije prostovoljno dopolnilno zdravstveno zavarovanje ali pa ga zavarovana oseba doplača sama (3,8).

Na zelene recepte se predpisujejo zdravila in živila za posebne zdravstvene namene, katerih stroške v celoti ali delno krije obvezno zdravstveno zavarovanje. Izdajatelj in formalni lastnik zelenih receptov je ZZS.

Zdravila na recept ZZS razvršča na **pozitivno** ali **vmesno listo** v skladu s Pravilnikom o razvrščanju zdravil na listo (8).

ZZS krije ceno zdravil v:

- 100 % deležu (za zdravila razvrščena na P100 listo, ki se uporabljajo za zdravljenje oseb, bolezni in stanj iz četrte do trinajste alineje 1. točke prvega odstavka 23. člena ZZVZZ),
- 70 % deležu (za zdravila razvrščena na P70 listo),
- 10 % deležu (za zdravila razvrščena na V listo) (3).

Nerazvrščena zdravila so v celoti samoplačniška, predpisujejo pa se lahko na beli, samoplačniški recept.

Veljavnost tako zelenega kot belega recepta je 30 dni od datuma predpisa zdravila.
Če je na zeleni recept predpisan antibiotik, je veljavnost tega recepta samo 3 dni od datuma predpisa.

Celotna vrednost recepta je skupna vrednost zdravil na receptu. Sestavljena je iz deleža cene, ki jo pokrije obvezno zdravstveno zavarovanje (OZZ), deleža cene, ki jo pokrije prostovoljno zdravstveno zavarovanje (PZZ) oz. pacient, če nima urejenega PZZ, in deleža cene, ki jo doplača pacient v primeru, če je cena zdravila, vključenega v seznam medsebojno zamenljivih zdravil ali seznam terapevtskih skupin zdravil, višja od njegove najvišje priznane vrednosti. Zdravstveno zavarovanje (obvezno in dopolnilno) krije razvrščena zdravila le do najvišje priznane vrednosti, ki jo določa ZZS.

1.5 Medsebojno zamenljiva zdravila

Na podlagi Zakona o zdravilih in Pravilnika o natančnejših pogojih in postopku za ugotavljanje medsebojne zamenljivosti zdravil, JAZMP določi zdravila, ki so medsebojno zamenljiva. Medsebojno zamenljiva so lahko bio-ekvivalentna, farmacevtsko ekvivalentna in farmacevtsko alternativna zdravila. Ob tem se upošteva, da mora biti verjetnost nastanka klinično pomembnih razlik v učinkovitosti in varnosti ustrezno nizka. (6, 9).

Postopek za ugotavljanje medsebojne zamenljivosti poteka po uradni dolžnosti, na predlog imetnika dovoljenja za promet ali pobudo strokovne inštitucije, v skladu z določili veljavnega Pravilnika.

Predlog oziroma pobuda za začetek postopka za ugotavljanje medsebojne zamenljivosti zdravil mora biti pripravljen v skladu z zahtevami veljavnega Pravilnika.

JAZMP pripravlja in redno posodablja seznam medsebojno zamenljivih zdravil. Aktualni seznam je objavljen na spletni strani JAZMP. Zdravila, uvrščena na seznam medsebojno zamenljivih zdravil lahko zamenjujejo osebe, pooblaščenice za predpisovanje ali izdajanje zdravil.

Na osnovi seznama medsebojno zamenljivih zdravil Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZS) določi najvišje priznane vrednosti na ravni skupin medsebojno zamenljivih zdravil, določenih z učinkovino, obliko in jakostjo. To pomeni, da je za določene skupine medsebojno zamenljivih zdravil določena najvišja priznana vrednost, ki jo krije zdravstveno zavarovanje. Sistem najvišjih priznanih vrednosti (NPV) je bil uveden leta 2003 za skupine medsebojno zamenljivih zdravil.

1.6 Terapevtske skupine zdravil

Terapevtske skupine zdravil, ki jih določa ZZS, združujejo različna zdravila z enako terapevtsko indikacijo, ki so med seboj primerljiva po učinkovitosti in varnosti. ZZS določa NPV za terapevtsko skupino zdravil na podlagi cene primerljivega odmerka zdravila tako, da krije vse odmerke vsaj enega zdravila v tej terapevtski skupini zdravil (9).

Seznam uvedenih terapevtskih skupin s strani ZZS

Leta **2014**:

1. **zaviralci protonske črpalke** – A02BC (1.10.2013)
2. **zdravila z imatinibom** – L01XE01 (31.3.2014),
3. **zdravila z acetilsalicilno kislino 100 mg** – B01AC06 (31.3.2014)
4. **zdravila s triptani** – N02CC (29.9.2014)
5. **zdravila z lokalnim delovanjem za zdravljenje glavkoma** – S01EA, S01EC, S01ED in S01EE 27.11.2014).

Leta **2016**:

1. **zaviralci angiotenzinske konvertaze**, v katero so uvrščeni zaviralci angiotenzinske konvertaze, enokomponentna zdravila in kombinacije - C09AA, C09BA, C09BB in C09BX (26.02.2016)
2. **zdravila za zniževanje holesterola**, v katero so uvrščeni vsi statini, kombinacije s statini in ezetimib – C10AA, C10BA in C10BX (26.02.2016)
3. **zdravila z lokalnim delovanjem za zdravljenje alergijskega rinitisa** – R01AD (26.02.2016)
4. **zdravila s somatropinom** - H01AC01 (15.09.2016)

Leta 2017:

1. **inhalacijski glukokortikoidi**, določeno s sklepom Upravnega odbora Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, številka 9001-11/2017-DI/32 z dne 21. 9. 2017,
2. **kombinacije adrenergikov in inhalacijskih glukokortikoidov**, določeno s sklepom Upravnega odbora Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije 9001-11/2017-DI/33 z dne 21. 9. 2017,
3. **zaviralci angiotenzinske konvertaze**, določeno s sklepom Upravnega odbora Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, številka 9001-12/2017-DI/20 z dne 18. 10. 2017,
4. **zdravila za zniževanje holesterola**, določeno s sklepom Upravnega odbora Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, številka 9001-12/2017-DI/21 z dne 18. 10. 2017 in
5. **zdravila z lokalnim delovanjem za zdravljenje glavkoma**, določeno s sklepom Upravnega odbora Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, številka 9001-12/2017-DI/22 z dne 18. 10. 2017.

Leta 2018:

1. **zdravila antagonisti angiotenzina II**, določeno s sklepom Upravnega odbora Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, številka 9001-10/2018-DI/12 z dne 11. 7. 2018,
2. **zdravila s filgrastimom**, določeno s sklepom Upravnega odbora Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, številka 9001-12/2018-DI/3 z dne 9. 8. 2018,
3. **zdravila z dolgo delujočimi oblikami filgrastima**, določeno s sklepom Upravnega odbora Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, številka 9001-12/2018-DI/5 z dne 9. 8. 2018,
4. **zdravila za zniževanje holesterola**, določeno s sklepom Upravnega odbora Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, številka 9001-12/2018-DI/7 z dne 9. 8. 2018
5. **zdravila z lokalnim delovanjem za zdravljenje glavkoma**, določeno s sklepom Upravnega odbora Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, številka 9001-15/2018-DI/3 z dne 14. 11. 2018.

Leta 2019:

1. **zdravila inhalacijski adrenergiki v kombinaciji z antiholinergiki**, vključno s kortikosteroidi v trojnih kombinacijah, določeno s sklepom Upravnega odbora Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, številka 9001-11/2019-DI/3 z dne 17. 9. 2019

Leta 2020:

1. **zdravila nizkomolekularnih heparinov**, določeno s sklepom Upravnega odbora Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, številka 9001-1/2020-DI/5 z dne 29.1.2020

Leta 2021:

Ni bilo uvedenih novih terapevtskih skupin.

Leta 2022:

Ni bilo uvedenih novih terapevtskih skupin.

2. Splošni podatki o porabi zdravil na recept v letu 2022

Tatja Kostnapfel, Manja Grašek, Tone Hribovšek, Aleš Korošec

2.1 DEMOGRAFSKI PODATKI

V tabeli 2.1 je prikazano število prebivalcev v letu 2022 v Sloveniji glede na statistične regije. Podatki se nanašajo na stanje z dne 1. 7. 2022 in so uporabljeni tudi v nadaljnjih izračunih, tabelah in grafih te publikacije, saj je poraba zdravil odvisna od števila, starosti in spola prebivalcev ter drugih dejavnikov.

V letu 2022 je bilo v Sloveniji 2.108.732 oseb, od tega 1.049.564 žensk in 1.059.168 moških. Število prebivalcev je naraslo od 2.107.007 oseb v letu 2021 (1.048.879 žensk in 1.058.128 moških).

Po številu prebivalcev je največja osrednjeslovenska regija, v kateri živi dobra četrtina vseh prebivalcev Slovenije (26,4 %), sledita podravska regija s 15,5 % ter savinjska regija z 12,3 % prebivalcev. Najmanjša regija po številu prebivalcev je primorsko-notranjska regija - tu živi le 2,5 % vseh prebivalcev Slovenije, sledi ji zasavska regija, kjer živi 2,7 % odstotkov prebivalstva (10) (tabela 2.1).

Tabela 2.1: Prebivalstvo po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2022

Statistične regije	Skupaj	Moški	Ženske
Pomurska	114.163 (5,4 %)	56.776	57.387
Podravska	327.858 (15,5 %)	165.989	161.869
Koroška	70.648 (3,4 %)	35.774	34.874
Savinjska	259.306 (12,3 %)	131.611	127.695
Zasavska	56.942 (2,7 %)	28.464	28.478
Posavska	75.749 (3,6 %)	38.394	37.355
Jugovzhodna Slovenija	146.429 (6,9 %)	74.680	71.749
Osrednjeslovenska	556.862 (26,4 %)	275.305	281.557
Gorenjska	210.747 (10,0 %)	105.814	104.933
Primorsko-notranjska	53.400 (2,5 %)	27.443	25.957
Goriška	118.202 (5,6 %)	59.792	58.410
Obalno-kraška	118.426 (5,6 %)	59.126	59.300
SLOVENIJA	2.108.732	1.059.168	1.049.564

Tabela 2.2 prikazuje število prebivalcev po posameznih starostnih skupinah in spolu. Število moških je največje v starostni skupini 40 - 49 let, prav tako število žensk. Do leta 2020 je bilo število žensk največje v starostni skupini 50 - 59 let. Število žensk je najmanjše v starostni skupini 80-84 let, število moških pa v starostni skupini 85 let in več, žensk je v tej starostni skupini skoraj trikrat več kot moških. Število moških je višje od števila žensk v vseh starostnih

skupinah do 59. leta, ko se začne zmanjševati in je po sedemdesetem letu bistveno manjše od števila žensk. Trend je podoben prejšnjim letom.

Tabela 2.2: *Prebivalstvo po spolu in starostnih skupinah, Slovenija, 2022*

Starostne skupine	Skupaj	Moški	Ženske
0 - 4 let	96.741	50.002	46.739
5 - 9 let	107.100	55.156	51.944
10 - 14 let	113.231	58.270	54.961
15 - 19 let	96.890	49.862	47.028
20 - 29 let	213.356	114.156	99.200
30 - 39 let	272.440	144.764	127.676
40 - 49 let	316.687	167.290	149.397
50 - 59 let	299.303	152.609	146.694
60 - 69 let	282.184	138.741	143.443
70 - 79 let	191.777	86.891	104.886
80 - 84 let	62.314	24.447	37.867
85 let +	56.709	16.980	39.729
SLOVENIJA	2.108.732	1.059.168	1.049.564

2.2 LEKARNIŠKA DEJAVNOST

Lekarniška dejavnost je javna služba, s katero se zagotavlja trajna in nemotena oskrba prebivalstva in izvajalcev zdravstvene dejavnosti z zdravili. Poteka tudi farmacevtska obravnava pacientov za podporo zdravljenja in ohranitev zdravja ter svetovanje glede varne, pravilne in učinkovite rabe zdravil. Nosilec lekarniške dejavnosti je magister (-tra) farmacije.

Izva se na primarni, sekundarni in terciarni ravni zdravstvene dejavnosti. Mrežo lekarniške dejavnosti na primarni ravni zagotavlja občina ali več sosednjih občin skupaj, na sekundarni in terciarni ravni pa država.

2.2.1 Lekarne

Lekarniško dejavnost na primarni ravni je 31.12.2022 opravljalo 25 javnih lekarniških zavodov ter 88 zasebnih lekarniških zavodov, skupaj 113. V letu 2021 je bilo število zasebnih lekarniških zavodov 94.

Največ jih je v osrednjeslovenski regiji, sledi podravska regija. Tudi največ zasebnih lekarn je bilo v osrednjeslovenski regiji (26,1 %), sledi podravska regija (19,3 %), primorsko-notranjska regija zasebne lekarne nima (tabela 2.3).

Vir: RIZDDZ – Register izvajalcev zdravstvene dejavnosti in delavcev v zdravstvu, 2022

Tabela 2.3: Javni in zasebni lekarniški zavodi po posameznih regijah, Slovenija, 2022

Lekarniški zavodi	01-Pomurska	02-Podravska	03-Koroška	04-Savinjska	05-Zasavska	06-Posavska	07-Jugovzhodna Slovenija	08-Osrednjeslovenska	09-Gorenjska	10-Primorsko-Notranjska	11-Goriška	12-Obalno-kraška	Skupaj
1-Javni	1	4	1	4	1	3	3	3	1	1	2	1	25
2-Zasebni	8	17	1	8	1	2	5	23	8	0	9	6	88
Skupaj	9	21	2	12	2	5	8	26	9	1	11	7	113

V letu 2022 je bilo skupaj 294 javnih lekarn (vse podružnice, lokacije) (leta 2021 274) ter 106 zasebnih lekarn (vse podružnice, lokacije) (leta 2021 109), skupaj 400 lokacij lekarn (leta 2021 383). V tabeli 2.4. so prikazane skupne lokacije vseh enot po posameznih regijah.

Podatkov o izvajalcih s koncesijo zaenkrat iz baze RIZDDZ ni mogoče prikazati.

Tabela 2.4: Vse lokacije javnih in zasebnih lekarn s podružnicami po posameznih regijah, Slovenija, 2022

Lekarne	01-Pomurska	02-Podravska	03-Koroška	04-Savinjska	05-Zasavska	06-Posavska	07-Jugovzhodna Slovenija	08-Osrednjeslovenska	09-Gorenjska	10-Primorsko-Notranjska	11-Goriška	12-Obalno-kraška	Skupaj
1-Javne	16	40	16	40	10	13	23	69	26	12	16	13	294
2-Zasebne	12	21	1	9	2	2	7	25	8	0	11	8	106
Skupaj	28	61	17	49	12	15	30	94	34	12	27	21	400

2.2.2 Vsi zaposleni farmacevtski delavci

Po podatkih Registra izvajalcev zdravstvene dejavnosti in delavcev v zdravstvu (RIZDDZ) je bilo v letu 2022 zaposlenih 2.463 farmacevtskih delavcev, od tega 1.626 magistrov farmacije (farmacevtov), 23 inženirjev farmacije ter 814 farmacevtskih tehnikov (tabela 2.5).

Tabela 2.5: Vsi zaposleni farmacevtski delavci po posameznih dejavnostih v Sloveniji v letu 2022

Vrsta dejavnosti	03- FARMACEVT	07- INŽENIR FARMACIJE	53- FARMACEVTSKI TEHNIK	Skupaj
01-OSNOVNO ZDRAVSTVO	7	2	6	15
02-SPECIALISTIČNA AMBULANTA	1			1
03-SPLOŠNA BOLNIŠNICA	66	1	65	132
04-SPECIALNA BOLNIŠNICA	20	1	7	28
05-LEKARNA	1.386	3	637	2.026
06-ZDRAVILIŠČE			1	1
07-SOCIALNI ZAVOD			6	6
08-USTANOVA ZA JAVNO ZDRAVJE	13	3	10	26
09-DRŽAVNI ORGAN	1			1
10-ZZZS IN ZPIZ	4			4
11-IZOBRAŽEVALNA USTANOVA	41	2	2	45
13-KLINIKA	80	11	70	161
20-OSTALI, KI OPRAVLJAJO ZDR. DEJ.	7		10	17
Skupaj	1.626	23	814	2.463

2.2.3 Zaposleni v lekarniški službi

Po podatkih Registra izvajalcev zdravstvene dejavnosti in delavcev v zdravstvu (RIZDDZ) je bilo v letu 2022 (31.12.2022) v slovenskih lekarnah, organiziranih na primarni ravni, skupaj zaposlenih 2.023 farmacevtskih delavcev, od tega 1.386 magistrov farmacije (farmacevtov) (leto prej 1.374), od tega 1.044 (75,3 %) v javnih lekarnah in 342 (24,7 %) v zasebnih (13) (tabela 2.6).

V lekarnah so bili v letu 2022 poleg 1.386 magistrov farmacije (farmacevtov) zaposlenih še 637 farmacevtskih tehnikov (leta 2021 626 farmacevtskih tehnikov).

V javnih lekarniških zavodih je bilo skupaj zaposlenih 1.611 lekarniških delavcev, 412 pa v zasebnih lekarniških zavodih. Podatkov o izvajalcih s koncesijo v bazi RIZDDZ zaenkrat ni (tabela 2.6.).

Tabela 2.6: Zaposleni v javnih in zasebnih lekarnah na primarni ravni po statističnih regijah, Slovenija, 2022

Statistične regije	Magistri farmacije (farmaceuti)			Inženirji farmacije			Farmaceutski tehniki			Vsi skupaj		
	Javne lekarnе	Zasebne lekarnе	Skupaj	Javne lekarnе	Zasebne lekarnе	Skupaj	Javne lekarnе	Zasebne lekarnе	Skupaj	Javne lekarnе	Zasebne lekarnе	Skupaj
Pomurska	51	25	76	0	0	0	32	8	40	83	33	116
Podravska	149	66	215	0	0	0	84	18	102	233	84	317
Koroška	36	3	39	0	0	0	16	2	18	52	5	57
Savinjska	143	29	172	0	0	0	70	3	73	213	32	245
Zasavska	35	2	37	0	0	0	14	0	14	49	2	51
Posavska	35	10	45	0	0	0	9	3	12	44	13	57
Jugovzhodna Slovenija	76	25	101	0	0	0	32	3	35	108	28	136
Osrednjeslovenska	260	104	364	0	0	0	186	17	203	446	121	567
Gorenjska	112	26	138	0	0	0	71	9	80	183	35	218
Primorsko-notranjska	34	0	34	0	0	0	12	0	12	46	0	46
Goriška	51	31	82	0	0	0	17	3	20	68	34	102
Obalno-kraška	62	21	83	0	0	0	24	4	28	86	25	111
SLOVENIJA	1.044	342	1.386	0	0	0	567	70	637	1.611	412	2.023

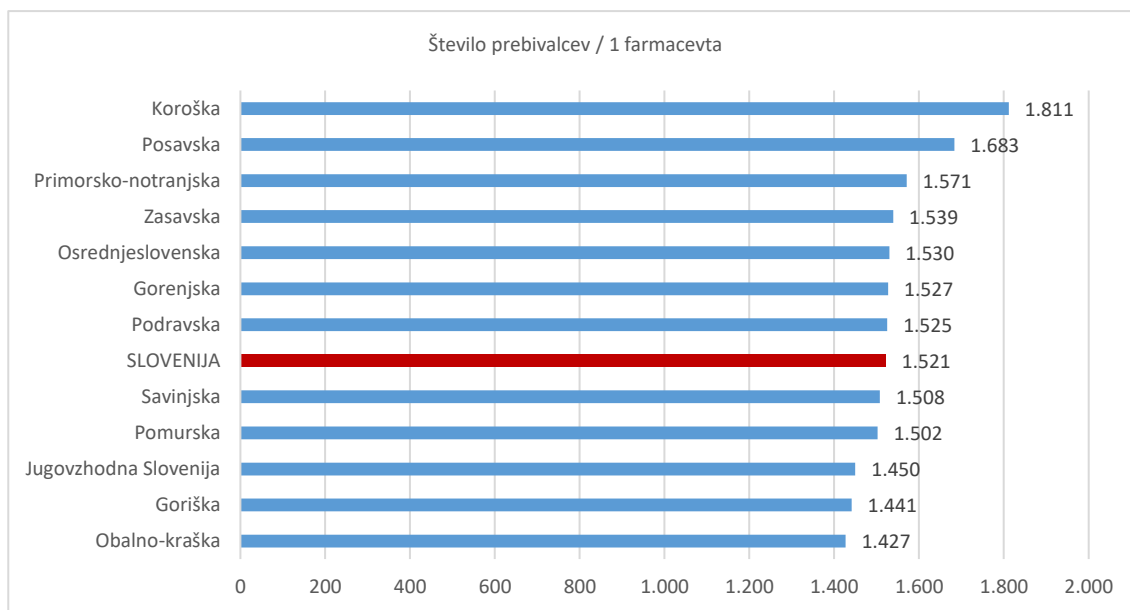
V spodnji tabeli je sumarno prikazano število zaposlenih magistrov farmacije (farmaceutov) v lekarnah na primarni ravni, število prebivalcev, ki jih oskrbuje en farmacevt, ter število izdanih receptov na enega lekarniškega farmacevta po statističnih regijah (tabela 2.7).

Tabela 2.7: Splošen pregled o zaposlenih magistrih farmacije (farmaceutih), število prebivalcev, ki jih oskrbuje en farmacevt, ter število izdanih receptov na enega lekarniškega farmacevta v lekarnah po statističnih regijah v letu 2022

Statistične regije	Število zaposlenih farmaceutov	Število prebivalcev/ 1 farmacevta	Število izdanih receptov na enega lekarniškega farmacevta
Pomurska	76	1.502	17.563
Podravska	215	1.525	15.093
Koroška	39	1.811	18.904
Savinjska	172	1.508	14.533
Zasavska	37	1.539	16.360
Posavska	45	1.683	17.378
Jugovzhodna Slovenija	101	1.450	13.750
Osrednjeslovenska	364	1.530	12.619
Gorenjska	138	1.527	13.221
Primorsko-notranjska	34	1.571	14.808
Goriška	82	1.441	12.599
Obalno-kraška	83	1.427	12.622
SLOVENIJA	1.386	1.521	14.138

V lekarniški dejavnosti je bilo v letu 2022 zaposlenih 1.386 farmacevtov, v povprečju je vsak lekarniški farmacevt, zaposlen na primarni ravni, skrbel za 1.521 prebivalcev Slovenije, kar je nekoliko manj kot leta 2021, ko je skrbel za 1.533 prebivalcev.

Tudi v letu 2022 so bili najbolj obremenjeni farmacevti v koroški regiji, kjer je vsak skrbel za 1.811 oseb, sledijo pa farmacevti v posavski regiji (1.683 oseb), primorsko-notranjski regiji (1.571 oseb), zasavski regiji (1.539 oseb), osrednjeslovenski regiji (1.530 oseb) in gorenjski regiji (1.527 oseb). Najmanj so bili farmacevti obremenjeni v obalno-kraški regiji, kjer so skrbeli povprečno za 1.427 oseb (slika 2.1).

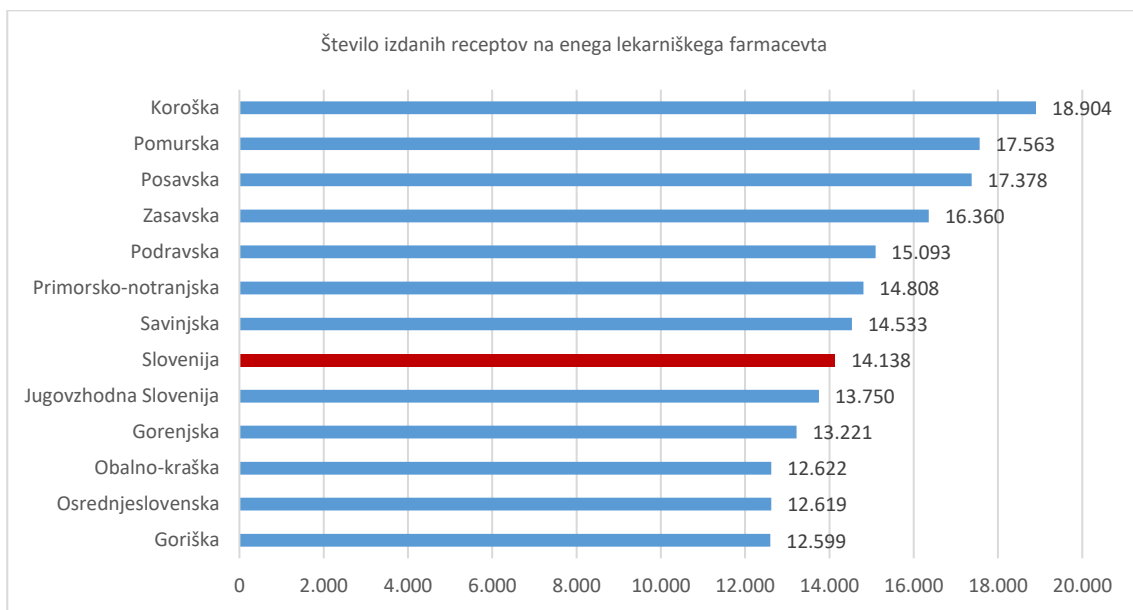

Slika 5. 1: Število prebivalcev na enega lekarniškega farmacevta po statističnih regijah, Slovenija, 2022

Povprečno število izdanih in obdelanih receptov na vsakega lekarniškega farmacevta, zaposlenega na primarni ravni v Sloveniji v letu 2022, je bilo 14.138, kar je nekoliko več kot leto prej (13.780 receptov).

Število izdanih receptov na enega farmacevta je bilo največje v koroški regiji (18.904 receptov), kar je nekoliko več kot leto prej, ko je bilo izdanih 18.186 receptov, pomurski regiji (17.563 receptov), posavski regiji (17.378 receptov) in zasavski regiji (16.360 receptov).

Najmanjše število izdanih receptov je bilo v goriški regiji (12.599 receptov) in osrednjeslovenski regiji (12.619 receptov) (slika 2.2).

Slika 5. 2: Število izdanih receptov na enega lekarniškega farmacevta, zaposlenega na primarni ravni, po statističnih regijah, Slovenija, 2022

2.3 ŠTEVILO IZDANIH RECEPTOV V LETU 2022

V letu 2022 je bilo izdanih skoraj 19,6 milijonov receptov za ambulantno predpisana zdravila (indeks 106) v vrednosti 679,5 milijonov EUR (indeks 111).

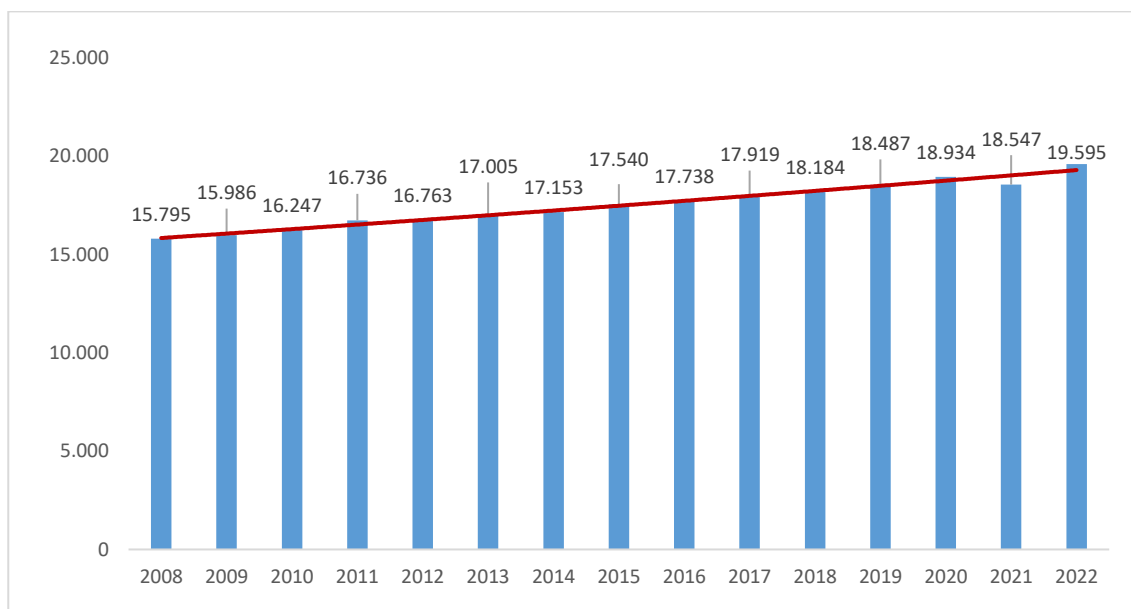
Vsak prebivalec Slovenije je v povprečju prejel 9,29 recepta s predpisanimi zdravili v skupni vrednosti 322 evrov (tabela 2.8).

Tabela 2.8: Število in vrednost receptov v letu 2022, Slovenija (s trendom 2022/2021)

Skupina	Štev. Rp 2022	Štev. Rp 2021	Indeks 2022 / 2021	Štev. Rp na 1 prebivalca 2022	Vred. Rp (v EUR) 2022	Indeks 2022 / 2021	Vrednost na 1 Rp (v EUR) 2022
Originalna in generična zdravila	19.270.177	18.221.198	106	9,14	670.078.434	111	34,77
Magistralni pripravki	324.682	325.749	100	0,15	9.405.972	100	28,97
SKUPAJ	19.594.859	18.546.947	106	9,29	679.484.406	111	34,68

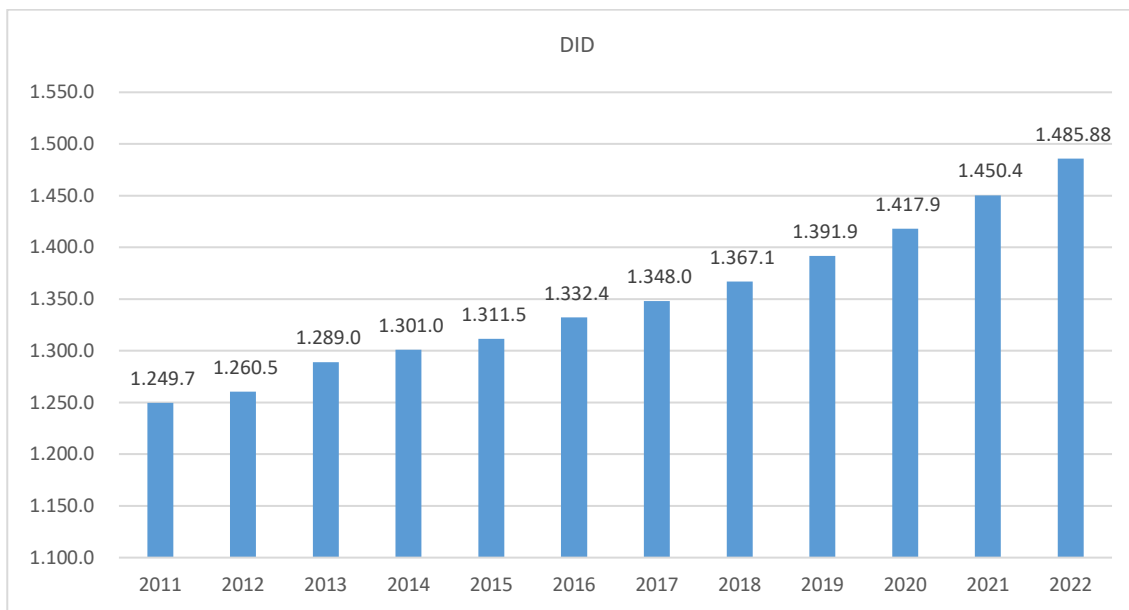
V letu 2022 je bilo izdanih 97,4 % zelenih receptov ter 2,6 % belih receptov.

V letih 2008 do 2022 je število izdanih receptov poraslo za 24,1 % (slika 2.3).

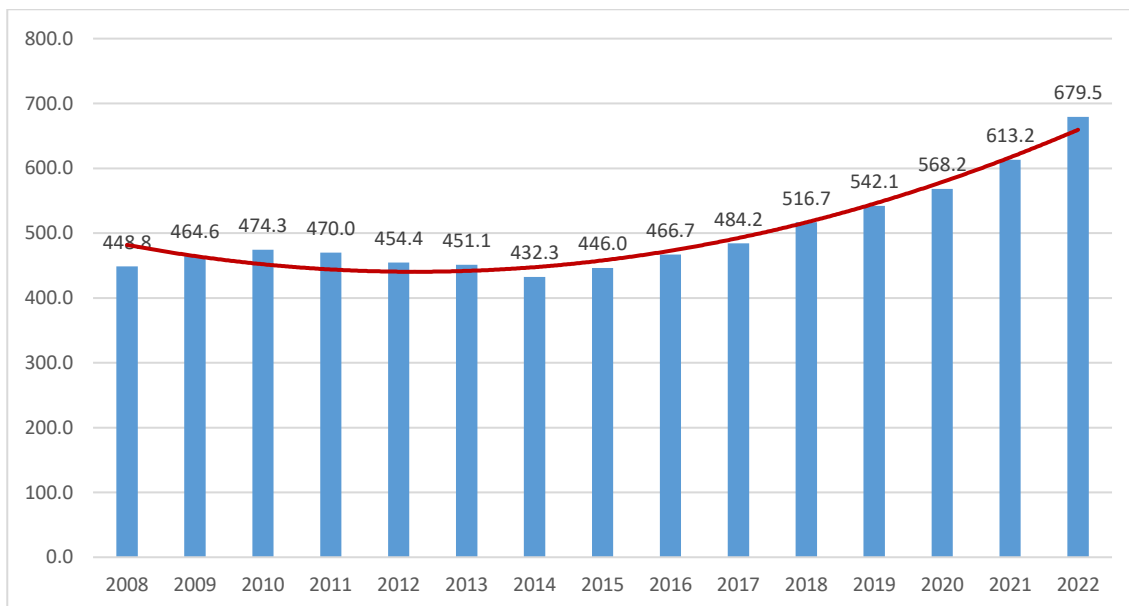
Slika 5. 3: Rast števila izdanih receptov (v 1.000) od leta 2008 do 2022

V letih 2011 do 2022 je število definiranih dnevnih odmerkov na 1.000 prebivalcev na dan naraščalo (slika 2.4).

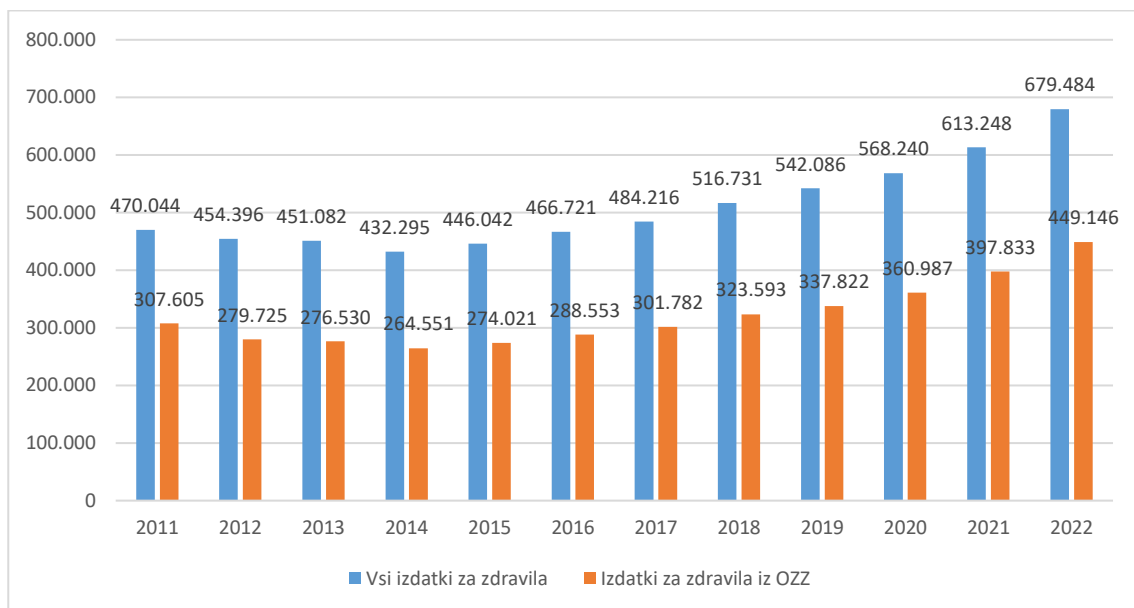
Slika 5. 4: Rast števila definiranih dnevnih odmerkov na 1.000 prebivalcev na dan (DID) od leta 2011 do 2022

V letu 2022 je bila vrednost porabljenih zdravil 679,5 milijona evrov, kar je 11 % več kot leto prej. Med leti 2010 in 2014 je prišlo do zmanjšanja vrednosti izdanih zdravil. Po letu 2014 je opazen trend naraščanja vrednosti zdravil, porast je 57 % (slika 2.5).

Slika 5. 5: Vrednost izdanih zdravil v milijonih EUR, Slovenija v letih 2008 do 2022

Delež zdravil iz obveznega zdravstvenega zavarovanja (OZZ) je po letu 2014 začel naraščati. V letu 2022 je delež zdravil iz OZZ zavzemal 66 % (slika 2.6).

Slika 5. 6: Skupni stroški (v 1.000 EUR) za ambulantno predpisana zdravila ter stroški za zdravila iz OZZ v letih 2011 do 2022

Spodnja tabela prikazuje število izdanih receptov glede na razvrstitev na listo zdravil (pozitivna, vmesna, izven OZZ) v letih od 2016 do 2022.

Skupno število receptov za zdravila s pozitivne liste je od leta 2016 precej konstantno, v letu 2022 je opazen skoraj 10 % porast, medtem ko je povprečno število receptov z vmesne liste od leta 2016 naraslo za skoraj 23,0 % (tabela 2.9).

Tabela 2.9: Število izdanih receptov glede na razvrstitev na listo zdravil, Slovenija, 2016 – 2022

Razvrstitev	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
pozitivna	9.441.000	9.470.201	9.460.230	9.269.083	9.341.293	9.038.083	9.920.003
vmesna	7.479.371	7.625.575	7.919.721	8.418.096	8.858.653	8.717.465	9.173.383
izven OZZ	484.313	494.444	485.329	482.130	429.163	465.650	501.473
SKUPAJ	17.404.684	17.590.220	17.865.280	18.169.309	18.629.109	18.221.198	19.594.859

Za enako obdobje spodnja tabela prikazuje povprečne vrednosti enega recepta glede na razvrstitev zdravil. Povprečna vrednost enega recepta na pozitivni listi je narasla za 46,7 % (tabela 2.10).

Tabela 2.10: Povprečna vrednost enega recepta v EUR glede na razvrstitev zdravil na liste, Slovenija, 2016 – 2022

Razvrstitev	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
pozitivna	32,99	34,19	36,63	38,71	40,97	46,39	48,68
vmesna	18,74	18,95	19,44	19,71	19,13	20,26	20,46
izven OZZ	14,88	15,66	16,21	16,88	16,48	16,81	17,68
SKUPAJ	26,36	27,06	28,45	29,33	30,02	33,14	34,68

Skupno je bilo v letu 2022 predpisanih 3.341 različnih šifer oz. 3.303 zdravil (967 učinkovin), v letu 2021 pa 3.353 različnih šifer oz. 3.307 zdravil (957 učinkovin).

Na zelene recepte je bilo v letu 2022 predpisanih 2.776 različnih šifer oz. 2.759 zdravil (793 učinkovin), v letu 2021 pa 2.758 različnih šifer oz. 2.736 zdravil (774 učinkovin).

Na bele recepte je bilo v letu 2022 predpisanih 2.178 različnih šifer oz. 2.148 zdravil (738 učinkovin), v letu 2021 pa 2.142 različnih šifer oz. 2.115 zdravil (728 učinkovin).

V spodnji tabeli prikazujemo število in vrednost receptov, posebej prikazano za zelene in bele recepte ter ločeno po posameznih ATC skupinah.

Tabela 2.11: Število in vrednost (v EUR) izdanih receptov po vrsti recepta in glavnih skupinah ATC klasifikacije, Slovenija, 2022

ATC	ZELENI RECEPTI		BELI RECEPTI	
	Število receptov	Vrednost receptov	Število receptov	Vrednost receptov
A	2.780.729	86.239.466	50.640	1.223.832
B	1.059.729	78.278.010	54.272	909.606
C	4.798.462	89.410.201	49.263	648.472
D	476.104	8.940.015	145.545	1.638.314
G	787.480	17.284.709	58.384	2.385.833
H	535.734	11.471.072	1.881	59.765
J	983.082	25.477.630	27.201	318.540
L	229.981	177.685.432	466	91.889
M	1.286.153	28.972.127	11.891	152.167
N	3.763.757	74.529.203	50.796	765.918
P	59.258	722.831	2.359	92.279
R	1.096.222	40.115.143	29.397	340.507
S	769.723	12.615.575	17.472	175.466
V	143.817	9.518.680	379	15.753
Ostalo	313.132	9.055.545	11.550	350.427
Skupaj	19.083.363	670.315.637	511.496	9.168.769

2.4 PREDPISOVANJE ZDRAVIL PO REGIJAH

Število izdanih receptov na prebivalca je odvisno tudi od regije njegovega prebivališča ter stopnje obolenosti v posamezni regiji, na kar vpliva več dejavnikov (socialno stanje, odstotek starostnikov v regiji, stopnja brezposelnosti, različna zdravstvena obravnava, oskrba z zdravili, ...).

Za ženske je bilo predpisanih 11.173.809 receptov (leta 2021 10.613.941 receptov), za moške pa 8.421.050 receptov (leta 2021 7.933.006 receptov). Število predpisanih receptov je bilo v vseh statističnih regijah večje za ženske, kakor za moške (tabela 2.12).

Tabela 2.12: Skupno število receptov po statističnih regijah in spolu v letu 2022

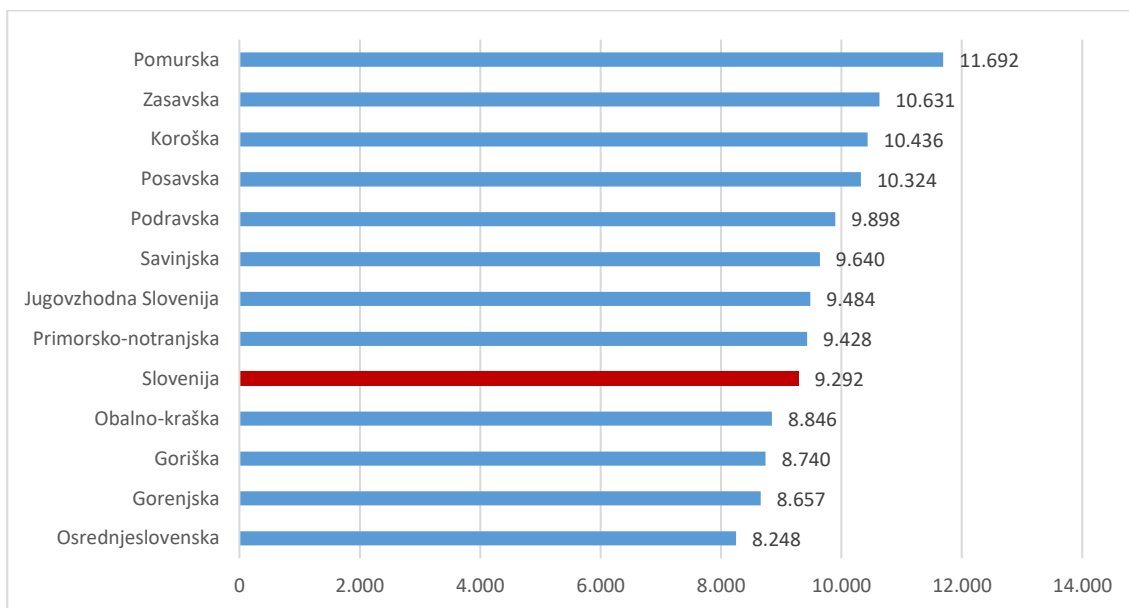
Regije	Skupno število receptov		
	moški	ženske	skupaj
Pomurska	570.032	764.753	1.334.785
Podravska	1.376.803	1.868.222	3.245.025
Koroška	323.452	413.820	737.272
Savinjska	1.072.760	1.426.983	2.499.743
Zasavska	257.081	348.246	605.327
Posavska	344.614	437.382	781.996
Jugovzhodna Slovenija	617.331	771.402	1.388.733
Osrednjeslovenska	1.942.096	2.651.123	4.593.219
Gorenjska	784.119	1.040.423	1.824.542
Primorsko-notranjska	223.296	280.180	503.476
Goriška	456.678	576.439	1.033.117
Obalno-kraška	452.788	594.836	1.047.624
Slovenija	8.421.050	11.173.809	19.594.859

2.5 ŠTEVILO RECEPTOV/1.000 PREBIVALCEV

V letu 2022 je bilo povprečje števila izdanih receptov na 1.000 prebivalcev 9.292 receptov/1.000 prebivalcev, kar je nekoliko več kot leta 2021 (8.803 receptov /1.000 prebivalcev).

Največ receptov je bilo izdanih v pomurski regiji, kjer so zdravniki predpisali 11.692 receptov/1.000 prebivalcev, kar je 26 % nad slovenskim povprečjem. Sledili sta zasavska regija z 10.631 recepti/1.000 prebivalcev in koroška regija z 10.436 recepti/1.000 prebivalcev.

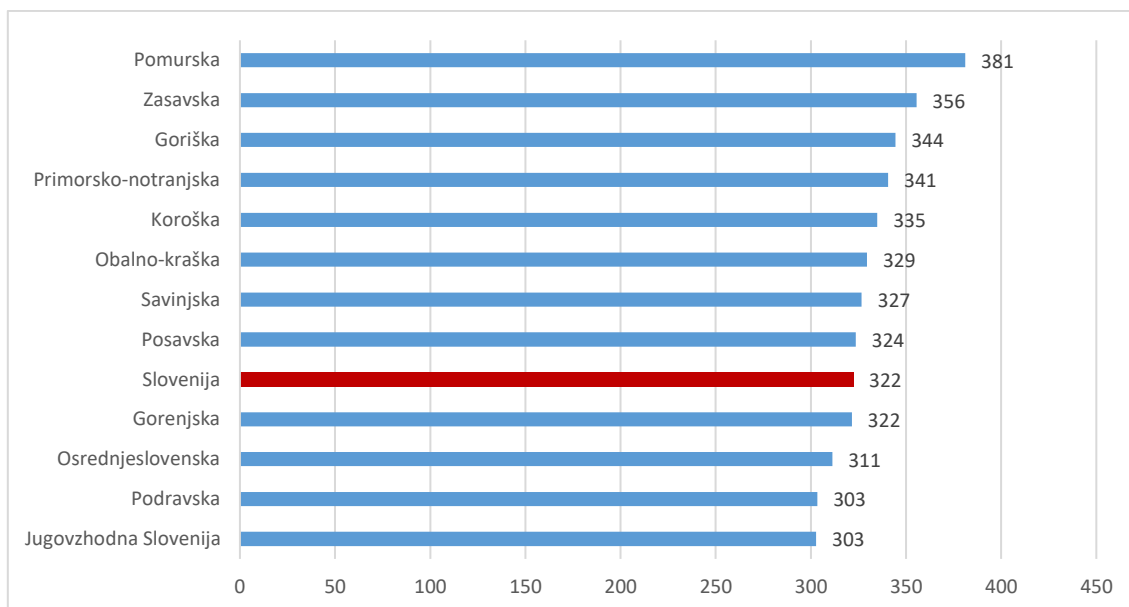
Najmanj receptov je bilo predpisanih v osrednjeslovenski regiji, kjer so zdravniki predpisali 8.248 receptov/1.000 prebivalcev, kar je 4,6 % več kot leto prej, ko je bilo predpisano 7.882 receptov/1.000 prebivalcev. Pod slovenskim povprečjem so bile le štiri regije (slika 2.7).

Slika 5. 7: Število izdanih receptov na 1.000 prebivalcev po statističnih regijah, Slovenija, 2022

V letu 2022 je povprečna cena izdanih zdravil na prebivalca znašala 322 EUR, kar je nekoliko več kot leta 2021, ko je bila 291 EUR/prebivalca.

Najvišja vrednost zdravil je bila v pomurski regiji s 381 EUR/prebivalca, sledijo zasavska regija s 356 EUR/prebivalca ter goriška regija s 344 EUR/prebivalca. Vrednost je bila tokrat najmanjša v jugovzhodni Sloveniji in podravski regiji (303 EUR/prebivalca), sledita osrednjeslovenska regija (311 EUR/prebivalca) ter gorenjska regija (322 EUR/prebivalca) (slika 2.8).

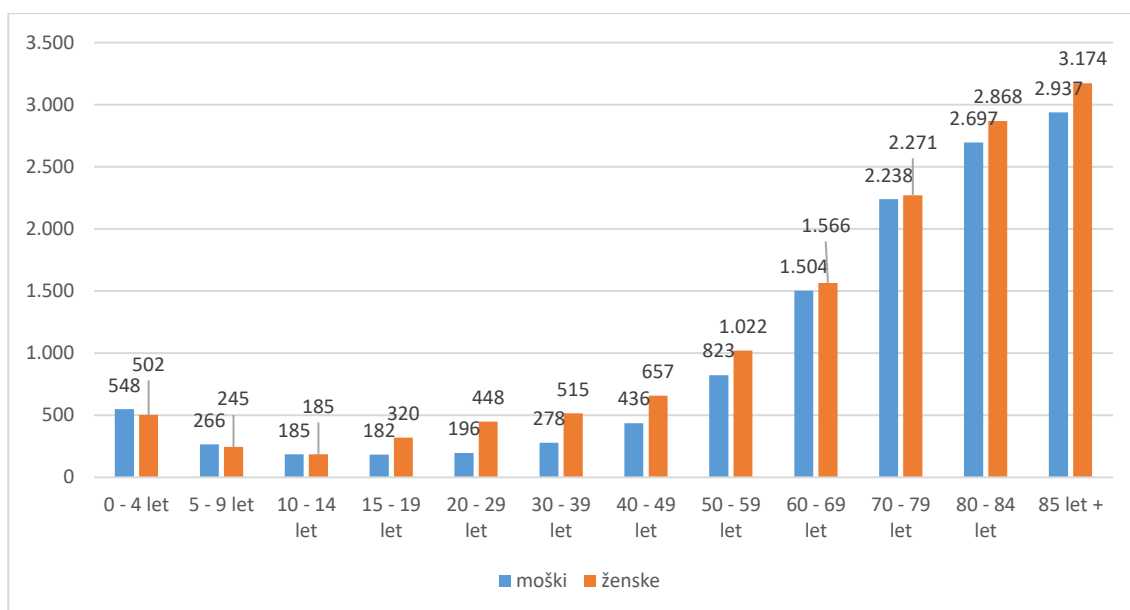
Slika 5. 8: Povprečna vrednost zdravil v EUR na enega prebivalca po statističnih regijah, Slovenija, 2022

2.6 PREDPISOVANJE ZDRAVIL PO STAROSTNIH SKUPINAH IN SPOLU

S starostjo pogostost predpisovanja zdravil narašča, opazen porast predpisovanja zdravil se kaže po 60. letu. Največje je predpisovanje pri starejših od 85 let, kjer je bilo število izdanih receptov na 100 prebivalcev pri ženskah 3.174 in pri moških 2.937.

Pogostost predpisovanja je najmanjša v starostnih skupinah od 5 - 9 let, 10 - 14 let ter 15 - 19 let.

Do devetega leta starosti so zdravila pogosteje dobili dečki, v starostni skupini 10 - 14 let so bila zdravila enako pogosto predpisana dečkom in deklicam, v ostalih starostnih skupinah pa so pogosteje predpisovali zdravila ženskam (slika 2.9).

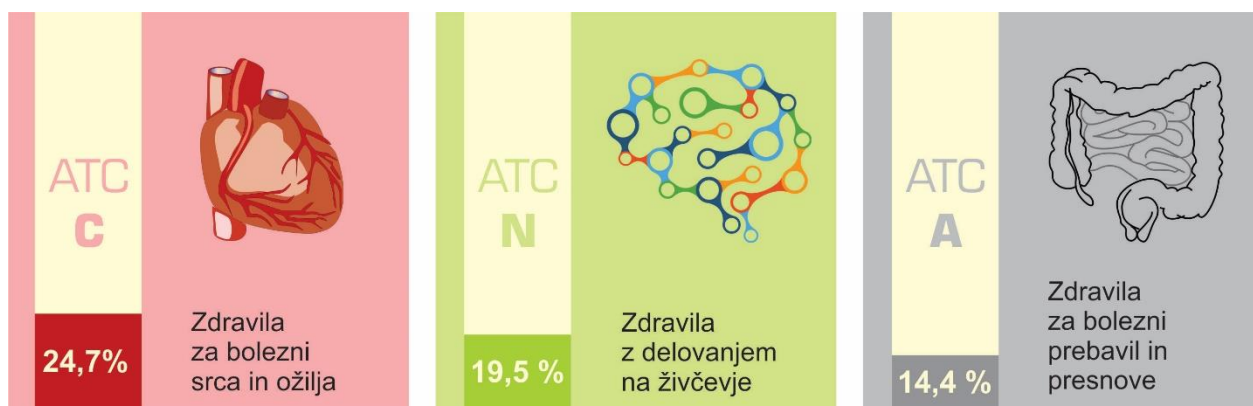

Slika 5.9: Število izdanih receptov / 100 prebivalcev po starostnih skupinah in spolu, Slovenija, 2022

3. Splošni podatki o predpisovanju zdravil na recept po glavnih ATC skupinah v letu 2022

Tatja Kostnapfel, Manja Grašek, Tone Hribovšek, Aleš Korošec

3.1 NAJPOGOSTEJE PREDPISANA ZDRAVILA NA RECEPT PO ATC SKUPINAH IN STATISTIČNIH REGIJAH V LETU 2021

V tabeli 3.1 prikazujemo število in vrednost izdanih receptov ter število DDD in DID za glavne anatomske skupine ATC klasifikacije v letu 2022 v primerjavi z letom 2021.

Tabela 3.1: Število izdanih receptov in vrednosti ter število DDD in DID za glavne anatomske skupine ATC klasifikacije, Slovenija, 2022.

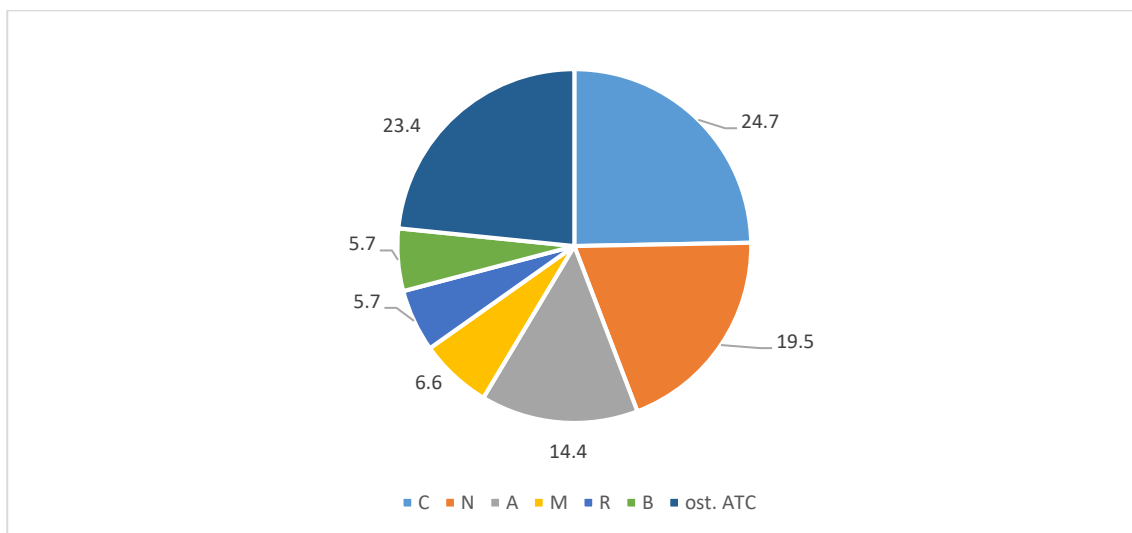
ATC skupina	Število Rp 2022	Indeks št. Rp 22/21	Vrednost zdravil v EUR 2022	Indeks vrednosti 22/21	Povprečna vrednost na 1 Rp v EUR	Št. Rp na 1.000 preb.	Število DDD 2022	Število DID 2022
A - ZDRAVILA ZA BOLEZNI PREBAVIL IN PRESNOVE	2.831.369	104	87.463.298 €	114	30,9 €	1.343	234.082.919	304,1
B - ZDRAVILA ZA BOLEZNI KRVI IN KRVOTVORNIH ORGANOV	1.114.001	102	79.187.616 €	106	71,1 €	528	84.551.487	109,9
C - ZDRAVILA ZA BOLEZNI SRCA IN OŽILJA	4.847.725	102	90.058.673 €	106	18,6 €	2.299	442.347.391	574,7
D - ZDRAVILA ZA BOLEZNI KOŽE IN PODKOŽNEGA TKIVA	621.672	105	10.579.211 €	112	17,0 €	295	28.552.916	37,1
G - ZDRAVILA ZA BOLEZNI SEČIL IN SPOLOVIL TER SPOLNI HORMONI	845.864	100	19.670.542 €	102	23,3 €	401	53.199.033	69,1
H - HORMONSKA ZDRAVILA ZA SISTEMSKO ZDRAVLJENJE - RAZEN SPOLNIH HORMONOV IN INSULINOV	537.615	103	11.530.837 €	107	21,4 €	255	22.884.822	29,7
J - ZDRAVILA ZA SISTEMSKO ZDRAVLJENJE INFEKCIJ	1.010.281	124	25.796.157 €	117	25,5 €	479	9.462.109	12,3
L - ZDRAVILA Z DELOVANJEM NA NOVOTVORBE IN IMUNOMODULATORJI	230.447	106	177.777.321 €	113	771,4 €	109	11.562.175	15,0
M - ZDRAVILA ZA BOLEZNI MIŠIČNO-SKELETNEGA SISTEMA	1.298.044	110	29.124.294 €	147	22,4 €	616	53.943.183	70,1
N - ZDRAVILA Z DELOVANJEM NA ŽIVČEVJE	3.814.553	107	75.295.120 €	106	19,7 €	1.809	127.087.861	165,1
P - ANTIPARAZITIKI, INSEKTICIDI IN REPELENTI	61.617	105	815.110 €	114	13,2 €	29	577.775	0,8
R - ZDRAVILA ZA BOLEZNI DIHAL	1.125.619	111	40.455.649 €	112	35,9 €	534	60.930.354	79,2
S - ZDRAVILA ZA BOLEZNI ČUTIL	787.195	113	12.791.041 €	112	16,2 €	373	13.955.350	18,1
V - RAZNA ZDRAVILA	144.196	107	9.534.433 €	109	66,1 €	68	523.215	0,7

Na sliki 3.1 prikazujemo deleže v številu izdanih receptov po glavnih ATC skupinah v letu 2022.

Največji so bili v naslednjih ATC skupinah:

- **C** - zdravila za bolezni srca in ožilja (24,7 % vseh receptov),
- **N** - zdravila z delovanjem na živčevje (19,5 % vseh receptov),
- **A** - zdravila za bolezni prebavil in presnove (14,4 % vseh receptov),
- **M** - zdravila za bolezni mišično – skeletnega sistema (6,6 % vseh receptov),
- **B** - zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov (5,7 % vseh receptov),
- **R** - zdravila za bolezni dihal (5,7 % vseh receptov).

Ostalim skupinam je pripadal 23,4 % delež.

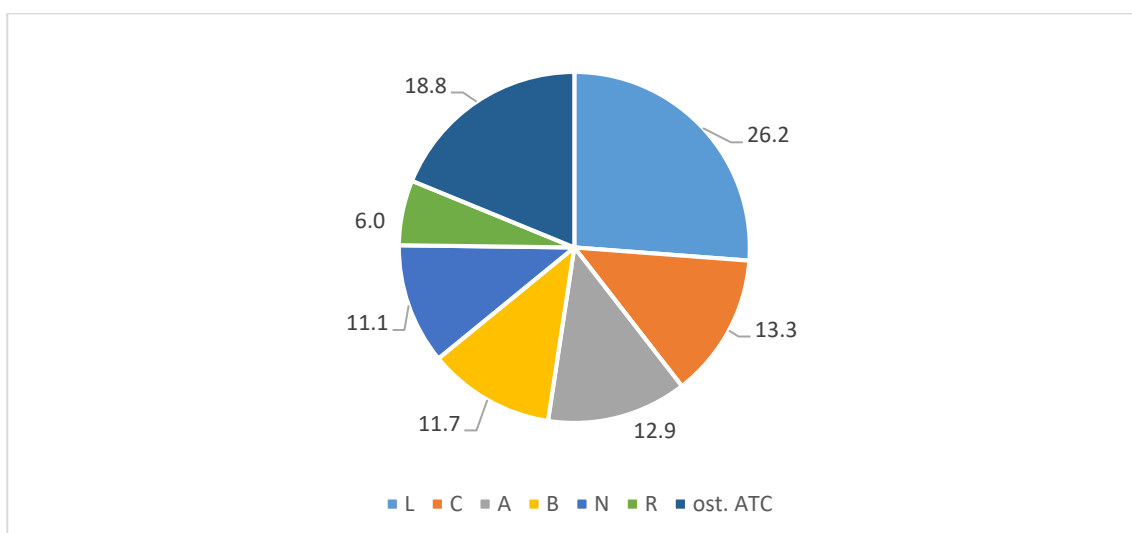
Slika 3. 1: Deleži v številu izdanih receptov po glavnih ATC skupinah v letu 2022

Na sliki 3.2 prikazujemo deleže v vrednosti izdanih receptov po glavnih ATC skupinah v letu 2022.

Največji so bili v naslednjih ATC skupinah:

- L - zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji (26,2 % vseh stroškov za zdravila),
- C - zdravila za bolezni srca in ožilja (13,3 % vseh stroškov za zdravila),
- A - zdravila za bolezni prebavil in presnove (12,9 % vseh stroškov za zdravila),
- B - zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov (11,7 % vseh stroškov za zdravila),
- N - zdravila z delovanjem na živčevje (11,1 % vseh stroškov za zdravila),
- R - zdravila za bolezni dihal (6,0 % vseh receptov).

Ostalim skupinam je pripadal 18,8 % delež.

Slika 3. 2: Deleži v vrednosti izdanih receptov po glavnih ATC skupinah v letu 2022

Največ receptov je bilo predpisanih za **zdravila za bolezni srca in ožilja (C)** (2.299 receptov/1.000 prebivalcev, v letu 2021 2.257 receptov/1.000 prebivalcev). Najpogosteje so bila ta zdravila predpisana v pomurski regiji (3.181 receptov/1.000 prebivalcev) ter v zasavski regiji (2.720 receptov/1.000 prebivalcev). Najmanj so ta zdravila predpisovali v osrednjeslovenski regiji (2.017 receptov/1.000 prebivalcev).

Sledijo **zdravila z delovanjem na živčevje (N)** (1.809 receptov/1.000 prebivalcev, v letu 2021 1.694 receptov/1.000 prebivalcev), najpogosteje so bila predpisana v pomurski regiji (2.347 receptov/1.000 prebivalcev), sledita koroška (2.221 receptov/1.000 prebivalcev) in zasavska regija (2.187 receptov/1.000 prebivalcev). Najmanj so ta zdravila predpisovali v osrednjeslovenski regiji (1.525 receptov/1.000 prebivalcev).

Na tretjem mestu po številu izdanih receptov na 1.000 prebivalcev so **zdravila za bolezni prebavil in presnove (A)** (1.343 receptov/1.000 prebivalcev, v letu 2021 1.294 receptov/1.000 prebivalcev). Najpogosteje so bila predpisana v zasavski (1.687 receptov/1.000 prebivalcev) in pomurski regiji (1.564 receptov/1.000 prebivalcev), najredkeje pa v osrednjeslovenski regiji (1.209 receptov/1.000 prebivalcev) (tabela 3.2).

Tabela 3.2: Število izdanih receptov na 1.000 prebivalcev po ATC skupinah in statističnih regijah, Slovenija, 2022

ATC	STATISTIČNE REGIJE												
	Slovenija	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška
A	1.343	1.564	1.418	1.471	1.453	1.687	1.473	1.350	1.209	1.211	1.337	1.270	1.282
B	528	670	546	529	549	579	576	535	471	512	525	548	515
C	2.299	3.181	2.352	2.404	2.301	2.720	2.694	2.508	2.017	2.074	2.300	2.345	2.201
D	295	356	304	279	316	281	300	297	286	278	307	239	295
G	401	513	463	437	383	456	396	393	358	374	382	369	419
H	255	245	210	267	266	274	266	237	263	267	272	278	270
J	479	584	510	580	501	459	567	537	412	437	493	432	497
L	109	117	102	115	107	119	111	103	107	106	121	131	117
M	616	762	753	812	653	631	713	607	507	541	636	556	528
N	1.809	2.347	2.039	2.221	1.935	2.187	2.051	1.793	1.525	1.635	1.890	1.616	1.615
P	29	32	35	28	28	25	36	35	28	27	24	23	26
R	534	663	578	605	519	605	576	521	490	544	561	439	503
S	373	404	381	420	359	357	373	357	364	390	374	337	401
V	68	68	59	74	72	80	56	73	73	74	69	60	57
Ostalo	154	186	146	192	199	170	137	139	140	187	138	97	120
SKUPAJ	9.292	11.692	9.898	10.436	9.640	10.631	10.324	9.484	8.248	8.657	9.428	8.740	8.846

3.2 ŠTEVILO RECEPTOV PO ATC SKUPINAH, SPOLU IN STATISTIČNIH REGIJAH

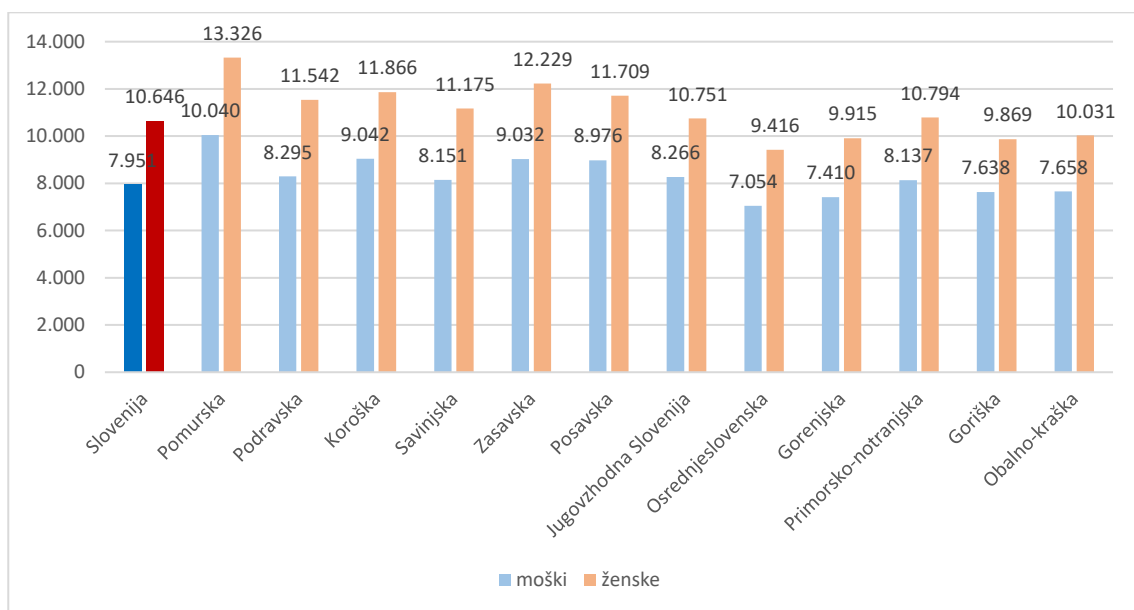
Vsak prebivalec Slovenije je prejel v povprečju 9,29 recepta, vrednost enega recepta je bila 35 EUR, skupna vrednost porabljenih zdravil na enega prebivalca je bila 322 EUR (tabela 3.3).

Tabela 3.3: Število izdanih receptov ter vrednosti izdanih zdravil po ATC skupinah ter spolu v letu 2022

ATC	Število Rp			Vrednost izdanih zdravil (v EUR)			Vrednost Rp/1 preb.	Povprečna vrednost/1Rp
	moški	ženske	skupaj	moški	ženske	skupaj		
A	1.199.274	1.632.095	2.831.369	44.506.211	42.957.087	87.463.298	41	31
B	551.376	562.625	1.114.001	50.760.754	28.426.862	79.187.616	38	71
C	2.352.229	2.495.496	4.847.725	47.057.281	43.001.392	90.058.673	43	19
D	273.798	347.851	621.649	4.944.509	5.633.820	10.578.329	5	17
G	353.866	491.998	845.864	9.220.573	10.449.969	19.670.542	9	23
H	114.800	422.815	537.615	4.925.733	6.605.103	11.530.836	5	21
J	408.753	601.530	1.010.283	15.039.424	10.756.746	25.796.170	12	26
L	94.082	136.365	230.447	90.077.244	87.700.077	177.777.321	84	771
M	554.034	744.010	1.298.044	11.590.372	17.533.922	29.124.294	14	22
N	1.439.360	2.375.193	3.814.553	31.313.208	43.981.913	75.295.121	36	20
P	24.416	37.201	61.617	317.970	497.140	815.110	0	13
R	515.711	609.908	1.125.619	20.077.045	20.378.605	40.455.650	19	36
S	330.206	456.989	787.195	4.893.078	7.897.963	12.791.041	6	16
V	76.685	67.511	144.196	5.487.890	4.046.542	9.534.432	5	66
ostalo	132.460	192.222	324.682	4.323.762	5.082.210	9.405.972	4	29
SKUPAJ	8.421.050	11.173.809	19.594.859	344.535.054	334.949.351	679.484.405	322	35

Povprečno je bilo v Sloveniji predpisanih 10.646 receptov na 1.000 žensk in 7.951 receptov na 1.000 moških. Razlika v številu predpisanih receptov na 1.000 prebivalcev je bila med ženskami in moškimi najvišja v pomurski in v podravski regiji (slika 3.3).

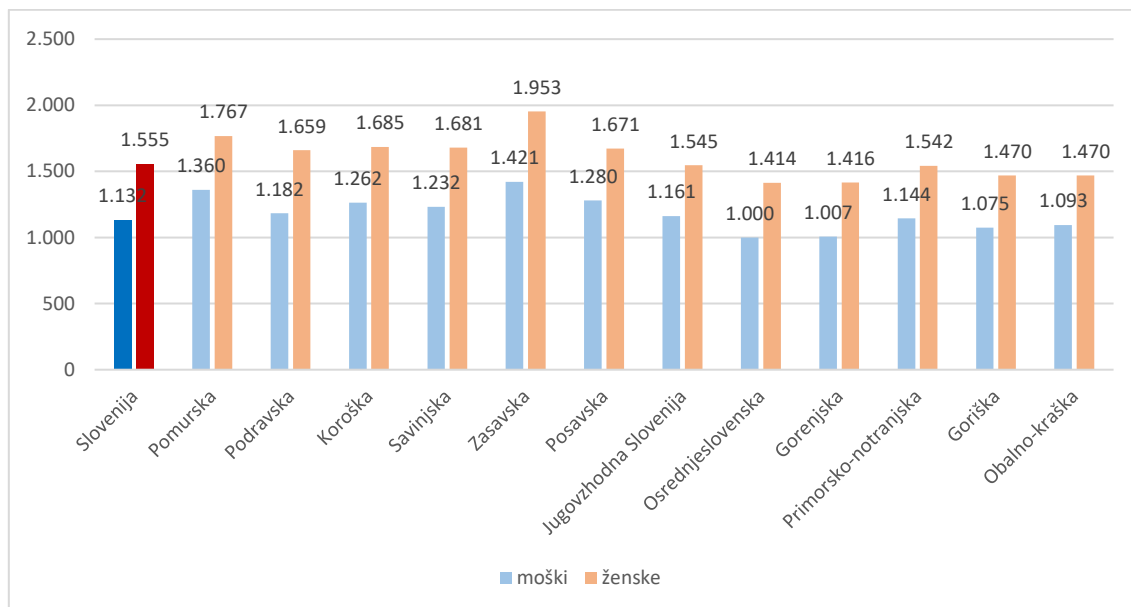
Slika 3. 3: Skupno število receptov na 1.000 prebivalcev po statističnih regijah in spolu v letu 2022

V nadaljevanju podrobneje prikazujemo razlike v številu receptov/1.000 prebivalcev za najbolj pogosto predpisana zdravila iz ATC skupin A, C in N.

Zdravila za bolezni prebavil in presnove (skupina A)

Povprečno je bilo na 1.000 prebivalcev Slovenije v letu 2022 predpisanih 1.555 receptov za zdravila za bolezni prebavil in presnove za ženske in 1.132 receptov za moške, leto prej je bilo predpisanih 1.511 receptov za zdravila za bolezni prebavil in presnove za ženske in 1.080 receptov za moške.

Največ receptov na 1.000 prebivalcev je bilo predpisanih v zasavski regiji (1.953 receptov za ženske in 1.421 za moške), najmanj pa v osrednjeslovenski regiji (1.414 receptov za ženske in 1.000 receptov za moške) (slika 3.4).

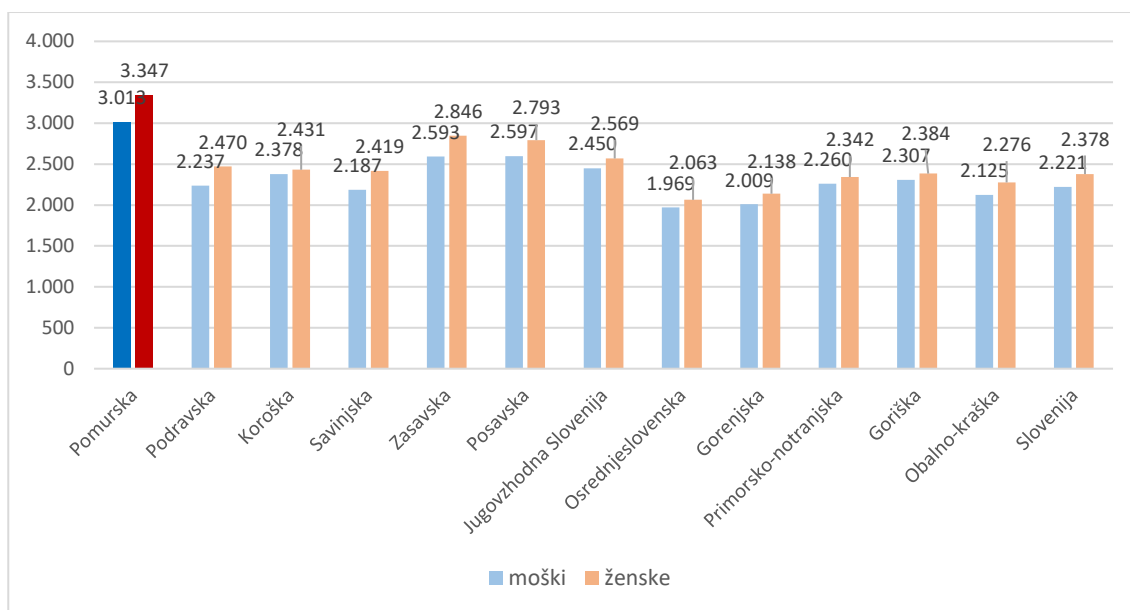
Slika 3. 4: Število receptov /1.000 prebivalcev za zdravila za bolezni prebavil in presnove (skupina A), po regijah in spolu v letu 2022

Zdravila za bolezni srca in ožilja (skupina C)

Povprečno je bilo na 1.000 prebivalcev Slovenije v letu 2022 predpisanih 2.378 receptov za zdravila za bolezni srca in ožilja za ženske in 2.221 receptov za moške, leto prej je bilo predpisanih 2.346 receptov za zdravila za bolezni prebavil in presnove za ženske in 2.170 receptov za moške.

Pri obeh spolih je bilo na 1.000 prebivalcev predpisanih največ receptov v pomurski regiji (3.347 za ženske in 3.013 za moške), pri ženskah sledita zasavska (2.846) in posavska regija (2.793), pri moških pa posavska (2.597) in zasavska regija (2.593).

Najmanj receptov je bilo tako za moške kot za ženske predpisanih v osrednjeslovenski regiji, 2.063 receptov za ženske in 1.969 receptov za moške (slika 3.5).

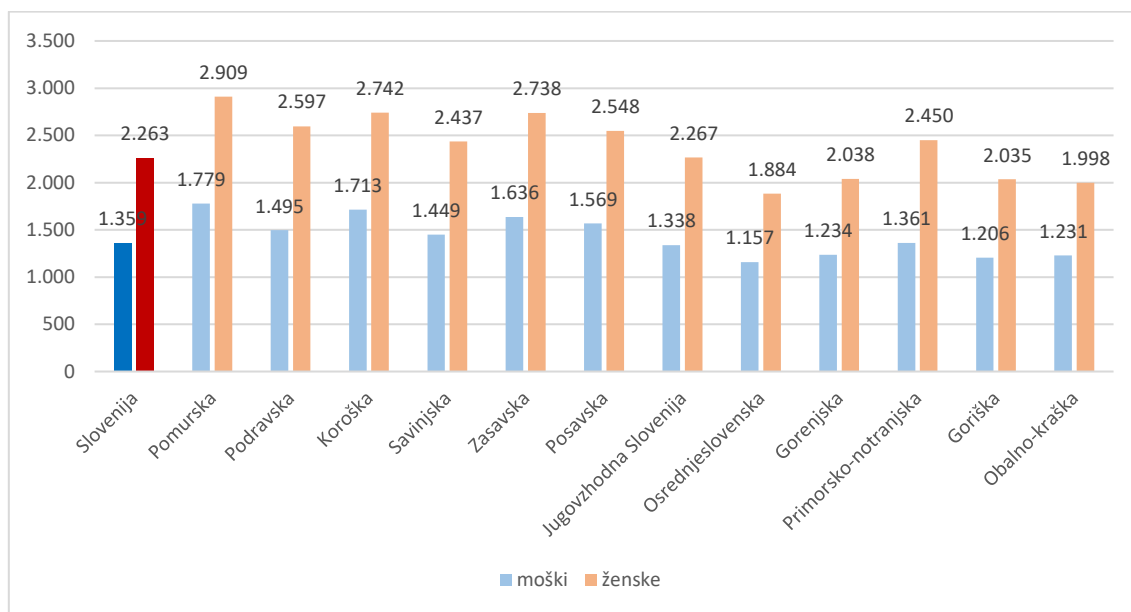

Slika 3. 5: Število receptov/1.000 prebivalcev za zdravila za bolezni srca in ožilja (skupina C), po regijah in spolu v letu 2022

Zdravila za bolezni živčevja (skupina N)

Povprečno je bilo na 1.000 prebivalcev Slovenije v letu 2022 predpisanih 2.263 receptov za zdravila z delovanjem na živčevje za ženske in 1.359 receptov za moške, leto prej je bilo predpisanih 2.130 receptov za zdravila z delovanjem na živčevje za ženske in 1.263 receptov za moške.

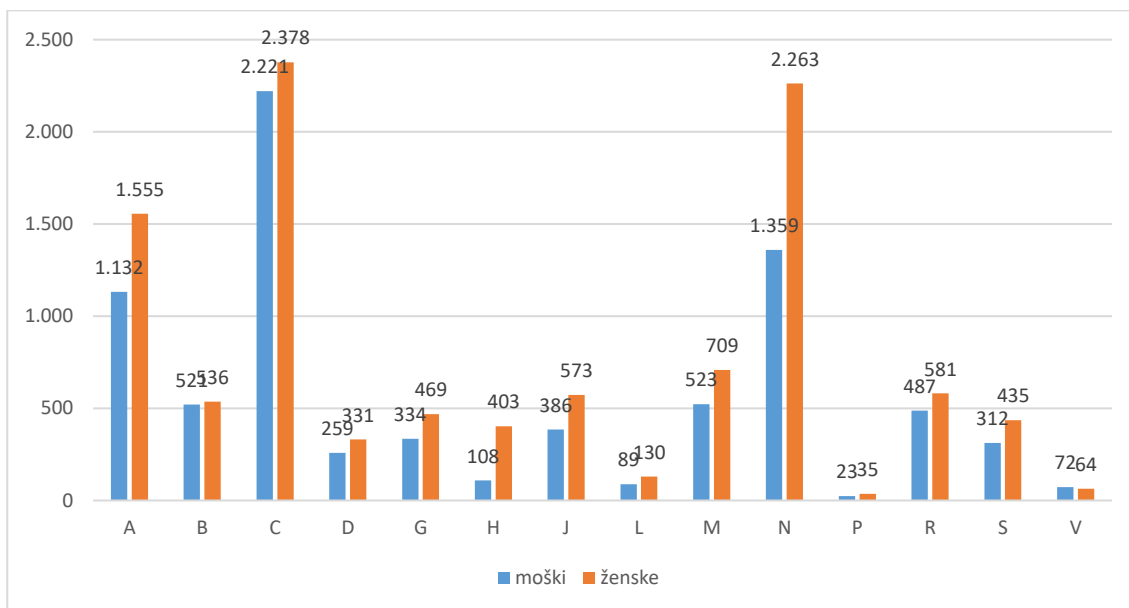
Pri obeh spolih je bilo predpisanih največ receptov v pomurski regiji (2.909 za ženske in 1.779 za moške), sledita koroška in zasavska regija. Najmanj receptov tako za ženske kot za moške je bilo predpisanih v osrednjeslovenski regiji (slika 3.6).

Slika 3. 6: Število receptov/1.000 prebivalcev za zdravila z delovanjem na živčevje (skupina N), po regijah in spolu v letu 2022

V vseh ATC skupinah so ženske prejele več predpisanih receptov, razen za razna zdravila (V), kjer so več receptov prejeli moški. Velike razlike v številu predpisanih receptov med spoloma so bile pri zdravilih iz skupine zdravil z delovanjem na živčevje (N), kjer so ženske prejele 66,5 % več receptov, ter pri zdravilih za bolezni prebavil in presnove (A), kjer so ženske prejele skoraj 37,4 % več receptov.

V skupini hormonskih zdravil za sistemsko zdravljenje – razen spolnih hormonov in inzulinov (H) so razlike največje, saj se predpisuje skoraj štirikrat več ženskam kot moškim (slika 3.7).

Slika 3. 7: Število receptov / 1.000 prebivalcev po glavnih ATC skupinah in spolu v letu 2022

3.3 ŠTEVILO RECEPTOV IN VREDNOST PREDPISANIH ZDRAVIL PO ATC SKUPINAH TER LISTAH ZDRAVIL V LETU 2022

V tabeli 3.4. prikazujemo število receptov ter vrednost izdanih zdravil, razvrščenih na pozitivno in vmesno listo ter listo, ki je izven obveznega zdravstvenega zavarovanja. Glede na to, da se razvrstitev za posamezna zdravila preko leta spreminja, smo upoštevali razvrstitev zdravil na liste na dan 31.12.2022. V letu 2022 je bilo skupno predpisanih 19.594.859 receptov.

Za zdravila s *pozitivne liste* je bilo izdanih 9.920.003 receptov (50,6 %). Število receptov s predpisanimi zdravili, razvrščenimi na pozitivno listo, se vsakoletno zmanjšuje. Za zdravila z *vmesne liste* je bilo izdanih 9.173.383 receptov (46,8 %). Število receptov za zdravila, ki so uvrščena na vmesno listo, narašča. Za *nerazvrščena zdravila* je bilo izdanih 501.473 receptov (2,6 %).

Za vse recepte je bilo porabljen 679.484.406 EUR, za zdravila, ki so razvrščena na *pozitivno listo*, 482.889.437 EUR (71,1 %), za zdravila, razvrščena na *vmesno listo*, 187.727.806 EUR (27,6 %) ter za *nerazvrščena zdravila* 8.867.163 EUR (1,3 %).

Pri večini ATC skupin zdravil je bilo porabljenih največ sredstev za zdravila s pozitivne liste. Izjeme so zdravila za bolezni srca in ožilja (skupina C), kjer je bilo za zdravila z vmesne liste porabljenih 69,4 % sredstev, zdravila za bolezni sečil in spolni hormoni (skupina G), kjer je bilo za zdravila z vmesne liste porabljenih 59,5 % sredstev, zdravila za bolezni mišično - skeletnega sistema (skupina M), kjer je bilo za zdravila z vmesne liste porabljenih 56,1 % sredstev, ter razna zdravila (skupina V), kjer je bilo za zdravila z vmesne liste porabljenih 65,9 % sredstev (tabela 3.4.).

Tabela 3.4: Število in vrednost izdanih receptov po listah zdravil in po glavnih skupinah ATC klasifikacije, Slovenija, 2022

ATC	Število receptov				Vrednost receptov (v EUR)			
	vsi Rp	pozitivna	vmesna	izven OZZ	vsi Rp	pozitivna	vmesna	izven OZZ
A	2.831.369	1.114.057	1.666.672	50.640	87.463.298	66.463.158	19.776.308	1.223.832
B	1.114.001	786.557	273.172	54.272	79.187.616	46.212.725	32.065.285	909.606
C	4.847.725	1.861.317	2.937.145	49.263	90.058.673	26.907.239	62.502.962	648.472
D	621.649	400.094	76.010	145.545	10.578.330	7.637.290	1.302.726	1.638.314
G	845.864	275.562	511.918	58.384	19.670.541	5.589.216	11.695.492	2.385.833
H	537.615	530.269	5.465	1.881	11.530.837	10.160.627	1.310.445	59.765
J	1.010.283	965.282	17.800	27.201	25.796.170	25.048.695	428.935	318.540
L	230.447	228.731	1.250	466	177.777.321	177.384.850	300.582	91.889
M	1.298.044	249.417	1.036.736	11.891	29.124.294	12.642.168	16.329.959	152.167
N	3.814.553	1.929.554	1.834.203	50.796	75.295.121	48.583.638	25.945.565	765.918
P	61.617	59.258	0	2.359	815.110	722.831	0	92.279
R	1.125.619	713.891	382.331	29.397	40.455.649	35.480.354	4.634.788	340.507
S	787.195	470.453	299.270	17.472	12.791.041	7.468.497	5.147.078	175.466
V	144.196	12.406	131.411	379	9.534.433	3.230.999	6.287.681	15.753
Ostalo	324.682	323.155	0	1.527	9.405.972	9.357.150	0	48.822
Skupaj	19.594.859	9.920.003	9.173.383	501.473	679.484.406	482.889.437	187.727.806	8.867.163

3.4 ZDRAVILA, PREDPISANA NA RECEPT PO ATC KLASIFIKACIJI IN PRIKAZANA V ŠTEVILU DDD IN DID

Podatki o porabi zdravil v definiranih dnevni odmerkih na 1.000 prebivalcev na dan so uporabni tako za mednarodne primerjave, kot tudi za ugotavljanje trendov predpisovanja količine učinkovin iz posameznih skupin zdravil.

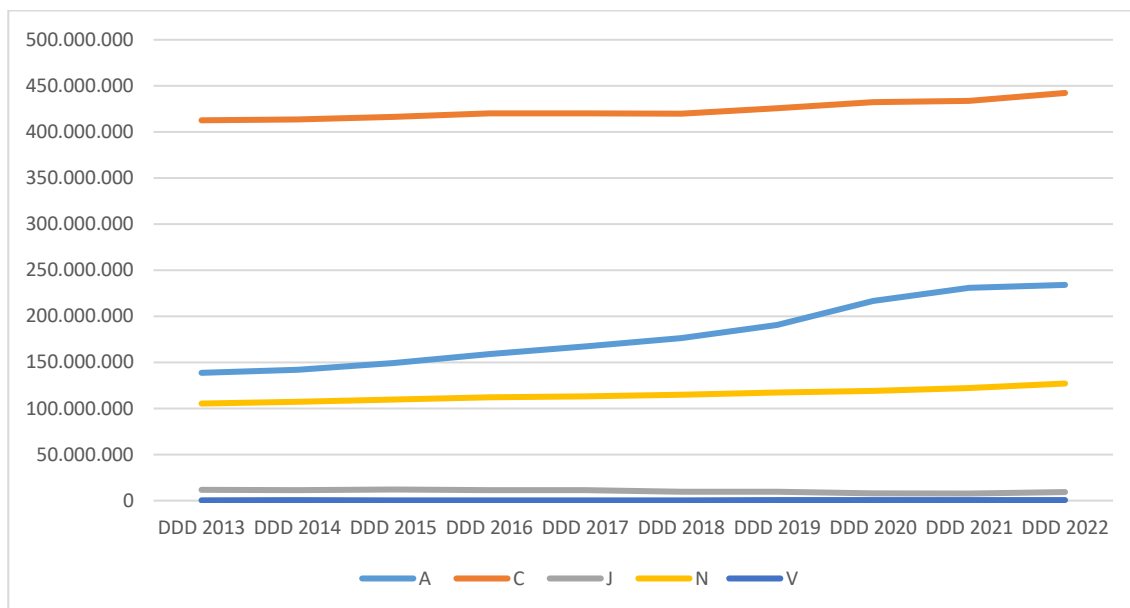
Opažamo stalen porast števila predpisanih DDD in DID zdravil v vseh ATC skupinah. Podrobnejši podatki o porabi zdravil na vseh petih nivojih ATC klasifikacije, izraženi v definiranih dnevni odmerkih, in stroški za zdravila so prikazani v poglavju 4 v nadaljevanju tega poročila.

V tabeli 3.5 prikazujemo trend porabe vseh zdravil po ATC klasifikaciji, prikazan v definiranih dnevni odmerkih (DDD) od leta 2013 do leta 2022.

Tabela 3.5: Število DDD po glavnih skupinah ATC klasifikacije v letih 2013 do 2022

	DDD 2013	DDD 2014	DDD 2015	DDD 2016	DDD 2017	DDD 2018	DDD 2019	DDD 2020	DDD 2021	DDD 2022
A	138.680.372	142.117.700	149.355.585	159.036.489	167.215.227	176.285.883	190.514.035	216.708.517	230.970.913	234.082.919
B	72.387.825	77.936.229	81.074.966	79.325.482	79.669.653	80.446.937	81.194.992	82.088.397	83.830.861	84.551.487
C	412.681.448	413.691.091	416.425.659	420.263.675	420.183.652	420.006.989	425.862.425	432.386.682	433.664.808	442.347.391
D	30.857.795	29.822.682	30.608.942	31.159.671	31.235.852	30.212.159	29.935.505	27.503.631	27.723.774	28.552.916
G	71.541.472	68.200.399	55.804.848	55.601.358	54.209.557	54.211.936	55.130.333	53.652.924	53.602.376	53.199.033
H	16.179.821	16.793.851	17.695.818	18.182.359	19.224.529	20.093.604	20.766.309	21.846.998	22.307.579	22.884.822
J	11.695.344	11.474.615	12.087.031	11.463.078	11.534.470	9.728.571	9.729.295	7.744.457	7.699.334	9.462.109
L	8.665.494	8.196.464	8.402.027	8.743.973	9.147.112	9.584.338	10.210.530	10.502.514	10.930.805	11.562.175
M	44.054.560	43.582.482	45.961.735	45.638.374	46.365.044	48.607.502	50.271.561	48.604.416	50.590.891	53.943.183
N	105.340.959	107.320.659	109.549.444	112.142.745	113.235.469	115.045.359	117.438.780	118.929.386	122.235.594	127.087.861
P	270.732	311.596	351.160	368.283	393.363	448.830	553.460	512.306	528.941	577.775
R	50.665.569	52.136.718	54.203.859	55.297.726	55.239.309	56.557.727	57.925.051	57.352.025	57.372.216	60.930.354
S	14.617.204	15.285.780	15.935.921	16.379.603	16.616.729	12.702.206	12.927.342	12.900.132	13.489.359	13.955.350
V	327.779	550.761	413.710	354.851	413.486	444.191	459.978	491.657	488.439	523.215

Na sliki 3.8 prikazujemo trend porabe nekaterih najpogosteje predpisanih zdravil po ATC klasifikaciji (A, C, J, N, V), prikazan v definiranih dnevni odmerkih (DDD) od leta 2013 do leta 2022.

Slika 3. 8: Trend porabe zdravil po izbranih ATC skupinah v DDD v letih 2013 do 2022

V tabeli 3.6 prikazujemo trend, prikazan v definiranih dnevni odmerkih na 1.000 prebivalcev na dan (DID) od leta 2013 do leta 2022.

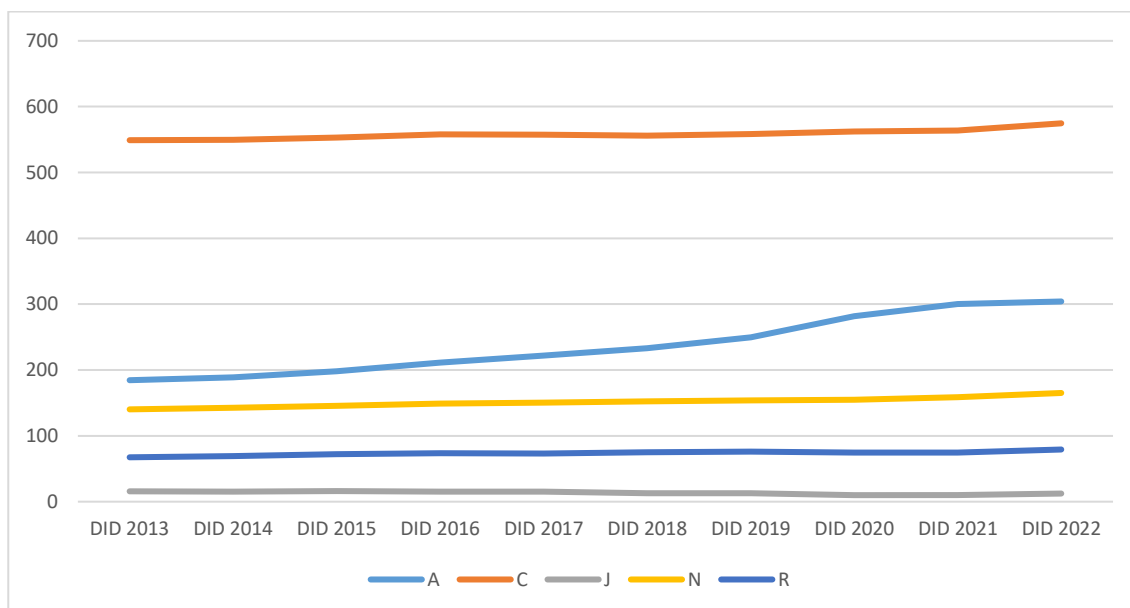
Tabela 3.6: Število DID po glavnih skupinah ATC klasifikacije v letih 2013 do 2022

ATC	DID 2013	DID 2014	DID 2015	DID 2016	DID 2017	DID 2018	DID 2019	DID 2020	DID 2021	DID 2022
A	184,5	188,9	198,3	211,1	221,7	233,3	249,8	281,9	300,3	304,1
B	96,3	103,6	107,7	105,3	105,6	106,5	106,5	106,8	109,0	109,9
C	549,1	549,8	553,0	557,8	557,2	555,9	558,4	562,5	563,9	574,7
D	41,1	39,6	40,6	41,4	41,4	40,0	39,3	35,8	36,0	37,1
G	95,2	90,6	74,1	73,8	71,9	71,7	72,3	69,8	69,7	69,1
H	21,5	22,3	23,5	24,1	25,5	26,6	27,2	28,4	29,0	29,7
J	15,6	15,3	16,1	15,2	15,3	12,9	12,8	10,1	10,0	12,3
L	11,5	10,9	11,2	11,6	12,1	12,7	13,4	13,7	14,2	15,0
M	58,6	57,9	61,0	60,6	61,5	64,3	65,9	63,2	65,8	70,1
N	140,2	142,6	145,5	148,8	150,2	152,3	154,0	154,7	158,9	165,1
P	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7	0,7	0,7	0,8
R	67,4	69,3	72,0	73,4	73,3	74,9	76,0	74,6	74,6	79,2
S	19,5	20,3	21,2	21,7	22,0	16,8	17,0	16,8	17,5	18,1
V	0,4	0,7	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7

Na sliki 3.9 prikazujemo trend porabe nekaterih najpogosteje predpisanih zdravil po ATC klasifikaciji, prikazan v definiranih dnevni odmerkih na 1.000 prebivalcev na dan (DID) od leta 2013 do leta 2022.

Največji porast predpisanih DID je opazen v ATC skupini A, manjši porast je viden tudi v ATC skupini N in C. V ATC skupini J pa zaznavamo padec predpisanih DID, ki pa je posledica spremenjenih vrednosti DDD za posamezne antibiotike v letu 2020.

Slika 3. 9: Trend porabe zdravil po nekaterih ATC skupinah v DID v letih 2013 do 2022

3.5 NAJPOGOSTEJE PREDPISANE ZDRAVILNE UČINKOVINE IN GOTOVA ZDRAVILA (5. NIVO ATC KLASIFIKACIJE)

V letu 2022 je bila najpogosteje predpisana učinkovina analgetik paracetamol, sledijo mu zaviralec protonske črpalke pantoprazol, selektivni antagonist adrenergičnih beta receptorjev bisoprolol in rosuvastatin iz skupine zdravil za zmanjšanje ravni serumskih lipidov.

Med prvimi desetimi najpogosteje predpisanimi učinkovinami so enako kot leto prej tri učinkovine iz skupine zdravil za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C), in sicer poleg bisoprolola in rosuvastatina še zaviralec angiotenzinske konvertaze perindopril. Po dve učinkovini sta iz skupine zdravil z delovanjem na živčevje (ATC skupina N), in sicer analgetika paracetamol (antipiretik) ter natrijev metamizolat, in iz skupine zdravil za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A), to sta pantoprazol in holekalciferol.

Po ena učinkovina je iz skupine zdravil za bolezni krvi in krvotvornih organov (ATC skupina B), to je acetilsalicilna kislina, iz skupine hormonskih zdravil za sistemsko zdravljenje - razen spolnih hormonov (ATC skupina H), to je natrijev levotiroksinat, ter iz skupine zdravil za bolezni mišično-skeletnega sistema (ATC skupina M), naproksen (tabela 3.7).

Tabela 3.7: Najpogosteje predpisane učinkovine v letu 2022

ATC	Zdravilna učinkovina	Število Rp	% v šte. Rp
N02BE01	paracetamol	802.547	4,1
A02BC02	pantoprazol	711.922	3,6
C07AB07	bisoprolol	639.822	3,3
C10AA07	rosuvastatin	591.835	3,0
B01AC06	acetilsalicilna kislina	540.872	2,8
A11CC05	holekalciferol	475.458	2,4
N02BB02	natrijev metamizolat	444.570	2,3
H03AA01	natrijev levotiroksinat	434.693	2,2
M01AE02	naproksen	425.698	2,2
C09AA04	perindopril	377.674	1,9
SKUPAJ		5.445.091	27,8

V letu 2022 je bilo največ sredstev porabljenih za antitrombotik rivaroksaban, sledijo ibrutinib, koagulacijski faktor VIII, ki se predpisuje pri motnjah koagulacije krvi, in antiandrogen enzatulamid, ki se uporablja pri raku prostate.

Med prvimi desetimi učinkovinami, za katere je bilo porabljenih največ sredstev, so bila štiri zdravila iz skupine zdravil za bolezni krvi in krvotvornih organov (skupina B) (rivaroksaban, koagulacijski faktor VIII, emicizumab, dabigatraneteksilat), tri zdravila iz skupine zdravil z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorjev (skupina L) (ibrutinib, enzalutamid in ustekinumab), dve zdravili iz skupine zdravil za bolezni srca in ožilja (skupina C) (kombinacija valsartan in sakubitril ter rosuvastatin) ter eno zdravilo iz skupine zdravil za bolezni mišično-skeletnega sistema (skupina M) (risdiplam) (tabela 3.8).

Tabela 3.8: Deset učinkovin, za katere je bilo porabljenih največ sredstev v letu 2022

ATC	Zdravilna učinkovina	Vrednost Rp v EUR	% v vred. Rp
B01AF01	rivaroksaban	13.391.350	2,0
L01EL01	ibrutinib	12.377.189	1,8
B02BD02	koagulacijski faktor VIII	10.996.316	1,6
L02BB04	enzalutamid	10.592.235	1,6
L04AC05	ustekinumab	10.364.476	1,5
B02BX06	emicizumab	9.179.344	1,4
C09DX04	valsartan in sakubitril	8.603.315	1,3
C10AA07	rosuvastatin	8.344.155	1,2
B01AE07	dabigatraneteksilat	8.161.916	1,2
M09AX10	risdiplam	8.153.972	1,2
SKUPAJ		100.164.269	14,7

3.5.1 Zdravila, predpisana na zeleni recept

Tudi v letu 2022 je bilo najpogosteje predpisano zdravilo na zeleni recept *aspirin protect 100 mg* (analgetik, zaviralec agregacije trombocitov) z 2,7 % deležem receptov, drugi je *lekadol 500 mg tablete* z 2,6 % deležem. Sledita analgetik *nalgesin forte* z 2,0 % deležem in *plivit D3 peroralne kapljice* - vitamin D3 (holekalciferol) z 1,8 % deležem.

Po pogostosti predpisovanja sledijo *analgin 500 mg* (natrijev metamizolat), antagonist adrenergičnih receptorjev beta *concor cor 2,5 mg* (bisoprolol), *prenessa 4 mg tablete* (perindopril, ki je zaviralec angiotenzinske konvertaze), namenjena zdravljenju povišanega krvnega tlaka in srčnega popuščanja, nesteroidno protivnetno zdravilo - analgetik in antipiretik *naklofen duo*, ter *euthyrox 25 mcg tablete* in *euthyrox 50 mcg tablete* z učinkovino natrijev levotiroksinat, ki se uporablja za zdravljenje bolezni in okvar žleze ščitnice in ima enak učinek kot naravni ščitnični hormon.

Med prvimi desetimi zdaj že tretje leto ni več včasih najpogosteje predpisanega antibiotika *amoksiklava 875 mg/125mg* ter zdravila za zaviranje izločanja želodčne kisline *nolpaze 20 mg* (pantoprazol).

Deset najpogosteje predpisanih zdravil na zeleni recept v letu 2022 je predstavljalo 15,06 % vseh izdanih zelenih receptov in 3,98 % vrednostni delež vseh predpisanih receptov (tabela 3.9).

Tabela 3.9: Deset najpogosteje predpisanih zdravil na zeleni recept v letu 2022

ATC	Zdravilo	Pakiranje	Aktivna učinkovina	Število Rp	% števila Rp	% vrednosti Rp
B01AC06	Aspirin protect 100 mg gastrorezistentne tablete	10 x 10 tablet v pretisnem omotu	acetilsalicilna kislina	513.530	2,69	0,49
N02BE01	Lekadol 500 mg tablete	2 x 10 tablet v pretisnem omotu	paracetamol	503.233	2,64	0,58
M01AE02	Nalgesin forte 550 mg filmsko obložene tablete	3 x 10 tablet v pretisnem omotu	naproksen	386.392	2,02	0,48
A11CC05	Plivit D3 4000 i.e./ml peroralne kapljice	10 ml raztopina	holekalciferol	339.409	1,78	0,64
N02BB02	Analgin 500 mg tablete	3 x 10 tablet v pretisnem omotu	natrijev metamizolat	248.768	1,30	0,49
C07AB07	Concor Cor 2,5 mg filmsko obložene tablete	3 x 10 tablet v pretisnem omotu	bisoprolol	208.454	1,09	0,41
C09AA04	Prenessa 4 mg tablete, škatla z 90 tabletami	3 x 30 tablet v pretisnem omotu	perindopril	203.318	1,07	0,38
M01AB05	Naklofen duo 75 mg kapsule	3 x 10 tablet v pretisnem omotu	diklofenak	172.725	0,91	0,22
H03AA01	Euthyrox 25 mcg tablete	2 x 25 tablet v pretisnem omotu	natrijev levotiroksinat	153.203	0,80	0,14
H03AA01	Euthyrox 50 mcg tablete	2 x 25 tablet v pretisnem omotu	natrijev levotiroksinat	145.652	0,76	0,15
SKUPAJ				2.874.684	15,06	3,98

Med zdravili na zeleni recepti z najvišjo vrednostjo je bil najvišje uvrščen antiandrogen *xtandi 40 mg* (enzalutamid). Sledi *Imbruvica 420 mg* filmsko obložene tablete (ibrutinib), ki se predpisuje za zdravljenje bolnikov s ponovitvijo limfoma plaščnih celic ali z na zdravljenje neodzivno obliko te bolezni, bolnikov s predhodno nezdravljeno kronično limfocitno levkemijo z velikim tveganjem (neugodna citogenetika) ali nezmožnostjo intenzivnega zdravljenja s kemoimunoterapijo in bolnikov, ki so predhodno prejeli vsaj eno vrsto zdravljenja ali so kandidati za alogensko presaditev kostnega mozga. Predpisuje se le na osnovi odločitve komisije KO za hematologijo UKC Ljubljana, komisije za limfome Onkološkega inštituta Ljubljana ali Konzilija Oddelka za hematologijo in hematološko onkologijo UKC Maribor.

Temu sledita *xarelto 20 mg* (rivaroksaban), ki se uporablja za preprečevanje možganske kapi in sistemske embolije pri odraslih z atrijsko fibrilacijo, in *stelara 90 mg* raztopina za injiciranje (ustekinumab), ki spada med zaviralce interleukinov. Predpisovanje in izdaja zdravila je le na recept, zdravilo pa se uporablja samo v bolnišnicah. Izjemoma se lahko uporablja pri nadaljevanju zdravljenja na domu ob odpustu iz bolnišnice in nadaljnjem zdravljenju. Med prvimi desetimi zdravili, za katere je bilo porabljenih največ sredstev, je tudi *evryzdi* (risdiplam). Sledijo *prolia 60 mg raztopina za injiciranje* (denozumab), z učinkom na strukturo in mineralizacijo kosti.

Med prvimi desetimi zdravili je bilo šest zdravil iz skupine zdravil z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorjev (skupina L), dve zdravili iz skupine iz skupine zdravil za bolezni mišično-skeletnega sistema (skupina M) ter po eno zdravilo iz skupine zdravil za bolezni krvi in krvotvornih organov (skupina B) ter skupine zdravil za bolezni dihal (skupina R).

Prvih deset najdražjih zdravil je predstavljalo 11,22 % vrednosti receptov (tabela 3.10).

Tabela 3. 10: Deset zdravil z najvišjo vrednostjo izdanih receptov na zeleni recept v letu 2022

ATC	Zdravilo	Pakiranje	Aktivna učinkovina	Vrednost Rp	% vrednosti Rp	% števila Rp
L02BB04	Xtandi 40 mg mehke kapsule	112 mehkih kapsul	enzalutamid	10.589.187	1,58	0,02
L01XE27	Imbruvica 420 mg filmsko obložene tablete	škatla z 28 tabletami v pretisnem omotu	ibrutinib	8.709.320	1,30	0,01
B01AF01	Xarelto 20 mg filmsko obložene tablete	škatla z 28 tabletami v pretisnem omotu	rivaroksaban	8.670.795	1,29	0,31
L04AC05	STELARA 90 mg raztopina za injiciranje	škatla z eno napolnjeno injekcijsko brizgo	ustekinumab	8.650.282	1,29	0,02
M09AX10	Evrysdi 0,75 mg/ml prašek za peroralno raztopino	vsebnik 60 mg 1x	risdiplam	8.153.972	1,22	0,00
M05BX04	Prolia 60 mg raztopina za injiciranje	v napolnjeni injekcijski brizgi (1x)	denozumab	7.077.636	1,06	0,22
R07AX32	Kaftrio 75 mg/50 mg/100 mg filmsko obložene tablete	škatla s 56 tabletami v pretisnem omotu	ivakaftor, tezakaftor in eleksakaftor	6.492.046	0,97	0,00
L04AC16	Tremfya 100 mg raztopina za injiciranje	škatla z 1 napolnjenim injekcijskim peresnikom	guselkumab	5.948.051	0,89	0,02
L04AC18	Skyrizi 150 mg raztopina za injiciranje	peresnik 1x	risankizumab	5.472.236	0,82	0,01
L02BB05	Erleada 60 mg filmsko obložene tablete	škatla s 112 tabletami	apalutamid	5.443.479	0,81	0,01
SKUPAJ				75.207.005	11,22	0,62

3.5.2 Zdravila, predpisana na beli recept

V letu 2022 je bilo najpogosteje predpisano zdravilo na beli recept kot leto prej *folacin 5 mg* tablete (folna kislina), ki je vitamin skupine B, nujen za tvorbo rdečih krvnih celic in sintezo nukleoproteinov, torej tudi za sintezo DNK in RNK ter za zagotavljanje zdrave delitve celic.

Sledita *fucidin 20 mg/g krema* (fusidna kislina), ki je antibiotik ozkega spektra, posebej učinkovit proti bakterijam, ki povzročajo vnetja in razjede na koži, ter *lotriderm 0,5 mg/g/10 mg/g* in *faktu 10 mg/50 mg v 1 g* rektalno mazilo (cinhokain, poliketuzulen).

Med najpogosteje predpisanimi zdravili sledijo *fucidin 20 mg/g mazilo*, *diprogenta krema*, ki je kombinacija betametazona in gentamicina, *betrion 20 mg/g mazilo* (mupirocin) in antibiotik *amoksiklav 875 mg/125 mg* filmsko obložene tablete.

Deset najpogosteje predpisanih zdravil na beli recept v letu 2022 je predstavljalo 37,43 % vseh izdanih belih receptov, z vrednostnim deležem 23,24 % (tabela 3.11).

Tabela 3.11: Deset najpogosteje predpisanih zdravil na beli recept v letu 2022

ATC	Zdravilo	Pakiranje	Aktivna učinkovina	Število Rp	% števila Rp	% vrednosti Rp
B03BB01	Folacin 5 mg	škatla z 20 tabletami (2 x 10 tablet v pretisnem omotu)	folna kislina	45.963	8,99	8,04
D06AX01	Fucidin 20 mg/g krema	škatla s tubo s 15 g kreme	fusidna kislina	24.471	4,78	2,72
D01AC20	Lotriderm 0,5 mg/g/10 mg/g	škatla s tubo s 15 g kreme	kombinacije	19.599	3,83	1,85
C05AD04	Faktu 10 mg/50 mg v 1 g rektalno mazilo	škatla s tubo z 20 g mazila in aplikatorjem	cinhokain (9 mg/1 g), poliketuzulen (50 mg/1 g)	19.423	3,80	1,93
D06AX01	Fucidin 20 mg/g mazilo	škatla s tubo s 15 g mazila	fusidna kislina	16.892	3,30	1,86
D07CC01	Diprogenta 0,5 mg/1 mg v 1 g krema	škatla s tubo s 15 g kreme	betametazon (0,5 mg/1 g), gentamicin (1 mg/1 g)	15.760	3,08	1,47
D06AX09	Betrion 20 mg/g mazilo	škatla s tubo s 15 g mazila	mupirocin	15.268	2,98	1,63
J01CR02	Amoksiklav 875 mg/125 mg filmsko obložene tablete	2 x 5 tablet v pretisnem omotu	amoksicilin in zaviralci laktamaz beta	12.190	2,38	1,47
D07CC01	Diprogenta 0,5 mg/1 mg v 1 g mazilo	škatla s tubo s 15 g mazila	betametazon (0,5 mg/1 g), gentamicin (1 mg/1 g)	11.246	2,20	1,04
C05AD04	Faktu 2,5 mg/100 mg svečke	škatla z 10 svečkami	cinhokain	10.645	2,08	1,23
SKUPAJ				191.457	37,43	23,24

Najpogosteje predpisano zdravilo na beli recept, ki ima tudi najvišjo vrednost izdanih zdravil, je *folacin 5 mg* (folna kislina), sledita *ravicti 1,1 g/ml peroralna tekočina* in *fucidin 20 mg/g krema* (fusidna kislina) za zdravljenje okužb kože. Izmed desetih zdravil z najvišjo vrednostjo izdanih belih receptov so bila tri za zdravljenje erektilne disfunkcije, in sicer *tornetis 100 mg tablete*, *cialis 5 mg filmsko obložene tablete* in *vizarsin 50 mg orodisperzalne tablete*.

Deset najpogosteje predpisanih zdravil, izdanih na beli recept v letu 2022, je predstavljalo 27,56 % vrednosti ter 27,84 % števila vseh izdanih belih receptov (tabela 3.12).

Tabela 3. 12: Deset zdravil z najvišjo vrednostjo izdanih belih receptov v letu 2022

ATC	Zdravilo	Pakiranje	Aktivna učinkovina	Vrednost Rp	% vrednosti Rp	% števila Rp
B03BB01	Folacin 5 mg	škatla z 20 tabletami (2 x 10 tablet v pretisnem omotu)	folna kislina	737.335	8,04	8,99
A16AX09	RAVICTI 1,1 g/ml peroralna tekočina	1 steklenica (25 ml)	glicerilfenilbutirat	307.477	3,35	0,05
D06AX01	Fucidin 20 mg/g krema	škatla s tubo s 15 g kreme	fusidna kislina	249.544	2,72	4,78
G04BE03	Tornetis 100 mg tablete	škatla s 4 tabletami (1 x 4 tablete v pretisnem omotu)	sildenafil	220.403	2,40	1,31
C05AD04	Faktu 10 mg/50 mg v 1 g rektalno mazilo	škatla s tubo z 20 g mazila in aplikatorjem	cinchokain (9 mg/1 g), poliketozulen (50 mg/1 g)	176.682	1,93	3,80
D06AX01	Fucidin 20 mg/g mazilo	škatla s tubo s 15 g mazila	fusidna kislina	170.584	1,86	3,30
D01AC20	Lotriderm 0,5 mg/g/10 mg/g	škatla s tubo s 15 g kreme	kombinacije	169.472	1,85	3,83
D11AX10	Propecia 1 mg filmsko obložene tablete	škatla z 28 tabletami v pretisnem omotu	finasterid	167.185	1,82	0,44
G04BE08	Cialis 5 mg filmsko obložene tablete	škatla z 28 tabletami v pretisnem omotu	tadalafil	164.115	1,79	0,26
G04BE03	Vizarsin 50 mg orodisperz.tbl.	škatla z 8 tabletami v pretisnem omotu	sildenafil	163.963	1,79	1,08
SKUPAJ				2.526.760	27,56	27,84

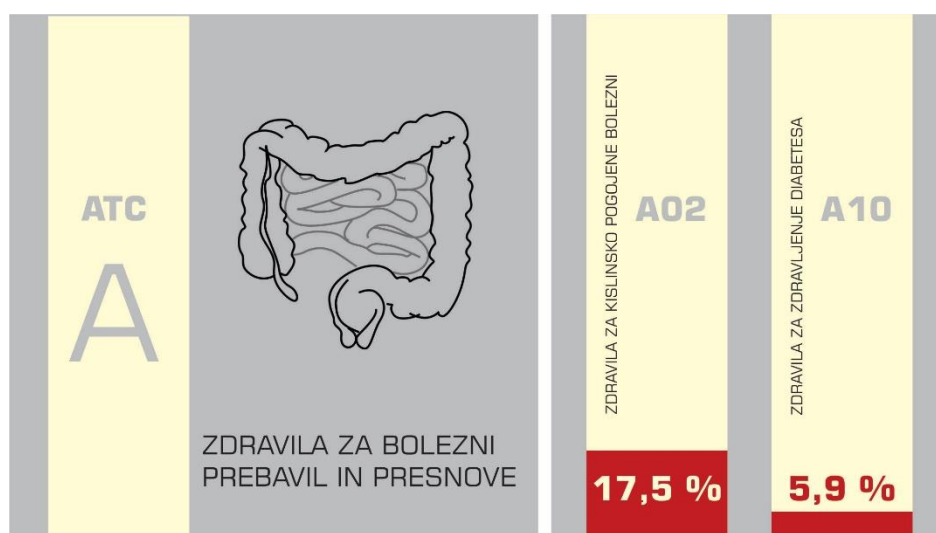
4. Predpisovanje zdravil po posameznih anatomskih skupinah ATC klasifikacije v letu 2022

Tatja Kostnapfel, Manja Grašek, Aleš Korošec

4.1 Zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A)

Za zdravila za bolezni prebavil in presnove, ki so razdeljena v 16 skupin, je bilo v letu 2022 izdanih 2.831.369 receptov (indeks 104), v vrednosti več kot 87,4 milijonov EUR (indeks 114). Glede na predhodno leto se je povečalo tako število receptov kot tudi stroški. Povprečna vrednost recepta z zdravili iz te skupine je znašala 30,9 EUR, leto prej pa 28,1 EUR. V povprečju je bilo na tisoč prebivalcev predpisanih 1.343 receptov (leta 2021 1.294 receptov) za zdravila za bolezni prebavil in presnove.

Predpisanih je bilo 234.082.919 DDD, kar je 304,1 DDD na 1.000 prebivalcev na dan (DID) (leta 2021 300,3 DID). Največ receptov, 1.028.094, je bilo predpisanih v skupini zdravil za kislinsko pogojene bolezni (A02), sledijo zdravila za zdravljenje diabetesa (A10), za katera je bilo predpisanih 847.679 receptov.

Tabela 4.1: Število predpisanih receptov, vrednost izdanih zdravil ter število DDD in DID v skupini zdravil za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A) v letu 2022

ATC skupina	Število Rp 2022	Indeks št. Rp 22/21	Vrednost zdravil v EUR 2022	Indeks vrednosti 22/21	Povprečna vrednost na 1 Rp v EUR	Št. Rp na 1.000 preb.	Število DDD 2022	Število DID 2022
A - ZDRAVILA ZA BOLEZNI PREBAVIL IN PRESNOVE	2.831.369	104	87.463.298 €	114	30,9 €	1.343	234.082.919	304,1
A01 - ZDRAVILA V ZOBOZDRAVSTVU	24.932	104	220.573 €	97	8,8 €	12	172.447	0,2
A01A - Zdravila v zobozdravstvu	24.932	104	220.573 €	97	8,8 €	12	172.447	0,2
A01AA - Zdravila za zaščito pred zobnim kariesom	230	112	8.105 €	133	35,2 €	0	0	0,0
A01AA51 - natrijev fluorid, kombinacije	230	112	8.105 €	133	35,2 €	0	0	0,0
A01AB - Protimikrobne učinkovine in antiseptiki za lokalno oralno zdravljenje	23.585	112	195.209 €	113	8,3 €	11	131.184	0,2
A01AB09 - mikonazol	23.585	112	195.209 €	113	8,3 €	11	131.184	0,2
A01AD - Druga zdravila za lokalno oralno zdravljenje	1.117	40	17.259 €	35	15,5 €	1	41.263	0,1
A01AD02 - benzidamin	157	157	1.151 €	156	7,3 €	0	867	0,0
A01AD11 - razne učinkovine	960	36	16.108 €	34	16,8 €	0	40.397	0,1
A02 - ZDRAVILA ZA KISLINSKO POGOJENE BOLEZNI	1.028.094	104	11.331.678 €	104	11,0 €	488	65.169.065	84,7
A02A - Antacidi	20.258	110	1.044.310 €	107	51,6 €	10	659.278	0,9
A02AD - Zdravila z aluminijem, kalcijem in magnezijem	5.353	115	41.339 €	115	7,7 €	3	17.078	0,0
A02AD01 - običajne kombinacije soli	92	100	1.118 €	100	12,2 €	0	601	0,0
A02AD04 - hidrotalcit	5.261	116	40.221 €	115	7,6 €	2	16.477	0,0
A02AH - Antacidi z natrijevim hidrogenkarbonatom	14.905	108	1.002.971 €	106	67,3 €	7	642.200	0,8
A02B - Zdravila za zdravljenje peptične razjede in gastroezofagealne refluksne bolezni (gerb)	1.007.836	104	10.287.368 €	104	10,2 €	478	64.509.787	83,8
A02BC - Zaviralci protonske črpalke	1.007.316	104	10.280.290 €	104	10,2 €	478	64.501.807	83,8
A02BC01 - omeprazol	66.875	92	901.391 €	93	13,5 €	32	6.163.472	8,0
A02BC02 - pantoprazol	711.922	105	6.860.686 €	106	9,6 €	338	40.636.942	52,8
A02BC03 - lansoprazol	9.151	97	133.806 €	100	14,6 €	4	489.832	0,6
A02BC05 - esomeprazol	219.368	106	2.384.407 €	103	10,9 €	104	17.211.561	22,4
A02BX - Druga zdravila za zdravljenje peptične razjede in gastroezofagealne refluksne bolezni (GERB)	520	127	7.078 €	125	13,6 €	0	7.980	0,0
A02BX05 - bazični bizmutov citrat	520	127	7.078 €	125	13,6 €	0	7.980	0,0
A03 - ZDRAVILA ZA ZDRAVLJENJE GASTROINTESTINALNIH FUNKCIONALNIH MOTENJ	50.550	104	542.722 €	103	10,7 €	24	976.812	1,3
A03A - Zdravila za zdravljenje gastrointestinalnih funkcionalnih motenj	6.905	106	178.635 €	115	25,9 €	3	287.680	0,4

A03AA - Sintezni antiholinergiki, estri s terciarno aminoskupino	6.131	111	172.840 €	117	28,2 €	3	283.900	0,4
<i>A03AA04 - mebeverin</i>	6.131	111	172.840 €	117	28,2 €	3	283.900	0,4
A03AB - Sintezni antiholinergiki s kvaterno amonijevo skupino	2	40	53 €	34	26,3 €	0	73	0,0
<i>A03AB02 - glikopironium</i>	2	40	53 €	34	26,3 €	0	73	0,0
A03AX - Druga zdravila za zdravljenje gastrointestinalnih funkcionalnih motenj	772	79	5.742 €	85	7,4 €	0	3.706	0,0
<i>A03AX13 - silikoni</i>	772	79	5.742 €	85	7,4 €	0	3.706	0,0
A03B - Alkaloidi volčje češnje in njihovi derivati, enokomponentna zdravila	10.263	118	125.853 €	112	12,3 €	5	69.807	0,1
A03BB - Polsintezni alkaloidi volčje češnje s kvaterno amonijevo skupino	10.263	118	125.853 €	112	12,3 €	5	69.807	0,1
<i>A03BB01 - butilskopolamin</i>	10.263	118	125.853 €	112	12,3 €	5	69.807	0,1
A03F - Propulzivi	33.305	100	237.240 €	92	7,1 €	16	618.233	0,8
A03FA - Propulzivi	33.305	100	237.240 €	92	7,1 €	16	618.233	0,8
<i>A03FA01 - metoklopramid</i>	32.805	114	231.902 €	114	7,1 €	16	610.393	0,8
<i>A03FA03 - domperidon</i>	500	11	5.338 €	10	10,7 €	0	7.840	0,0
A04 - ANTIEMETIKI IN ZDRAVILA PROTI SLABOSTI	6.578	103	449.772 €	102	68,4 €	3	71.225	0,1
A04A - Antiemetiki in zdravila proti slabosti	6.578	103	449.772 €	102	68,4 €	3	71.225	0,1
A04AA - Antagonisti serotoninskih 5-HT ₃ -receptorjev	4.309	104	308.319 €	105	71,6 €	2	25.686	0,0
<i>A04AA01 - ondansetron</i>	543	105	22.250 €	100	41,0 €	0	2.240	0,0
<i>A04AA02 - granisetron</i>	2.699	103	137.960 €	103	51,1 €	1	20.950	0,0
<i>A04AA55 - palonosetron, kombinacije</i>	1.067	107	148.109 €	107	138,8 €	1	2.496	0,0
A04AD - Drugi antiemetiki	2.269	100	141.452 €	95	62,3 €	1	45.539	0,1
<i>A04AD01 - skopolamin</i>	986	125	83.679 €	122	84,9 €	0	41.160	0,1
<i>A04AD12 - aprepitant</i>	1.283	86	57.774 €	72	45,0 €	1	4.379	0,0
A05 - ZDRAVILA ZA BOLEZNI ŽOLČA IN JETER	11.949	106	866.421 €	126	72,5 €	6	718.718	0,9
A05A - Zdravila za bolezni žolča	11.949	106	866.421 €	126	72,5 €	6	718.718	0,9
A05AA - Žolčne kisline in derivati	11.875	106	865.603 €	126	72,9 €	6	718.208	0,9
<i>A05AA02 - ursodeoksiholna kislina</i>	11.768	106	601.790 €	110	51,1 €	6	715.733	0,9
<i>A05AA04 - obetiholna kislina</i>	107	210	263.813 €	189	2465,5 €	0	2.475	0,0
A05AX - Druga zdravila za bolezni žolča	74	93	819 €	96	11,1 €	0	510	0,0
A06 - ZDRAVILA PROTI ZAPRTJU	164.675	103	2.027.645 €	105	12,3 €	78	10.870.432	14,1
A06A - Zdravila proti zaprtju	164.675	103	2.027.645 €	105	12,3 €	78	10.870.432	14,1
A06AB - Kontaktna odvajala	7.382	104	59.785 €	102	8,1 €	4	85.796	0,1
<i>A06AB02 - bisakodil</i>	7.190	105	58.598 €	103	8,1 €	3	76.566	0,1
<i>A06AB58 - natrijev pikosulfat, kombinacije</i>	8		95 €		11,9 €	0	0	0,0

A06AC - Odvajala za povečanje volumna črevesne vsebine	5	100	40 €	127	8,1 €	0	86	0,0
<i>A06AC01 - trpotčeva semena</i>	5	100	40 €	127	8,1 €	0	86	0,0
A06AD - Osmozna odvajala	153.480	103	1.910.281 €	104	12,4 €	73	10.725.374	13,9
<i>A06AD11 - laktuloza</i>	103.505	100	1.244.258 €	101	12,0 €	49	10.675.076	13,9
<i>A06AD65 - makrogol, kombinacije</i>	51		617 €		12,1 €	0	51	0,0
A06AH - Periferno delujoči antagonisti opioidnih receptorjev	109	191	23.985 €	181	220,0 €	0	1.946	0,0
<i>A06AH01 - metilnaltreksonijev bromid</i>	109	191	23.985 €	181	220,0 €	0	1.946	0,0
A06AX - Druga zdravila proti zaprtju	3.699	106	33.554 €	124	9,1 €	2	57.230	0,1
<i>A06AX01 - glicerol</i>	3.420	106	29.975 €	126	8,8 €	2	53.530	0,1
<i>A06AX02 - zdravila, ki razvijajo ogljikov dioksid</i>	279	109	3.579 €	111	12,8 €	0	3.700	0,0
A07 - ANTIDIAROIKI, PROTIVNETNA IN PROTIMIKROBNA ZDRAVILA	63.843	113	4.082.808 €	102	64,0 €	30	2.990.665	3,9
A07A - Zdravila za lokalno zdravljenje infekcijskih bolezni črevesne sluznice	832	103	292.453 €	116	351,5 €	0	30.912	0,0
A07AA - Antibiotiki	832	103	292.453 €	116	351,5 €	0	30.912	0,0
<i>A07AA11 - rifaksimn</i>	832	103	292.453 €	116	351,5 €	0	30.912	0,0
A07B - Zdravila z adsorpcijskim delovanjem v črevesju	63	170	607 €	169	9,6 €	0	63	0,0
A07BA - Zdravila z ogljem	63	170	607 €	169	9,6 €	0	63	0,0
<i>A07BA01 - aktivno oglje</i>	63	170	607 €	169	9,6 €	0	63	0,0
A07C - Elektroliti z ogljikovimi hidrati	8.282	131	145.628 €	144	17,6 €	4	87.848	0,1
A07CA - Soli za peroralno rehidracijo	8.282	131	145.628 €	144	17,6 €	4	87.848	0,1
A07D - Antiperistaltiki	15.864	115	136.406 €	93	8,6 €	8	93.862	0,1
A07DA - Antiperistaltiki	15.864	115	136.406 €	93	8,6 €	8	93.862	0,1
<i>A07DA03 - loperamid</i>	15.864	115	136.406 €	93	8,6 €	8	93.862	0,1
A07E - Zdravila s protivnetnim delovanjem v črevesju	29.443	98	3.382.809 €	99	114,9 €	14	2.707.276	3,5
A07EA - Kortikosteroidi z lokalnim delovanjem	4.139	111	597.350 €	102	144,3 €	2	156.486	0,2
<i>A07EA02 - hidrokortizon</i>	6	26	1.760 €	25	293,3 €	0	0	0,0
<i>A07EA06 - budezonid</i>	4.133	111	595.591 €	103	144,1 €	2	156.486	0,2
A07EC - Aminosalicilna kislina in njeni derivati	25.304	97	2.785.459 €	98	110,1 €	12	2.550.790	3,3
<i>A07EC01 - sulfasalazin (salazosulfapiridin)</i>	5.019	96	211.649 €	96	42,2 €	2	279.113	0,4
<i>A07EC02 - mesalazin</i>	20.285	97	2.573.810 €	98	126,9 €	10	2.271.677	3,0
A07F - Mikroorganizmi z antidiaroičnim delovanjem	3.021	150	46.756 €	151	15,5 €	1	24.954	0,0
A07FA - Mikroorganizmi z antidiaroičnim delovanjem	3.021	150	46.756 €	151	15,5 €	1	24.954	0,0
<i>A07FA01 - mlečnokislinske bakterije</i>	3.021	150	46.756 €	151	15,5 €	1	24.954	0,0
A07X - Drugi antidiaroiiki	6.338	165	78.148 €	164	12,3 €	3	45.750	0,1

A07XA - Drugi antidiaroidi	6.338	165	78.148 €	164	12,3 €	3	45.750	0,1
A07XA04 - racekadotril	6.338	165	78.148 €	164	12,3 €	3	45.750	0,1
A09 - DIGESTIVI, VKLJUČNO Z ENCIMI	20.980	112	1.967.863 €	107	93,8 €	10	1.380.983	1,8
A09A - Digestivi, vključno z encimi	20.980	112	1.967.863 €	107	93,8 €	10	1.380.983	1,8
A09AA - Encimska zdravila	20.980	112	1.967.863 €	107	93,8 €	10	1.380.983	1,8
A09AA02 - multiencimska zdravila (lipaze, proteaze)	20.980	112	1.967.863 €	107	93,8 €	10	1.380.983	1,8
A10 - ZDRAVILA ZA ZDRAVLJENJE DIABETESA	847.679	109	52.457.638 €	120	61,9 €	402	70.483.201	91,6
A10A - Insulini in analogi	158.536	99	18.043.808 €	96	113,8 €	75	15.876.741	20,6
A10AB - Insulini in analogi za injiciranje, s hitrim delovanjem	49.785	102	4.279.118 €	98	86,0 €	24	5.455.743	7,1
A10AB01 - humani insulin	1.411	91	79.337 €	89	56,2 €	1	139.050	0,2
A10AB04 - insulin lispro	4.509	104	480.681 €	101	106,6 €	2	651.488	0,8
A10AB05 - insulin aspart	39.511	103	3.279.048 €	98	83,0 €	19	4.169.530	5,4
A10AB06 - insulin glulizin	4.354	97	440.052 €	99	101,1 €	2	495.675	0,6
A10AC - Insulini in analogi za injiciranje, s srednje dolgim delovanjem	14.005	91	839.431 €	89	59,9 €	7	1.073.925	1,4
A10AC01 - humani insulin	14.005	91	839.431 €	89	59,9 €	7	1.073.925	1,4
A10AD - Insulini in analogi za injiciranje, s srednje dolgim ali dolgotrajnim delovanjem, s takojšnjim učinkom	42.070	93	4.010.153 €	88	95,3 €	20	4.770.150	6,2
A10AD01 - humani insulin	1.445	83	102.716 €	76	71,1 €	1	165.825	0,2
A10AD04 - insulin lispro	12.654	95	992.522 €	87	78,4 €	6	1.325.288	1,7
A10AD05 - insulin aspart	27.971	93	2.914.915 €	89	104,2 €	13	3.279.038	4,3
A10AE - Insulini in analogi za injiciranje, z dolgotrajnim delovanjem	52.676	103	8.915.106 €	99	169,2 €	25	4.576.924	5,9
A10AE04 - insulin glargin	19.566	100	1.845.836 €	92	94,3 €	9	1.802.734	2,3
A10AE05 - insulin detemir	6.340	91	723.275 €	87	114,1 €	3	605.775	0,8
A10AE06 - insulin degludek	10.354	114	1.220.621 €	98	117,9 €	5	1.008.383	1,3
A10AE54 - insulin glargin in liksizenatid	1.522	86	252.984 €	62	166,2 €	1	102.780	0,1
A10AE56 - insulin degludek in liraglutid	14.894	107	4.872.390 €	108	327,1 €	7	1.057.253	1,4
A10B - Antidiabetiki, brez insulinov	689.143	112	34.413.830 €	139	49,9 €	327	54.606.460	70,9
A10BA - Bigvanidi	250.352	97	2.876.170 €	99	11,5 €	119	18.178.437	23,6
A10BA02 - metformin	250.352	97	2.876.170 €	99	11,5 €	119	18.178.437	23,6
A10BB - Sulfonilsečnine	149.282	96	2.419.735 €	96	16,2 €	71	15.922.485	20,7
A10BB01 - glibenklamid	239	32	2.329 €	22	9,7 €	0	14.355	0,0
A10BB07 - glipizid	5.270	90	173.693 €	83	33,0 €	2	479.400	0,6
A10BB08 - glikvidon	17.622	94	615.992 €	93	35,0 €	8	1.856.490	2,4
A10BB09 - gliklazid	116.244	99	1.517.903 €	100	13,1 €	55	12.268.275	15,9
A10BB12 - glimepirid	9.907	81	109.818 €	87	11,1 €	5	1.303.965	1,7
A10BD - Kombinacije peroralnih antidiabetikov	99.891	124	8.041.917 €	135	80,5 €	47	8.161.916	10,6
A10BD02 - metformin in sulfonilsečnine	8.663	89	277.021 €	98	32,0 €	4	972.060	1,3

A10BD07 - metformin in sitagliptin	17.698	99	1.203.095 €	90	68,0 €	8	1.410.640	1,8
A10BD11 - metformin in linagliptin	2.014	98	175.715 €	97	87,2 €	1	166.260	0,2
A10BD15 - metformin in dapagliflozin	28.542	146	1.967.287 €	148	68,9 €	14	2.202.676	2,9
A10BD20 - metformin in empagliflozin	42.974	143	4.418.799 €	159	102,8 €	20	3.410.280	4,4
A10BF - Zaviralci glukozidaze alfa	1.516	85	55.610 €	82	36,7 €	1	72.400	0,1
A10BF01 - akarboza	1.516	85	55.610 €	82	36,7 €	1	72.400	0,1
A10BH - Zaviralci dipeptidil-peptidaze 4 (DPP-4)	19.047	96	1.478.577 €	96	77,6 €	9	1.511.402	2,0
A10BH01 - sitagliptin	8.918	95	610.444 €	94	68,5 €	4	674.492	0,9
A10BH02 - vildagliptin	961	91	50.274 €	97	52,3 €	0	61.680	0,1
A10BH05 - linagliptin	9.168	96	817.859 €	97	89,2 €	4	775.230	1,0
A10BJ - Analogi glukagonu podobnega peptida-1 (GLP-1)	66.591	158	11.772.302 €	153	176,8 €	32	3.117.446	4,1
A10BJ01 - eksenatid	405	69	71.264 €	61	176,0 €	0	28.362	0,0
A10BJ02 - liraglutid	1.489	70	391.340 €	71	262,8 €	1	113.376	0,1
A10BJ03 - liksizenatid	49	59	10.435 €	73	213,0 €	0	272	0,0
A10BJ05 - dulaglutid	24.977	112	4.621.422 €	116	185,0 €	12	2.051.334	2,7
A10BJ06 - semaglutid	39.671	232	6.677.840 €	221	168,3 €	19	924.102	1,2
A10BK - Zaviralci natrijevih glukoznih koprenašalcev 2 (SGLT2)	92.115	188	7.604.458 €	192	82,6 €	44	6.966.238	9,1
A10BK01 - dapagliflozin	46.027	201	3.026.408 €	203	65,8 €	22	3.393.208	4,4
A10BK03 - empagliflozin	46.088	177	4.578.050 €	185	99,3 €	22	3.573.030	4,6
A10BX - Drugi antidiabetiki razen insulinov	10.349	93	165.060 €	96	15,9 €	5	676.136	0,9
A10BX02 - repaglinid	10.349	93	165.060 €	96	15,9 €	5	676.136	0,9
A11 - VITAMINI	513.702	96	6.906.235 €	101	13,4 €	244	78.437.491	101,9
A11C - Vitamina A in D ter njune kombinacije	494.194	95	6.352.299 €	99	12,9 €	234	77.133.855	100,2
A11CC - Vitamin D in analogi	494.194	95	6.352.299 €	99	12,9 €	234	77.133.855	100,2
A11CC03 - alfacalcidol (kalcidol)	7.798	91	207.212 €	87	26,6 €	4	371.318	0,5
A11CC04 - kalcitriol	10.938	98	319.509 €	98	29,2 €	5	407.625	0,5
A11CC05 - holekalciferol	475.458	95	5.825.579 €	100	12,3 €	225	76.354.913	99,2
A11D - Vitamin B1, enokomponentna zdravila in v kombinaciji z vitaminoma B6 in B12	16.176	122	511.342 €	130	31,6 €	8	1.220.640	1,6
A11DA - Tiamin (vitamin B1), enokomponentna zdravila	2.396	124	88.208 €	145	36,8 €	1	166.020	0,2
A11DA01 - tiamin (vitamin b1)	2	40	137 €	252	68,5 €	0	840	0,0
A11DA03 - benfotiamin	2.394	124	88.071 €	145	36,8 €	1	165.180	0,2
A11DB - Vitamin B1 v kombinaciji z vitaminom B6 ali B12 ali obema	13.780	122	423.134 €	127	30,7 €	7	1.054.620	1,4
A11E - Vitamini kompleksa B (tudi kombinacije)	1.559	113	20.246 €	117	13,0 €	1	33.600	0,0
A11EA - Vitamini kompleksa B brez dodatkov	1.559	113	20.246 €	117	13,0 €	1	33.600	0,0
A11G - Askorbinska kislina (vitamin C) in v kombinacijah	407	60	2.337 €	60	5,7 €	0	28.285	0,0

A11GA - Askorbinska kislina (vitamin C), enokomponentna zdravila	398	60	2.260 €	60	5,7 €	0	28.175	0,0
A11GA01 - askorbinska kislina (vitamin C)	398	60	2.260 €	60	5,7 €	0	28.175	0,0
A11GB - Askorbinska kislina (vitamin C) v kombinacijah	9	60	76 €	64	8,5 €	0	110	0,0
A11GB01 - askorbinska kislina (vitamin C) v kombinaciji s kalcijem	9	60	76 €	64	8,5 €	0	110	0,0
A11H - Druga enokomponentna vitaminska zdravila	1.366	109	20.012 €	107	14,6 €	1	21.111	0,0
A11HA - Druga enokomponentna vitaminska zdravila	1.366	109	20.012 €	107	14,6 €	1	21.111	0,0
A11HA02 - piridoksin (vitamin B6)	780	102	14.129 €	104	18,1 €	0	13.071	0,0
A11HA31 - kalcijev pantotemat	586	120	5.882 €	113	10,0 €	0	8.040	0,0
A12 - MINERALI	96.422	99	1.494.063 €	111	15,5 €	46	2.604.470	3,4
A12A - Kalcij	72.325	99	1.131.005 €	116	15,6 €	34	2.179.740	2,8
A12AA - Kalcij	72.325	99	1.131.005 €	116	15,6 €	34	2.179.740	2,8
A12AA04 - kalcijev karbonat	72.292	99	1.130.437 €	116	15,6 €	34	2.179.550	2,8
A12AA20 - kombinacije kalcijevih soli	33	174	568 €	238	17,2 €	0	190	0,0
A12B - Kalij	23.028	98	352.977 €	99	15,3 €	11	422.191	0,5
A12BA - Kalij	23.028	98	352.977 €	99	15,3 €	11	422.191	0,5
A12BA01 - kalijev klorid	4.136	101	63.322 €	106	15,3 €	2	59.588	0,1
A12BA30 - kombinacije kalijevih soli	18.892	97	289.655 €	98	15,3 €	9	362.603	0,5
A12C - Drugi minerali	1.069	105	10.080 €	113	9,4 €	1	2.540	0,0
A12CC - Magnezij	1.069	105	10.080 €	113	9,4 €	1	2.540	0,0
A12CC04 - magnezijev citrat	1.069	105	10.080 €	113	9,4 €	1	2.540	0,0
A16 - DRUGA ZDRAVILA ZA BOLEZNI PREBAVIL IN PRESNOVE	1.965	129	5.115.881 €	118	2603,5 €	1	207.408	0,3
A16A - Druga zdravila za bolezni prebavil in presnove	1.965	129	5.115.881 €	118	2603,5 €	1	207.408	0,3
A16AA - Aminokislina in njihovi derivati	552	115	95.134 €	114	172,3 €	0	158.653	0,2
A16AA01 - levokarnitin	499	115	42.810 €	117	85,8 €	0	156.200	0,2
A16AA04 - merkaptamin	2	40	4.036 €	91	2017,9 €	0	83	0,0
A16AA06 - betain	51	124	48.288 €	115	946,8 €	0	2.370	0,0
A16AB - Encimi	304	99	2.286.809 €	94	7522,4 €	0	3.550	0,0
A16AB02 - imigluceraza	130	90	1.081.147 €	88	8316,5 €	0	1.055	0,0
A16AB03 - agalidaza alfa	52	83	392.722 €	80	7552,3 €	0	816	0,0
A16AB04 - agalidaza beta	89	120	476.534 €	112	5354,3 €	0	962	0,0
A16AB10 - velagluceraza alfa	27	104	314.643 €	108	11653,5 €	0	308	0,0
A16AB19 - pegvaliaza	6		21.763 €		3627,2 €	0	410	0,0
A16AX - Razna zdravila za bolezni prebavil in presnove	1.109	151	2.733.938 €	149	2465,2 €	1	45.206	0,1
A16AX01 - tioktinska kislina	650	144	20.444 €	148	31,5 €	0	30.210	0,0

A16AX03 - natrijev fenilbutirat	17	39	38.301 €	96	2253,0 €	0	288	0,0
A16AX05 - cinkov acetat	19	127	7.241 €	116	381,1 €	0	1.125	0,0
A16AX06 - miglustat	33	94	470.946 €	98	14271,1 €	0	2.520	0,0
A16AX07 - sapropterin	21	150	88.875 €	115	4232,1 €	0	396	0,0
A16AX08 - teduglutid	79	176	1.162.185 €	168	14711,2 €	0	2.436	0,0
A16AX09 - glicerilfenilbutirat	233	231	307.477 €	311	1319,6 €	0	3.293	0,0
A16AX12 - trientin	49	350	319.040 €	311	6511,0 €	0	4.267	0,0
A16AX14 - migalastat	8	62	319.428 €	100	39928,5 €	0	672	0,0

A01 Zdravila v zobozdravstvu

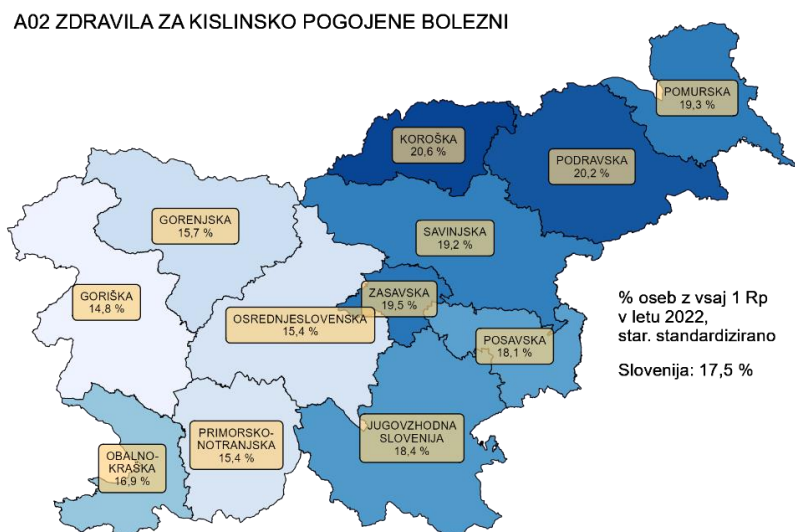
Za zdravila v zobozdravstvu je bilo v letu 2022 predpisano 24.932 receptov, kar je 4 % več kot leto prej. Največ receptov (23.585) predstavlja predpisovanje *protimikrobnih učinkovin in antiseptikov za lokalno oralno zdravljenje (A01AB)*, vsa vsebujejo mikonazol (A01AB09).

A02 Zdravila za kislinsko pogojene bolezni

V tej skupini je bil predpisan največji delež receptov glede na celotno skupino A. Predpisanih je bilo 1.028.094 receptov (indeks 104) v vrednosti 11,3 milijona EUR, to je 65,2 milijona DDD oz. 84,7 DID.

Število receptov za ATC skupino A02 se je v letu 2022 glede na prejšnje leto povečalo za 4 %, prav tako vrednost izdanih zdravil. Skupno je bilo izdanih 488 receptov za zdravila za kislinsko pogojene bolezni na 1.000 prebivalcev, leto prej 469 receptov.

V letu 2022 je ta zdravila prejemale 17,5 % (leta 2021 16,8 %, leta 2020 15,7 %) oseb, največ v koroški (20,6 %), podravski (20,2 %) in zasavski regiji (19,5 %) (slika 4.1).

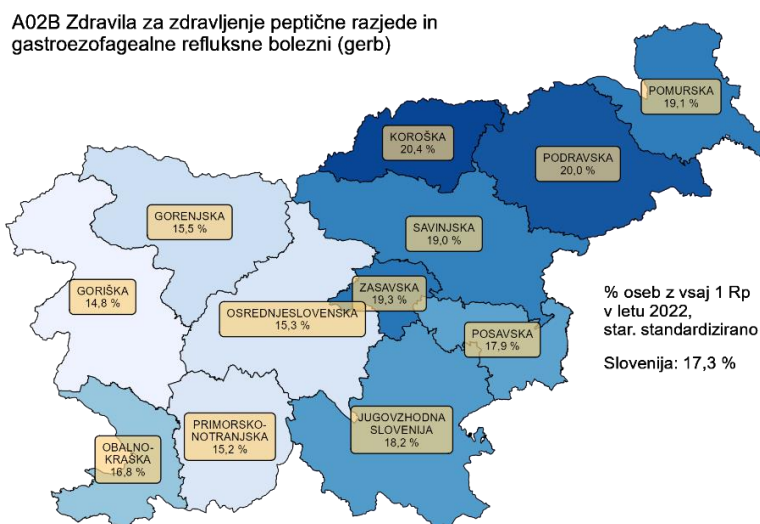

Slika 4. 1: Odstotek oseb, ki so jim bila predpisana zdravila za kislinsko pogojene bolezni (A02) v posamezni statistični regiji R Slovenije v letu 2022

V letu 2022 je bilo predpisanih 20.258 receptov za **antacide (A02A)** (indeks 110), kar je 659.278 DDD oz. 0,9 DID.

Največji delež v skupini zdravil za kislinsko pogojene bolezni predstavljajo **zdravila za zdravljenje peptične razjede in gastroezofagealne refluksne bolezni (gerb) (A02B)**, predpisanih je bilo 1.007.836 receptov, kar je 4 % več kot leto prej, v vrednosti skoraj 10,3 milijona EUR (4 % več kot leto prej).

V letu 2022 je ta zdravila prejelo 17,3 % (leta 2021 16,6 %, leta 2020 15,6 %) oseb, največ v koroški (20,4 %), podravski (20,0 %) in zasavski regiji (19,3 %), sledita pomurska in savinjska regija (slika 4.2).

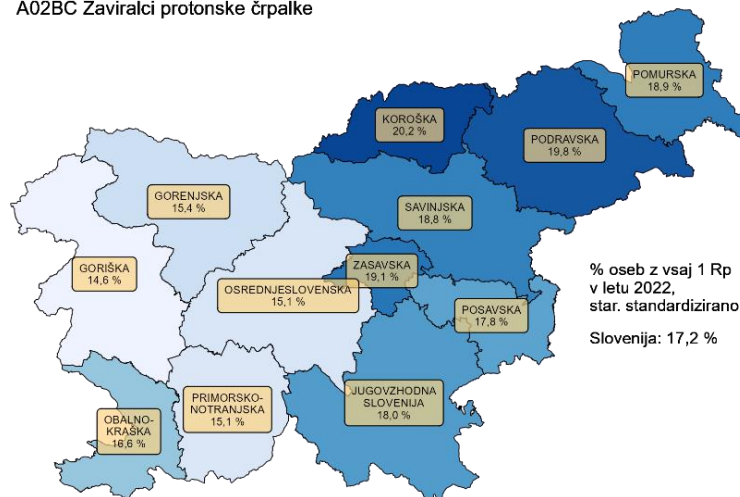
Slika 4. 2: Odstotek oseb, ki so jim bila predpisana zdravila za zdravljenje peptične razjede in gastroezofagealne refluksne bolezni (gerb) (A02B) v posamezni statistični regiji R Slovenije v letu 2022.

Večina zdravil za zdravljenje peptične razjede in gastroezofagealne refluksne bolezni (gerb) (A02B) je bilo **zaviralcev protonske črpalke (A02BC)**, 1.007.316 receptov v vrednosti skoraj 10,3 milijona EUR. Zaviralci protonske črpalke (A02BC) so zdravila, ki zavirajo izločanje želodčne kisline in delujejo protiulkusno. Predpisanih je bilo 4 % več teh zdravil kot leta 2021, vrednost teh zdravil se je zvišala za 4 %. Predpisanih je bilo 64.501.807 DDD zaviralcev protonske črpalke (A02BC) oziroma 83,8 DDD na 1.000 prebivalcev na dan, leta 2021 79,3 DID. Najpogosteje predpisan zaviralec protonske črpalke je bil **pantoprazol (A02BC02)** s 711.922 recepti, sledita mu **esomeprazol (A02BC05)** z 219.368 recepti in **omeprazol (A02BC01)** s 66.875 recepti (indeks 92), katerega trend predpisovanja stalno upada. Pantoprazol je edini zaviralec protonske črpalke, ki ga je mogoče v Sloveniji kupiti v lekarni tudi brez zdravniškega recepta, zato je njegova dejanska poraba večja.

Zaviralce protonske črpalke (A02BC) je v letu 2022 prejelo povprečno 17,2 % prebivalcev Slovenije, kar je za 0,7 % več kot leto prej (v letu 2021 16,5 %, leta 2020 15,4 %). Če pogledamo predpisovanje zaviralcev protonske črpalke po slovenskih regijah, ugotovimo, da so največ zaviralcev protonske črpalke predpisali v koroški (20,2 %), podravski (19,8 %) in zasavski regiji (19,1 %) (slika 4.3).

A02BC Zaviralci protonske črpalke

Slika 4. 3: Odstotek oseb, ki jim je bil predpisan zaviralec protonske črpalke (A02BC) v posamezni statistični regiji R Slovenije v letu 2022.

A03 Zdravila za zdravljenje gastrointestinalnih funkcionalnih motenj

V letu 2022 je bilo predpisano 50.550 receptov za zdravila za zdravljenje gastrointestinalnih funkcionalnih motenj, kar je 4 % več kot leto prej. Največ je bilo predpisanih **propulzivov (A03F)**, 33.305 receptov v vrednosti 237,2 tisoč EUR, vsi spadajo v podskupino **propulzivov (A03FA)**. Predpisanih je bilo 618.233 DDD oz. 0,8 DID. Največ sta se predpisovala **metoklopramid (A03FA01)** z 32.805 recepti (indeks 114), ki se uporablja za zdravljenje in preprečevanje slabosti in bruhanja, in **domperidon (A03FA03)** s 500 recepti (indeks 11), ki se uporablja za preprečevanje in zdravljenje akutne slabosti in bruhanja zaradi okužbe, hrane, radioterapije.

A06 Zdravila proti zaprtju

V letu 2022 je bilo predpisanih 164.675 receptov (indeks 103) za vsa zdravila proti zaprtju (odvajala) v vrednosti 2,0 milijona EUR. Večinoma so bila predpisana **osmozna odvajala (A06AD)**, in sicer 153.480 receptov (indeks 103), od tega največ **laktuloza (A06AD11)**, 103.505 receptov. Ker se večina teh zdravil lahko izdaja v lekarnah tudi brez zdravniškega recepta, je njihovo dejansko porabo težko natančno določiti.

A07 Antidiaroiiki, protivnetna in protimikrobna zdravila

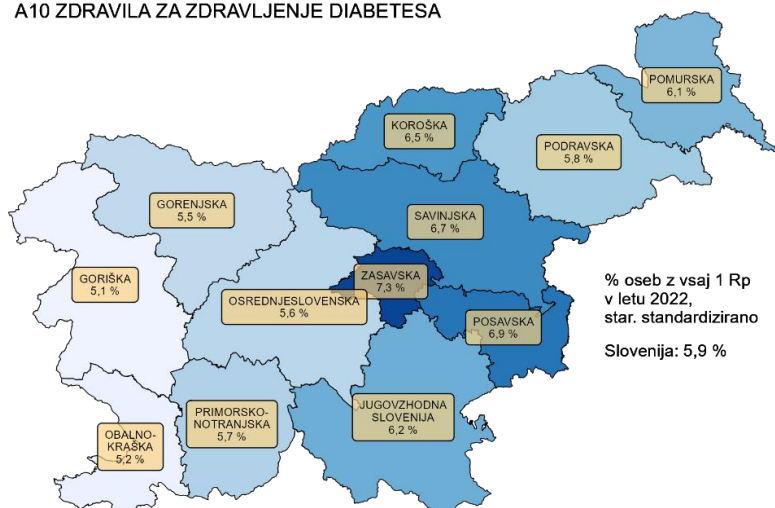
Predpisanih je bilo 63.843 receptov te skupine, največ **zdravil s protivnetnim delovanjem v črevesju (A07E)**, 29.443 receptov (indeks 98) v vrednosti skoraj 3,4 milijona EUR.

A10 Zdravila za zdravljenje diabetesa

Zdravila za zdravljenje diabetesa (A10) so v letu 2022 predstavljala skoraj 30,0 % delež števila receptov skupine A in skoraj 60,0 % vrednostni delež zdravil skupine A. Predpisanih je bilo 847.679 receptov (indeks 109) v vrednosti 52,5 milijona EUR (indeks 120). Povprečna vrednost recepta za celotno skupino A10 je znašala 61,9 EUR, leta 2021 56,2 EUR. Na 1.000 prebivalcev je bilo predpisanih 402 receptov za zdravila za zdravljenje diabetesa (A10), leto prej 369 receptov. Povprečna vrednost recepta v prvi podskupini (A10A) je bila 113,8 EUR, v drugi (A10B) pa 49,9 EUR.

Povprečno je zdravila za zdravljenje diabetesa prejemale 5,9 % prebivalcev Slovenije, leta 2021 5,5 %, leta 2020 pa 5,3 %. Zdravila za zdravljenje diabetesa so najpogosteje predpisovali v zasavski regiji (7,3 %, leta 2021 6,7 %), najmanj pa v goriški (5,1 %) in obalno-kraški regiji (5,2 %) (slika 4.4).

A10 ZDRAVILA ZA ZDRAVLJENJE DIABETESA

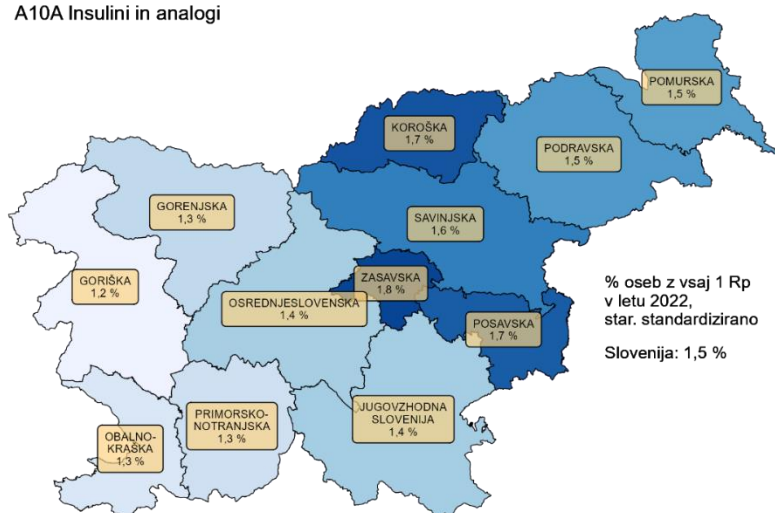
Slika 4. 4: Odstotek oseb, ki so jim bila predpisana zdravila za zdravljenje diabetesa (A10) v posamezni statistični regiji R Slovenije v letu 2022.

Zdravila za zdravljenje diabetesa delimo v dve veliki podskupini. Prva podskupina so **insulini in analogi (A10A)**, predpisanih je bilo 158.536 receptov, kar je 1 % manj kot leto prej. Druga podskupina so **antidiabetiki, brez insulinov (A10B)**, za katere je bilo predpisanih 689.143 receptov, kar je 12 % več kot leto prej.

Na 1.000 prebivalcev je bilo predpisanih 75 receptov z **insulini in analogi (A10A)**, leto prej pa 76. V tej skupini je bilo predpisanih 15.876.741 DDD oz. 20,6DID.

Povprečno je insuline in analoge (A10A) prejemalo 1,5 % prebivalcev Slovenije, enako kot leto prej. Največ so insuline in analoge predpisovali v zasavski regiji (1,8 %), sledita posavska in koroška regija (1,7 %), najmanj pa v goriški, obalno-kraški, gorenjski in primorsko-notranjski regiji (slika 4.5).

A10A Insulini in analogi

Slika 4. 5: Odstotek oseb, ki so jim bili predpisani insulini in analogi (A10A) v posamezni statistični regiji R Slovenije v letu 2022.

Predpisanih je bilo 689.143 receptov za **antidiabetike brez insulinov (A10B)**, število se je zvišalo za 12 %, vrednost pa za 39 %. V tej skupini je bilo predpisanih 54.606.460 DDD oz. 70,9 DID.

Najbolj pogosto so bili predpisani **bigvanidi (A10BA)**, predpisanih je bilo 250.352 receptov, od tega vsi za *metformin (A10BA02)* v vrednosti več kot 2,8 milijona EUR.

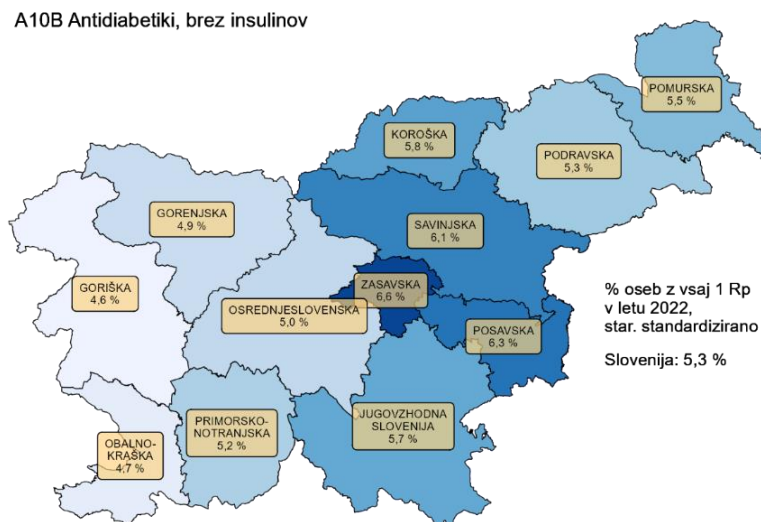
Sledijo **sulfonilsečnine (A10BB)**, predpisanih je bilo 149.282 receptov, največ za *gliklazid (A10BB09)*, 116.244 receptov, in *glikvidon (A10BB08)*, 17.622 receptov, ter **kombinacije peroralnih antidiabetikov (A10BD)** z drugimi učinkovinami. Predpisanih je bilo 99.891 receptov, največ za kombinacijo *metformina in empagliflozina (A10BD20)*, 42.974 receptov, ter kombinacijo *metformina in dapagliflozina (A10BD15)*, 28.542 receptov.

Pri uporabi kombinacij bolniki dnevno zaužijejo manjše število tablet, kar lahko izboljša njihovo komplianco. Metformin je najpogosteje uporabljena učinkovina za zdravljenje sladkorne bolezni tipa 2, kot samostojna učinkovina ali v kombinacijah, tudi zaradi ugodnih metabolnih in srčno-žilnih učinkov (12).

Tudi v letu 2022 je zaznati porast **analogov glukagonu podobnega peptida-1 (GLP-1) (A10BJ)**, predpisanih je bilo 66.591 receptov (indeks 158), od tega 39.671 receptov za *semaglutid (A10BJ06)* (indeks 232) in 24.977 receptov za *dulaglutid (A10BJ05)* (indeks 112), ter **zaviralcev natrijevih glukoznih koprenašalcev 2 (SGLT-2) (A10BK)**, predpisanih je bilo 92.115 receptov (indeks 188), največ *empagliflozina (A10BK03)* na 46.088 receptih (indeks 177).

Dulaglutid je indiciran za zdravljenje odraslih z nezadostno urejeno sladkorno boleznijo tipa 2 kot dopolnilo k dieti in telesni vadbi. Empagliflozin je indiciran za zdravljenje odraslih bolnikov z neustrezno urejeno sladkorno boleznijo tipa 2 kot dodatek k dieti in telesni aktivnosti, za samostojno zdravljenje, kadar metformin ni primerno zdravilo, ker ga bolniki ne prenašajo, ali v kombinaciji z drugimi zdravili za zdravljenje sladkorne bolezni.

Antidiabetike, brez insulinov je prejelo 5,3 % populacije, leta 2021 pa 4,8 %, največ v zasavski (6,6 %, leta 2021 5,9 %) in posavski regiji (6,3 %, leta 2021 5,7 %) (slika 4.6).

Slika 4. 6: Odstotek oseb, ki so jim bili predpisani antidiabetiki, brez insulinov, v posamezni statistični regiji R Slovenije v letu 2022.

A11 Vitamini

V letu 2022 je bilo v Sloveniji predpisanih 513.702 receptov v vrednosti 6,9 milijonov EUR za vitamine, kar je 4 % manj receptov, z 1 % zvišanjem stroškov.

Večino vseh receptov skupine A11 so predstavljali **vitamina A in D ter njune kombinacije (A11C)**. Predpisanih je bilo 494.194 receptov, 77.133.855 DDD oz. 100,2 DID.

Največ je bilo predpisanega *vitamina D in analogov (A11CC)*, predvsem *holekalciferola - vitamina D (A11CC05)*, in sicer 475.458 receptov (indeks 95) v vrednosti 5,8 milijona EUR.

Vitamin D je imunomodulatorni hormon z ugotovljeno učinkovitostjo proti različnim okužbam zgornjih dihal, zato se spodbuja dodajanje vitamina D pri vsakem posamezniku z dejavniki tveganja za pomanjkanje vitamina D (npr. debelost, starost, pomanjkanje izpostavljenosti sončni svetlobi ...).

A12 Minerali

V primerjavi s prejšnjim letom se je število receptov za različne minerale znižalo za 1 %, ob 11 % višjih stroških, predpisano je bilo 96.422 receptov, 2.604.470 DDD oz. 3,4 DID.

Kalcij (A12A) je bil predpisan na 72.325 receptih, predvsem v obliki *kalcijevega karbonata (A12AA04)* z 72.292 recepti (indeks 99) v vrednosti 1,1 milijona EUR (indeks 116).

Kalij (A12B) je bil predpisan na 23.028 receptih, predvsem v obliki *kombinacije kalijevih soli (A12BA30)* z 18.892 recepti v vrednosti 289,7 tisoč EUR.

Kalcij sodeluje pri mnogih pomembnih življenjskih procesih v organizmu. Je najpomembnejši gradnik kosti in zob, potreben pa je tudi za normalno krčenje in sproščanje prečno progastih in gladkih mišic. Kalcij aktivira pomembne encime ter sodeluje pri uravnavanju prepustnosti celičnih membran, prevajanju živčnih impulzov in v procesu strjevanja krvi, vpliva pa tudi na normalni ritem srca.

Dolgotrajno pomanjkanje kalcija v organizmu pri odraslih povzroči tudi osteoporozo, zato bolnikom z osteoporozo, če ne zaužijejo potrebnih količin kalcija s hrano, predpisujejo kalcij v obliki tablet (13,14).

4.2 Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov (ATC skupina B)

Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov so razvrščena v pet skupin. V letu 2022 je bilo izdanih 1.114.001 receptov (indeks 102) v vrednosti 79,2 milijonov EUR, kar je 6 % več kot leto prej.

Povprečna vrednost enega recepta z zdravili za bolezni krvi in krvotvornih organov je znašala 71,1 EUR, na tisoč prebivalcev je bilo predpisanih 528 receptov, predpisanih je bilo 84.551.487 DDD, to je 109,9 DID (tabela 4.2).

Tabela 4.2: Število predpisanih receptov, vrednost izdanih zdravil ter število DDD in DID v skupini zdravil za bolezni krvi in krvotvornih organov (B) v letu 2022

ATC skupina	Število Rp 2022	Indeks št. Rp 22/21	Vrednost zdravil v EUR 2022	Indeks vrednosti 22/21	Povprečna vrednost na 1 Rp v EUR	Št. Rp na 1.000 preb.	Število DDD 2022	Število DID 2022
B - ZDRAVILA ZA BOLEZNI KRVI IN KRVOTVORNIH ORGANOV	1.114.001	102	79.187.616 €	106	71,1 €	528	84.551.487	109,9
B01 - ANTITROMBOTIKI	958.561	101	43.614.306 €	105	45,5 €	455	78.847.402	102,4
B01A - Antitrombotiki	958.561	101	43.614.306 €	105	45,5 €	455	78.847.402	102,4
B01AA - Antagonisti vitamina K	60.456	90	849.425 €	91	14,1 €	29	3.861.432	5,0
<i>B01AA03 - varfarin</i>	54.840	89	759.621 €	90	13,9 €	26	3.543.480	4,6
<i>B01AA07 - acenokumarol</i>	5.616	100	89.804 €	101	16,0 €	3	317.952	0,4
B01AB - Heparinska skupina	82.162	103	6.260.151 €	108	76,2 €	39	3.730.351	4,8
<i>B01AB01 - heparin</i>	1		71 €		71,1 €	0	5	0,0
<i>B01AB04 - dalteparin</i>	62.681	113	4.951.118 €	115	79,0 €	30	3.026.666	3,9
<i>B01AB05 - enoksaparin</i>	6.456	111	378.370 €	110	58,6 €	3	241.440	0,3
<i>B01AB06 - nadroparin</i>	13.024	72	930.592 €	79	71,5 €	6	462.240	0,6
B01AC - Zaviralci agregacije trombocitov brez heparina	586.780	99	6.715.166 €	109	11,4 €	278	56.359.170	73,2
<i>B01AC04 - klopidogrel</i>	30.798	105	436.882 €	104	14,2 €	15	2.157.652	2,8
<i>B01AC05 - tiklopidin</i>	1	0	41 €	0	40,6 €	0	60	0,0
B01AC06 - acetilsalicilna kislina	540.872	99	3.472.303 €	102	6,4 €	256	53.235.790	69,2
<i>B01AC11 - iloprost</i>	6	29	20.933 €	56	3488,9 €	0	124	0,0
<i>B01AC21 - treprostinil</i>	272	166	1.136.127 €	158	4176,9 €	0	4.979	0,0
<i>B01AC22 - prasugrel</i>	3.472	109	150.043 €	98	43,2 €	2	232.570	0,3
<i>B01AC24 - ticagrelor</i>	11.358	105	1.491.806 €	104	131,3 €	5	727.795	0,9
<i>B01AC27 - seleksipag</i>	1		7.031 €		7030,7 €	0	200	0,0
B01AE - Direktni zaviralci trombina	53.411	102	8.161.916 €	103	152,8 €	25	3.693.357	4,8
<i>B01AE07 - dabigatraneteksilat</i>	53.411	102	8.161.916 €	103	152,8 €	25	3.693.357	4,8
B01AF - Direktni zaviralci faktorja Xa	173.137	113	21.400.471 €	105	123,6 €	82	11.144.933	14,5
<i>B01AF01 - rivaroksaban</i>	94.597	108	13.391.350 €	110	141,6 €	45	6.073.053	7,9
<i>B01AF02 - apiksaban</i>	76.457	117	7.807.930 €	95	102,1 €	36	4.976.675	6,5
<i>B01AF03 - edoksaban</i>	2.083	3306	201.190 €	3951	96,6 €	1	95.205	0,1
B01AX - Drugi antitrombotiki	2.615	100	227.177 €	101	86,9 €	1	58.160	0,1
<i>B01AX05 - fondaparinuks</i>	2.615	100	227.177 €	101	86,9 €	1	58.160	0,1

B02 - ANTIHEMORAGIKI	6.355	108	27.046.674 €	103	4256,0 €	3	163.456	0,2
B02A - Antifibrinolitiki	2.042	108	53.993 €	103	26,4 €	1	47.155	0,1
B02AA - Aminokislina	2.042	108	53.993 €	103	26,4 €	1	47.155	0,1
<i>B02AA02 - traneksaminska kislina</i>	2.042	108	53.993 €	103	26,4 €	1	47.155	0,1
B02B - Vitamin K in drugi hemostatiki	4.313	108	26.992.681 €	103	6258,4 €	2	116.301	0,2
B02BA - Vitamin K	6	86	158 €	51	26,3 €	0	12	0,0
<i>B02BA01 - fitomenadion</i>	6	86	158 €	51	26,3 €	0	12	0,0
B02BD - Krvni koagulacijski faktorji	1.007	107	14.025.701 €	104	13928,2 €	0	47.800	0,1
<i>B02BD02 - koagulacijski faktor VIII</i>	805	104	10.996.316 €	98	13660,0 €	0	39.488	0,1
<i>B02BD04 - koagulacijski faktor IX</i>	116	105	1.643.922 €	104	14171,7 €	0	4.658	0,0
<i>B02BD06 - kombinacija von willebrandovega faktorja in koagulacijskega faktorja VIII</i>	65	138	758.688 €	168	11672,1 €	0	2.551	0,0
<i>B02BD08 - koagulacijski faktor VIIa</i>	21	140	626.776 €	346	29846,5 €	0	1.103	0,0
B02BX - Drugi hemostatiki za sistemsko zdravljenje	3.300	108	12.966.822 €	103	3929,3 €	2	68.489	0,1
<i>B02BX04 - romiplostim</i>	1.144	104	2.037.953 €	130	1781,4 €	1	30.958	0,0
<i>B02BX05 - eltrombopag</i>	1.658	109	1.640.483 €	114	989,4 €	1	25.851	0,0
<i>B02BX06 - emicizumab</i>	430	100	9.179.344 €	95	21347,3 €	0	9.580	0,0
<i>B02BX08 - avatrombopag</i>	68		109.043 €		1603,6 €	0	2.100	0,0
B03 - ZDRAVILA ZA ZDRAVLJENJE SLABOKRVNOSTI	143.224	103	6.494.078 €	101	45,3 €	68	5.540.297	7,2
B03A - Zdravila z železom	82.712	101	1.326.160 €	96	16,0 €	39	3.615.271	4,7
B03AA - Zdravila z dvovalentnim železom za peroralno uporabo	57.891	110	891.659 €	107	15,4 €	27	2.006.267	2,6
<i>B03AA01 - železov(II) glicin sulfat</i>	790		14.939 €		18,9 €	0	27.285	0,0
<i>B03AA07 - železov(II) sulfat</i>	57.101	108	876.720 €	106	15,4 €	27	1.978.982	2,6
B03AB - Zdravila s trovalentnim železom za peroralno uporabo	24.074	92	425.335 €	82	17,7 €	11	1.594.196	2,1
<i>B03AB05 - kompleksi železovega(III) oksida in polimaltoze</i>	22.355	124	393.737 €	116	17,6 €	11	1.523.178	2,0
<i>B03AB09 - železov(III) proteinsukcinilat</i>	1.719	21	31.598 €	18	18,4 €	1	71.019	0,1
B03AC - Zdravila z železom za parenteralno uporabo	4	100	580 €	87	144,9 €	0	30	0,0
B03AE - Železo, druge kombinacije	743	25	8.587 €	26	11,6 €	0	14.778	0,0
<i>B03AE10 - železo, razne kombinacije</i>	743	25	8.587 €	26	11,6 €	0	14.778	0,0
B03B - Vitamin B12 in folna kislina	49.882	107	791.915 €	109	15,9 €	24	1.085.020	1,4
B03BA - Vitamin B12 (cianokobalamin in analogi)	201	105	3.012 €	145	15,0 €	0	68.050	0,1
<i>B03BA03 - hidroksokobalamin</i>	201	105	3.012 €	145	15,0 €	0	68.050	0,1
B03BB - Folna kislina in njeni derivati	49.681	107	788.903 €	108	15,9 €	24	1.016.970	1,3
<i>B03BB01 - folna kislina</i>	49.681	107	788.903 €	108	15,9 €	24	1.016.970	1,3

B03X - Druga zdravila za zdravljenje slabokrvnosti	10.630	100	4.376.003 €	101	411,7 €	5	840.006	1,1
B03XA - Druga zdravila za zdravljenje slabokrvnosti	10.630	100	4.376.003 €	101	411,7 €	5	840.006	1,1
B03XA01 - eritropoetin	3.064	97	1.310.750 €	97	427,8 €	1	261.404	0,3
B03XA02 - darbepoetin alfa	6.160	103	2.762.323 €	104	448,4 €	3	524.742	0,7
B03XA03 - metoksipolietilenglikol epoetin beta	1.397	97	299.929 €	95	214,7 €	1	53.704	0,1
B03XA05 - roksadustat	9		3.000 €		333,3 €	0	156	0,0
B05 - NADOMESTKI KRVI IN PERFUZIJSKE RAZTOPINE	5.805	426	1.761.857 €	537	303,5 €	3	0	0,0
B05A - Kri in sorodna zdravila	2	200	11 €	200	5,7 €	0	0	0,0
B05AA - Nadomestki krvi in plazemske proteinske frakcije	2	200	11 €	200	5,7 €	0	0	0,0
B05AA01 - albumin	2	200	11 €	200	5,7 €	0	0	0,0
B05B - Raztopine za intravensko uporabo	3.474	361	1.526.807 €	535	439,5 €	2	0	0,0
B05BA - Raztopine za parenteralno prehrano	924	624	1.367.717 €	532	1480,2 €	0	0	0,0
B05BA01 - aminokisljine	13		6.404 €		492,6 €	0	0	0,0
B05BA02 - maščobne emulzije	29	580	19.538 €	523	673,7 €	0	0	0,0
B05BA10 - kombinacije	882	617	1.341.774 €	530	1521,3 €	0	0	0,0
B05BB - Raztopine za uravnavanje ravnotežja elektrolitov	2.550	313	159.091 €	559	62,4 €	1	0	0,0
B05BB01 - elektroliti	2.522	310	141.005 €	495	55,9 €	1	0	0,0
B05BB02 - elektroliti z ogljikovimi hidrati	28		18.086 €		645,9 €	0	0	0,0
B05C - Raztopine za izpiranje	1		4 €		4,4 €	0	0	0,0
B05CB - Raztopine soli	1		4 €		4,4 €	0	0	0,0
B05CB01 - natrijev klorid	1		4 €		4,4 €	0	0	0,0
B05X - Dodatki intravenskim raztopinam	2.328	582	235.034 €	554	101,0 €	1	0	0,0
B05XA - Raztopine elektrolitov	851	575	74.838 €	529	87,9 €	0	0	0,0
B05XA01 - kalijev klorid	40	800	2.036 €	2559	50,9 €	0	0	0,0
B05XA05 - magnezijev sulfat	87	621	6.940 €	666	79,8 €	0	0	0,0
B05XA06 - kalijev fosfat in njegove kombinacije z drugimi kalijevimi solmi	3	300	167 €	399	55,8 €	0	0	0,0
B05XA14 - natrijev glicerofosfat	15		2.356 €		157,0 €	0	0	0,0
B05XA31 - kombinacije elektrolitov z drugimi učinkovinami	668	576	58.146 €	524	87,0 €	0	0	0,0
B05XC - Vitamini	1.477	586	160.197 €	567	108,5 €	1	0	0,0
B06 - DRUGA KRVNA ZDRAVILA	56	170	270.701 €	219	4833,9 €	0	332	0,0
B06A - Druga krvna zdravila	56	170	270.701 €	219	4833,9 €	0	332	0,0
B06AC - Zdravila za zdravljenje hereditarnega angioedema	56	170	270.701 €	219	4833,9 €	0	332	0,0
B06AC02 - ikatibant	35	130	32.710 €	63	934,6 €	0	38	0,0
B06AC05 - lanadelumab	21	350	237.991 €	333	11332,9 €	0	294	0,0

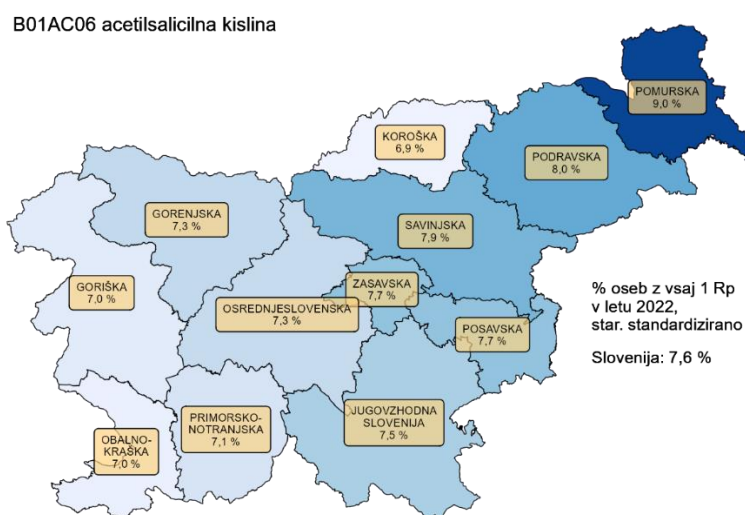
B01 Antitrombotiki

Antitrombotiki so najpogosteje predpisana zdravila iz skupine B. V letu 2022 zavzemali 86 % delež receptov in 55 % delež stroškov za zdravila iz te skupine. Predpisanih je bilo 958.561 receptov (indeks 101) v vrednosti 43.614.306 EUR (indeks 105).

Največ predpisanih antitrombotikov je bilo iz podskupine *zaviralcev agregacije trombocitov brez heparina (B01AC)*, predpisanih je bilo 586.780 receptov (indeks 99) v vrednosti 6,7 milijona EUR (indeks 109).

Najpogosteje predpisana učinkovina v tej skupini je *acetilsalicilna kislina 100 mg (B01AC06)*, ki zmanjšuje tveganja za nastanek krvnih strdkov ter s tem pripomore k preprečevanju različnih srčno-žilnih dogodkov. Predpisano je bilo 540.872 receptov (indeks 99) v vrednosti 3,5 milijonov EUR (indeks 102).

V povprečju je 7,6 % prebivalcev Slovenije prejelo acetilsalicilno kislino 100 mg, kar je 0,2 % manj kakor leto prej. Največ so acetilsalicilno kislino 100 mg predpisovali v pomurski regiji (9,0 %, leta 2021 9,2 %), sledita podravska (8,0 %, leta 2021 8,3 %) in savinjska regija (7,9 %, leta 2021 8,1 %) (slika 4.7).

Slika 4. 7: Odstotek oseb, ki jim je bila predpisana acetilsalicilna kislina 100 mg (B01AC06) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

Nadaljeval se je tudi trend zmanjševanja števila predpisanih receptov za *antagoniste vitamina K (B01AA)*, predpisanih je bilo 60.456 receptov, predpisovanje se je zmanjšalo za 10 %, stroški pa so se zmanjšali za 9 %. Največ je bilo predpisanih receptov z *varfarinom (B01AA03)*, in sicer 54.840 receptov (indeks 89) v vrednosti 759,6 tisoč EUR (indeks 90).

V *heparinski skupini zdravil (B01AB)* je bilo predpisanih 82.162 receptov, število receptov je naraslo za 3 %, stroški pa za 8 %. Najpogosteje so bila predpisana zdravila z *dalteparinom (B01AB04)* z 62.681 recepti (indeks 113).

V skupini *direktnih zaviralcev faktorja Xa (B01AF)* je bilo predpisanih 173.137 receptov (indeks 113) v vrednosti 21,4 milijona EUR (indeks 105). Najpogosteje predpisana sta bila *rivaroksaban (B01AF01)* na 94.597 receptih in *apiksaban (B01AF02)* na 76.457 receptih, ki zavirata koagulacijski faktor Xa in tako preprečita aktivacijo protrombina v trombin (15).

B02 Antihemoragiki

Skupina antihemoragikov (zdravila, ki preprečujejo krvavitev) predstavlja le 0,6 % delež v ATC skupini B, predpisanih je bilo 6.355 receptov (indeks 108), katerih vrednost je znašala kar 27 milijonov EUR (indeks 103), kar pa predstavlja 34,2 % delež vrednosti vseh zdravil v tej skupini.

Vrednost enega recepta za ta zdravila je znašala 4.256 EUR, povprečna vrednost enega recepta za zdravila iz celotne skupine B znaša 71,1 EUR.

Skupino antihemoragikov tvorita dve večji podskupini. Predpisanih je bilo 2.042 receptov za **antifibrinolitike (B02A)**, vsi za *traneksaminsko kislino (B02AA02)*, in 4.313 receptov za **vitamin K in druge hemostatike (B02B)**.

Največ receptov v skupini B02B je bilo predpisanih za *eltrombopag (B02BX05)*, in sicer 1.658 receptov v vrednosti 1,6 milijona EUR.

Največ sredstev v skupini antihemoragikov je bilo porabljenih za *krvne koagulacijske faktorje (B02BD)*, kjer je bilo predpisanih 1.007 receptov (indeks 107), vrednost izdanih zdravil pa je bila 14,0 milijona EUR (indeks 104). Povprečna vrednost enega recepta pri podskupini krvnih koagulacijskih faktorjev je bila 13.928,2 EUR. Predpisanih je bilo 805 receptov za *koagulacijski faktor VIII (B02BD02)* (indeks 104), ki se uporablja kot nadomestno zdravljenje pri hemofiliji, v vrednosti 11,0 milijonov EUR (indeks 98). Predpisanih je bilo 65 receptov (indeks 138) za *kombinacijo von willebrandovega faktorja in koagulacijskega faktorja VIII (B02BD06)*.

B03 Zdravila za zdravljenje slabokrvnosti

Predpisanih je bilo 143.224 receptov v vrednosti skoraj 6,5 milijonov EUR, v primerjavi z letom 2021 se je število receptov zvišalo za 3 %, stroški pa za 1 %.

V podskupini **zdravil z železom (B03A)** je bilo predpisanih 82.712 receptov (indeks 101), in sicer 24.074 receptov za *zdravila s trovalentnim železom za peroralno uporabo (B03AB)* (indeks 92) in 57.891 receptov za *zdravila z dvovalentnim železom za peroralno uporabo (B03AA)* (indeks 110).

Predpisanih je bilo tudi 49.882 receptov za **vitamin B12 in folno kislino (B03B)**.

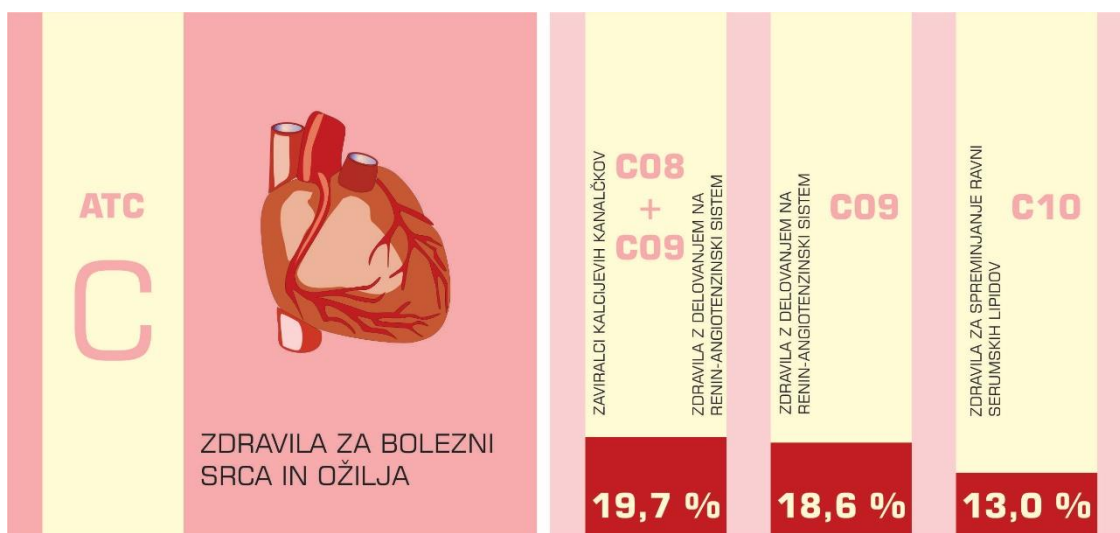
Največji del stroškov v skupini zdravil za zdravljenje slabokrvnosti so predstavljala **druga zdravila za zdravljenje slabokrvnosti (B03X)**, predpisanih je bilo 10.630 receptov (indeks 100) v vrednosti skoraj 4,4 milijona EUR (indeks 101). Povprečna vrednost recepta je bila 411,7 EUR. Predpisanih je bilo 840.006 DDD oz. 1,1 DID drugih zdravil za zdravljenje slabokrvnosti.

Zdravila iz te skupine so vključevala *darbepoetin alfa (B03XA02)* s 6.160 recepti (indeks 103) v vrednosti 2,8 milijona EUR (indeks 104), *eritropoetin (B03XA01)* s 3.064 recepti (indeks 97) v vrednosti 1,3 milijona EUR (indeks 97) in *metoksipolietilenglikol epoetin beta (B03XA03)* s 1.397 recepti (indeks 97) v vrednosti skoraj 300 tisoč EUR (indeks 95).

4.3 Zdravila za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C)

Zdravila za bolezni srca in ožilja ostajajo najpogosteje predpisana zdravila v Sloveniji in so razvrščena v devet podskupin. V letu 2022 je bilo izdanih 4.847.725 receptov (indeks 102) v vrednosti 90 milijonov EUR (indeks 106). Skupno je bilo predpisanih 442.347.391 DDD, to je 574,7 DDD na 1.000 prebivalcev na dan (DID). Največ DDD na 1.000 prebivalcev na dan je bilo predpisanih v skupini zdravil z delovanjem na renin – angiotenzinski sistem (C09), in sicer 232,4 DID na 1.745.795 receptih (indeks 101), ki ostaja najpomembnejša tako glede na število predpisanih receptov kot tudi glede na vrednost izdanih zdravil (35,3 milijonov EUR) (indeks 108). Sem spadajo učinkovine za zdravljenje povišanega krvnega tlaka (antihipertenzivi), ki z zaviranjem renina preprečijo pretvorbo angiotenzinogena v angiotenzin I. Na 1.000 prebivalcev je bilo predpisanih 828 receptov.

Po številu receptov sledita skupini zdravil za spreminjanje ravni serumskih lipidov (C10) z 1.112.914 receptov (indeks 107) v vrednosti 20,2 milijona EUR (indeks 109) ter antagonisti adrenergičnih receptorjev beta (C07) z 871.792 recepti (indeks 101) v vrednosti 11,2 milijona EUR (indeks 102) (tabela 4.3).

Tabela 4.3: Število predpisanih receptov, vrednost izdanih zdravil ter število DDD in DID v skupini zdravil za bolezn srca in ožilja (C) v letu 2022

ATC skupina	Število Rp 2022	Indeks št. Rp 22/21	Vrednost zdravil v EUR 2022	Indeks vrednosti 22/21	Povprečna vrednost na 1 Rp v EUR	Št. Rp na 1.000 preb.	Število DDD 2022	Število DID 2022
C - ZDRAVILA ZA BOLEZNI SRCA IN OŽILJA	4.847.725	102	90.058.673 €	106	18,6 €	2.299	442.347.391	574,7
C01 - ZDRAVILA ZA BOLEZNI SRCA	173.925	102	6.258.139 €	105	36,0 €	82	14.033.436	18,2
C01A - Kardiotonični glikozidi	25.915	94	292.874 €	95	11,3 €	12	1.026.700	1,3
C01AA - Digitalisovi glikozidi	25.915	94	292.874 €	95	11,3 €	12	1.026.700	1,3
C01AA08 - metildigoksin	25.915	94	292.874 €	95	11,3 €	12	1.026.700	1,3
C01B - Antiaritmiki, skupini I in III	33.258	102	890.727 €	99	26,8 €	16	2.989.155	3,9
C01BC - Antiaritmiki skupine IC	14.369	104	328.363 €	106	22,9 €	7	1.287.020	1,7
C01BC03 - propafenon	14.062	102	322.088 €	104	22,9 €	7	1.278.110	1,7
C01BC04 - flekainid	307		6.276 €		20,4 €	0	8.910	0,0
C01BD - Antiaritmiki skupine III	18.889	100	562.364 €	95	29,8 €	9	1.702.135	2,2
C01BD01 - amjodaron	18.383	99	535.143 €	98	29,1 €	9	1.667.905	2,2
C01BD07 - dronedaron	506	134	27.220 €	57	53,8 €	0	34.230	0,0
C01C - Spodbujevalci srčne funkcije brez kardiotoničnih glikozidov	7.081	144	428.906 €	141	60,6 €	3	4.931	0,0
C01CA - Adrenergiki in dopaminergiki	7.081	144	428.906 €	141	60,6 €	3	4.931	0,0
C01CA24 - adrenalin	7.081	144	428.906 €	141	60,6 €	3	4.931	0,0
C01D - Vazodilatatorji za zdravljenje koronarne ishemije	37.659	95	672.974 €	105	17,9 €	18	2.625.659	3,4
C01DA - Organski nitrati	37.098	93	623.457 €	98	16,8 €	18	2.614.067	3,4
C01DA02 - gliceriltrinitrat	17.649	95	207.442 €	104	11,8 €	8	750.602	1,0
C01DA14 - izosorbidmononitrat	19.449	92	416.016 €	95	21,4 €	9	1.863.465	2,4
C01DX - Drugi vazodilatatorji za zdravljenje koronarne ishemije	561		49.517 €		88,3 €	0	11.592	0,0
C01DX22 - vericigvat	561		49.517 €		88,3 €	0	11.592	0,0
C01E - Druga zdravila za bolezn srca	70.012	106	3.972.659 €	104	56,7 €	33	7.386.991	9,6
C01EA - Prostaglandini	1	100	518 €	103	517,8 €	0	5	0,0
C01EA01 - alprostadil	1	100	518 €	103	517,8 €	0	5	0,0
C01EB - Druga zdravila za bolezn srca	70.011	106	3.972.141 €	104	56,7 €	33	7.386.986	9,6
C01EB09 - ubidekarenon	2	4	56 €	2	27,9 €	0	60	0,0
C01EB15 - trimetazidin	37.514	110	926.823 €	110	24,7 €	18	5.353.950	7,0
C01EB17 - ivabradin	13.568	98	544.670 €	93	40,1 €	6	1.097.796	1,4
C01EB18 - ranolazin	18.927	105	2.500.592 €	105	132,1 €	9	935.180	1,2

C02 - ANTIHIPERTENZIVI	119.265	102	4.910.104 €	102	41,2 €	57	11.570.608	15,0
C02A - Antiadrenergiki s centralnim delovanjem	15.699	103	325.951 €	106	20,8 €	7	1.320.903	1,7
C02AB - Metildopa	2.018	107	57.750 €	105	28,6 €	1	50.650	0,1
C02AB01 - L-metildopa	2.018	107	57.750 €	105	28,6 €	1	50.650	0,1
C02AC - Agonisti imidazolinskih receptorjev	13.681	102	268.201 €	107	19,6 €	6	1.270.253	1,7
C02AC01 - klonidin	1		29 €		28,8 €	0	33	0,0
C02AC05 - moksonidin	13.680	102	268.173 €	107	19,6 €	6	1.270.220	1,7
C02C - Antiadrenergiki s perifernim delovanjem	101.971	102	1.918.598 €	102	18,8 €	48	10.193.598	13,2
C02CA - Antagonisti adrenergičnih receptorjev alfa	101.971	102	1.918.598 €	102	18,8 €	48	10.193.598	13,2
C02CA04 - doksazosin	101.971	102	1.918.598 €	102	18,8 €	48	10.193.598	13,2
C02K - Drugi antihipertenzivi	1.595	103	2.665.556 €	101	1671,2 €	1	56.107	0,1
C02KX - Antihipertenzivi za zdravljenje pljučne arterijske hipertenzije	1.595	103	2.665.556 €	101	1671,2 €	1	56.107	0,1
C02KX01 - bosentan	489	86	453.091 €	83	926,6 €	0	15.442	0,0
C02KX02 - ambrisentan	46	105	51.773 €	84	1125,5 €	0	1.340	0,0
C02KX04 - macitentan	273	138	726.534 €	146	2661,3 €	0	9.570	0,0
C02KX05 - riociguat	787	108	1.434.158 €	94	1822,3 €	0	29.755	0,0
C03 - DIURETIKI	404.876	99	6.409.558 €	101	15,8 €	192	25.636.620	33,3
C03B - Diuretiki dilucijskega segmenta, brez tiazidov	88.025	91	1.202.092 €	91	13,7 €	42	4.616.616	6,0
C03BA - Sulfonamidi, enokomponentna zdravila	88.025	91	1.202.092 €	91	13,7 €	42	4.616.616	6,0
C03BA04 - klortalidon	537	110	9.431 €	112	17,6 €	0	39.810	0,1
C03BA11 - indapamid	87.488	91	1.192.661 €	91	13,6 €	41	4.576.806	5,9
C03C - Diuretiki vhodnega kraka Henlejeve zanke	224.813	99	2.884.320 €	101	12,8 €	107	17.580.347	22,8
C03CA - Sulfonamidi, enokomponentna zdravila	224.813	99	2.884.320 €	101	12,8 €	107	17.580.347	22,8
C03CA01 - furosemid	180.139	100	2.155.604 €	102	12,0 €	85	16.016.120	20,8
C03CA04 - torasemid	44.674	95	728.716 €	97	16,3 €	21	1.564.227	2,0
C03D - Antagonisti aldosterona in drugi antikaliuretiki (varčevalni s kalijem)	91.886	108	2.141.378 €	108	23,3 €	44	3.429.942	4,5
C03DA - Antagonisti aldosteronskih receptorjev	91.886	108	2.141.378 €	108	23,3 €	44	3.429.942	4,5
C03DA01 - spironolakton	78.321	108	1.436.324 €	106	18,3 €	37	2.793.687	3,6
C03DA04 - eplerenon	13.565	109	705.054 €	111	52,0 €	6	636.255	0,8
C03X - Drugi diuretiki	152	122	181.768 €	122	1195,8 €	0	9.716	0,0
C03XA - Antagonisti vazopresinskih receptorjev	152	122	181.768 €	122	1195,8 €	0	9.716	0,0
C03XA01 - tolvaptan	152	122	181.768 €	122	1195,8 €	0	9.716	0,0
C04 - PERIFENI VAZODILATORJI	1.932	91	39.768 €	89	20,6 €	1	54.512	0,1

C04A - Periferni vazodilatatorji	1.932	91	39.768 €	89	20,6 €	1	54.512	0,1
C04AD - Derivati purina	1.932	91	39.768 €	89	20,6 €	1	54.512	0,1
<i>C04AD03 - pentoksifilin</i>	<i>1.932</i>	<i>91</i>	<i>39.768 €</i>	<i>89</i>	<i>20,6 €</i>	<i>1</i>	<i>54.512</i>	<i>0,1</i>
C05 - VAZOPROTEKTIVI	38.877	103	443.211 €	103	11,4 €	18	952.480	1,2
C05A - Učinkovine za lokalno zdravljenje hemoroidov in analne fisure	31.604	104	308.041 €	103	9,7 €	15	609.720	0,8
C05AD - Lokalni anestetiki	31.600	104	307.988 €	103	9,7 €	15	609.690	0,8
<i>C05AD01 - lidokain</i>	<i>1.532</i>	<i>98</i>	<i>18.563 €</i>	<i>102</i>	<i>12,1 €</i>	<i>1</i>	<i>47.190</i>	<i>0,1</i>
<i>C05AD04 - cinhokain</i>	<i>30.068</i>	<i>104</i>	<i>289.425 €</i>	<i>103</i>	<i>9,6 €</i>	<i>14</i>	<i>562.500</i>	<i>0,7</i>
C05AX - Druge učinkovine za lokalno zdravljenje hemoroidov in analne fisure	4	3	53 €	4	13,2 €	0	30	0,0
<i>C05AX03 - druge učinkovine, kombinacije</i>	<i>4</i>	<i>3</i>	<i>53 €</i>	<i>4</i>	<i>13,2 €</i>	<i>0</i>	<i>30</i>	<i>0,0</i>
C05B - Antivarikozno zdravljenje	2.042	98	22.481 €	98	11,0 €	1	163.600	0,2
C05BA - Heparini ali heparinoidi za lokalno zdravljenje	2.042	98	22.481 €	98	11,0 €	1	163.600	0,2
<i>C05BA03 - heparin</i>	<i>2.042</i>	<i>98</i>	<i>22.481 €</i>	<i>98</i>	<i>11,0 €</i>	<i>1</i>	<i>163.600</i>	<i>0,2</i>
C05C - Zdravila za stabiliziranje kapilar	5.229	104	112.651 €	104	21,5 €	2	179.160	0,2
C05CA - Bioflavonoidi	5.229	104	112.651 €	104	21,5 €	2	179.160	0,2
<i>C05CA03 - diosmin</i>	<i>347</i>	<i>100</i>	<i>8.509 €</i>	<i>104</i>	<i>24,5 €</i>	<i>0</i>	<i>17.010</i>	<i>0,0</i>
<i>C05CA53 - diosmin, kombinacije</i>	<i>4.882</i>	<i>104</i>	<i>104.141 €</i>	<i>104</i>	<i>21,3 €</i>	<i>2</i>	<i>162.150</i>	<i>0,2</i>
C07 - ANTAGONISTI ADRENERGIČNIH RECEPTORJEV BETA	871.792	101	11.189.221 €	102	12,8 €	413	33.932.870	44,1
C07A - Antagonisti adrenergičnih receptorjev beta	858.448	101	10.923.432 €	102	12,7 €	407	32.774.902	42,6
C07AA - Neselektivni antagonisti adrenergičnih receptorjev beta	29.545	102	504.819 €	102	17,1 €	14	1.041.418	1,4
<i>C07AA05 - propranolol</i>	<i>25.283</i>	<i>103</i>	<i>417.403 €</i>	<i>103</i>	<i>16,5 €</i>	<i>12</i>	<i>718.204</i>	<i>0,9</i>
<i>C07AA07 - sotalol</i>	<i>4.261</i>	<i>101</i>	<i>87.383 €</i>	<i>101</i>	<i>20,5 €</i>	<i>2</i>	<i>323.200</i>	<i>0,4</i>
<i>C07AA12 - nadolol</i>	<i>1</i>		<i>33 €</i>		<i>32,7 €</i>	<i>0</i>	<i>14</i>	<i>0,0</i>
C07AB - Selektivni antagonisti adrenergičnih receptorjev beta	761.916	102	9.082.616 €	103	11,9 €	361	28.736.129	37,3
<i>C07AB02 - metoprolol</i>	<i>35.257</i>	<i>92</i>	<i>544.517 €</i>	<i>93</i>	<i>15,4 €</i>	<i>17</i>	<i>2.124.040</i>	<i>2,8</i>
<i>C07AB03 - atenolol</i>	<i>6.041</i>	<i>89</i>	<i>130.309 €</i>	<i>90</i>	<i>21,6 €</i>	<i>3</i>	<i>479.672</i>	<i>0,6</i>
<i>C07AB07 - bisoprolol</i>	<i>639.822</i>	<i>103</i>	<i>7.344.728 €</i>	<i>105</i>	<i>11,5 €</i>	<i>303</i>	<i>19.867.221</i>	<i>25,8</i>
<i>C07AB12 - nebivolol</i>	<i>80.796</i>	<i>102</i>	<i>1.063.062 €</i>	<i>101</i>	<i>13,2 €</i>	<i>38</i>	<i>6.265.196</i>	<i>8,1</i>
C07AG - Antagonisti adrenergičnih receptorjev alfa in beta	66.987	92	1.335.998 €	93	19,9 €	32	2.997.355	3,9
<i>C07AG02 - karvedilol</i>	<i>66.987</i>	<i>92</i>	<i>1.335.998 €</i>	<i>93</i>	<i>19,9 €</i>	<i>32</i>	<i>2.997.355</i>	<i>3,9</i>

C07B - Antagonisti adrenergičnih receptorjev beta in tiazidi	13.344	97	265.789 €	98	19,9 €	6	1.157.968	1,5
C07BB - Selektivni antagonisti adrenergičnih receptorjev beta in tiazidi	13.344	97	265.789 €	98	19,9 €	6	1.157.968	1,5
<i>C07BB07 - bisoprolol in tiazidi</i>	10.392	96	201.780 €	97	19,4 €	5	919.800	1,2
<i>C07BB12 - nebivolol in tiazidi</i>	2.952	100	64.009 €	102	21,7 €	1	238.168	0,3
C08 - ZAVIRALCI KALCIJEVIH KANALČKOV	378.349	98	5.327.676 €	97	14,1 €	179	39.136.440	50,8
C08C - Selektivni zaviralci kalcijevih kanalčkov z delovanjem na žile	365.842	98	5.055.200 €	98	13,8 €	173	38.424.621	49,9
C08CA - Derivati dihidropiridina	365.842	98	5.055.200 €	98	13,8 €	173	38.424.621	49,9
<i>C08CA01 - amlodipin</i>	139.166	99	1.409.836 €	97	10,1 €	66	15.402.980	20,0
<i>C08CA05 - nifedipin</i>	26.765	99	596.363 €	99	22,3 €	13	3.006.532	3,9
<i>C08CA06 - nimodipin</i>	504	86	25.103 €	89	49,8 €	0	8.293	0,0
<i>C08CA09 - lacidipin</i>	130.648	98	2.144.582 €	100	16,4 €	62	11.441.304	14,9
<i>C08CA13 - lerkaniidipin</i>	68.759	96	879.315 €	97	12,8 €	33	8.565.512	11,1
C08D - Selektivni zaviralci kalcijevih kanalčkov z direktnim delovanjem na prevodni sistem srca	10.686	81	238.861 €	83	22,4 €	5	568.059	0,7
C08DA - Fenilalkilaminski derivati	7.166	74	118.085 €	70	16,5 €	3	394.535	0,5
<i>C08DA01 - verapamil</i>	7.166	74	118.085 €	70	16,5 €	3	394.535	0,5
C08DB - Derivati benzotiazepina	3.520	103	120.775 €	102	34,3 €	2	173.524	0,2
<i>C08DB01 - diltiazem</i>	3.520	103	120.775 €	102	34,3 €	2	173.524	0,2
C08G - Zaviralci kalcijevih kanalčkov in diuretiki	1.821	99	33.615 €	102	18,5 €	1	143.760	0,2
C08GA - Zaviralci kalcijevih kanalčkov in diuretiki	1.821	99	33.615 €	102	18,5 €	1	143.760	0,2
<i>C08GA02 - amlodipin in diuretiki</i>	1.821	99	33.615 €	102	18,5 €	1	143.760	0,2
C09 - ZDRAVILA Z DELOVANJEM NA RENIN-ANGIOTENZINSKI SISTEM	1.745.795	101	35.310.561 €	108	20,2 €	828	178.837.607	232,4
C09A - Zaviralci angiotenzinske konvertaze, enokomponentna zdravila	593.513	96	7.474.912 €	97	12,6 €	281	73.381.239	95,3
C09AA - Zaviralci angiotenzinske konvertaze, enokomponentna zdravila	593.513	96	7.474.912 €	97	12,6 €	281	73.381.239	95,3
<i>C09AA01 - kaptopril</i>	6.374	92	29.620 €	94	4,6 €	3	133.920	0,2
<i>C09AA02 - enalapril</i>	53.684	87	775.335 €	86	14,4 €	25	8.340.045	10,8
<i>C09AA03 - lizinopril</i>	10.635	92	117.280 €	92	11,0 €	5	1.317.225	1,7
<i>C09AA04 - perindopril</i>	377.674	100	4.586.366 €	101	12,1 €	179	39.973.650	51,9
<i>C09AA05 - ramipril</i>	114.392	91	1.360.738 €	94	11,9 €	54	20.437.004	26,6
<i>C09AA09 - fosinopril</i>	10.333	89	209.390 €	97	20,3 €	5	1.258.021	1,6
<i>C09AA10 - trandolapril</i>	11.296	89	188.029 €	90	16,6 €	5	1.367.520	1,8
<i>C09AA15 - zofenopril</i>	9.125	90	208.154 €	91	22,8 €	4	553.854	0,7

C09B - Zaviralci angiotenzinske konvertaze, kombinacije	660.686	104	12.334.702 €	108	18,7 €	313	56.688.256	73,7
C09BA - Zaviralci angiotenzinske konvertaze in diuretiki	331.915	99	5.435.335 €	102	16,4 €	157	29.033.600	37,7
C09BA02 - enalapril in diuretiki	27.211	87	405.594 €	89	14,9 €	13	2.610.040	3,4
C09BA03 - lizinopril in diuretiki	2.395	91	35.144 €	96	14,7 €	1	205.350	0,3
C09BA04 - perindopril in diuretiki	266.366	101	4.556.667 €	104	17,1 €	126	23.269.530	30,2
C09BA05 - ramipril in diuretiki	29.387	92	320.627 €	91	10,9 €	14	2.407.076	3,1
C09BA09 - fosinopril in diuretiki	5.313	90	95.666 €	93	18,0 €	3	441.000	0,6
C09BA15 - zofenopril in diuretiki	1.243	98	21.637 €	100	17,4 €	1	100.604	0,1
C09BB - Zaviralci angiotenzinske konvertaze in zaviralci kalcijevih kanalčkov	184.374	110	3.490.265 €	114	18,9 €	87	15.589.196	20,3
C09BB02 - enalapril in lerkanidipin	3.571	89	61.411 €	91	17,2 €	2	335.640	0,4
C09BB04 - perindopril in amlodipin	162.238	112	3.037.486 €	117	18,7 €	77	13.793.160	17,9
C09BB07 - ramipril in amlodipin	11.575	99	198.868 €	101	17,2 €	5	919.100	1,2
C09BB10 - trandolapril in verapamil	6.990	94	192.500 €	92	27,5 €	3	541.296	0,7
C09BX - Zaviralci angiotenzinske konvertaze, druge kombinacije	144.397	112	3.409.103 €	112	23,6 €	68	12.065.460	15,7
C09BX01 - perindopril, amlodipin in indapamid	135.490	112	3.241.247 €	112	23,9 €	64	11.351.490	14,7
C09BX02 - bisoprolol in perindopril	8.907	103	167.856 €	109	18,8 €	4	713.970	0,9
C09C - Blokatorji receptorjev za angiotenzin II (ARBs), enokomponentna zdravila	229.043	101	3.101.355 €	103	13,5 €	109	28.401.912	36,9
C09CA - Blokatorji receptorjev za angiotenzin II (ARBs), enokomponentna zdravila	229.043	101	3.101.355 €	103	13,5 €	109	28.401.912	36,9
C09CA01 - losartan	45.935	94	579.781 €	98	12,6 €	22	5.158.496	6,7
C09CA03 - valsartan	56.510	100	829.817 €	100	14,7 €	27	8.428.322	11,0
C09CA04 - irbesartan	11.704	93	138.888 €	95	11,9 €	6	1.360.044	1,8
C09CA06 - kandesartan	48.813	112	640.183 €	109	13,1 €	23	6.043.590	7,9
C09CA07 - telmisartan	66.081	102	912.686 €	105	13,8 €	31	7.411.460	9,6
C09D - Blokatorji receptorjev za angiotenzin II (ARBs), kombinacije	262.553	106	12.399.591 €	118	47,2 €	125	20.366.200	26,5
C09DA - Blokatorji receptorjev za angiotenzin II (ARBs) in diuretiki	155.721	100	2.255.295 €	102	14,5 €	74	12.420.044	16,1
C09DA01 - losartan in diuretiki	38.802	95	494.753 €	98	12,8 €	18	3.188.724	4,1

C09DA03 - valsartan in diuretiki	44.149	104	716.787 €	103	16,2 €	21	3.524.556	4,6
C09DA04 - irbesartan in diuretiki	8.182	65	101.792 €	65	12,4 €	4	642.236	0,8
C09DA06 - kandesartan in diuretiki	18.775	116	280.831 €	119	15,0 €	9	1.450.428	1,9
C09DA07 - telmisartan in diuretiki	45.813	105	661.133 €	106	14,4 €	22	3.614.100	4,7
C09DB - Blokatorji receptorjev za angiotenzin II (ARBs) in zaviralci kalcijevih kanalčkov	42.327	113	837.532 €	111	19,8 €	20	3.339.062	4,3
C09DB01 - valsartan in amlodipin	18.195	111	347.641 €	109	19,1 €	9	1.531.410	2,0
C09DB04 - telmisartan in amlodipin	18.739	108	390.030 €	107	20,8 €	9	1.449.700	1,9
C09DB07 - kandesartan in amlodipin	5.393	145	99.862 €	146	18,5 €	3	357.952	0,5
C09DX - Blokatorji receptorjev za angiotenzin II (ARBs), druge kombinacije	64.505	118	9.306.764 €	123	144,3 €	31	4.607.094	6,0
C09DX01 - valsartan, amlodipin in hidroklorotiazid	33.956	109	703.449 €	109	20,7 €	16	2.652.428	3,4
C09DX04 - valsartan in sakubitril	30.549	129	8.603.315 €	124	281,6 €	14	1.954.666	2,5
C10 - ZDRAVILA ZA SPREMINJANJE RAVNI SERUMSKIH LIPIDOV	1.112.914	107	20.170.434 €	109	18,1 €	528	138.192.817	179,5
C10A - Zdravila za spreminjanje ravni serumskih lipidov, enokomponentna zdravila	1.035.820	105	18.330.299 €	108	17,7 €	491	132.029.047	171,5
C10AA - Zaviralci reduktaze HMG CoA	974.291	105	12.645.401 €	103	13,0 €	462	126.599.940	164,5
C10AA01 - simvastatin	79.290	95	884.139 €	91	11,2 €	38	4.948.653	6,4
C10AA03 - pravastatin	19.337	111	251.480 €	111	13,0 €	9	1.585.480	2,1
C10AA04 - fluvastatin	2.040	11	35.139 €	11	17,2 €	1	210.261	0,3
C10AA05 - atorvastatin	281.789	102	3.130.488 €	102	11,1 €	134	27.630.735	35,9
C10AA07 - rosuvastatin	591.835	110	8.344.155 €	109	14,1 €	281	92.224.810	119,8
C10AB - Fibrati	33.802	103	832.760 €	105	24,6 €	16	3.691.500	4,8
C10AB05 - fenofibrat	33.802	103	832.760 €	105	24,6 €	16	3.691.500	4,8
C10AC - Adsorbenti žolčnih kislin	200	134	9.026 €	162	45,1 €	0	4.714	0,0
C10AC01 - holestiramin	200	134	9.026 €	162	45,1 €	0	4.714	0,0
C10AX - Druga zdravila za spreminjanje ravni serumskih lipidov	27.527	119	4.843.112 €	123	175,9 €	13	1.732.894	2,3
C10AX06 - omega-3- trigliceridi z drugimi estri in kisljinami	1.175	96	51.187 €	102	43,6 €	1	27.720	0,0
C10AX09 - ezetimib	17.332	116	542.994 €	83	31,3 €	8	1.311.240	1,7
C10AX13 - evolokumab	5.293	136	2.491.454 €	137	470,7 €	3	168.756	0,2
C10AX14 - alirokumab	3.726	120	1.755.262 €	123	471,1 €	2	225.000	0,3
C10AX16 - inklisiran	1		2.216 €		2216,1 €	0	178	0,0

C10B - Zdravila za spreminjanje ravni serumskih lipidov, kombinacije	77.094	136	1.840.135 €	128	23,9 €	37	6.163.770	8,0
C10BA - Kombinacije različnih zdravil za spreminjanje ravni serumskih lipidov	57.631	143	1.358.339 €	130	23,6 €	27	4.618.110	6,0
<i>C10BA02 - simvastatin in ezetimib</i>	2.165	99	115.518 €	65	53,4 €	1	167.490	0,2
<i>C10BA04 - simvastatin in fenofibrat</i>	12.789	115	424.211 €	116	33,2 €	6	1.058.460	1,4
<i>C10BA06 - rosuvastatin in ezetimib</i>	42.677	158	818.609 €	165	19,2 €	20	3.392.160	4,4
C10BX - Zdravila za spreminjanje ravni serumskih lipidov v kombinaciji z drugimi zdravili	19.463	121	481.796 €	123	24,8 €	9	1.545.660	2,0
<i>C10BX05 - rosuvastatin in acetilsalicilna kislina</i>	761		9.045 €		11,9 €	0	50.400	0,1
<i>C10BX10 - rosuvastatin in valsartan</i>	2.977	125	53.979 €	125	18,1 €	1	236.040	0,3
<i>C10BX11 - atorvastatin, amlodipin in perindopril</i>	119	5	1.789 €	3	15,0 €	0	6.360	0,0
<i>C10BX13 - rosuvastatin, perindopril in indapamid</i>	12.263	113	343.217 €	119	28,0 €	6	1.019.670	1,3
<i>C10BX14 - rosuvastatin, amlodipin in perindopril</i>	3.343	1607	73.766 €	2213	22,1 €	2	233.190	0,3

V tabeli 4.4 je prikazanih deset najpogosteje predpisanih učinkovin skupine C. Na tabeli praktično ni prišlo do sprememb, torej najbolj predpisane učinkovine skupine C ostajajo enake že nekaj časa.

Največkrat predpisana zdravilna učinkovina v letu 2022 ostaja bisoprolol (C07AB07) s 639.822 recepti, sledijo rosuvastatin (C10AA07) s 591.835 recepti, perindopril (C09AA04) s 377.674 recepti in atorvastatin (C10AA05) z 281.789 recepti.

Med desetimi najpogosteje predpisanimi učinkovinami je bilo največ sredstev porabljenih za rosuvastatin (8,3 milijonov EUR), bisoprolol (7,3 milijona EUR), perindopril (4,6 milijona EUR), perindopril in diuretiki (C09BA04) (4,5 milijona EUR) in atorvastatin (3,1 milijona EUR). Med vsemi učinkovinami iz skupine C pa je bilo največ sredstev porabljenih za *valsartan in sacubitril (C09DX04)* (8.603.315 EUR) (indeks 124) za 30.549 receptov (indeks 129).

Tabela 4.4: Najpogosteje predpisane zdravilne učinkovine v skupini C po številu receptov v letu 2022

ATC skupina	Število Rp 2022	Indeks št. Rp 22/21	Vrednost zdravil v EUR 2022	Indeks vrednosti 22/21	Povprečna vrednost na 1 Rp v EUR	Št. Rp na 1.000 preb.	Število DDD 2022	Število DID 2022
C07AB07 - bisoprolol	639.822	103	7.344.728 €	105	11,5 €	303	19.867.221	25,8
C10AA07 - rosuvastatin	591.835	110	8.344.155 €	109	14,1 €	281	92.224.810	119,8
C09AA04 - perindopril	377.674	100	4.586.366 €	101	12,1 €	179	39.973.650	51,9
C10AA05 - atorvastatin	281.789	102	3.130.488 €	102	11,1 €	134	27.630.735	35,9
C09BA04 - perindopril in diuretiki	266.366	101	4.556.667 €	104	17,1 €	126	23.269.530	30,2
C03CA01 - furosemid	180.139	100	2.155.604 €	102	12,0 €	85	16.016.120	20,8
C09BB04 - perindopril in amlodipin	162.238	112	3.037.486 €	117	18,7 €	77	13.793.160	17,9
C08CA01 - amlodipin	139.166	99	1.409.836 €	97	10,1 €	66	15.402.980	20,0
C09BX01 - perindopril, amlodipin in indapamid	135.490	112	3.241.247 €	112	23,9 €	64	11.351.490	14,7
C08CA09 - lacidipin	130.648	98	2.144.582 €	100	16,4 €	62	11.441.304	14,9

C01 Zdravila za bolezni srca

Predpisanih je bilo 173.925 receptov za zdravila za bolezni srca (C01), kar je 2 % več kot leto prej, v vrednosti 6,3 milijona EUR (indeks 105). Povprečna vrednost na en recept je znašala 36 EUR, na 1.000 prebivalcev je bilo predpisanih 82 receptov.

Najpogosteje predpisana zdravila v tej skupini so bila tudi v letu 2022 **druga zdravila za bolezni srca (C01E)**. Predpisanih je bilo 70.012 receptov (indeks 106) v vrednosti skoraj 4,0 milijone EUR (indeks 104). Najpogosteje so bili predpisani *trimetazidin (C01EB15)* na 37.514 receptih, *ranolazin (C01EB18)* na 18.927 receptih in *ivabradin (C01EB17)* na 13.568 receptih.

Sledijo **vazodilatatorji za zdravljenje koronarne ishemije (C01D)**, predpisanih je bilo 37.659 receptov (indeks 95) v vrednosti skoraj 673 tisoč EUR (indeks 105), oziroma 2.625.659 DDD oz. 3,4 DID vazodilatatorjev, večina v obliki *organskih nitratov (C01DA)*, in sicer *gliceriltrinitrata (C01DA02)* in *izosorbidmononitrata (C01DA14)*.

Tretja podskupina so skupina **antiaritmiki skupine I in III (C01B)**, predpisanih je bilo 33.258 receptov (indeks 102), v vrednosti 890.727 EUR (indeks 99). Najpogosteje sta bila predpisana *amjodaron (C01BD01)* z 18.383 recepti (indeks 99) v vrednosti 535 tisoč EUR in *propafenon (C01BC03)* s 14.062 recepti (indeks 102) v vrednosti 322 tisoč EUR.

Predpisanih je bilo tudi 25.915 (indeks 94) **kardiotoničnih glikozidov (C01A)**. Digitalisov glikozid *metildigoksin (C01AA08)* je edini predstavnik skupine. Predpisanih je bilo 1.026.700 DDD oz. 1,3 DID metildigoksina.

C02 Antihipertenzivi

Predpisanih je bilo 119.265 receptov (indeks 102) za antihipertenzive (C02) v vrednosti 4,9 milijona EUR (indeks 102).

Največja podskupina so **antiadrenergiki s perifernim delovanjem (C02C)**. Predpisanih je bilo 101.971 receptov (indeks 102) v vrednosti 1,9 milijona EUR, vse za *doksazosin (C02CA04)*.

Sledijo **antiadrenergiki s centralnim delovanjem (C02A)**, predpisanih je bilo 15.699 receptov (indeks 103) v vrednosti 325.951 (indeks 106). Poleg *L-metildope (C02AB01)* z 2.018 recepti (indeks 107) so predpisovali še *moksonidin (C02AC05)* s 13.680 recepti (indeks 102) iz podskupine *agonistov imidazolinskih receptorjev (C02AC)*.

Predpisanih je bilo še 1.595 receptov (indeks 103) v vrednosti 2,7 milijona EUR (indeks 101) iz skupine **drugih antihipertenzivov (C02K)**, vsi so bili *antihipertenzivi za zdravljenje pljučne arterijske hipertenzije (C02KX)* s povprečno vrednostjo enega recepta 1.671,2 EUR.

Pljučna hipertenzija je stanje z zvišanim krvnim tlakom v pljučnem krvnem obtoku. Povzročča obremenitev desnega srca, kar vodi najprej v funkcionalne, nato pa še morfološke spremembe desnega srca.

C03 Diuretiki

Predpisanih je bilo 404.876 receptov (indeks 99) za diuretike, v vrednosti 6,4 milijona EUR.

Najpogosteje se predpisujejo **diuretiki vhodnega kraka Henlejeve zanke (C03C)** z 224.813 recepti (indeks 99) v vrednosti 2,9 milijona EUR (indeks 101), vsa zdravila spadajo v skupino *sulfonamidi, enokomponentna zdravila (C03CA)*. Največji delež so predstavljali recepti s *furosemidom (C03CA01)*, ki je bil predpisan na 180.139 receptih (indeks 100) v vrednosti 2,2 milijona EUR (indeks 102) in je tudi na sploh najbolj predpisana učinkovina med diuretiki, sledi *torasemid (C03CA04)* s 44.674 recepti.

Predpisano je bilo tudi 88.025 receptov (indeks 91) za **diuretike dilucijskega segmenta, brez tiazidov (C03B)** v vrednosti 1,2 milijona EUR (indeks 91), vse *sulfonamidi, enokomponentna zdravila (C03BA)*. Glavni predstavnik te skupine s 87.488 recepti (indeks 91) v vrednosti 1,2 milijona EUR (indeks 91) je *indapamid (C03BA11)*. Indapamid je zdravilo, ki je namenjeno zniževanju povišanega krvnega tlaka (hipertenzije) pri odraslih. Indapamid je zdravilo za odvajanje vode (diuretik). Večina diuretikov povečuje tvorbo urina, indapamid pa se od drugih diuretikov razlikuje po tem, da le rahlo povečuje tvorbo urina.

Predpisanih je bilo še 91.886 receptov (indeks 108) **antagonistov aldosterona in drugih antikaliuretičnih diuretikov (varčevalni s kalijem) (C03D)**, vse *antagonisti aldosteronskih receptorjev (C03DA)* v vrednosti 2,1 milijona EUR (indeks 108). Najpogosteje sta bila predpisana *spironolakton (C03DA01)* z 78.321 recepti in *eplerenon (C03DA04)* s 13.565 recepti.

C04 Periferni vazodilatatorji

Predpisanih je bilo 1.932 receptov (indeks 91) za periferne vazodilatatorje (C04) v vrednosti 39.768 EUR (indeks 89), kar pomeni 0,04 % vseh predpisanih zdravil za bolezni srca in ožilja, vse za *pentoksifilin (C04AD03)*. Nadaljuje se trend zmanjševanja števila receptov.

C05 Vazoprotektivi

Vazoprotektivi so prav tako manjša skupina, predpisanih je bilo 38.877 receptov (indeks 103) v vrednosti 443.211 EUR (indeks 103).

Največ receptov je bilo predpisanih za **učinkovine za lokalno zdravljenje hemoroidov in analnih fisur (C05A)**, predpisanih je bilo 31.604 receptov (indeks 104). Večina so bili *lokalni anestetiki (C05AD)*, in sicer *cinchokain (C05AD04)*, ki je bil predpisan na 30.068 receptih (indeks 104). Ta zdravila so na razpolago tudi v lekarnah brez zdravniškega recepta, zato je njihova dejanska poraba zagotovo večja od prikazane.

Druga podskupina so **zdravila za stabiliziranje kapilar (C05C)**, predpisanih je bilo 5.229 receptov (indeks 104) v vrednosti 112.651 EUR (indeks 104).

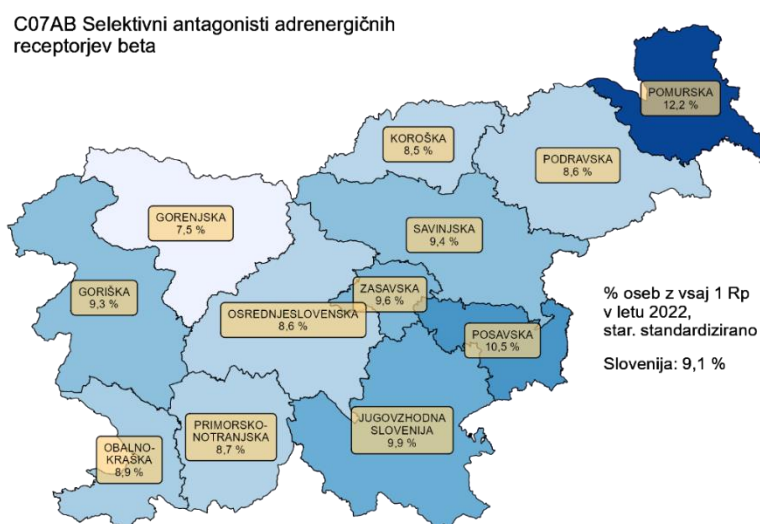
C07 Antagonisti adrenergičnih receptorjev beta

Predpisanih je bilo 871.792 receptov (indeks 101) za antagoniste adrenergičnih receptorjev beta (C07) v vrednosti 11,2 milijonov EUR (indeks 102). Vrednost enega recepta s predpisanimi zdravili iz skupine C07 je bila 12,8 EUR, na 1.000 prebivalcev je bilo predpisanih 413 receptov, kar je nekoliko več kot leto prej (409 receptov / 1.000 prebivalcev).

Največ, 858.448 receptov (indeks 101), je bilo predpisanih **antagonistov adrenergičnih receptorjev beta (C07A)**, predvsem podskupine *selektivnih antagonistov adrenergičnih receptorjev beta (C07AB)*. Gre za zdravila, ki se uporabljajo za zdravljenje povišanega krvnega tlaka (hipertenzije), angine pektoris ter stabilnega kroničnega srčnega

popuščanja. Predpisanih je bilo 761.916 receptov (indeks 102), skupaj 28.736.129 DDD oz. 37,3 DID selektivnih antagonistov adrenergičnih receptorjev beta. Največ se predpisuje *bisoprolol* (C07AB07) s 639.822 recepti (indeks 103) v vrednosti 7,3 milijona EUR (indeks 105). Sledil mu je *nebivolol* (C07AB12) z 80.796 recepti (indeks 102).

Povprečno je selektivne antagoniste adrenergičnih receptorjev beta (C07AB) prejelo 9,1 % (leta 2021 9,0 %) prebivalcev Slovenije. Največ so jih predpisovali v pomurski regiji (12,2 %), ki odstopa kar za 3 % nad slovenskim povprečjem. Sledijo ji posavska regija (10,5 %), regija jugovzhodne Slovenije (9,9 %), zasavska regija (9,6 %) in savinjska (9,4 %) regija, kjer se tudi predpisujejo nad povprečjem (slika 4.8).

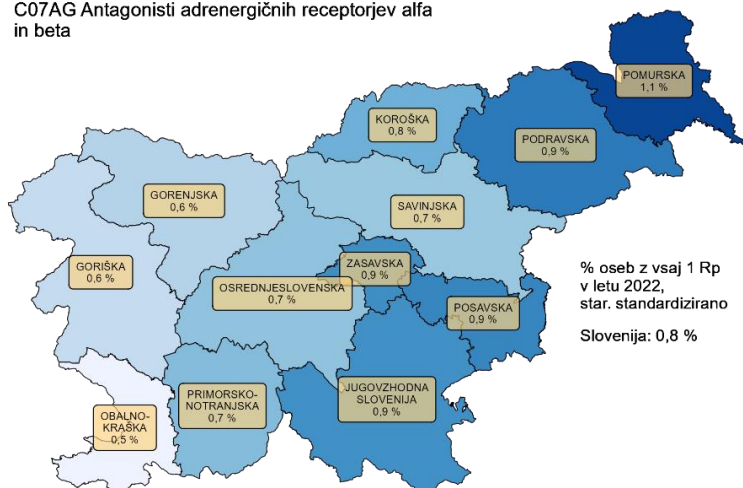
Slika 4. 8: Odstotek oseb, ki so jim bili predpisani selektivni antagonisti adrenergičnih receptorjev beta (C07AB) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

Neselektivni antagonisti adrenergičnih receptorjev beta (C07AA) se glede na selektivne predpisujejo manj in za druge indikacije kot npr. tireotoksikoza, migrena, esencialni tremor. V letu 2022 je bilo predpisanih 29.545 receptov (indeks 102), od tega največ zdravil s *propranololom* (C07AA05), ki je bil predpisan na 25.283 receptih (indeks 103).

Predpisanih je bilo 66.987 receptov (indeks 92) za *antagoniste adrenergičnih receptorjev alfa in beta (C07AG)*, vsi za *karvedilol* (C07AG02).

Povprečno je v Sloveniji antagoniste adrenergičnih receptorjev alfa in beta (C07AG) prejelo 0,8 % prebivalcev (enako kot leta 2021). Najpogosteje so antagoniste adrenergičnih receptorjev alfa in beta (C07AG) predpisovali v pomurski regiji (1,1 %), sledijo ji podravska, posavska, zasavska regija in regija jugovzhodne Slovenije (0,9 %), najmanj pa v obalno-kraški regiji (0,5 %) (slika 4.9).

C07AG Antagonisti adrenergičnih receptorjev alfa in beta

Slika 4. 9: Odstotek oseb, ki so jim bili predpisani antagonisti adrenergičnih receptorjev alfa in beta (C07AG) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

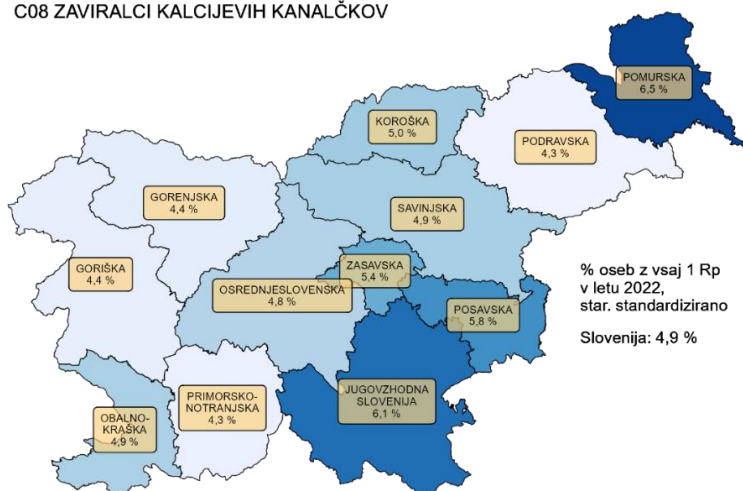
C08 Zaviralci kalcijevih kanalčkov

V skupini zaviralcev kalcijevih kanalčkov je bilo predpisanih 378.349 receptov (indeks 98), v vrednosti 5,3 milijona EUR (indeks 97). Povprečna vrednost recepta z zdravili iz podskupine C08 je znašala 14,1 EUR. Predpisanih je bilo 39.136.440 DDD oz. 50,8 DID zaviralcev kalcijevih kanalčkov.

Večina vseh predpisanih zdravil iz te skupine (365.842 receptov) spada v skupino **selektivnih zaviralcev kalcijevih kanalčkov z delovanjem na žile (C08C)**, vsi so *derivati dihidropiridina (C08CA)*. Leta 2022 sta bila najpogosteje predpisana zaviralca kalcijevih kanalčkov *amlodipin (C08CA01)* s 139.166 recepti (indeks 99) v vrednosti 1,4 milijona EUR (indeks 97) in *lacidipin (C08CA09)* s 130.648 recepti (indeks 98) v vrednosti 2,1 milijona EUR (indeks 100). Sledita jima *lerkanidipin (C08CA13)* z 68.759 recepti in *nifedipin (C08CA05)* s 26.765 recepti.

Nadaljuje se trend padanja števila oseb, ki prejemajo zaviralce kalcijevih kanalčkov, v letu 2022 jih je prejelo 4,9 % oseb, v letu 2021 5,0 %, leta 2020 5,1 % prebivalcev. Največ so zaviralce kalcijevih kanalčkov predpisovali v pomurski regiji, ki ji sledi regija jugovzhodne Slovenije (slika 4.10).

C08 ZAVIRALCI KALCIJEVIH KANALČKOV

Slika 4. 10: Odstotek oseb, ki so jim bili predpisani zaviralci kalcijevih kanalčkov (C08) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

C09 Zdravila z delovanjem na renin – angiotenzinski sistem

Skupina zdravil z delovanjem na renin – angiotenzinski sistem (C09) je največja skupina med zdravili za bolezni srca in ožilja, ima 36 % delež v številu receptov in 39 % delež stroškov zdravil za bolezni srca in ožilja. V letu 2022 je bilo predpisanih 1.745.795 receptov (indeks 101) v vrednosti 35,3 milijonov EUR (indeks 108). Predpisanih je bilo 178.837.607 DDD oz. 232,4 DID zdravil z delovanjem na renin-angiotenzinski sistem (C09).

Največ je bilo predpisanih **zaviralcev angiotenzinske konvertaze, kombinacije (C09B)**, in sicer 660.686 receptov (indeks 104) v vrednosti 12,3 milijona EUR (indeks 108).

Največ je bilo predpisanih zdravil skupine *zaviralcev angiotenzinske konvertaze in diuretikov (C09BA)*, 331.915 receptov, od tega največ *perindopriila in diuretikov (C09BA04)*, 266.366 receptov (indeks 101).

Sledijo *zaviralci angiotenzinske konvertaze in zaviralci kalcijevih kanalčkov (C09BB)* s predpisanimi 184.374 recepti, največ je bilo predpisane kombinacije *perindopril in amlodipin (C09BB04)* s 162.238 recepti.

Tretja večja podskupina pa so *zaviralci angiotenzinske konvertaze, druge kombinacije (C09BX)*, predpisanih je bilo 144.397 receptov (indeks 112), največ je bilo predpisane trojne kombinacije *perindopril, amlodipin in indapamid (C09BX01)*, predpisanih je bilo 135.490 receptov (indeks 112) v vrednosti preko 3,2 milijona EUR (indeks 112).

Druga največja podskupina znotraj skupine zdravil z delovanjem na renin – angiotenzinski sistem (C09) so **zaviralci angiotenzinske konvertaze, enokomponentna zdravila (C09A)**. Predpisanih je bilo 593.513 receptov (indeks 96) v vrednosti skoraj 7,5 milijona EUR (indeks 97), največ je bilo predpisane *perindopriila (C09AA04)* s 377.674 recepti.

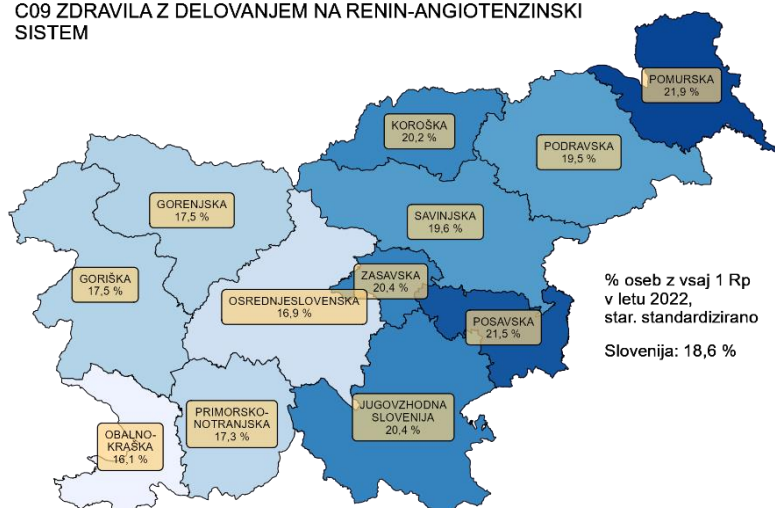
Tretja podskupina so **blokatorji receptorjev za angiotenzin II (ARBs), enokomponentna zdravila (C09C)**. V letu 2022 je bilo predpisanih 229.043 receptov (indeks 101) v vrednosti 3,1 milijone EUR (indeks 103).

V četrti podskupini, tretji največji, so **blokatorji receptorjev za angiotenzin II (ARBs), kombinacije (C09D)**, predpisanih je bilo 262.553 receptov (indeks 106), največ je bilo *blokatorjev receptorjev za angotenzin II (ARBs) in diuretikov (C09DA)*, predpisanih je bilo 155.721 receptov (indeks 100). Največ je bilo predpisane kombinacije *telmisartrana in diuretikov (C09DA07)* s 45.813 recepti (indeks 105) ter kombinacije *valsartana in diuretikov (C09DA03)* s 44.149 recepti.

Sledijo *blokatorji receptorjev za angiotenzin II (ARBs), druge kombinacije (C09DX)*, predpisanih je bilo 64.505 receptov (indeks 118), največ za *valsartan, amlodipin in hidroklorotiazid (C09DX01)*, 33.956 receptov, in 30.549 receptov (indeks 129) za *valsartan in sakubitril (C09DX04)*, ki se uporablja pri bolnikih s kroničnim simptomatskim srčnim popuščanjem z zmanjšanim iztisnim deležem.

V povprečju je 18,6 % prebivalcev Slovenije prejelo zdravila z delovanjem na renin-angiotenzinski sistem (C09), enako kot leto prej. Največ zdravil z delovanjem na renin-angiotenzinski sistem (C09) so predpisali v pomurski (21,9 %) in posavski regiji (21,5 %), najmanj v obalno-kraški regiji (16,1 %) (slika 4.11).

C09 ZDRAVILA Z DELOVANJEM NA RENIN-ANGIOTENZINSKI SISTEM

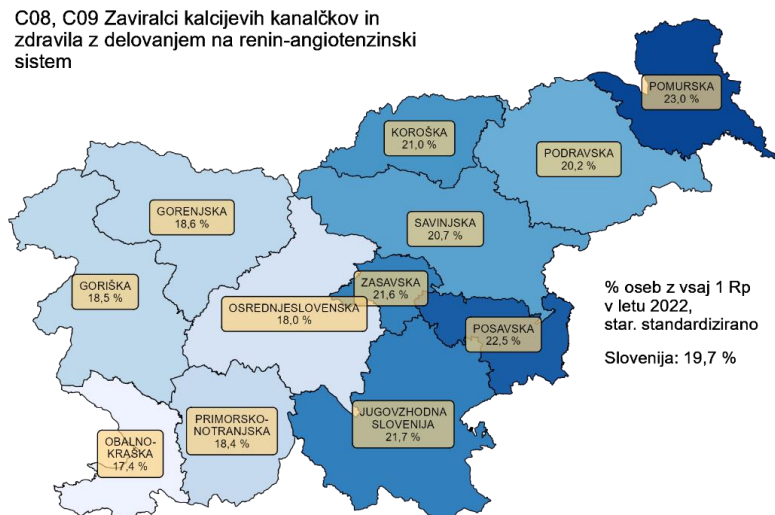

Slika 4. 11: Odstotek oseb, ki so jim bila predpisana zdravila z delovanjem na renin-angiotenzinski sistem v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

Urejenost krvnega tlaka je velikokrat težko doseči z monoterapijo, zato tudi Slovenske smernice za zdravljenje hipertenzije navajajo različne kombinacije. Priporočeno je, da večini bolnikov s hipertenzijo že na začetku uvedemo kombinacijo dveh zdravil. Zaželeno je, da uvedena kombinacija vsebuje zaviralec renin-angiotenzinskega sistema (ACEi ali ARB) in kalcijev antagonist ali diuretik. Lahko uvedemo tudi kombinacijo drugih antihipertenzijskih zdravil, ki jih izberemo izmed petih glavnih razredov antihipertenzijskih zdravil, če obstaja zanjo specifična indikacija (16).

Skoraj petina populacije (19,7 %) prejema vsaj eno od obeh zdravil ali pa njuno kombinacijo. Največ teh zdravil je bilo predpisanih v pomurski regiji (23 %, leta 2021 22,8 %) in posavski regiji (22,5 %, leta 2021 22,3 %), najmanj pa v obalno-kraški regiji (17,4 %) (slika 4.12).

C08, C09 Zaviralci kalcijevih kanalčkov in zdravila z delovanjem na renin-angiotenzinski sistem

Slika 4. 12: Odstotek oseb, ki so jim bili predpisani zaviralci kalcijevih kanalčkov (C08) in zdravila z delovanjem na renin-angiotenzinski sistem (C09) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

C10 Zdravila za spreminjanje ravni serumskih lipidov

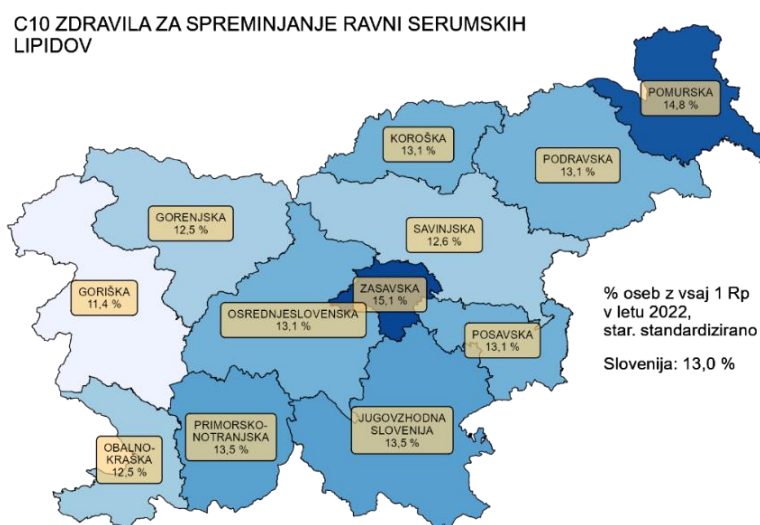
V letu 2022 je bilo predpisanih 1.112.914 receptov (indeks 107) v vrednosti skoraj 20,2 milijona EUR (indeks 109) za zdravila za spreminjanje ravni serumskih lipidov. Vrednost na en recept je znašala 18,1 EUR. Predpisanih je bilo 138.192.817 DDD zdravil za spreminjanje ravni serumskih lipidov oziroma 179,5 DID.

Najpogosteje predpisana skupina so **zdravila za spreminjanje serumskih lipidov, enokomponentna zdravila (C10A)**, ki predstavljajo 93 % vseh zdravil za spreminjanje ravni serumskih lipidov. Predpisanih je bilo 1.035.820 receptov (indeks 105) v vrednosti 18,3 milijona EUR (indeks 108). Predpisano je bilo 132.029.047 DDD oz. 171,5 DID zdravil iz te skupine. Večina so **zaviralci reduktaze HMG-CoA (C10AA)**, predpisanih je bilo 974.291 receptov (indeks 105) v vrednosti 12,6 milijonov EUR (indeks 103).

Najpogosteje predpisana učinkovina je bila *rosuvastatin (C10AA07)* s 591.835 recepti (indeks 110) v vrednosti 8,3 milijona EUR (indeks 109). Sledita *atorvastatin (C10AA05)* z 281.789 recepti v vrednosti 3,1 milijona EUR in *simvastatin (C10AA01)* z 79.290 recepti v vrednosti 884 tisoč EUR.

Predpisano je bilo tudi 77.094 receptov (indeks 136) v vrednosti 1,8 milijona EUR (indeks 128) za **zdravila za spreminjanje serumskih lipidov, kombinacije (C10B)**. Največji porast je opazen pri kombinaciji rosuvastatin, amlodipin in perindopril (C10BX14) (indeks 1607), predpisanih je bilo le 3.343 receptov vrednosti 73.766 EUR (indeks 2213) in *rosuvastatin in ezetimiba (C10BA06)*, predpisano je bilo 42.677 receptov (indeks 158) v vrednosti 818.609 EUR (indeks 165).

V Sloveniji prejema zdravila za spreminjanje ravni serumskih lipidov v povprečju 13,0 % prebivalcev (leta 2021 12,4 %, leta 2020 12 %) populacije. Največ so jih predpisovali v zasavski (15,1 %, leta 2021 14,6 %) in pomurski regiji (14,8 %, leta 2021 13,9 %), najmanj pa na goriškem (11,4 %) (slika 4.13).

Slika 4. 13: Odstotek oseb, ki so jim bila predpisana zdravila za spreminjanje ravni serumskih lipidov (C10) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

4.4 Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva (ATC skupina D)

Skupno je bilo za zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva, ki so razvrščena v 11 skupin, predpisanih 621.672 receptov (indeks 105) v vrednosti skoraj 10,6 milijona EUR (indeks 112).

Povprečna vrednost predpisanih zdravil za bolezni kože in podkožnega tkiva na en recept je znašala 17,0 EUR. Skupno je bilo predpisanih 28.552.916 DDD, oziroma 37,1 DID, od tega največ za skupino kortikosteroidov – dermatikov (D07), 12.068.424 DDD (tabela 4.5).

Tabela 4.5: Število predpisanih receptov, vrednost izdanih zdravil ter število DDD in DID v skupini zdravil za bolezni kože in podkožnega tkiva (D) v letu 2022

ATC skupina	Število Rp 2022	Indeks št. Rp 22/21	Vrednost zdravil v EUR 2022	Indeks vrednosti 22/21	Povprečna vrednost na 1 Rp v EUR	Št. Rp na 1.000 preb.	Število DDD 2022	Število DID 2022
D - ZDRAVILA ZA BOLEZNI KOŽE IN PODKOŽNEGA TKIVA	621.672	105	10.579.211 €	112	17,0 €	295	28.552.916	37,1
D01 - ANTIMIKOTIKI ZA ZDRAVLJENJE DERMATOLOŠKIH BOLEZNI	168.231	104	1.679.584 €	106	10,0 €	80	5.614.054	7,3
D01A - Antimikotiki za lokalno zdravljenje	158.277	105	1.455.275 €	109	9,2 €	75	5.228.872	6,8
D01AC - Derivati imidazola in triazola	116.498	114	954.524 €	115	8,2 €	55	3.839.040	5,0
<i>D01AC01 - klotrimazol</i>	<i>81.012</i>	<i>110</i>	<i>673.681 €</i>	<i>112</i>	<i>8,3 €</i>	<i>38</i>	<i>2.787.180</i>	<i>3,6</i>
<i>D01AC02 - mikonazol</i>	<i>14.443</i>	<i>164</i>	<i>93.207 €</i>	<i>160</i>	<i>6,5 €</i>	<i>7</i>	<i>603.060</i>	<i>0,8</i>
<i>D01AC08 - ketokonazol</i>	<i>1.037</i>	<i>95</i>	<i>13.808 €</i>	<i>99</i>	<i>13,3 €</i>	<i>0</i>	<i>106.400</i>	<i>0,1</i>
<i>D01AC10 - bifonazol</i>	<i>407</i>	<i>109</i>	<i>4.356 €</i>	<i>113</i>	<i>10,7 €</i>	<i>0</i>	<i>9.325</i>	<i>0,0</i>
<i>D01AC20 - imidazoli/triazoli v kombinaciji s kortikosteroidi</i>	<i>19.599</i>	<i>109</i>	<i>169.472 €</i>	<i>110</i>	<i>8,6 €</i>	<i>9</i>	<i>333.075</i>	<i>0,4</i>
D01AE - Drugi antimikotiki za lokalno zdravljenje	41.779	87	500.751 €	99	12,0 €	20	1.389.832	1,8
<i>D01AE14 - ciklopiroks</i>	<i>105</i>	<i>71</i>	<i>2.566 €</i>	<i>70</i>	<i>24,4 €</i>	<i>0</i>	<i>353</i>	<i>0,0</i>
<i>D01AE15 - terbinafin</i>	<i>41.565</i>	<i>87</i>	<i>495.797 €</i>	<i>99</i>	<i>11,9 €</i>	<i>20</i>	<i>1.388.846</i>	<i>1,8</i>
<i>D01AE16 - amorolfin</i>	<i>83</i>	<i>72</i>	<i>2.156 €</i>	<i>74</i>	<i>26,0 €</i>	<i>0</i>	<i>213</i>	<i>0,0</i>
<i>D01AE22 - naftifin</i>	<i>26</i>	<i>70</i>	<i>233 €</i>	<i>66</i>	<i>9,0 €</i>	<i>0</i>	<i>420</i>	<i>0,0</i>
D01B - Antimikotiki za sistemsko zdravljenje	9.954	92	224.308 €	91	22,5 €	5	385.182	0,5
D01BA - Antimikotiki za sistemsko zdravljenje	9.954	92	224.308 €	91	22,5 €	5	385.182	0,5
<i>D01BA02 - terbinafin</i>	<i>9.954</i>	<i>92</i>	<i>224.308 €</i>	<i>91</i>	<i>22,5 €</i>	<i>5</i>	<i>385.182</i>	<i>0,5</i>
D02 - ZDRAVILA ZA MEHČANJE IN VAROVANJE KOŽE	17.419	111	172.842 €	113	9,9 €	8	1.520.960	2,0
D02A - Zdravila za mehčanje in varovanje kože	17.419	111	172.842 €	113	9,9 €	8	1.520.960	2,0
D02AE - Zdravila s sečnino	17.341	111	172.074 €	113	9,9 €	8	1.519.700	2,0
<i>D02AE01 - sečnina</i>	<i>17.341</i>	<i>111</i>	<i>172.074 €</i>	<i>113</i>	<i>9,9 €</i>	<i>8</i>	<i>1.519.700</i>	<i>2,0</i>
D02AX - Druga zdravila za mehčanje in varovanje kože	78	111	768 €	112	9,8 €	0	1.260	0,0
D03 - ZDRAVILA ZA OSKRBO RAN IN RAZJED	5.306	112	58.200 €	112	11,0 €	3	1.642.560	2,1
D03A - Zdravila za oskrbo brazgotin	5.306	112	58.200 €	112	11,0 €	3	1.642.560	2,1
D03AX - Druga zdravila za oskrbo brazgotin	5.306	112	58.200 €	112	11,0 €	3	1.642.560	2,1
<i>D03AX03 - dekspantenol</i>	<i>5.306</i>	<i>112</i>	<i>58.200 €</i>	<i>112</i>	<i>11,0 €</i>	<i>3</i>	<i>1.642.560</i>	<i>2,1</i>
D04 - ANTIPRURITIKI Z ANTIHISTAMINIKI, ANESTETIKI ITD.	436	106	4.750 €	108	10,9 €	0	15.840	0,0
D04A - Antipruritik z antihistaminiki, anestetiki itd.	436	106	4.750 €	108	10,9 €	0	15.840	0,0
D04AA - Antihistaminiki za lokalno zdravljenje	427	106	4.677 €	108	11,0 €	0	15.500	0,0
<i>D04AA13 - dimetinden</i>	<i>427</i>	<i>106</i>	<i>4.677 €</i>	<i>108</i>	<i>11,0 €</i>	<i>0</i>	<i>15.500</i>	<i>0,0</i>
D04AB - Anestetiki za lokalno zdravljenje	9	100	73 €	119	8,1 €	0	340	0,0
<i>D04AB01 - lidokain</i>	<i>9</i>	<i>100</i>	<i>73 €</i>	<i>119</i>	<i>8,1 €</i>	<i>0</i>	<i>340</i>	<i>0,0</i>

D05 - ANTIPSORIATIKI	24.631	103	993.348 €	102	40,3 €	12	2.373.639	3,1
D05A - Antipsoriatiki za lokalno zdravljenje	23.306	102	905.819 €	101	38,9 €	11	2.335.020	3,0
D05AX - Drugi antipsoriatiki za lokalno zdravljenje	23.306	102	905.819 €	101	38,9 €	11	2.335.020	3,0
<i>D05AX02 - kalcipotriol</i>	6.098	101	206.110 €	99	33,8 €	3	581.040	0,8
<i>D05AX52 - kalcipotriol, kombinacije</i>	17.208	103	699.709 €	101	40,7 €	8	1.753.980	2,3
D05B - Antipsoriatiki za sistemsko zdravljenje	1.325	112	87.529 €	113	66,1 €	1	38.619	0,1
D05BB - Retinoidi za zdravljenje psoriaze	1.325	112	87.529 €	113	66,1 €	1	38.619	0,1
<i>D05BB02 - acitretin</i>	1.325	112	87.529 €	113	66,1 €	1	38.619	0,1
D06 - ANTIBIOTIKI IN KEMOTERAPEVTIKI ZA UPORABO V DERMATOLOGIJI	87.286	110	1.102.581 €	105	12,6 €	41	1.815.856	2,4
D06A - Antibiotiki za lokalno zdravljenje	67.306	111	680.650 €	111	10,1 €	32	1.090.500	1,4
D06AX - Drugi antibiotiki za lokalno zdravljenje	67.306	111	680.650 €	111	10,1 €	32	1.090.500	1,4
<i>D06AX01 - fusidna kislina</i>	41.363	140	420.129 €	139	10,2 €	20	648.255	0,8
<i>D06AX04 - neomicin</i>	2.262	125	30.669 €	126	13,6 €	1	70.590	0,1
<i>D06AX07 - gentamicin</i>	8.413	47	80.009 €	47	9,5 €	4	133.410	0,2
<i>D06AX09 - mupirocin</i>	15.268	132	149.844 €	132	9,8 €	7	238.245	0,3
D06B - Kemoterapevtiki za lokalno zdravljenje	19.980	108	421.931 €	95	21,1 €	9	725.356	0,9
D06BA - Sulfonamidi	3.165	100	38.540 €	97	12,2 €	2	178.350	0,2
<i>D06BA01 - srebrov sulfadiazinat</i>	3.165	100	38.540 €	97	12,2 €	2	178.350	0,2
D06BB - Protivirusna zdravila	4.090	114	242.887 €	87	59,4 €	2	110.956	0,1
<i>D06BB03 - aciklovir</i>	783	4121	8.117 €	5121	10,4 €	0	8.070	0,0
<i>D06BB10 - imikimod</i>	3.307	93	234.770 €	84	71,0 €	2	102.886	0,1
D06BX - Drugi kemoterapevtiki	12.725	108	140.504 €	114	11,0 €	6	436.050	0,6
<i>D06BX01 - metronidazol</i>	12.725	108	140.504 €	114	11,0 €	6	436.050	0,6
D07 - KORTIKOSTEROIDI - DERMATIKI	231.149	103	2.349.074 €	104	10,2 €	110	12.068.424	15,7
D07A - Kortikosteroidi, enokomponentna zdravila	162.730	102	1.747.686 €	104	10,7 €	77	8.057.979	10,5
D07AB - Kortikosteroidi z zmernim učinkom (skupina II)	29.703	90	365.869 €	101	12,3 €	14	1.282.000	1,7
<i>D07AB10 - alklometazon</i>	29.703	112	365.869 €	112	12,3 €	14	1.282.000	1,7
D07AC - Kortikosteroidi z močnim učinkom (skupina III)	133.027	106	1.381.817 €	104	10,4 €	63	6.775.979	8,8
<i>D07AC01 - betametazon</i>	39.317	105	222.444 €	107	5,7 €	19	335.654	0,4
<i>D07AC13 - mometazon</i>	61.551	101	854.412 €	99	13,9 €	29	4.602.050	6,0
<i>D07AC14 - metilprednizolonaceponat</i>	32.159	117	304.961 €	118	9,5 €	15	1.838.275	2,4
D07C - Kortikosteroidi v kombinaciji z antibiotiki	35.505	108	319.284 €	114	9,0 €	17	663.495	0,9
D07CC - Kortikosteroidi z močnim učinkom v kombinaciji z antibiotiki	35.505	108	319.284 €	114	9,0 €	17	663.495	0,9
<i>D07CC01 - betametazon in antibiotiki</i>	35.505	108	319.284 €	114	9,0 €	17	663.495	0,9
D07X - Kortikosteroidi, druge kombinacije	32.914	99	282.105 €	100	8,6 €	16	3.346.950	4,3

D07XC - Kortikosteroidi z močnim učinkom, druge kombinacije	32.914	99	282.105 €	100	8,6 €	16	3.346.950	4,3
<i>D07XC01 - betametazon</i>	32.914	99	282.105 €	100	8,6 €	16	3.346.950	4,3
D08 - ANTISEPTIKI IN DEZINFICIENSI	147	87	777 €	84	5,3 €	0	0	0,0
D08A - Antiseptiki in dezinficiens	147	87	777 €	84	5,3 €	0	0	0,0
D08AG - Jodova zdravila	80	94	360 €	81	4,5 €	0	0	0,0
<i>D08AG02 - povidon-jod</i>	80	94	360 €	81	4,5 €	0	0	0,0
D08AJ - Spojine s kvaterno amonijevo skupino	46	79	334 €	90	7,3 €	0	0	0,0
<i>D08AJ57 - oktenidin, kombinacije</i>	46	79	334 €	90	7,3 €	0	0	0,0
D08AX - Drugi antiseptiki in dezinficiens	21	84	84 €	87	4,0 €	0	0	0,0
<i>D08AX01 - vodikov peroksid</i>	21	84	84 €	87	4,0 €	0	0	0,0
D09 - ZDRAVLNE OBVEZE	922	117	4.625 €	121	5,0 €	0	42.465	0,1
D09A - Zdravilne obveze	922	117	4.625 €	121	5,0 €	0	42.465	0,1
D09AB - Cinkovi povoji	922	117	4.625 €	121	5,0 €	0	42.465	0,1
D10 - ZDRAVILA ZA ZDRAVLJENJE AKEN	56.009	99	854.147 €	100	15,3 €	27	2.364.650	3,1
D10A - Zdravila za lokalno zdravljenje aken	46.058	100	684.616 €	108	14,9 €	22	2.133.570	2,8
D10AD - Retinoidi za lokalno zdravljenje aken	7.075	103	72.568 €	107	10,3 €	3	295.020	0,4
<i>D10AD03 - adapalen</i>	7.075	103	72.568 €	107	10,3 €	3	295.020	0,4
D10AF - Protimikrobne učinkovine za zdravljenje aken	30.465	99	512.383 €	107	16,8 €	14	1.452.750	1,9
<i>D10AF01 - klindamicin</i>	21.142	101	268.183 €	123	12,7 €	10	1.073.930	1,4
<i>D10AF02 - eritromicin</i>	23		882 €		38,3 €	0	1.600	0,0
<i>D10AF51 - klindamicin, kombinacije</i>	9.300	93	243.319 €	94	26,2 €	4	377.220	0,5
D10AX - Druga zdravila za lokalno zdravljenje aken	8.518	100	99.665 €	113	11,7 €	4	385.800	0,5
<i>D10AX03 - azelainska kislina</i>	8.442	100	97.812 €	113	11,6 €	4	380.700	0,5
D10B - Zdravila za sistemsko zdravljenje aken	9.951	99	169.531 €	78	17,0 €	5	231.080	0,3
D10BA - Retinoidi za zdravljenje aken	9.951	99	169.531 €	78	17,0 €	5	231.080	0,3
<i>D10BA01 - izotretinoin</i>	9.951	99	169.531 €	78	17,0 €	5	231.080	0,3
D11 - DRUGA ZDRAVILA ZA BOLEZNI KOŽE IN PODKOŽNEGA TKIVA	30.136	112	3.359.283 €	131	111,5 €	14	1.094.469	1,4
D11A - Druga zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	30.136	112	3.359.283 €	131	111,5 €	14	1.094.469	1,4
D11AH - Učinkovine za zdravljenje dermatitisa, razen kortikosteroidov	27.463	113	3.177.859 €	133	115,7 €	13	997.078	1,3
<i>D11AH01 - takrolimus</i>	5.726	110	175.004 €	104	30,6 €	3	221.730	0,3
<i>D11AH02 - pimekrolimus</i>	18.957	110	757.933 €	108	40,0 €	9	694.260	0,9
<i>D11AH04 - alitretinoin</i>	106	39	40.840 €	31	385,3 €	0	4.200	0,0
<i>D11AH05 - dupilumab</i>	2.674	181	2.204.082 €	159	824,3 €	1	76.888	0,1
D11AX - Druga dermatološka zdravila	2.531	98	180.455 €	106	71,3 €	1	96.766	0,1
<i>D11AX01 - minoksidil</i>	230	78	12.038 €	82	52,3 €	0	10.740	0,0
<i>D11AX10 - finasterid</i>	2.271	99	167.185 €	107	73,6 €	1	84.756	0,1

D01 Antimikotiki za zdravljenje dermatoloških bolezni

Predpisanih je bilo 168.231 receptov (indeks 104) v vrednosti skoraj 1,7 milijona EUR (indeks 106). Recepti s predpisanimi antimikotiki za zdravljenje dermatoloških bolezni (D01) so predstavljali 27,1 % delež receptov in 15,9 % delež stroškov za zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva in so druga največja podskupina.

Največ je bilo predpisanih **antimikotikov za lokalno zdravljenje (D01A)**, 158.277 receptov (indeks 105), v vrednosti skoraj 1,5 milijona EUR (indeks 109). Veliko antimikotikov za lokalno zdravljenje ima režim izdaje brez recepta, zato je poraba višja od predstavljene.

V tej skupini so bili večinoma predpisani *derivati imidazola in triazola (D01AC)*, predpisano je bilo 116.498 receptov (indeks 114). Za zdravila z *klotrimazolom (D01AC01)* je bilo predpisanih 81.012 receptov ter za *imidazol/triazol v kombinaciji s kortikosteroidi (D01AC20)* 19.599 receptov.

Predpisanih je bilo tudi 41.779 receptov (indeks 87) za *druge antimikotike za lokalno zdravljenje (D01AE)*, od tega je bil v največjem deležu predpisan *terbinafin (D01AE15)* na 41.565 receptih (indeks 87) z vrednostjo 496 tisoč EUR.

D02 Zdravila za mehčanje in varovanje kože

Predpisanih je bilo 17.419 receptov (indeks 111) za **zdravila za mehčanje in varovanje kože (D02A)**, večinoma so bila to *zdravila s sečnino (D02AE)*, vsa *sečnina (D02AE01)*.

D03 Zdravila za oskrbo ran in razjed

Za oskrbo ran in razjed je bilo predpisanih 5.306 receptov (indeks 112), vsa za **zdravila za oskrbo brazgotin (D03A)**.

D05 Antipsoriatiki

Tudi antipsoriatiki so po številu receptov manjša skupina znotraj skupine D. V letu 2022 je bilo zanje predpisanih 24.631 receptov (indeks 103) v vrednosti 993.348 EUR (indeks 102). Predpisanih je bilo 2.373.639 DDD oz. 3,1 DID antipsoriatikov.

Večinoma so zdravila iz skupine **antipsoriatikov za lokalno zdravljenje (D05A)**, večinoma iz podskupine *drugih antipsoriatikov za lokalno zdravljenje (D05AX)*. Največ so predpisovali zdravila, ki vsebujejo *kombinacije s kalcipotriolom (D05AX52)*, in sicer na 17.208 receptih (indeks 103) v vrednosti skoraj 700 tisoč EUR (indeks 101) ter *kalcipotriol (D05AX02)* s 6.098 recepti (indeks 101) v vrednosti 206 tisoč EUR (indeks 99).

V podskupini **antipsoriatiki za sistemsko zdravljenje (D05B)** so bila vsa zdravila iz podskupine *retinoidi za zdravljenje psorizae (D05BB)*, vsa *acitretin (D05BB02)* na 1.325 receptih (indeks 112) v vrednosti 87,5 tisoč EUR (indeks 113).

D06 Antibiotiki in kemoterapevtiki za uporabo v dermatologiji

Predpisanih je bilo 87.286 receptov (indeks 110) za antibiotike in kemoterapevtike v dermatologiji (D06), v vrednosti več kot 1,1 milijon EUR (indeks 105).

Največ je bilo predpisanih **antibiotikov za lokalno zdravljenje (D06A)**, 67.306 receptov (indeks 111) v vrednosti 680,7 tisoč EUR (indeks 111), vsa v podskupini *drugi antibiotiki za lokalno zdravljenje (D06AX)*. Za *fusidno kislino (D06AX01)* je bilo predpisanih 41.363 receptov (indeks 140), za *mupirocin (D06AX09)* 15.268 receptov (indeks 132) ter za *gentamicin (D06AX07)* 8.413 receptov (indeks 47).

Predpisanih je bilo tudi 19.980 receptov (indeks 108) v vrednosti 421,9 tisoč EUR (indeks 95) za **kemoterapevtike za lokalno zdravljenje (D06B)**, 725.356 DDD oz. 0,9 DID. Največ, 12.725 receptov (indeks 108), je bilo predpisanih za zdravila z *metronidazolom (D06BX01)*, sledita mu s 3.307 recepti *imikimod (D06BB10)* in s 3.165 recepti *srebrov sulfadiazinat (D06BA01)*.

D07 Kortikosteroidi – dermatiki

Kortikosteroidi so največja podskupina v skupini zdravil za bolezni kože in podkožnega tkiva, za katero se predpiše več kot 37 % receptov, skupina zavzema tudi največji delež stroškov (22,2 %). Predpisanih je bilo 231.149 receptov (indeks 103) v vrednosti 2,3 milijona EUR (indeks 104), to je 12.068.424 DDD oz. 15,7 DID koretikosteroidov-dermatikov. Povprečna vrednost na en recept je znašala 10,2 EUR.

Največ se predpisujejo **kortikosteridi, enokomponentna zdravila (D07A)**, predpisanih je bilo 162.730 receptov (indeks 102) v vrednosti 1,7 milijona EUR (indeks 104).

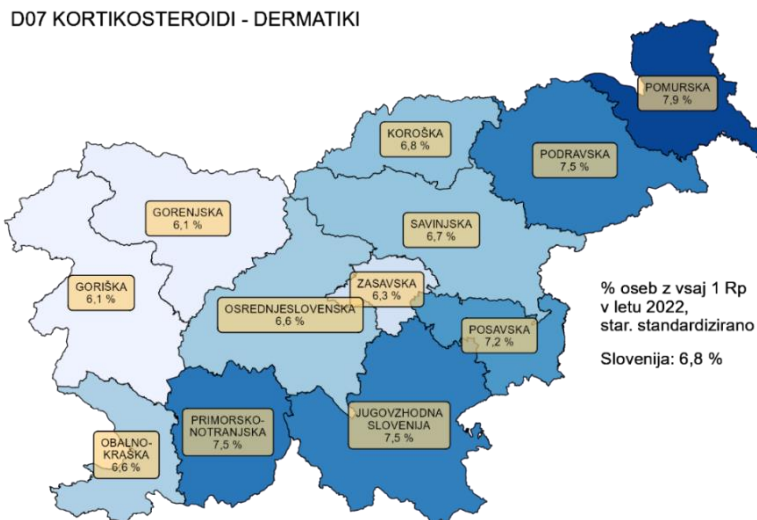
Med njimi so največji delež zavzemali **kortikosteroidi z močnim učinkom (skupina III) (D07AC)**, predpisanih je bilo 133.027 receptov (indeks 106), v vrednosti skoraj 1,4 milijona EUR (indeks 104). Iz te podskupine so se še naprej najpogosteje predpisovala zdravila z **mometazonom (D07AC13)** z 61.551 recepti (indeks 101), z **betametazonom (D07AC01)** na 39.317 receptih in z **metilprednizolonaceponatom (D07AC14)** z 32.159 recepti (indeks 117).

Sledili so **kortikosteroidi z zmernim učinkom (skupina II) (D07AB)**, predpisanih je bilo 29.703 receptov (indeks 90), od tega vse zdravila z **alklometazonom (D07AB10)**.

Pogosto so predpisani tudi **kortikosteroidi v kombinaciji z antibiotiki (D07C)**. Predpisanih je bilo 35.505 receptov (indeks 108), vsa iz podskupine **kortikosteroidi z močnim učinkom v kombinaciji z antibiotiki (D07CC)**, vsa za kombinacijo **betametazona in antibiotikov (D07CC01)**.

V skupini **kortikosteroidi, druge kombinacije (D07X)** so bili vsi recepti, to je 32.914 receptov (indeks 99), predpisani za zdravila iz podskupine **kortikosteridi z močnim učinkom, druge kombinacije (D07XC)**, vsi za **betametazon (D07XC01)**.

Povprečno so kortikosteroide-dermatike (D07) predpisali 6,8 % prebivalcem Slovenije, leto prej 6,7 %. Po trendu zmanjševanja predpisovanja je zaznan spet rahel porast. Tokrat so največ kortikosteroidov – dermatikov (D07) predpisali v pomurski regiji (7,9 %), sledijo podravska, regija jugovzhodne Slovenije in primorsko-notranjska (vse 7,5 %), najmanj pa v gorenjski in goriški regiji (6,1 %) (slika 4.14).

Slika 4. 14: Odstotek oseb, ki so jim bili predpisani kortikosteroidi - dermatiki (D07) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

D10 Zdravila za zdravljenje aken

Predpisanih je bilo 56.009 receptov (indeks 99) v vrednosti 854 tisoč EUR (indeks 100). Skupno je bilo predpisanih 2.364.650 DDD oz. 3,1 DID zdravil za zdravljenje aken.

Največ je bilo izdanih receptov za **zdravila za lokalno zdravljenje aken (D10A)**, in sicer 46.058 receptov (indeks 100), največji delež so imele *protimikrobne učinkovine za zdravljenje aken (D10AF)*, predpisanih je bilo 30.465 receptov. Najpogosteje predpisana učinkovina za lokalno zdravljenje aken pri odraslih in mladostnikih, ki so starejši od 12 let, ostaja sam *klindamicin (D10AF01)* z 21.142 recepti (indeks 101). *Klindamicin, kombinacije (D10AF51)* je bil predpisan na 9.300 receptih (indeks 93).

Predpisanih je bilo 9.951 receptov za **zdravila za sistemsko zdravljenje aken (D10B)** (indeks 99). Vsa so zdravila z *izotretinoinom (D10BA01)* iz podskupine *retinoidov za zdravljenje aken (D10BA)*. Gre za teratogeno učinkovino, zato velja posebna pozornost pri ženskah v rodni dobi. Ženskam v rodni dobi naj se zdravilo ne bi predpisalo za več kot 30 dni, da lahko zagotovimo redne obiske, vključno s testiranjem nosečnosti in spremljanjem bolnice.

D11 Druga zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva

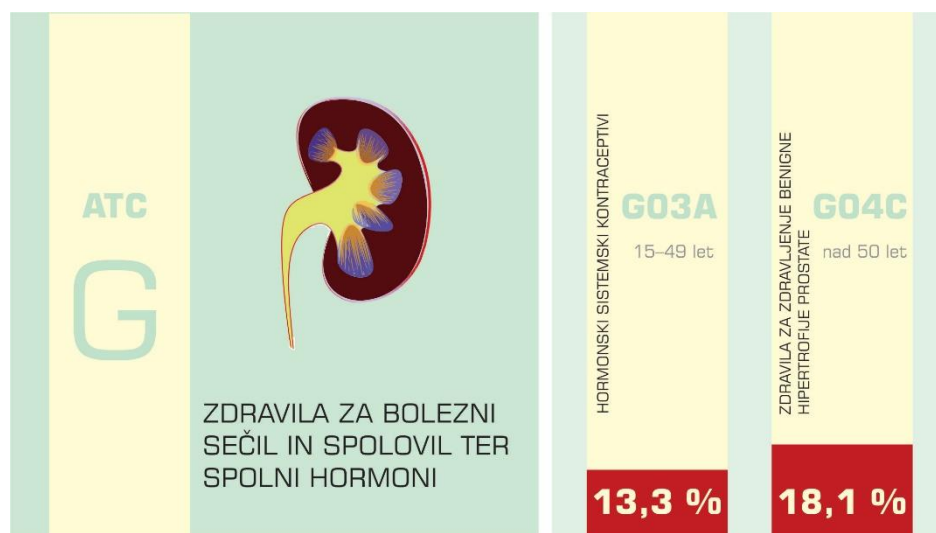
Predpisanih je bilo 30.136 receptov (indeks 112) v vrednosti skoraj 3,4 milijona EUR, porast stroškov je bil 31 %.

Vsa zdravila so bila iz podskupine **druga zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva (D11A)**, največ je bilo predpisanih *učinkovin za zdravljenje dermatitisa, razen kortikosteroidov (D11AH)*, predpisanih je bilo 27.463 receptov (indeks 113). Predpisanih je bilo 18.957 receptov (indeks 110) za *pimekrolimus (D11AH02)* in 5.726 receptov (indeks 110) za *takrolimus (D11AH01)*.

4.5 Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni (ATC skupina G)

Za zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolne hormone je bilo v letu 2022 predpisanih 845.864 receptov (indeks 100) v vrednosti 19,7 milijona EUR (indeks 102). Povprečna vrednost predpisanih zdravil na en recept je bila 23,3 EUR. Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni so razvrščeni v 4 skupine, predpisanih je bilo 53.199.033 DDD, to je 69,1 DDD na 1.000 prebivalcev na dan.

Največ receptov je bilo predpisanih v skupini zdravil za bolezni sečil (G04), in sicer 431.541 receptov (indeks 101) v vrednosti 11,8 milijona EUR (indeks 102). Druga velika podskupina so skupina spolnih hormonov in zdravil za uravnavanje delovanja spolovil (G03), kjer je bilo predpisanih 291.000 receptov (indeks 97) v vrednosti 5,9 milijona EUR (indeks 97) (tabela 4.6).

Tabela 4.6: Število predpisanih receptov, vrednost izdanih zdravil ter število DDD in DID v skupini zdravil za bolezni sečil in splovi ter spolni hormoni (G) v letu 2022

ATC skupina	Število Rp 2022	Indeks št. Rp 22/21	Vrednost zdravil v EUR 2022	Indeks vrednosti 22/21	Povprečna vrednost na 1 Rp v EUR	Št. Rp na 1.000 preb.	Število DDD 2022	Število DID 2022
G - ZDRAVILA ZA BOLEZNI SEČIL IN SPOLOVIL TER SPOLNI HORMONI	845.864	100	19.670.542 €	102	23,3 €	401	53.199.033	69,1
G01 - GINEKOLOŠKA PROTIMIKROBNA ZDRAVILA IN ANTISEPTIKI	101.153	104	1.072.007 €	115	10,6 €	48	749.190	1,0
G01A - Protimikrobna zdravila in antiseptiki brez kombinacij s kortikosteroidi	101.153	104	1.072.007 €	115	10,6 €	48	749.190	1,0
G01AA - Antibiotiki	7.185	66	90.688 €	92	12,6 €	3	62.832	0,1
G01AA05 - kloramfenikol	4		112 €		28,1 €	0	40	0,0
G01AA10 - klindamicin	7.181	66	90.575 €	92	12,6 €	3	62.792	0,1
G01AC - Derivati kinolina	32.951	126	336.475 €	130	10,2 €	16	111.813	0,1
G01AC05 - dekalinium	32.951	126	336.475 €	130	10,2 €	16	111.813	0,1
G01AD - Organske kisline	18.473	103	246.644 €	134	13,4 €	9	190.428	0,2
G01AD01 - mlečna kislina	18.473	103	246.644 €	134	13,4 €	9	190.428	0,2
G01AF - Derivati imidazola	41.682	101	390.236 €	102	9,4 €	20	371.363	0,5
G01AF01 - metronidazol	350	211	12.573 €	218	35,9 €	0	905	0,0
G01AF02 - klotrimazol	28.978	102	282.533 €	103	9,7 €	14	185.984	0,2
G01AF04 - mikonazol	12.100	98	92.506 €	91	7,6 €	6	182.644	0,2
G01AF12 - fentikonazol	254	87	2.624 €	89	10,3 €	0	1.830	0,0
G01AX - Druge protimikrobne učinkovine in antiseptiki	862	102	7.964 €	104	9,2 €	0	12.754	0,0
G01AX11 - povidon-jod	862	102	7.964 €	104	9,2 €	0	12.754	0,0
G02 - DRUGA GINEKOLOŠKA ZDRAVILA	22.170	93	821.239 €	144	37,0 €	11	2.201.502	2,9
G02A - Zdravila za spodbujanje krčenja maternice	1		33 €		32,5 €	0	6	0,0
G02AD - Prostaglandini	1		33 €		32,5 €	0	6	0,0
G02AD06 - mizoprostol	1		33 €		32,5 €	0	6	0,0
G02B - Lokalni kontraceptivi	21.418	94	812.432 €	146	37,9 €	10	2.171.458	2,8
G02BA - Intrauterini kontraceptivi (maternični vložki)	370	167	34.736 €	147	93,9 €	0	409.530	0,5
G02BA03 - plastični maternični vložki z dodatkom progestogenov	370	167	34.736 €	147	93,9 €	0	409.530	0,5
G02BB - Intravaginalni kontraceptivi	21.048	93	777.696 €	146	36,9 €	10	1.761.928	2,3
G02BB01 - vaginalni obroček s progestogenom in estrogenom	21.048	93	777.696 €	146	36,9 €	10	1.761.928	2,3
G02C - Druga ginekološka zdravila	751	64	8.774 €	65	11,7 €	0	30.038	0,0

G02CB - Zaviralci prolaktina	741	64	8.604 €	65	11,6 €	0	29.708	0,0
G02CB01 - bromokriptin	732	64	8.155 €	65	11,1 €	0	29.580	0,0
G02CB03 - kabergolin	9	64	450 €	59	49,9 €	0	128	0,0
G02CX - Druga ginekološka zdravila	10	77	170 €	78	17,0 €	0	330	0,0
G02CX04 - korenika grozdnate svetilke (cimicifuge)	10	77	170 €	78	17,0 €	0	330	0,0
G03 - SPOLNI HORMONI IN ZDRAVILA ZA URAVNAVANJE DELOVANJA SPOLOVIL	291.000	97	5.942.604 €	97	20,4 €	138	21.053.151	27,4
G03A - Hormonski sistemski kontraceptivi	185.921	95	3.476.843 €	97	18,7 €	88	15.378.960	20,0
G03AA - Progestogeni in estrogeni, enofazna zdravila	133.819	91	2.373.249 €	92	17,7 €	63	11.047.148	14,4
G03AA07 - levonorgestrel in etinilestradiol	4.909	88	51.788 €	87	10,5 €	2	382.032	0,5
G03AA10 - gestoden in etinilestradiol	27.729	87	342.972 €	88	12,4 €	13	2.281.944	3,0
G03AA12 - drospirenon in etinilestradiol	61.609	90	1.164.456 €	90	18,9 €	29	5.119.688	6,7
G03AA13 - norelgestromin in etinilestradiol	2.340	121	66.367 €	114	28,4 €	1	184.884	0,2
G03AA15 - klormadinon in etinilestradiol	13.899	89	238.366 €	91	17,1 €	7	1.151.864	1,5
G03AA16 - dienogest in etinilestradiol	22.676	97	490.761 €	98	21,6 €	11	1.875.244	2,4
G03AA18 - drospirenon in estetrol	657		18.539 €		28,2 €	0	51.492	0,1
G03AB - Progestogeni in estrogeni, dvo- ali trifazna zdravila	10.034	125	280.882 €	133	28,0 €	5	825.916	1,1
G03AB08 - dienogest in estradiol	10.034	125	280.882 €	133	28,0 €	5	825.916	1,1
G03AC - Progestogeni	42.034	101	822.094 €	102	19,6 €	20	3.505.860	4,6
G03AC06 - medroksiprogesteron	6	600	132 €	600	22,1 €	0	540	0,0
G03AC09 - dezogestrel	42.028	101	821.961 €	102	19,6 €	20	3.505.320	4,6
G03AD - Urgentni kontraceptivi	34	142	619 €	156	18,2 €	0	36	0,0
G03AD01 - levonorgestrel	20	91	330 €	93	16,5 €	0	22	0,0
G03AD02 - ulipristal	14	700	289 €	682	20,6 €	0	14	0,0
G03B - Androgeni	3.676	65	390.182 €	73	106,1 €	2	212.610	0,3
G03BA - Derivati 3-oksoandrost-4-ena	3.676	65	390.182 €	73	106,1 €	2	212.610	0,3
G03BA03 - testosteron	3.676	65	390.182 €	73	106,1 €	2	212.610	0,3
G03C - Estrogeni	34.613	104	597.209 €	104	17,3 €	16	1.923.500	2,5
G03CA - Naravni in polsintezni estrogeni, enokomponentna zdravila	32.676	104	530.457 €	104	16,2 €	15	1.767.736	2,3
G03CA03 - estradiol	29.576	110	442.032 €	114	14,9 €	14	1.580.176	2,1
G03CA04 - estriol	3.100	72	88.424 €	72	28,5 €	1	187.560	0,2
G03CX - Drugi estrogeni	1.937	104	66.753 €	105	34,5 €	1	155.764	0,2

<i>G03CX01 - tibolon</i>	1.937	104	66.753 €	105	34,5 €	1	155.764	0,2
G03D - Progestogeni	49.170	108	1.032.968 €	107	21,0 €	23	2.105.521	2,7
G03DA - Derivati pregnena	17.884	109	566.657 €	108	31,7 €	8	649.355	0,8
<i>G03DA02 - medroksiprogesteron</i>	3	100	131 €	200	43,5 €	0	168	0,0
<i>G03DA04 - progesteron</i>	17.881	109	566.527 €	108	31,7 €	8	649.187	0,8
G03DB - Derivati pregnadiena	12.301	98	295.996 €	101	24,1 €	6	731.986	1,0
<i>G03DB01 - didrogesteron</i>	11.126	97	217.764 €	98	19,6 €	5	639.390	0,8
<i>G03DB08 - dienogest</i>	1.175	107	78.232 €	109	66,6 €	1	92.596	0,1
G03DC - Derivati estrena	18.985	114	170.315 €	113	9,0 €	9	724.180	0,9
<i>G03DC02 - noretisteron</i>	18.985	114	170.315 €	113	9,0 €	9	724.180	0,9
G03F - Progestogeni v kombinaciji z estrogeni	14.201	96	257.053 €	97	18,1 €	7	1.148.868	1,5
G03FA - Progestogeni in estrogeni, kombinacije	8.053	95	172.721 €	95	21,4 €	4	659.652	0,9
<i>G03FA01 - noretisteron in estrogen</i>	4.132	95	30.202 €	99	7,3 €	2	339.220	0,4
G03FB - Progestogeni in estrogeni, dvo- ali trifazna zdravila	6.148	97	84.331 €	100	13,7 €	3	489.216	0,6
<i>G03FB01 - norgestrel in estrogen</i>	3.389	99	64.964 €	101	19,2 €	2	269.360	0,3
<i>G03FB05 - noretisteron in estrogen</i>	2.759	94	19.367 €	94	7,0 €	1	219.856	0,3
G03G - Gonadotropni hormoni in drugi spodbujevalci ovulacije	556	48	69.663 €	96	125,3 €	0	32.198	0,0
G03GA - Gonadotropni hormoni	286	127	64.003 €	131	223,8 €	0	12.642	0,0
<i>G03GA02 - humani menopavzni gonadotropin</i>	96	166	30.275 €	175	315,4 €	0	11.538	0,0
<i>G03GA05 - folitropin alfa</i>	112	149	27.858 €	116	248,7 €	0	984	0,0
<i>G03GA06 - folitropin beta</i>	6	600	1.518 €	852	253,1 €	0	8	0,0
<i>G03GA08 - horiogonadotropin alfa</i>	67	88	2.164 €	82	32,3 €	0	83	0,0
<i>G03GA09 - korifolitropin alfa</i>	2	200	724 €	235	362,0 €	0	2	0,0
<i>G03GA10 - folitropin delta</i>	1	100	482 €	137	482,3 €	0	9	0,0
<i>G03GA30 - kombinacije</i>	2	15	982 €	23	491,0 €	0	18	0,0
G03GB - Sintezni spodbujevalci ovulacije	270	29	5.660 €	24	21,0 €	0	19.556	0,0
<i>G03GB02 - klomifen</i>	270	29	5.660 €	24	21,0 €	0	19.556	0,0
G03H - Antiandrogeni	2.664	84	69.321 €	87	26,0 €	1	239.840	0,3
G03HA - Antiandrogeni, enokomponentna zdravila	537	85	50.905 €	88	94,8 €	0	54.200	0,1
<i>G03HA01 - ciproteron</i>	537	85	50.905 €	88	94,8 €	0	54.200	0,1
G03HB - Antiandrogeni in estrogeni	2.127	84	18.416 €	85	8,7 €	1	185.640	0,2
<i>G03HB01 - ciproteron in estrogen</i>	2.127	84	18.416 €	85	8,7 €	1	185.640	0,2
G03X - Drugi spolni hormoni in zdravila za	199	33	49.365 €	110	248,1 €	0	11.654	0,0

uravnavanje delovanja spolovil									
G03XB - Modulatorji progesteronskega receptorja	133	177	48.235 €	188	362,7 €	0	9.330	0,0	
<i>G03XB01 - mifepriston</i>	1		140 €		139,7 €	0	6	0,0	
<i>G03XB02 - ulipristal</i>	132	176	48.096 €	187	364,4 €	0	9.324	0,0	
G03XC - Selektivni modulatorji estrogenskega receptorja	66	12	1.129 €	6	17,1 €	0	2.324	0,0	
<i>G03XC01 - raloksifen</i>	66	12	1.129 €	6	17,1 €	0	2.324	0,0	
G04 - ZDRAVILA ZA BOLEZNI SEČIL	431.541	101	11.834.693 €	102	27,4 €	205	29.195.190	37,9	
G04B - Zdravila za bolezni sečil	156.685	102	6.668.202 €	105	42,6 €	74	6.507.510	8,5	
G04BC - Topila za konkremente	2.092	95	72.471 €	104	34,6 €	1	3.700	0,0	
G04BD - Zdravila za zdravljenje povečane pogostnosti uriniranja in inkontinence	109.373	101	4.149.581 €	105	37,9 €	52	5.894.991	7,7	
<i>G04BD04 - oksibutinin</i>	187	3117	7.312 €	3135	39,1 €	0	9.500	0,0	
<i>G04BD07 - tolterodin</i>	1.112	95	27.362 €	48	24,6 €	1	70.854	0,1	
<i>G04BD08 - solifenacin</i>	17.564	101	348.636 €	94	19,8 €	8	1.927.770	2,5	
<i>G04BD09 - trospium</i>	45.731	96	714.364 €	96	15,6 €	22	184.783	0,2	
<i>G04BD10 - darifenacin</i>	3.820	92	216.734 €	96	56,7 €	2	434.392	0,6	
<i>G04BD11 - fesoterodin</i>	3.108	98	129.692 €	94	41,7 €	1	325.248	0,4	
<i>G04BD12 - mirabegron</i>	37.851	111	2.705.481 €	111	71,5 €	18	2.942.445	3,8	
G04BE - Zdravila za zdravljenje erektilne disfunkcije	45.148	104	2.445.251 €	105	54,2 €	21	608.174	0,8	
<i>G04BE01 - alprostadil</i>	3.525	95	293.240 €	94	83,2 €	2	24.346	0,0	
<i>G04BE03 - sildenafil</i>	27.902	102	1.273.972 €	106	45,7 €	13	407.306	0,5	
<i>G04BE08 - tadalafil</i>	10.937	115	781.918 €	110	71,5 €	5	154.222	0,2	
<i>G04BE09 - vardenafil</i>	832	109	35.296 €	109	42,4 €	0	7.228	0,0	
<i>G04BE10 - avanafil</i>	1.952	100	60.824 €	101	31,2 €	1	15.072	0,0	
G04BX - Drugi urologiki	72	55	899 €	47	12,5 €	0	645	0,0	
G04C - Zdravila za zdravljenje benigne hipertrofije prostate	274.856	101	5.166.491 €	98	18,8 €	130	22.687.680	29,5	
G04CA - Antagonisti adrenergičnih receptorjev alfa	217.713	103	3.962.085 €	99	18,2 €	103	17.911.680	23,3	
<i>G04CA02 - tamsulozin</i>	120.042	101	1.732.907 €	110	14,4 €	57	9.781.680	12,7	
<i>G04CA03 - terazosin</i>	10.432	91	226.367 €	88	21,7 €	5	841.560	1,1	
<i>G04CA52 - tamsulozin in dutasterid</i>	65.510	106	1.286.927 €	87	19,6 €	31	5.528.790	7,2	
<i>G04CA53 - tamsulozin in solifenacin</i>	21.729	107	715.884 €	104	32,9 €	10	1.759.650	2,3	
G04CB - Zaviralci testosteron-5-alfa reduktaze	57.107	95	1.203.231 €	94	21,1 €	27	4.773.630	6,2	
<i>G04CB01 - finasterid</i>	44.307	95	909.999 €	96	20,5 €	21	3.661.950	4,8	
<i>G04CB02 - dutasterid</i>	12.800	95	293.233 €	91	22,9 €	6	1.111.680	1,4	
G04CX - Druga zdravila za zdravljenje benigne hipertrofije prostate	36	116	1.175 €	105	32,6 €	0	2.370	0,0	

G04CX02 - plod palmeta	36	116	1.175 €	105	32,6 €	0	2.370	0,0
---------------------------	----	-----	---------	-----	--------	---	-------	-----

G01 Ginekološka protimikrobna zdravila in antiseptiki

Ginekološka protimikrobna zdravila in antiseptiki (G01) so manjša skupina zdravil, predpisanih je bilo 101.153 receptov (indeks 104) v vrednosti preko 1 milijon EUR (indeks 115).

Vsa predpisana zdravila so bila iz podskupine **protimikrobnih zdravil in antiseptikov brez kombinacij s kortikosteroidi (G01A)**. Največ je bilo predpisanih *derivatov imidazola (G01AF)*, predpisanih je bilo 41.682 receptov (indeks 101), kar je 371.363 DDD oz. 0,5 DID. Prevladovala so zdravila s *klotrimazolom (G01AF02)* na 28.978 receptih (indeks 102) in z *mikonazolom (G01AF04)* na 12.100 receptih (indeks 98).

Predpisano je bilo 32.951 receptov (indeks 126) za *derivate kinolina (G01AC)*, vse za *dekalinium (G01AC05)*. Predpisano je bilo tudi 7.185 receptov (indeks 66) z *antibiotiki (G01AA)*, večina *klindamicin (G01AA10)*.

G02 Druga ginekološka zdravila

Predpisano je bilo 22.170 receptov (indeks 93) za druga ginekološka zdravila v vrednosti 821.239 EUR (indeks 144). Povprečna vrednost zdravil predpisanih na en recept je bila 37 EUR.

Najpogosteje so bili predpisani **lokalni kontraceptivi (G02B)**, in sicer 21.418 receptov (indeks 94) z vrednostjo zdravil 812.432 EUR (indeks 146). Večinoma so to *intravaginalni kontraceptivi (G02BB)* na 21.048 receptih, vse vaginalni obročki s *progestogenom in estrogenom (G02BB01)*.

Predpisanih je bilo še 370 receptov za *intrauterine kontraceptive (maternične vložke) (G02BA)*.

G03 Spolni hormoni in zdravila za uravnavanje delovanja spolovil

Predpisanih je bilo 291.000 receptov za spolne hormone in zdravila za uravnavanje delovanja spolovil (G03) (indeks 97), ki zavzemajo 34,4 % delež števila receptov v vrednosti 5,9 milijona EUR (indeks 97).

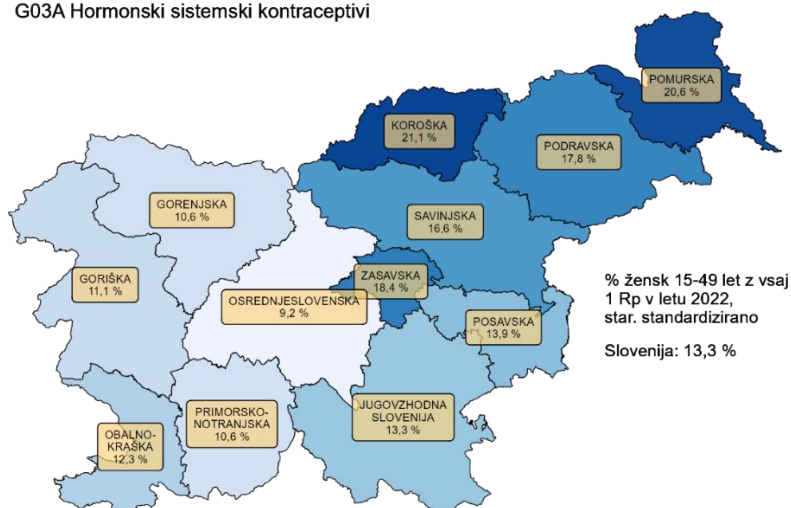
Največji delež v številu izdanih receptov so predstavljali **hormonski sistemski kontraceptivi (G03A)**. Predpisanih je bilo 185.921 receptov (indeks 95) v vrednosti skoraj 3,5 milijona EUR (indeks 97), 15.378.960 DDD oz. 20,0 DID hormonskih sistemskih kontraceptivov (G03A).

Najpogosteje predpisana so bila *enofazna zdravila, ki so vsebujejo progestogene in estrogene (G03AA)*, in sicer na 133.819 receptih (indeks 91), največ je bilo izdanih zdravil s kombinacijo *drospirenona in etinilestradiola (G03AA12)* z 61.609 recepti (indeks 90) v vrednosti skoraj 1,2 milijona EUR (indeks 90). Sledila so zdravila s kombinacijo *gestodena in etinilestradiola (G03AA10)* na 27.729 receptih (indeks 87) v vrednosti 343,0 tisoč EUR (indeks 88). Opazen pa je 21 % porast v predpisovanju kombinacije *norelgestromin in etinilestradiol (G03AA13)*, predpisanih je bilo 2.340 receptov v vrednosti 66.367 EUR (indeks 114).

Receptov z *dvo- ali tri- faznimi zdravili s progestogeni in estrogeni (G03AB)* je bilo 10.034 (indeks 125), samo s *progestogeni (G03AC)* pa 42.034 (indeks 101).

Povprečno je 13,3 % žensk, starih od 15 do 49 let, v Sloveniji prejemale hormonske sistemske kontraceptive, v letu 2021 pa 14,2 %. Največ so hormonske sistemske kontraceptive predpisovali v koroški regiji (21,1 %), sledita pomurska (20,6 %) in zasavska regija (18,4 %). Najmanj žensk je posegalo po kontraceptivih v osrednjeslovenski regiji, le 9,2 %, in gorenjski ter primorsko-notranjski regiji (10,6 %) (slika 4.15).

G03A Hormonski sistemski kontraceptivi

Slika 4. 15: Odstotek oseb, ki so jim bili predpisani hormonski sistemski kontraceptivi (G03A) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

Znotraj skupine spolni hormoni in zdravila za uravnavanje delovanja spolovil (G03) je bilo predpisanih 3.676 receptov (indeks 65) za zdravila z **androgeni (G03B)**, vse *derivati 3-oksoandrost-4-ena (G03BA)*, in sicer *testosteron (G03BA03)*.

Predpisanih je bilo 34.613 receptov (indeks 104) za zdravila z **estrogeni (G03C)** v vrednosti 597,2 tisoč EUR (indeks 104), večina iz skupine *naravnih in polsinteznih estrogenov, enokomponentna zdravila (G03CA)*. Zdravila so vsebovala dve različni učinkovini: *estradiol (G03CA03)* je bil predpisan na 29.576 receptih in *estriol (G03CA04)* na 3.100 receptih.

Predpisanih je bilo 49.170 receptov (indeks 108) za **progestogene (G03D)** v vrednosti preko 1 milijon EUR (indeks 107). Od tega je bilo predpisanih 17.844 receptov (indeks 109) za derivate *pregnena (G03DA)*, največ *progesterona (G03DA04)*, in 12.301 receptov (indeks 98) za *derivate pregnadiena (G03DB)*, večinoma *didrogesteron (G03DB01)* (indeks 97). Predpisanih je bilo 18.985 receptov (indeks 114) za *noretisteron (G03DC02)* iz podskupine *derivati estrena (G03DC)*.

Predpisanih je bilo 14.201 receptov (indeks 96) za zdravila s **progestogeni v kombinaciji z estrogeni (G03F)** v vrednosti 257 tisoč EUR (indeks 97). Najpogosteje predpisana zdravila so iz podskupine *progestogeni in estrogeni, kombinacije (G03FA)*, največ *noretisteron in estrogen (G03FA01)*, ki so bila predpisana na 4.132 receptih (indeks 95). V podskupini *progestogeni in estrogeni, dvo- ali trifazna zdravila (G03FB)*, je bilo predpisanih 6.148 receptov (indeks 97).

Predpisanih je bilo tudi 556 receptov (indeks 48) za **gonadotropne hormone in druge spodbujevalce ovulacije (G03G)**.

Nadaljuje se zniževanje števila receptov s predpisanimi zdravili iz skupine **antiandrogenov (G03H)**. Predpisanih je bilo 2.664 receptov (indeks 84), večina so bila zdravila iz podskupine *antiandrogeni in estrogeni (G03HB)*, vsa kombinacija *ciproterona in estrogena (G03HB01)*, medtem ko je bil sam *ciproteron (G03HA01)* iz podskupine *antiandrogeni, enokomponentna zdravila (G03HA)* predpisan na 537 receptih (indeks 85).

G04 Zdravila za bolezni sečil

Zdravila za bolezni sečil so največja skupina v skupini G, predpisanih je bilo 431.541 receptov (indeks 101) v vrednosti 11,8 milijona EUR. Povprečna vrednost recepta je v letu 2022 znašala 27,4 EUR.

Predpisanih je bilo 156.685 receptov (indeks 102) za **zdravila za bolezni sečil (G04B)** v vrednosti skoraj 6,7 milijona EUR (indeks 105).

Največ predpisanih zdravil je bilo iz podskupine *zdravil za zdravljenje povečane pogostosti uriniranja in inkontinence (G04BD)* s 109.373 recepti (indeks 101). Najbolj pogosto so predpisana zdravila s *tropsijem (G04BD09)* s 45.731 recepti (indeks 96), z *mirabegronom (G04BD12)* s 37.851 recepti (indeks 111) in *solifenacinom (G04BD08)* s 17.564 recepti (indeks 101).

V podskupini *zdravil za zdravljenje erektilne disfunkcije (G04BE)* je bil najpogosteje predpisan *sildenafil (G04BE03)* na 27.902 receptih (indeks 102) in *tadalafil (G04BE08)* na 10.937 receptih (indeks 115).

V skupini zdravil za bolezni sečil so bila najpogosteje predpisana **zdravila za zdravljenje benigne hipertrofije prostate (G04C)**. Predpisanih je bilo 274.856 receptov (indeks 101) v vrednosti skoraj 5,2 milijona EUR (indeks 98). Predpisanih je bilo 22.687.680 DDD oz. 29,5 DID zdravil za zdravljenje benigne hipertrofije prostate.

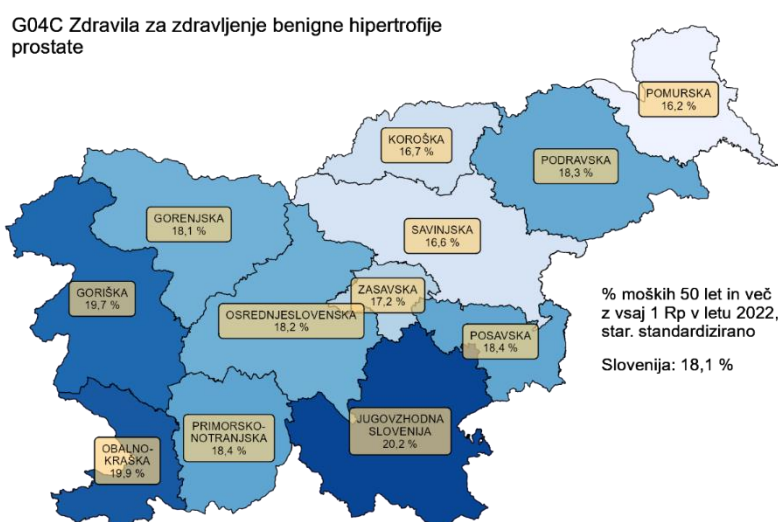
Zdravila za zdravljenje benigne hipertrofije prostate so razvrščena v tri podskupine: *antagonisti adrenergičnih receptorjev alfa (G04CA)*, predpisanih je bilo 217.713 receptov (indeks 103), *zaviralci testosteron-5-alfa reduktaze (G04CB)*, predpisanih je bilo 57.107 receptov (indeks 95), in *druga zdravila za zdravljenje benigne hipertrofije prostate (G04CX)*, predpisanih je bilo 36 receptov (indeks 116).

Antagonisti adrenergičnih receptorjev alfa (G04CA) sproščajo gladko mišičje v prostati in s tem olajšajo mokrenje. Učinek zdravljenja z zaviralci alfa je viden že po 2-4 tednih.

Tamsulozin (G04CA02), ki deluje kot selektivni zaviralec receptorjev alfa in se uporablja izključno za zdravljenje benigne hiperplazije prostate, je bil predpisan na 120.042 receptih (indeks 101). Sledila je kombinacija *tamsulozina in dutasterida (G04CA52)* na 65.510 receptih (indeks 106) in *tamsulozina in solifenacina (G04CA53)*, predpisanih je bilo 21.729 receptov.

Zaviralci testosteron-5-alfa reduktaze (G04CB) delujejo na moške spolne hormone tako, da zavrejo pospešeno rast žleze. Rast prostate se upočasni, njen volumen se zmanjša za 20-30 %, mokrenje se izboljša (17). Najpogosteje je bil predpisan *finasterid (G04CB01)* na 44.307 receptih (indeks 95).

Povprečno je prejelo ta zdravila 18,1 % moških, starejših od 50 let. Največ zdravil za zdravljenje benigne hipertrofije prostate so predpisali v jugovzhodni Sloveniji (20,2 %) ter v obalno-kraški (19,9 %) in goriški regiji (19,7 %) (slika 4.16).

Slika 4. 16: Odstotek oseb, ki so jim bila predpisana zdravila za zdravljenje benigne hipertrofije prostate (G04C) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

4.6 Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje – razen spolnih hormonov in insulinov (ATC skupina H)

Za hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - razen spolnih hormonov in insulinov, ki so razvrščena v 5 skupin, je bilo v letu 2022 predpisanih 537.615 receptov (indeks 103) v vrednosti 11,5 milijona EUR (indeks 107). Povprečna vrednost na en recept z zdravili iz skupine H je znašala 21,4 EUR. Predpisanih je bilo 22.884.822 DDD, to je 29,7 DDD na 1.000 prebivalcev na dan.

Največji delež (82,2 %) števila receptov skupine H je pripadal zdravilom za bolezen ščitnice (H03), zanje je bilo porabljenih 27,9 % vseh sredstev, namenjenih za to skupino.

Tabela 4.7: Število predpisanih receptov, vrednost izdanih zdravil ter število DDD in DID v skupini hormonskih zdravil za sistemsko zdravljenje - razen spolnih hormonov in insulinov (H) v letu 2022

ATC skupina	Število Rp 2022	Indeks št. Rp 22/21	Vrednost zdravil v EUR 2022	Indeks vrednosti 22/21	Povprečna vrednost na 1 Rp v EUR	Št. Rp na 1.000 preb.	Število DDD 2022	Število DID 2022
H - HORMONSKA ZDRAVILA ZA SISTEMSKO ZDRAVLJENJE - RAZEN SPOLNIH HORMONOV IN INSULINOV	537.615	103	11.530.837 €	107	21,4 €	255	22.884.822	29,7
H01 - HIPOFIZNI IN HIPOTALAMIČNI HORMONI TER SORODNE UČINKOVINE	12.315	104	5.055.419 €	105	410,5 €	6	456.864	0,6
H01A - Hormoni prednjega režnja hipofize in sorodne učinkovine	4.337	102	3.162.005 €	104	729,1 €	2	196.925	0,3
H01AC - Somatropin in njegovi agonisti	4.199	102	2.579.600 €	104	614,3 €	2	187.355	0,2
<i>H01AC01 - somatropin</i>	4.162	101	2.541.986 €	102	610,8 €	2	186.060	0,2
<i>H01AC07 - somapacitan</i>	37		37.613 €		1016,6 €	0	1.295	0,0
H01AX - Drugi hormoni prednjega režnja hipofize in sorodne učinkovine	138	103	582.406 €	103	4220,3 €	0	9.570	0,0
<i>H01AX01 - pegvisomant</i>	138	103	582.406 €	103	4220,3 €	0	9.570	0,0
H01B - Hormoni zadnjega režnja hipofize	6.689	101	470.587 €	103	70,4 €	3	217.153	0,3
H01BA - Vazopresin in sorodne učinkovine	4.843	103	447.743 €	103	92,5 €	2	187.766	0,2
<i>H01BA02 - dezmpresin</i>	4.843	103	447.743 €	103	92,5 €	2	187.766	0,2
H01BB - Oksitocin in analogi	1.846	96	22.844 €	94	12,4 €	1	29.387	0,0
<i>H01BB02 - oksitocin</i>	1.846	96	22.844 €	94	12,4 €	1	29.387	0,0
H01C - Hipotalamični hormoni	1.289	140	1.422.827 €	109	1103,8 €	1	42.786	0,1
H01CB - Somatostatin in analogi	909	110	1.364.005 €	105	1500,6 €	0	26.389	0,0
<i>H01CB02 - oktreatid</i>	1		177 €		177,5 €	0	13	0,0
<i>H01CB03 - lanreotid</i>	908	110	1.363.827 €	105	1502,0 €	0	26.376	0,0
H01CC - Antagonisti gonadotropin sproščajočih hormonov	380	396	58.822 €	656	154,8 €	0	16.397	0,0
<i>H01CC01 - ganireliks</i>	33	194	2.854 €	271	86,5 €	0	119	0,0
<i>H01CC02 - cetoreliks</i>	119	151	11.819 €	149	99,3 €	0	290	0,0

<i>H01CC54 - relugoliks, estradiol in noretisteron</i>	228		44.149 €		193,6 €	0	15.988	0,0
H02 - KORTIKOSTEROIDI ZA SISTEMSKO ZDRAVLJENJE	76.027	100	1.808.225 €	110	23,8 €	36	5.429.023	7,1
H02A - Kortikosteroidi za sistemsko zdravljenje, enokomponentna zdravila	76.027	100	1.808.225 €	110	23,8 €	36	5.429.023	7,1
H02AA - Mineralokortikoidi	10	111	208 €	74	20,8 €	0	680	0,0
<i>H02AA02 - fludrokortizon</i>	10	111	208 €	74	20,8 €	0	680	0,0
H02AB - Glukokortikoidi	76.017	100	1.808.017 €	110	23,8 €	36	5.428.343	7,1
<i>H02AB01 - betametazon</i>	14	280	367 €	307	26,2 €	0	560	0,0
<i>H02AB02 - deksametazon</i>	7.717	94	320.907 €	97	41,6 €	4	1.201.233	1,6
<i>H02AB04 - metilprednizolon</i>	49.636	101	506.375 €	105	10,2 €	24	3.502.643	4,6
<i>H02AB06 - prednizolon</i>	12	133	135 €	123	11,2 €	0	600	0,0
<i>H02AB08 - triamcinolon</i>	14	280	1.023 €	1215	73,1 €	0	5.147	0,0
<i>H02AB09 - hidrokortizon</i>	18.624	100	979.211 €	118	52,6 €	9	718.160	0,9
H03 - ZDRAVILA ZA BOLEZNI ŠČITNICE	441.818	104	3.216.512 €	106	7,3 €	210	16.764.876	21,8
H03A - Zdravila za zdravljenje hipotiroze	434.693	104	3.101.865 €	106	7,1 €	206	16.250.616	21,1
H03AA - Ščitnični hormoni	434.693	104	3.101.865 €	106	7,1 €	206	16.250.616	21,1
<i>H03AA01 - natrijev levotiroksinat</i>	434.693	104	3.101.865 €	106	7,1 €	206	16.250.616	21,1
H03B - Zdravila za zdravljenje hipertiroze (tirostatiki)	7.125	103	114.646 €	105	16,1 €	3	514.260	0,7
H03BA - Tiouracili	815	102	32.926 €	101	40,4 €	0	34.590	0,0
<i>H03BA02 - propiltiouracil</i>	815	102	32.926 €	101	40,4 €	0	34.590	0,0
H03BB - Derivati imidazola z žveplom	6.302	104	81.525 €	107	12,9 €	3	479.670	0,6
<i>H03BB02 - tiamazol</i>	6.302	104	81.525 €	107	12,9 €	3	479.670	0,6
H03BC - Perklorati	8	267	195 €	289	24,4 €	0	0	0,0
H04 - HORMONI TREBUŠNE SLINAVKE	2.166	97	172.530 €	102	79,7 €	1	2.987	0,0
H04A - Glikogenolizni hormoni	2.166	97	172.530 €	102	79,7 €	1	2.987	0,0
H04AA - Glikogenolizni hormoni	2.166	97	172.530 €	102	79,7 €	1	2.987	0,0
<i>H04AA01 - glukagon</i>	2.166	97	172.530 €	102	79,7 €	1	2.987	0,0
H05 - ZDRAVILA ZA URAVNAVANJE HOMEOSTAZE KALCIJA	5.289	115	1.278.151 €	111	241,7 €	3	231.072	0,3
H05A - Obščitnični hormoni in analogi	908	190	314.117 €	136	345,9 €	0	67.020	0,1
H05AA - Obščitnični hormoni in analogi	908	190	314.117 €	136	345,9 €	0	67.020	0,1
<i>H05AA02 - teriparatid</i>	908	190	314.117 €	136	345,9 €	0	67.020	0,1
H05B - Paratiroideo zavirajoče učinkovine	4.381	106	964.035 €	105	220,0 €	2	164.052	0,2
H05BX - Druge paratiroideo zavirajoče učinkovine	4.381	106	964.035 €	105	220,0 €	2	164.052	0,2
<i>H05BX01 - cinakalcet</i>	3.114	109	625.874 €	110	201,0 €	1	119.448	0,2
<i>H05BX02 - parikalcitol</i>	1.267	99	338.160 €	97	266,9 €	1	44.604	0,1

H01 Hipofizni in hipotalamični hormoni ter sorodne učinkovine

Največji vrednostni delež (43,8 %) je, kljub nizkemu številu predpisanih receptov, pripadal zdravilom iz podskupine hipofizni in hipotalamični hormoni ter sorodne učinkovine (H01). Zdravila iz te podskupine izdana na en recept so bila v povprečju vredna 410,5 EUR.

Predpisanih je bilo 12.315 receptov (indeks 104) za hipofizne in hipotalamične hormone ter sorodne učinkovine v vrednosti 5 milijonov EUR (indeks 105). V letu 2022 je bilo predpisanih 456.864 DDD oz. 0,6 DID hipofiznih in hipotalamičnih hormonov ter sorodnih učinkovin (H01).

Predvsem se predpisujejo **hormoni zadnjega režnja hipofize (H01B)**, predpisanih je bilo 6.689 receptov (indeks 101), v vrednosti 470,6 tisoč EUR (indeks 103), največ za podskupino *vazopresin in sorodne učinkovine (H01BA)*, vsa *dezmopresin (H01BA02)* na 4.843 receptih (indeks 103).

Nekoliko manj je bilo predpisanih **hormonov prednjega režnja hipofize in sorodnih učinkovin (H01A)**, in sicer 4.337 receptov (indeks 102) v vrednosti 3,2 milijona EUR (indeks 104). Največ so predpisovali *somatropin (H01AC01)* s 4.162 recepti iz podskupine *somatropin in njegovi agonisti (H01AC)*.

Predpisano je bilo tudi 1.289 receptov (indeks 140) za **hipotalamične hormone (H01C)**.

H02 Kortikosteroidi za sistemsko zdravljenje

Predpisanih je bilo 76.027 receptov (indeks 100) za kortikosteroide za sistemsko zdravljenje (H02) v vrednosti 1,8 milijona EUR (indeks 110).

Vso porabo zdravil iz te podskupine predstavljajo **kortikosteroidi za sistemsko zdravljenje, enokompo-nentna zdravila (H02A)**.

Za zdravila z *mineralokortikoidi (H02AA)* je bilo predpisanih 10 receptov (indeks 111).

Vsi ostali recepti so bili predpisani za *glukokortikoide (H02AB)*, predpisanih pa je bilo 76.017 receptov (indeks 100) v vrednosti 1,8 milijona EUR (indeks 110), kar je 5.428.343 DDD oz. 7,1 DID glukokortikoidov (H02AB). Povprečna vrednost enega recepta s predpisanimi zdravili iz podskupine H02AB je bila 23,8 EUR.

Najpogosteje se predpisoval *metilprednizolon (H02AB04)* na 49.636 receptih (indeks 101) v vrednosti 506,4 tisoč EUR (indeks 105). Sledi mu *hidrokortizon (H02AB09)* z 18.624 recepti (indeks 100) v vrednosti 979 tisoč EUR (indeks 118).

H03 Zdravila za bolezni ščitnice

Zdravila za bolezni ščitnice so najpogosteje predpisana podskupina v skupini hormonskih zdravil za sistemsko zdravljenje, predpisanih je bilo 441.818 receptov (indeks 104) v vrednosti 3,2 milijona EUR (indeks 106).

Od zdravil za bolezni ščitnice je največji delež števila receptov in stroškov pripadal **zdravilom za zdravljenje hipotiroze (H03A)**, kar kaže, da je hipotiroza pogostejša težava kot hipertiroza.

Vsa predpisana zdravila so spadala v podskupino *ščitničnih hormonov (H03AA)*, predpisanih je bilo 434.693 receptov (indeks 104) v vrednosti 3,1 milijona EUR (indeks 106). Gre za zdravila na osnovi *natrijevega levotiroksinata (H03AA01)*, ki je predstavljal vsa predpisana zdravila v tej podskupini. Predpisane je bilo 16.250.616 DDD oz. 21,1 DID natrijevega levotiroksinata.

Za **zdravila za zdravljenje hipertiroze (tiostatiki) (H03B)** je bilo predpisanih 7.125 receptov (indeks 103). Večina so bili recepti za *tiamazol (H03BB02)* iz podskupine *derivati imidazola z žveplom (H03BB)*, predpisanih je bilo 6.302 receptov.

Povprečno so zdravila za zdravljenje hipotiroze predpisali 4,0 % prebivalcev, zaznana je rahla rast predpisovanja (leta 2021 3,9 %, leta 2020 pa 3,8 %). Največ so zdravila za zdravljenje hipotiroze predpisovali v obalno-kraški regiji (4,5 %),

sledi savinjska regija (4,4 %) in osrednjeslovenska regija (4,3 %). Najmanj so jih predpisali v podravski regiji (3,2 %), pomurski regiji (3,4 %) in v jugovzhodni Sloveniji (3,5 %) (slika 4.17).

H03A Zdravila za zdravljenje hipotiroze

Slika 4. 17: Odstotek oseb, ki so jim bila predpisana zdravila za zdravljenje hipotiroze (H03A) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

H04 Hormoni trebušne slinavke

Predpisanih je bilo le 2.166 receptov (indeks 97) za hormone trebušne slinavke v vrednosti 172,5 tisoč EUR (indeks 102). Vsi hormoni trebušne slinavke so bili v skupini **glikogenoliznih hormonov (H04A)**, edini predstavnik iz te skupine na slovenskem tržišču je *glukagon (H04AA01)*. Predpisanega je bilo 2.987 DDD glukagona.

H05 Zdravila za uravnavanje homeostaze kalcija

So ena manjših skupin, predpisanih je bilo le 5.289 receptov (indeks 115), v vrednosti skoraj 1,3 milijona EUR (indeks 111). Povprečna vrednost enega recepta je bila 241,7 EUR.

Predpisovala so se predvsem zdravila s **paratiroideo zavirajočimi učinkovinami (H05B)**, predpisanih je bilo 4.381 receptov (indeks 106). Zdravila so vsebovala *cinacalcet (H05BX01)* na 3.114 receptih (indeks 109) ter *parikalcitol (H05BX02)* na 1.267 receptih (indeks 99).

V skupini **občičitničnih hormonov in analogov (H05A)** je bilo predpisanih 908 receptov (indeks 190), edini predstavnik je bil *teriparatid (H05AA02)*.

4.7 Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij (ATC skupina J)

Za zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij, ki so razvrščena v šest skupin, je bilo v letu 2022 predpisanih 1.010.281 receptov (indeks 124) v vrednosti skoraj 25,8 milijona EUR (indeks 117). Povprečna vrednost zdravil za sistemsko zdravljenje infekcij na en recept je bil 25,5 EUR. Predpisanih je bilo 9.462.109 DDD, to je 12,3 DDD na 1.000 prebivalcev na dan.

Največ, 947.254 receptov (indeks 125), je bilo predpisanih v skupini zdravil za sistemsko zdravljenje bakterijskih infekcij (J01) v vrednosti 12,3 milijona EUR (indeks 128). V povprečju je 25,2 % oseb prejelo vsaj en recept za zdravila za sistemsko zdravljenje bakterijskih infekcij (J01).

Tabela 4.8: Število predpisanih receptov, vrednost izdanih zdravil ter število DDD in DID v skupini zdravil za sistemsko zdravljenje infekcij (J) v letu 2022

ATC skupina	Število Rp 2022	Indeks št. Rp 22/21	Vrednost zdravil v EUR 2022	Indeks vrednosti 22/21	Povprečna vrednost na 1 Rp v EUR	Št. Rp na 1.000 preb.	Število DDD 2022	Število DID 2022
J - ZDRAVILA ZA SISTEMSKO ZDRAVLJENJE INFEKCIJ	1.010.281	124	25.796.157 €	117	25,5 €	479	9.462.109	12,3
J01 - ZDRAVILA ZA SISTEMSKO ZDRAVLJENJE BAKTERIJSKIH INFEKCIJ	947.254	125	12.257.027 €	128	12,9 €	449	8.408.990	10,9
J01A - Tetraciklini	14.121	111	165.834 €	120	11,7 €	7	453.894	0,6
J01AA - Tetraciklini	14.121	111	165.834 €	120	11,7 €	7	453.894	0,6
J01AA02 - doksiciklin	14.115	111	165.578 €	120	11,7 €	7	453.744	0,6
J01AA08 - minociklin	6		256 €		42,7 €	0	150	0,0
J01C - Betalaktamski antibiotiki, penicilini	539.756	135	6.752.367 €	142	12,5 €	256	4.797.038	6,2
J01CA - Širokospektralni penicilini	158.880	140	1.407.638 €	143	8,9 €	75	1.514.849	2,0
J01CA04 - amoksisilin	158.880	140	1.407.638 €	143	8,9 €	75	1.514.849	2,0
J01CE - Penicilini, občutljivi na laktamaze beta	90.451	263	1.686.313 €	264	18,6 €	43	975.990	1,3
J01CE08 - benzatinijev benzilpenicilin	7	350	394 €	472	56,4 €	0	31	0,0
J01CE10 - benzatinijev fenoksimetilpenicilin	90.444	263	1.685.919 €	264	18,6 €	43	975.958	1,3
J01CF - Antistafilokokni penicilini (proti laktamazam beta odporni penicilini)	13.404	108	164.995 €	114	12,3 €	6	104.534	0,1
J01CF02 - kloksacilin	2	0	21 €	0	10,5 €	0	20	0,0
J01CF05 - flukloksacilin	13.402	188	164.974 €	194	12,3 €	6	104.514	0,1
J01CR - Kombinacije penicilinov z zaviralci laktamaz beta	277.021	116	3.493.421 €	118	12,6 €	131	2.201.665	2,9
J01CR02 - amoksisilin in zaviralec laktamaz beta	277.021	116	3.493.421 €	118	12,6 €	131	2.201.665	2,9
J01D - Drugi betalaktamski antibiotiki	32.798	111	533.984 €	131	16,3 €	16	383.244	0,5
J01DB - Cefalosporini prve generacije	6.831	136	74.389 €	150	10,9 €	3	37.020	0,0
J01DB05 - cefadroksil	6.831	136	74.389 €	150	10,9 €	3	37.020	0,0
J01DC - Cefalosporini druge generacije	21.453	101	287.624 €	120	13,4 €	10	298.268	0,4
J01DC02 - cefuroksim	20.325	99	269.357 €	117	13,3 €	10	293.275	0,4
J01DC04 - cefaklor	929	190	14.957 €	207	16,1 €	0	3.983	0,0
J01DC10 - cefprozil	199	178	3.310 €	163	16,6 €	0	1.010	0,0
J01DD - Cefalosporini tretje generacije	4.500	136	138.894 €	135	30,9 €	2	47.480	0,1
J01DD08 - cefiksim	4.500	136	138.894 €	135	30,9 €	2	47.480	0,1
J01DF - Monobaktami	14	156	33.077 €	189	2362,6 €	0	476	0,0
J01DF01 - aztreonam	14	156	33.077 €	189	2362,6 €	0	476	0,0
J01E - Sulfonamidi in trimetoprim	55.064	100	542.676 €	104	9,9 €	26	413.455	0,5
J01EE - Kombinacije sulfonamidov in trimetoprima ter njegovih derivatov	55.064	100	542.676 €	104	9,9 €	26	413.455	0,5

<i>J01EE01 - sulfametoksazol in trimetoprim</i>	55.064	100	542.676 €	104	9,9 €	26	413.455	0,5
J01F - Makrolidi, linkozamidi in streptogramini	140.858	127	1.475.099 €	128	10,5 €	67	1.200.738	1,6
J01FA - Makrolidni antibiotiki	114.134	129	1.074.882 €	132	9,4 €	54	1.023.990	1,3
<i>J01FA03 - midekamicin</i>	4.195	163	43.243 €	160	10,3 €	2	37.888	0,0
<i>J01FA09 - klaritromicin</i>	16.220	113	242.005 €	112	14,9 €	8	370.363	0,5
<i>J01FA10 - azitromicin</i>	91.142	130	739.932 €	135	8,1 €	43	603.561	0,8
<i>J01FA11 - miokamicin</i>	2.577	208	49.702 €	226	19,3 €	1	12.179	0,0
J01FF - Piranozidni antibiotiki (linkozamidi)	26.724	116	400.217 €	117	15,0 €	13	176.748	0,2
<i>J01FF01 - klindamicin</i>	26.724	116	400.217 €	117	15,0 €	13	176.748	0,2
J01G - Aminoglikozidni antibiotiki	72	83	154.115 €	83	2140,5 €	0	4.037	0,0
J01GB - Drugi aminoglikozidni antibiotiki	72	83	154.115 €	83	2140,5 €	0	4.037	0,0
<i>J01GB01 - tobramicin</i>	71	82	154.090 €	83	2170,3 €	0	4.032	0,0
<i>J01GB03 - gentamicin</i>	1		25 €		24,7 €	0	5	0,0
J01M - Kinolonske protimikrobne učinkovine	76.339	106	990.225 €	109	13,0 €	36	689.172	0,9
J01MA - Fluorokinoloni	76.339	106	990.225 €	109	13,0 €	36	689.172	0,9
<i>J01MA02 - ciprofloksacin</i>	59.054	107	735.163 €	110	12,4 €	28	490.695	0,6
<i>J01MA06 - norfloksacin</i>	6.033	95	56.301 €	97	9,3 €	3	71.170	0,1
<i>J01MA12 - levofloksacin</i>	4.641	88	130.065 €	104	28,0 €	2	79.532	0,1
<i>J01MA14 - moksifloksacin</i>	6.611	124	68.695 €	119	10,4 €	3	47.775	0,1
J01X - Druge protimikrobne učinkovine	88.246	116	1.642.727 €	106	18,6 €	42	467.413	0,6
J01XA - Glikopeptidni antibiotiki	1		634 €		634,0 €	0	20	0,0
<i>J01XA01 - vankomicin</i>	1		634 €		634,0 €	0	20	0,0
J01XB - Polimiksini	31	66	28.620 €	59	923,2 €	0	808	0,0
<i>J01XB01 - kolistin</i>	31	66	28.620 €	59	923,2 €	0	808	0,0
J01XE - Derivati nitrofurana	54.121	112	1.032.945 €	112	19,1 €	26	418.787	0,5
<i>J01XE01 - nitrofurantoin</i>	54.121	112	1.032.945 €	112	19,1 €	26	418.787	0,5
J01XX - Druge protimikrobne učinkovine	34.093	123	580.529 €	100	17,0 €	16	47.798	0,1
<i>J01XX01 - fosfomicin</i>	33.538	124	423.548 €	130	12,6 €	16	42.388	0,1
<i>J01XX08 - linezolid</i>	555	99	156.981 €	62	282,8 €	0	5.410	0,0
J02 - ANTIMIKOTIKI ZA SISTEMSKO ZDRAVLJENJE	21.599	110	1.368.930 €	112	63,4 €	10	193.246	0,3
J02A - Antimikotiki za sistemsko zdravljenje	21.599	110	1.368.930 €	112	63,4 €	10	193.246	0,3
J02AC - Triazol in derivati tetrazola	21.599	110	1.368.930 €	112	63,4 €	10	193.246	0,3
<i>J02AC01 - flukonazol</i>	15.738	104	342.354 €	114	21,8 €	7	75.507	0,1
<i>J02AC02 - itrakonazol</i>	4.656	128	144.121 €	129	31,0 €	2	102.648	0,1
<i>J02AC03 - vorikonazol</i>	169	94	77.523 €	95	458,7 €	0	3.605	0,0
<i>J02AC04 - posakonazol</i>	753	134	463.560 €	85	615,6 €	0	6.873	0,0

J02AC05 - izavukonazol	283	155	341.371 €	188	1206,3 €	0	4.613	0,0
J04 - UČINKOVINE ZA ZDRAVLJENJE INFEKCIJ Z MIKOBakterIJAMI	1.245	86	63.870 €	89	51,3 €	1	73.401	0,1
J04A - Zdravila z delovanjem na Mycobacterium tuberculosis	929	79	45.306 €	84	48,8 €	0	37.601	0,0
J04AB - Antibiotiki	375	110	28.031 €	97	74,8 €	0	15.819	0,0
J04AB02 - rifampicin	375	110	28.031 €	97	74,8 €	0	15.819	0,0
J04AC - Hidrazidi	126	80	5.190 €	97	41,2 €	0	4.167	0,0
J04AC01 - izoniazid	126	80	5.190 €	97	41,2 €	0	4.167	0,0
J04AM - Kombinacije zdravil z delovanjem na Mycobacterium tuberculosis	428	64	12.085 €	61	28,2 €	0	17.615	0,0
J04AM02 - rifampicin in izoniazid	333	58	9.312 €	55	28,0 €	0	15.015	0,0
J04AM05 - rifampicin, pirazinamid in izoniazid	95	101	2.773 €	94	29,2 €	0	2.600	0,0
J04B - Zdravila z delovanjem na Mycobacterium leprae	316	113	18.564 €	104	58,7 €	0	35.800	0,0
J04BA - Zdravila z delovanjem na Mycobacterium leprae	316	113	18.564 €	104	58,7 €	0	35.800	0,0
J04BA02 - dapson	316	113	18.564 €	104	58,7 €	0	35.800	0,0
J05 - ZDRAVILA ZA SISTEMSKO ZDRAVLJENJE VIRUSNIH INFEKCIJ	39.859	107	10.898.329 €	107	273,4 €	19	786.473	1,0
J05A - Zdravila z direktnim delovanjem na viruse	39.859	107	10.898.329 €	107	273,4 €	19	786.473	1,0
J05AB - Nukleozidi in nukleotidi (razen zaviralcev reverzne transkriptaze)	29.269	100	1.402.867 €	111	47,9 €	14	240.469	0,3
J05AB01 - aciklovir	6.206	107	172.274 €	101	27,8 €	3	18.656	0,0
J05AB11 - valaciklovir	18.277	99	438.334 €	117	24,0 €	9	164.888	0,2
J05AB14 - valganciklovir	808	114	565.707 €	119	700,1 €	0	28.973	0,0
J05AB15 - brivudin	3.978	96	226.552 €	93	57,0 €	2	27.951	0,0
J05AE - Zaviralci proteaz	2.117		4.195 €		2,0 €	1	10.585	0,0
J05AE30 - nirmatrelvir in ritonavir	2.117		4.195 €		2,0 €	1	10.585	0,0
J05AF - Nukleotidni in nukleozidni zaviralci reverzne transkriptaze	3.737	96	513.179 €	99	137,3 €	2	230.896	0,3
J05AF05 - lamivudin	308	83	33.598 €	91	109,1 €	0	5.986	0,0
J05AF07 - dizoproksiltenofovirat	357	94	63.654 €	97	178,3 €	0	15.210	0,0
J05AF10 - entekavir	2.599	99	269.578 €	101	103,7 €	1	191.400	0,2
J05AF13 - tenofoviralfenamid	473	90	146.350 €	100	309,4 €	0	18.300	0,0
J05AG - Zaviralci nenukleozidne reverzne transkriptaze	30	46	13.537 €	48	451,2 €	0	1.980	0,0
J05AG05 - rilpivirin	12	34	6.530 €	37	544,2 €	0	930	0,0
J05AG06 - doravirin	18	120	7.007 €	104	389,3 €	0	1.050	0,0
J05AH - Zaviralci nevraminidaz	801	5721	13.145 €	5214	16,4 €	0	3.953	0,0
J05AH02 - oseltamivir	801	5721	13.145 €	5214	16,4 €	0	3.953	0,0

J05AJ - Zaviralci integraze	344	71	409.556 €	61	1190,6 €	0	34.050	0,0
<i>J05AJ01 - raltegravir</i>	205	76	193.910 €	54	945,9 €	0	21.900	0,0
<i>J05AJ03 - dolutegravir</i>	139	65	215.647 €	70	1551,4 €	0	12.150	0,0
J05AP - Zdravila za zdravljenje infekcij z virusom hepatitisa C	314	109	3.209.096 €	110	10220,1 €	0	9.100	0,0
<i>J05AP51 - sofosbuvir in ledipasvir</i>	2	13	23.975 €	13	11987,4 €	0	56	0,0
<i>J05AP55 - sofosbuvir in velpatasvir</i>	172	123	1.432.200 €	127	8326,7 €	0	5.012	0,0
<i>J05AP57 - glekaprevir in pibrentasvir</i>	140	110	1.752.921 €	113	12520,9 €	0	4.032	0,0
J05AR - Zdravila za zdravljenje infekcij s HIV, kombinacije	3.044	97	4.302.798 €	103	1413,5 €	1	251.940	0,3
<i>J05AR02 - lamivudin in abakavir</i>	24	44	3.813 €	19	158,9 €	0	2.100	0,0
<i>J05AR03 - dizoprosiltenofovirat in emtricitabin</i>	192	60	48.728 €	54	253,8 €	0	12.630	0,0
<i>J05AR13 - lamivudin, abakavir in dolutegravir</i>	38	37	62.157 €	36	1635,7 €	0	2.790	0,0
<i>J05AR14 - darunavir in kobicistat</i>	34	51	45.142 €	51	1327,7 €	0	2.910	0,0
<i>J05AR17 - emtricitabin in tenofovirafenamid</i>	125	69	136.335 €	71	1090,7 €	0	10.470	0,0
<i>J05AR18 - emtricitabin, tenofovirafenamid, elvitegravir in kobicistat</i>	25	45	37.404 €	39	1496,1 €	0	1.770	0,0
<i>J05AR19 - emtricitabin, tenofovirafenamid in rilpivirin</i>	358	93	418.833 €	92	1169,9 €	0	29.880	0,0
<i>J05AR20 - emtricitabin, tenofovirafenamid in bictegravir</i>	1.299	109	2.117.373 €	111	1630,0 €	1	108.270	0,1
<i>J05AR21 - dolutegravir in rilpivirin</i>	52	113	84.482 €	110	1624,7 €	0	4.320	0,0
<i>J05AR22 - emtricitabin, tenofovirafenamid, darunavir in kobicistat</i>	35	103	78.119 €	101	2232,0 €	0	2.850	0,0
<i>J05AR24 - lamivudin, dizoprosiltenofovirat in doravirin</i>	156	121	170.222 €	124	1091,2 €	0	13.050	0,0
<i>J05AR25 - lamivudin in dolutegravir</i>	706	125	1.100.190 €	130	1558,3 €	0	60.900	0,1
J05AX - Druga zdravila za sistemsko zdravljenje virusnih infekcij	203	147	1.029.956 €	162	5073,7 €	0	3.500	0,0
<i>J05AX18 - letermovir</i>	203	147	1.029.956 €	162	5073,7 €	0	3.500	0,0
J06 - IMUNSKI SERUMI IN IMUNOGLOBULINI	309	108	1.207.497 €	121	3907,8 €	0	0	0,0
J06B - Imunoglobulini	309	108	1.207.497 €	121	3907,8 €	0	0	0,0
J06BA - Imunoglobulini humanega izvora	251	100	1.135.870 €	119	4525,4 €	0	0	0,0
<i>J06BA01 - humani imunoglobulini za ekstravaskularno aplikacijo</i>	251	100	1.135.870 €	119	4525,4 €	0	0	0,0

J06BB - Specifični imunoglobulini	58	157	71.628 €	162	1235,0 €	0	0	0,0
<i>J06BB04 - humani imunoglobulin proti hepatitisu tipa B</i>	58	157	71.628 €	162	1235,0 €	0	0	0,0
J07 - CEPIVA	15	47	504 €	40	33,6 €	0	0	0,0
J07B - Virusna cepiva	15	48	504 €	41	33,6 €	0	0	0,0
J07BA - Cepiva proti virusom encefalitisa	15	48	504 €	41	33,6 €	0	0	0,0
<i>J07BA01 - cepivo proti klopnemu meningoencefalitisu, s celimi virusi, inaktivirano</i>	15	48	504 €	41	33,6 €	0	0	0,0

J01 Zdravila za sistemsko zdravljenje bakterijskih infekcij

Predpisanih je bilo 947.254 receptov (indeks 125) za zdravila za sistemsko zdravljenje bakterijskih infekcij (J01) v vrednosti 12,3 milijona EUR (indeks 128).

Na 1.000 prebivalcev je bilo predpisanih 449 receptov, skupaj 8.408.990 DDD oz. 10,9 DID teh zdravil.

Predpisanih je bilo 14.121 receptov za **tetracikline (J01A)** (indeks 111), večinoma *doksiciklin (J01AA02)*, ki je bil predpisan na 14.115 receptih v vrednosti 165.578 EUR (indeks 120). Predpisanega je bilo 0,6 DID doksiciklina.

Najpogosteje predpisana zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij v letu 2022 so bili **betalaktamski antibiotiki, penicilini (J01C)**. Predpisanih je bilo 539.756 receptov (indeks 135), 4.797.038 DDD oz. 6,2 DID penicilinov.

Najpogosteje je bila predpisana kombinacija *amoksisilin in zaviralec laktamaz beta (J01CR02)*, ki spada v skupino zdravil *kombinacije penicilinov z zaviralci laktamaz beta (J01CR)*. Predpisanih je bilo 277.021 receptov (indeks 116) v vrednosti skoraj 3,5 milijona EUR (indeks 118). Predpisanih je bilo 2,9 DID kombinacij amoksisilina z zaviralcem laktamaz beta, na 1.000 prebivalcev je bilo predpisanih 131 receptov.

Za *amoksisilin (J01CA04)*, ki je edini predstavnik iz podskupine *širokospektralnih penicilinov (J01CA)*, je bilo predpisanih 158.880 receptov (indeks 140) v vrednosti 1,4 milijona EUR (indeks 143), za amoksisilin je bilo predpisanih 75 receptov na 1.000 prebivalcev.

V skupini **drugih betalaktamskih antibiotikov (J01D)** je bilo predpisano 32.798 receptov (indeks 111), 383.244 DDD oz. 0,5 DID.

Največ receptov je bilo predpisanih za *cefalosporine druge generacije (J01DC)*, in sicer 21.453 receptov (indeks 101), od tega 20.325 receptov (indeks 99) za *cefuroksim (J01DC02)* v vrednosti 269.357 EUR. Na 1.000 prebivalcev je bilo predpisanih 10 receptov, 293.275 DDD in 0,4 DID.

Predpisanih je bilo tudi 6.831 receptov za *cefalosporine prve generacije (J01DB)* (indeks 136), vse za *cefadroksil (J01DB05)*. Za *cefalosporine tretje generacije (J01DD)* je bilo predpisanih 4.500 receptov (indeks 136).

Za **sulfonamide in trimetoprim (J01E)** je bilo predpisanih 55.064 receptov (indeks 100). Predpisanih je bilo 413.455 DDD oz. 0,5 DID teh antibiotikov.

Druga največja podskupina glede na porabo so skupina **makrolidov, linkozamidov in streptograminov (J01F)**. Predpisanih je bilo 140.858 receptov (indeks 127) v vrednosti skoraj 1,5 milijona EUR (indeks 128), predpisanih pa je bilo 1.200.738 DDD oz. 1,6 DID.

Med njimi so bili najpogosteje predpisani *makrolidni antibiotiki (J01FA)*, predpisanih je bilo 114.134 receptov (indeks 129), največ zdravila z *azitromicinom (J01FA10)* na 91.142 receptih (indeks 130) in *klaritromicinom (J01FA09)* na 16.220 receptih (indeks 113). Predpisanih je bilo 4.195 receptov (indeks 163) za *midakamicin (J01FA03)* in 2.577 receptov za *miokamicin (J01FA11)* (indeks 208). Obe zdravili sta z vidika rezistence najprimernejša makrolida.

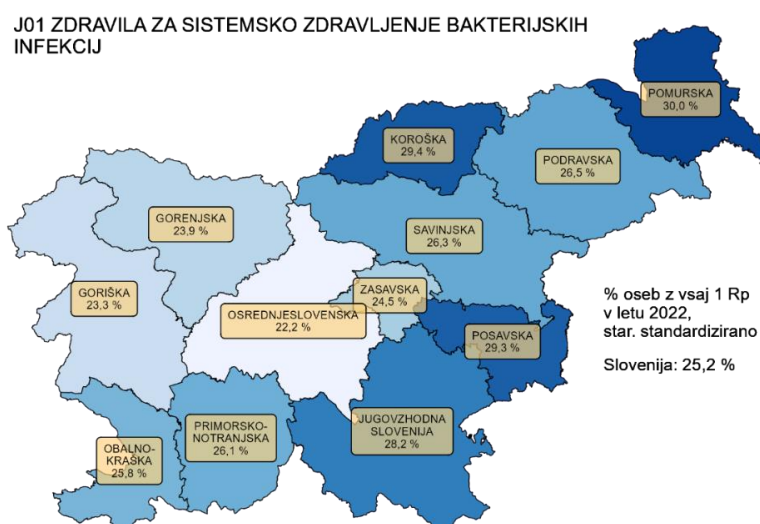
Poraslo je tudi število receptov s *piranozidnimi antibiotiki (linkozamidi) (J01FF)*, katerih edini predstavnik je *klindamicin (J01FF01)*. Predpisanih je bilo 26.724 receptov, to je 176.748 DDD oz. 0,2 DID klindamicina.

Za **kinolonske protimikrobne učinkovine (J01M)** je bilo predpisanih 76.339 receptov (indeks 106), 689.172 DDD oz. 0,9 DID. Najpogosteje so bili predpisani *fluorokinoloni (J01MA)*, in sicer *ciprofloksacin (J01MA02)* na 59.054 receptih (indeks 107), *moksifloksacin (J01MA14)* na 6.611 receptih (indeks 124) in *norfloksacin (J01MA06)* na 6.033 receptih (indeks 95).

V skupini **drugih protimikrobnih učinkovin (J01X)** je opazen 16 % porast predpisovanja, predpisanih je bilo 88.246 receptov, največ za *derivate nitrofurana (J01XE)*. Za te je bilo predpisanih 54.121 receptov (indeks 112), vsi za *nitrofurantoin (J01XE01)*, ki se zaradi majhne rezistence (1 %) priporoča pri zdravljenju okužb spodnjih sečil namesto kinolonov, cefalosporinov in kombinacije sulfonamid/trimetoprim. Narašča predpisovanje *fosfomicina (J01XX01)* iz skupine *drugih protimikrobnih učinkovin (J01XX)*, saj je bilo zanj predpisano 33.538 receptov (indeks 124).

Predpisovanje antibiotikov mora biti v skladu s Strategijo obvladovanja odpornosti mikrobov (18,19).

V letu 2022 je 25,2 % oseb prejelo vsaj en recept za zdravila iz skupine zdravil za sistemsko zdravljenje bakterijskih infekcij (J01), leta 2021 pa 20,5 %. Največ so zdravila za sistemsko zdravljenje bakterijskih infekcij predpisovali v pomurski regiji (30,0 %, leta 2021 25,0 %), sledita koroška regija (29,4 %, leta 2021 23,5 %) in posavska regija (29,3 %, leta 2021 24,5 %). Najmanj so jih predpisovali v osrednjeslovenski regiji (22,2 %, leta 2021 18,3 %) in goriški regiji (23,3 %, leta 2021 19,0 %) (slika 4.18).

Slika 4. 18: Odstotek oseb, ko so jim bila predpisana zdravila za sistemsko zdravljenje bakterijskih infekcij (J01) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

J02 Antimikotiki za sistemsko zdravljenje

Predpisanih je bilo 21.599 receptov za antimikotike za sistemsko zdravljenje (J02) (indeks 110), v vrednosti skoraj 1,4 milijona EUR (indeks 112). Vsi so bili iz skupine *triazol in derivati tetrazola (J02AC)*. Povprečna vrednost enega recepta je znašala 63,4 EUR. Predpisanih je bilo 193.246 DDD oz. 0,3 DID antimikotikov za sistemsko zdravljenje. Predpisanih je bilo 15.738 receptov (indeks 104) s *flukonazolom (J02AC01)* in 4.656 receptov (indeks 128) z *itrakonazolom (J02AC02)*.

J04 Učinkovine za zdravljenje infekcij z mikobakterijami

Skupno je bilo predpisanih 1.245 receptov (indeks 86).

Za **zdravila z delovanjem na *Mycobacterium tuberculosis* (J04A)** je bilo predpisanih 929 receptov (indeks 79) v vrednosti 45.306 EUR (indeks 84). Povprečna vrednost enega recepta je znašala 48,8 EUR. Predpisanih je bilo 37.601 DDD zdravil z delovanjem na *Mycobacterium tuberculosis*.

Zdravila so razdeljena v tri podskupine. V skupini **antibiotikov (J04AB)** je bil predpisan *rifampicin (J04AB02)* na 375 receptih (indeks 110), v podskupini **hidrazidov (J04AC)** je bil predpisan *izoniazid (J04AM02)* na 126 receptih (indeks 80). V podskupini **kombinacije zdravil z delovanjem na *Mycobacterium tuberculosis* (J04AM)** je bilo predpisanih 428 receptov, od tega 333 receptov (indeks 58) za *rifampicin in izoniazid (J04AM02)*.

V skupini **zdravil z delovanjem na *Mycobacterium leprae* (J04B)** je bilo predpisanih 316 receptov (indeks 113), vsa so bila zdravilo *dapsone (J04BA02)*.

J05 Zdravila za sistemsko zdravljenje virusnih infekcij

Zdravila za sistemsko zdravljenje virusnih infekcij (J05) so skupina zdravil, za katero je bilo v letu 2022 porabljenih skoraj 10,9 milijonov EUR (indeks 107). Predpisanih je bilo 39.859 receptov (indeks 107), kar je le 3,9 % vseh receptov za skupino J. Povprečna vrednost na en recept je bila 273,4 EUR.

Vsa predpisana zdravila so bila v skupini **zdravil z direktnim delovanjem na viruse (J05A)**.

Največ je bilo predpisanih **nukleozidov in nukleotidov (razen zaviralcev reverzne transkriptaze) (J05AB)**, in sicer 29.269 receptov (indeks 100), v vrednosti 1,4 milijona EUR (indeks 111), kar je 240.469 DDD oz. 0,3 DID. Največ je bilo izdanih zdravil z *valaciklovirjem (J05AB11)* na 18.277 receptih (indeks 99). Sledila so zdravila z *aciklovirjem (J05AB01)* na 6.206 receptih (indeks 107) in *brivudinom (J05AB15)* na 3.978 receptih (indeks 96).

Predpisano je bilo 3.737 receptov za **nukleotidne in nukleozidne zaviralce reverzne transkriptaze (J05AF)**, največ za *entekavir (J05AF10)*, predpisanih je bilo 2.599 receptov (indeks 99). Predpisanih je bilo tudi 473 receptov (indeks 90) za *tenofoviralfenamid (J05AF13)*, ki se uporablja za kronično zdravljenje hepatitisa B.

Za zdravljenje hepatitisa C se uporabljajo direktno delujoča protivirusna **zdravila za zdravljenje infekcij z virusom hepatitisa C (J05AP)**. Predpisanih je bilo 314 receptov (indeks 109) v vrednosti 3,2 milijona EUR (indeks 110). Hepatitis C je kronična virusna bolezen, ki je ozdravljiva (20).

Največ je bilo predpisane kombinacije *sofosbuvir in velpatasvir (J05AP55)* na 172 receptih (indeks 123) in kombinacije *glekaprevir in pibrentasvir (J05AP57)* na 140 receptih (indeks 110). Sledi *sofosbuvir in ledipasvir (J05AP51)* na 2 receptih (indeks 13).

V skupini **zdravil za zdravljenje infekcij s HIV, kombinacije (J05AR)** je bilo predpisanih 3.044 receptov (indeks 97) v vrednosti 4,3 milijona EUR (indeks 103). Povprečna vrednost enega recepta je bila 1.413,5 EUR, predpisanih pa je bilo 251.940 DDD oziroma 0,3 DID.

Najpogosteje so bile predpisane kombinacije *emtricitabin, tenofoviralfenamid in bictegravir (J05AR20)* na 1.299 receptih (indeks 109) ter *lamivudin in dolutegravir (J05AR25)* na 706 receptih.

4.8 Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji (ATC skupina L)

Za zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorje, ki so razvrščena v 4 skupine, je bilo v letu 2022 ambulantno predpisanih 230.447 receptov (indeks 106) v vrednosti 177,8 milijona EUR (indeks 113), kar pa predstavlja manjši delež porabe zdravil z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorjev, saj ta zdravila bolniki prejmejo v bolnišnicah, kjer pa so zdravila razvrščena na seznam dragih bolnišničnih zdravil (seznam B) in so predstavljena posebej.

Povprečna vrednost na en recept s predpisanimi zdravili iz skupine L je znašala 771,4 EUR.

Skupno je bilo predpisanih 11.562.175 DDD, to je 15,0 DID. Največ DDD na 1.000 prebivalcev na dan je bilo predpisanih v skupini zdravil za zaviranje imunske odzivnosti (L04), 8,0 DID, sledijo zdravila za endokrino zdravljenje (L02) s 5,0 DID. Najdražja v skupini še naprej ostajajo zdravila z delovanjem na novotvorbe (citostatiki, L01), kjer je povprečna vrednost na recept znašala 1.663,8 EUR, leto prej pa 1.600,9 EUR.

Tabela 4.9: Število predpisanih receptov, vrednost izdanih zdravil ter število DDD in DID v skupini zdravil z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji (L) v letu 2022

ATC skupina	Število Rp 2022	Indeks št. Rp 22/21	Vrednost zdravil v EUR 2022	Indeks vrednosti 22/21	Povprečna vrednost na 1 Rp v EUR	Št. Rp na 1.000 preb.	Število DDD 2022	Število DID 2022
L - ZDRAVILA Z DELOVANJEM NA NOVOTVORBE IN IMUNOMODULATORJI	230.447	106	177.777.321 €	113	771,4 €	109	11.562.175	15,0
L01 - ZDRAVILA Z DELOVANJEM NA NOVOTVORBE (CITOSTATIKI)	42.729	107	71.094.627 €	112	1663,8 €	20	1.225.996	1,6
L01A - Alkilirajoči citostatiki	3.139	111	262.089 €	106	83,5 €	1	123.071	0,2
L01AA - Analogi dušikovih iperitov	1.558	99	38.211 €	64	24,5 €	1	92.575	0,1
<i>L01AA01 - ciklofosfamid</i>	980	108	14.958 €	90	15,3 €	0	31.125	0,0
<i>L01AA02 - klorambucil</i>	418	89	17.268 €	54	41,3 €	0	49.700	0,1
<i>L01AA03 - melfalan</i>	160	84	5.984 €	52	37,4 €	0	11.750	0,0
L01AB - Alkilsulfonati	2		83 €		41,5 €	0	113	0,0
<i>L01AB01 - busulfan</i>	2		83 €		41,5 €	0	113	0,0
L01AX - Drugi alkilirajoči citostatiki	1.579	125	223.795 €	120	141,7 €	1	30.383	0,0
<i>L01AX03 - temozolomid</i>	1.579	125	223.795 €	120	141,7 €	1	30.383	0,0
L01B - Zaviralci celične presnove (antimetaboliti)	10.110	101	1.534.656 €	104	151,8 €	5	293.278	0,4
L01BA - Analogi folne kisline	4.122	95	418.769 €	92	101,6 €	2	160.006	0,2
<i>L01BA01 - metotreksat</i>	4.120	95	418.305 €	92	101,5 €	2	160.006	0,2
<i>L01BA04 - pemetreksed</i>	2		464 €		231,9 €	0	0	0,0
L01BB - Analogi purinskih baz	311	76	25.760 €	38	82,8 €	0	21.277	0,0
<i>L01BB02 - merkaptopurin</i>	263	76	12.249 €	30	46,6 €	0	17.100	0,0

L01BB03 - tiogvanin	27	84	3.552 €	51	131,6 €	0	3.900	0,0
L01BB05 - fludarabin	21	68	9.959 €	49	474,2 €	0	277	0,0
L01BC - Analogi pirimidinskih baz	5.677	107	1.090.127 €	115	192,0 €	3	111.995	0,1
L01BC02 - fluorouracil	1		55 €		55,2 €	0	0	0,0
L01BC06 - kapecitabin	5.146	107	452.517 €	101	87,9 €	2	106.675	0,1
L01BC07 - azacitidin	3	150	2.975 €	152	991,8 €	0	0	0,0
L01BC53 - tegafur, kombinacije	63	48	18.518 €	47	293,9 €	0	1.624	0,0
L01BC59 - trifluridin, kombinacije	464	120	616.061 €	134	1327,7 €	0	3.696	0,0
L01E - Zaviralci protein kinaz	20.402	109	56.090.116 €	108	2749,2 €	10	557.537	0,7
L01EA - Zaviralci BCR-ABL tirozin kinaze	3.171	101	3.200.335 €	103	1009,3 €	2	96.720	0,1
L01EA01 - imatinib	2.111	97	851.534 €	97	403,4 €	1	69.330	0,1
L01EA02 - dasatinib	227	130	375.049 €	105	1652,2 €	0	7.998	0,0
L01EA03 - nilotinib	677	102	1.647.055 €	101	2432,9 €	0	16.401	0,0
L01EA04 - bosutinib	144	125	254.502 €	133	1767,4 €	0	2.621	0,0
L01EA05 - ponatinib	12	133	72.195 €	146	6016,2 €	0	370	0,0
L01EB - Zaviralci tirozin kinaze receptorja za epidermalni rastni faktor (EGFR)	1.757	103	5.789.422 €	117	3295,1 €	1	46.394	0,1
L01EB01 - gefitinib	125	73	97.600 €	72	780,8 €	0	3.750	0,0
L01EB02 - erlotinib	168	56	86.191 €	35	513,0 €	0	3.570	0,0
L01EB03 - afatinib	112	78	175.307 €	77	1565,2 €	0	2.254	0,0
L01EB04 - osimertinib	1.352	124	5.430.324 €	125	4016,5 €	1	36.820	0,0
L01EC - Zaviralci B-Raf serin-treonin kinaze (BRAF)	635	76	2.842.993 €	79	4477,2 €	0	31.652	0,0
L01EC01 - vemurafenib	42	36	168.827 €	34	4019,7 €	0	910	0,0
L01EC02 - dabrafenib	593	82	2.674.165 €	86	4509,6 €	0	30.742	0,0
L01ED - Zaviralci kinaze anaplastičnega limfoma (ALK)	971	111	3.891.871 €	106	4008,1 €	0	28.323	0,0
L01ED01 - krizotinib	143	79	559.394 €	77	3911,8 €	0	4.092	0,0
L01ED02 - ceritinib	25	86	103.670 €	76	4146,8 €	0	750	0,0
L01ED03 - alektinib	390	99	1.815.936 €	96	4656,2 €	0	10.976	0,0
L01ED04 - brigatinib	260	138	852.066 €	140	3277,2 €	0	7.952	0,0
L01ED05 - lorlatinib	153	182	560.806 €	186	3665,4 €	0	4.553	0,0
L01EE - Zaviralci mitogen-aktivirane protein kinaze (MEK)	613	82	2.469.983 €	79	4029,3 €	0	18.209	0,0
L01EE01 - trametinib	570	87	2.231.797 €	87	3915,4 €	0	17.243	0,0
L01EE02 - kobimetinib	43	45	238.186 €	44	5539,2 €	0	966	0,0
L01EF - Zaviralci od ciklina odvisne kinaze (CDK)	4.392	108	8.496.309 €	103	1934,5 €	2	110.758	0,1
L01EF01 - palbociklib	1.972	94	4.285.931 €	94	2173,4 €	1	51.874	0,1
L01EF02 - ribociklib	1.015	113	2.287.078 €	104	2253,3 €	0	31.192	0,0
L01EF03 - abemaciklib	1.405	131	1.923.300 €	129	1368,9 €	1	27.692	0,0
L01EG - Zaviralci kinaze tarče rapamicina pri sesalcih (mTOR)	611	102	914.642 €	89	1497,0 €	0	13.745	0,0

<i>L01EG02 - everolimus</i>	611	102	914.642 €	89	1497,0 €	0	13.745	0,0
L01EH - Zaviralci tirozin kinaze receptorja za humani epidermalni rastni faktor 2 (HER2)	59	105	29.213 €	111	495,1 €	0	1.372	0,0
<i>L01EH01 - lapatinib</i>	59	105	29.213 €	111	495,1 €	0	1.372	0,0
<i>L01EJ - Zaviralci Janusove kinaze (JAK)</i>	1.585	107	5.110.761 €	106	3224,5 €	1	57.590	0,1
<i>L01EJ01 - ruksolitinib</i>	1.585	107	5.110.761 €	106	3224,5 €	1	57.590	0,1
L01EK - Zaviralci tirozin kinaze receptorja za žilni endoteljski rastni faktor (VEGFR)	100	714	220.726 €	772	2207,3 €	0	2.335	0,0
<i>L01EK01 - aksitinib</i>	100	714	220.726 €	772	2207,3 €	0	2.335	0,0
L01EL - Zaviralci Brutonove tirozin kinaze (BTK)	2.779	128	13.103.822 €	126	4715,3 €	1	56.518	0,1
<i>L01EL01 - ibrutinib</i>	2.583	119	12.377.189 €	119	4791,8 €	1	50.554	0,1
<i>L01EL02 - akalabrutinib</i>	196		726.633 €		3707,3 €	0	5.964	0,0
L01EM - Zaviralci fosfatidilinozitol-3-kinaze (Pi3K)	111	191	418.135 €	184	3767,0 €	0	3.304	0,0
<i>L01EM03 - alpelizib</i>	111	209	418.135 €	200	3767,0 €	0	3.304	0,0
L01EX - Drugi zaviralci protein kinaz	3.618	125	9.601.905 €	113	2653,9 €	2	90.618	0,1
<i>L01EX01 - sunitinib</i>	397	86	510.656 €	56	1286,3 €	0	9.926	0,0
<i>L01EX02 - sorafenib</i>	131	65	258.693 €	40	1974,8 €	0	3.780	0,0
<i>L01EX03 - pazopanib</i>	378	96	398.960 €	92	1055,4 €	0	6.510	0,0
<i>L01EX04 - vandetanib</i>	51	93	107.532 €	79	2108,5 €	0	1.920	0,0
<i>L01EX05 - regorafenib</i>	292	85	716.660 €	83	2454,3 €	0	8.260	0,0
<i>L01EX07 - kabozantinib</i>	538	164	2.598.736 €	162	4830,4 €	0	11.240	0,0
<i>L01EX08 - lenvatinib</i>	313	666	501.331 €	864	1601,7 €	0	5.892	0,0
<i>L01EX09 - nintedanib</i>	1.336	144	2.137.110 €	137	1599,6 €	1	36.910	0,0
<i>L01EX10 - midostavrin</i>	102	92	1.742.189 €	90	17080,3 €	0	3.864	0,0
<i>L01EX12 - larotrektrinib</i>	26	186	125.410 €	186	4823,5 €	0	728	0,0
<i>L01EX13 - giliteritinib</i>	13	108	198.206 €	96	15246,6 €	0	364	0,0
<i>L01EX14 - entrektinib</i>	16	229	97.193 €	167	6074,5 €	0	480	0,0
<i>L01EX22 - selperkatib</i>	3		10.984 €		3661,4 €	0	84	0,0
<i>L01EX23 - pralsetinib</i>	22		198.246 €		9011,2 €	0	660	0,0
L01X - Druga zdravila z delovanjem na novotvorbe (citostatiki)	9.078	110	13.207.767 €	128	1454,9 €	4	252.109	0,3
L01XF - Retinoidi za zdravljenje raka	4	400	14.630 €	1791	3657,6 €	0	150	0,0
<i>L01XF03 - beksaroten</i>	4		14.630 €		3657,6 €	0	150	0,0
L01XG - Zaviralci proteasoma	551	115	1.928.563 €	105	3500,1 €	0	10.655	0,0
<i>L01XG03 - iksazomib</i>	551	115	1.928.563 €	105	3500,1 €	0	10.655	0,0
<i>L01XJ - Zaviralci signalne poti Hedgehog</i>	122	104	672.250 €	113	5510,2 €	0	4.200	0,0
<i>L01XJ01 - vismodegib</i>	122	104	672.250 €	113	5510,2 €	0	4.200	0,0

L01XK - Zaviralci poly (ADP-riboza) polimeraze (PARP)	2.275	141	8.201.241 €	135	3604,9 €	1	48.779	0,1
<i>L01XK01 - olaparib</i>	1.599	121	5.819.874 €	123	3639,7 €	1	29.148	0,0
<i>L01XK02 - niraparib</i>	597	211	2.079.248 €	162	3482,8 €	0	17.276	0,0
<i>L01XK04 - talazoparib</i>	79	608	302.119 €	590	3824,3 €	0	2.355	0,0
L01XX - Druga zdravila z delovanjem na novotvorbe (citostatiki)	6.126	101	2.391.082 €	134	390,3 €	3	188.325	0,2
<i>L01XX05 - hidroksikarbamid</i>	4.376	102	232.562 €	91	53,1 €	2	134.075	0,2
<i>L01XX35 - anagrelid</i>	1.250	88	300.582 €	82	240,5 €	1	42.175	0,1
<i>L01XX52 - venetoklaks</i>	500	155	1.857.938 €	160	3715,9 €	0	12.075	0,0
L02 - ENDOKRINO ZDRAVLJENJE	46.460	103	21.937.843 €	122	472,2 €	22	3.828.951	5,0
L02A - Hormoni in sorodne učinkovine	1.482	92	250.870 €	93	169,3 €	1	108.420	0,1
L02AB - Progestogeni	1.437	92	247.255 €	93	172,1 €	1	106.140	0,1
<i>L02AB01 - meggestrol</i>	1.437	92	247.255 €	93	172,1 €	1	106.140	0,1
L02AE - Analogi gonadotropin sproščajočih hormonov	45	100	3.615 €	134	80,3 €	0	2.280	0,0
<i>L02AE03 - goserelin</i>	5	250	842 €	685	168,5 €	0	447	0,0
<i>L02AE04 - triptorelin</i>	40	93	2.773 €	107	69,3 €	0	1.834	0,0
L02B - Hormonski antagonisti in sorodne učinkovine	44.978	104	21.686.973 €	123	482,2 €	21	3.720.531	4,8
L02BA - Antiestrogeni	8.053	92	244.630 €	92	30,4 €	4	651.165	0,8
<i>L02BA01 - tamoksifen</i>	8.053	92	244.630 €	92	30,4 €	4	651.165	0,8
L02BB - Antiandrogeni	9.685	107	17.903.772 €	128	1848,6 €	5	882.532	1,1
<i>L02BB03 - bicalutamid</i>	4.568	92	624.923 €	91	136,8 €	2	710.836	0,9
<i>L02BB04 - enzalutamid</i>	3.032	106	10.592.235 €	118	3493,5 €	1	99.932	0,1
<i>L02BB05 - apalutamid</i>	1.761	160	5.445.987 €	138	3092,6 €	1	60.620	0,1
<i>L02BB06 - darolutamid</i>	324	287	1.240.627 €	306	3829,1 €	0	11.144	0,0
L02BG - Zaviralci aromataze	26.326	106	959.796 €	107	36,5 €	12	2.155.664	2,8
<i>L02BG03 - anastrozol</i>	4.664	88	161.618 €	88	34,7 €	2	376.124	0,5
<i>L02BG04 - letrozol</i>	20.143	110	636.489 €	111	31,6 €	10	1.663.260	2,2
<i>L02BG06 - eksemestan</i>	1.519	121	161.689 €	117	106,4 €	1	116.280	0,2
L02BX - Drugi hormonski antagonisti in sorodne učinkovine	914	112	2.578.775 €	102	2821,4 €	0	31.170	0,0
<i>L02BX03 - abirateron</i>	914	112	2.578.775 €	102	2821,4 €	0	31.170	0,0
L03 - ZDRAVILA ZA SPODBUJANJE IMUNSKE ODZIVNOSTI	14.330	96	5.370.315 €	93	374,8 €	7	320.735	0,4
L03A - Zdravila za spodbujanje imunske odzivnosti	14.330	96	5.370.315 €	93	374,8 €	7	320.735	0,4
L03AA - Kolonije spodbujajoči faktorji	9.201	95	2.155.762 €	92	234,3 €	4	147.361	0,2
<i>L03AA02 - filgrastim</i>	2.520	102	317.257 €	94	125,9 €	1	12.360	0,0
<i>L03AA10 - lenograstim</i>	1		5 €		4,6 €	0	1	0,0
<i>L03AA13 - pegfilgrastim</i>	6.024	91	1.654.397 €	90	274,6 €	3	121.480	0,2

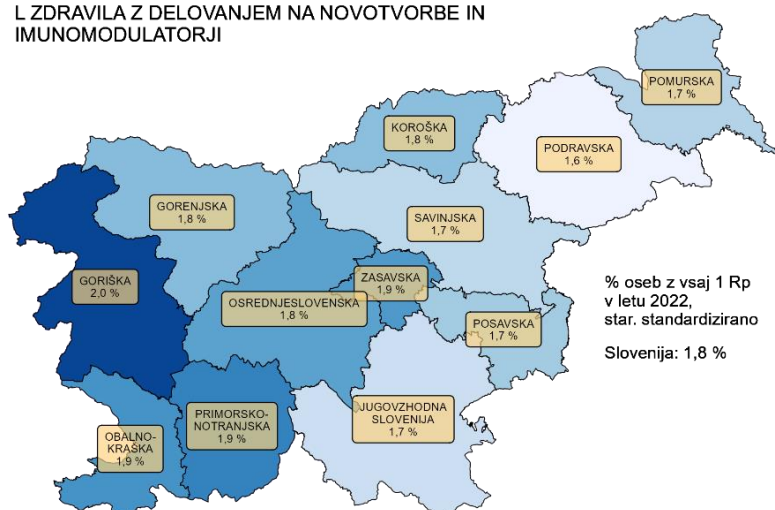
L03AA14 - lipegfilgrastim	656	109	184.104 €	109	280,6 €	0	13.520	0,0
L03AB - Interferoni	3.229	105	1.911.697 €	100	592,0 €	2	122.933	0,2
L03AB07 - interferon beta-1a	1.163	87	813.051 €	89	699,1 €	1	71.589	0,1
L03AB08 - interferon beta-1b	729	81	370.541 €	61	508,3 €	0	27.792	0,0
L03AB11 - peginterferon alfa-2a	1.078	170	387.455 €	168	359,4 €	1	15.489	0,0
L03AB13 - peginterferon beta-1a	167	78	110.417 €	81	661,2 €	0	5.432	0,0
L03AB15 - ropeginterferon alfa-2b	92	1533	230.235 €	2089	2502,6 €	0	2.632	0,0
L03AX - Druga zdravila za spodbujanje imunske odzivnosti	1.900	86	1.302.855 €	87	685,7 €	1	50.440	0,1
L03AX13 - glatiramerijev acetat	1.900	86	1.302.855 €	87	685,7 €	1	50.440	0,1
L04 - ZDRAVILA ZA ZAVIRANJE IMUNSKE ODZIVNOSTI	126.928	107	79.374.536 €	113	625,4 €	60	6.186.493	8,0
L04A - Zdravila za zaviranje imunske odzivnosti	126.928	107	79.374.536 €	113	625,4 €	60	6.186.493	8,0
L04AA - Zdravila za selektivno zaviranje imunske odzivnosti	32.055	118	18.146.528 €	126	566,1 €	15	1.345.728	1,7
L04AA06 - mikofenolna kislina	8.531	103	1.357.219 €	99	159,1 €	4	431.108	0,6
L04AA10 - sirolimus	80	110	27.952 €	124	349,4 €	0	2.720	0,0
L04AA13 - leflunomid	5.865	92	346.017 €	74	59,0 €	3	324.900	0,4
L04AA18 - everolimus	981	120	385.662 €	111	393,1 €	0	49.180	0,1
L04AA27 - fingolimod	2.140	92	3.033.286 €	90	1417,4 €	1	66.444	0,1
L04AA29 - tofacitinib	1.629	101	1.059.792 €	101	650,6 €	1	52.996	0,1
L04AA31 - teriflunomid	2.311	94	1.624.112 €	95	702,8 €	1	70.140	0,1
L04AA32 - apremilast	1.397	115	737.084 €	106	527,6 €	1	40.716	0,1
L04AA33 - vedolizumab	3.319	322	2.020.307 €	340	608,7 €	2	118.200	0,2
L04AA37 - baricitinib	1.303	100	1.108.216 €	92	850,5 €	1	46.743	0,1
L04AA40 - kladribin	409	101	2.438.904 €	95	5963,1 €	0	44.294	0,1
L04AA42 - siponimod	717	228	765.082 €	162	1067,1 €	0	20.570	0,0
L04AA44 - upadacitinib	2.109	216	1.270.484 €	223	602,4 €	1	34.035	0,0
L04AA50 - ponesimod	61		84.958 €		1392,8 €	0	1.624	0,0
L04AA52 - ofatumumab	1.203		1.887.452 €		1569,0 €	1	42.060	0,1
L04AB - Zaviralci tumorje-nekrotizirajočega faktorja alfa (TNF-alfa)	31.587	103	14.160.343 €	102	448,3 €	15	998.555	1,3
L04AB01 - etanercept	5.600	103	2.693.357 €	103	481,0 €	3	160.197	0,2
L04AB04 - adalimumab	20.795	104	7.636.057 €	105	367,2 €	10	672.007	0,9
L04AB05 - certolizumab pegol	1.825	98	1.240.403 €	98	679,7 €	1	53.971	0,1
L04AB06 - golimumab	3.367	99	2.590.525 €	95	769,4 €	2	112.380	0,1
L04AC - Zaviralci interleukinov	23.241	118	33.452.118 €	119	1439,4 €	11	1.549.476	2,0

L04AC03 - anakinra	509	108	321.015 €	100	630,7 €	0	10.465	0,0
L04AC05 - ustekinumab	5.091	121	10.364.476 €	114	2035,8 €	2	782.667	1,0
L04AC07 - tocilizumab	2.435	107	2.026.432 €	106	832,2 €	1	80.158	0,1
L04AC10 - sekukinumab	6.719	105	5.997.618 €	99	892,6 €	3	208.020	0,3
L04AC13 - iksekizumab	2.450	114	2.233.356 €	112	911,6 €	1	70.566	0,1
L04AC14 - sarilumab	373	107	298.001 €	107	798,9 €	0	10.224	0,0
L04AC16 - guselkumab	3.238	139	5.948.051 €	137	1837,0 €	2	182.402	0,2
L04AC18 - risankizumab	2.426	156	6.263.168 €	155	2581,7 €	1	204.975	0,3
L04AD - Zaviralci kalcinevrina	14.870	98	2.519.555 €	96	169,4 €	7	390.766	0,5
L04AD01 - ciklosporin	3.992	93	192.808 €	89	48,3 €	2	83.220	0,1
L04AD02 - takrolimus	10.878	99	2.326.747 €	97	213,9 €	5	307.546	0,4
L04AX - Druga zdravila za zaviranje imunske odzivnosti	25.175	100	11.095.992 €	97	440,8 €	12	1.901.968	2,5
L04AX01 - azatioprin	3.840	88	146.316 €	87	38,1 €	2	236.950	0,3
L04AX02 - talidomid	135	71	43.636 €	58	323,2 €	0	3.038	0,0
L04AX03 - metotreksat	11.958	104	315.187 €	108	26,4 €	6	1.390.950	1,8
L04AX04 - lenalidomid	3.111	130	3.467.363 €	109	1114,5 €	1	90.300	0,1
L04AX05 - pirfenidon	500	82	1.099.224 €	80	2198,4 €	0	14.452	0,0
L04AX06 - pomalidomid	226	101	1.837.796 €	101	8131,8 €	0	5.964	0,0
L04AX07 - dimetilfumarat	5.405	92	4.186.470 €	91	774,6 €	3	160.314	0,2

Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorje (L) prejema 1,8 % prebivalcev, kar je 0,1 % več kot leto prej. Največ so jih predpisali v goriški regiji (2,0 %), sledijo primorsko-notranjska regija, obalno-kraška in zasavska regija (1,9 %) ter osrednjeslovenska in gorenjska regija (1,8 %). V vseh teh regijah je opazen rahel porast predpisovanja. Najmanj zdravil so predpisali v podravske (1,6 %) ter v savinjski, pomurski in posavski regiji ter v jugovzhodni Sloveniji (1,7 %) (slika 4.19).

L ZDRAVILA Z DELOVANJEM NA NOVOTVORBE IN
IMUNOMODULATORJI

Slika 4. 19: Odstotek oseb, ki so jim bila predpisana zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

LO1 Zdravila z delovanjem na novotvorbe (citostatiki)

V letu 2022 je bilo izdanih 42.729 receptov (indeks 107) za zdravila z delovanjem na novotvorbe (LO1) v vrednosti 71,1 milijonov (indeks 112). Citostatiki predstavljajo 18,5 % delež receptov in 40 % delež stroškov skupine L.

Predpisanih je bilo 3.139 receptov (indeks 111) za **alikirajoče citostatike (L01A)**, največ za **druge alikirajoče citostatike (L01AX)**, vse za **temozolomid (L01AX03)** na 1.579 receptih (indeks 125), in za **analoge dušikovih iperitov (L01AA)**, 1.558 receptov (indeks 99), največ za ciklofosamid (L01AA01) na 980 receptih (indeks 108).

Predpisanih je bilo 10.110 receptov (indeks 101) za **zaviralce celične presnove (antimetaboliti) (L01B)**. Največ je bilo predpisanih zdravil podskupine **analogi pirimidinskih baz (L01BC)**, največ **kapecitabina (L01BC06)** s 5.146 recepti (indeks 107). Sledijo **analogi folne kisline (L01BA)**, največ je bilo predpisane **metotreksata (L01BA01)** s 4.120 recepti (indeks 95).

Sam **kapecitabin** nima citostatičnega učinka. Šele po absorpciji v telesu se spremeni v aktivno citostatično učinkovino (bolj v tumorskem tkivu kot v zdravih tkivih). Predpisujejo ga za zdravljenje raka debelega črevesa, danke, želodca in raka dojke ter za preprečevanje novega pojava raka debelega črevesa po popolni odstranitvi tumorja z operacijo.

Metotreksat je v Evropski uniji odobren za dve skupini indikacij z različno shemo odmerjanja:

- zdravljenje raka, pri katerem je pogostnost jemanja odvisna od režima zdravljenja in lahko vključuje jemanje zdravila vsak dan;
- zdravljenje vnetnih bolezni vključno z revmatoidnim artritisom, psoriazo (luskavico) in Chrohnovo boleznijo, kjer zdravljenje poteka z majhnimi odmerki enkrat na teden.

Predpisanih je bilo 20.402 receptov (indeks 109) za **zaviralce proteinskih kinaz (L01E)** v vrednosti skoraj 56,1 milijona EUR (indeks 108).

Podskupina zajema veliko število učinkovin, najbolj pogosto se uporablja **ibrutinib (L01EL01)** iz skupine **zaviralci Brutonove tirozin kinaze (BTK) (L01EL)**, za katerega je bilo predpisanih 2.583 receptov (indeks 119) v vrednosti 12,4 milijonov EUR (indeks 119). Sledi mu **imatinib (L01EA01)** iz podskupine **zaviralci BCR-ABL tirozin kinaze (L01EA)** z 2.111 recepti (indeks 97) v vrednosti 851.534 EUR (indeks 97). Predpisovanje in izdaja zdravila je le na recept, zdravilo pa se uporablja samo v bolnišnicah, predvsem za novo diagnosticirano kronično mieloično levkemijo. Izjemoma se lahko uporablja pri nadaljevanju zdravljenja na domu ob odpustu iz bolnišnice in nadaljnjem zdravljenju.

Zaviralci tirozin-kinaz so multitarčna zdravila, ki prek zaviranja različnih celičnih procesov učinkujejo pri več vrstah rakavih bolezni. Čeprav so stranski učinki ob zaviralcih tirozinskih kinaz v splošnem prenosljivi, pa so lahko tudi resni in povzročajo nemalo preglavic bolnikom, ki prejemajo zdravila dolgotrajno. Pogosto je potrebno zmanjšanje odmerkov ali prehodna ukinitvev, redkeje pa se odločimo za trajno prekinitev zdravljenja (21).

Predpisanih je bilo 4.392 receptov (indeks 108) za zdravila podskupine *zaviralci od ciklina odvisne kinaze (CDK) (L01EF)*, največ za *palbociklib (L01EF01)*, 1.972 receptov (indeks 94), in 1.405 receptov (indeks 131) za *amebaciklib (L01EF03)*. Amebaciklib je indiciran za zdravljenje lokalno napredovalega ali metastatskega na hormonske receptorje pozitivnega (HR+) in na receptorje humanega epidermalnega rastnega faktorja 2 (HER2-) negativnega raka dojke v kombinaciji z zaviralcem aromataze ali s fulvestrantom, in sicer kot začetno hormonsko zdravljenje ali pri ženskah, ki so predhodno že prejemale hormonsko zdravljenje. Predpisovanje je omejeno na interniste onkologe.

Predpisanih je bilo tudi 9.078 receptov (indeks 110) za *druga zdravila z delovanjem na novotvorbe (citostatiki) (L01X)* v vrednosti 13,2 milijona EUR (indeks 128).

V tej podskupini so najbolj pogosto predpisana *druga zdravila z delovanjem na novotvorbe (citostatiki) (L01XX)*, predpisanih je bilo 6.126 receptov (indeks 101) v vrednosti skoraj 2,4 milijona EUR (indeks 134), največ za *hidroksi-karbamid (L01XX05)*, 4.376 receptov.

Največji porast predpisovanja je bil pri *zaviralcih poly (ADP-riboza) polimeraze (PARP) (L01XK)*, predpisanih je bilo 2.275 receptov (indeks 141).

L02 Endokrino zdravljenje

Predpisanih je bilo 46.460 receptov (indeks 103) za zdravila za endokrino zdravljenje v vrednosti 21,9 milijonov EUR (indeks 122). Povprečna vrednost enega recepta za zdravila za endokrino zdravljenje je znašala 472,2 EUR.

V skupini *hormonov in sorodnih učinkovin (L02A)* je bilo predpisanih 1.482 receptov (indeks 92), največ za *progestogene (L02AB)* z edinim zdravilom *megestrolom (L02AB01)* s 1.427 recepti. Uporabljamo ga pri zdravljenju napredovalega raka dojke (če tumorja ni mogoče odstraniti z operacijo, če se bolezen po operaciji ponovi ali tumor metastazira), lahko pa tudi pri zdravljenju anoreksije (pomanjkanje ali izguba apetita) ali izgube telesne mase zaradi maligne bolezni ali sindroma pridobljene imunske pomanjkljivosti (AIDS).

Največja podskupina so *hormonski antagonisti in sorodne učinkovine (L02B)*, predpisanih je bilo 44.978 receptov (indeks 104) v vrednosti 21,7 milijona EUR (indeks 123).

Predpisanih je bilo 8.053 receptov (indeks 92) za *antiestrogene (L02BA)* v vrednosti 244.630 EUR (indeks 92). Vsa zdravila so *tamoksifen (L02BA01)*, ki vpliva na delovanje ženskega spolnega hormona estrogena v različnih tkivih telesa. Pri bolnicah z rakom dojke preprečuje vezavo estrogena na receptorska mesta v tumorju.

Predpisanih je bilo 9.685 receptov (indeks 107) za *antiandrogene (L02BB)*. Največ je bilo izdanih zdravil z *bikalutamidom (L02BB03)* na 4.568 receptih (indeks 92), ki se uporablja za zdravljenje napredovalega raka prostate v kombinaciji z analogom hormona, ki sprošča luteinizirajoči hormon (LHRH), ali kirurško kastracijo. Sledi predpisovanje *enzalutamida (L02BB04)*, predpisanih je bilo 3.032 receptov (indeks 106) v vrednosti 10,6 milijona EUR (indeks 118).

V skupini zdravil za endokrino zdravljenje je bilo največ predpisanih *zaviralcev aromataze (L02BG)*, predpisanih je bilo 26.326 receptov (indeks 106). Predpisovala so se predvsem zdravila z *letrozolom (L02BG04)* na 20.143 receptih (indeks 110) in *anastrozolom (L02BG03)* na 4.664 receptih (indeks 88).

L03 Zdravila za spodbujanje imunske odzivnosti

V letu 2022 je bilo predpisanih 14.330 receptov (indeks 96) v vrednosti 5,4 milijona EUR (indeks 93).

Vsa zdravila so bila uvrščena v skupino *zdravil za spodbujanje imunske odzivnosti (L03A)*.

V podskupini *kolonije spodbujajoči faktorji (L03AA)* je bilo predpisanih 9.201 receptov (indeks 95). Najpogosteje je bil predpisan *pegfilgrastim (L03AA13)* na 6.024 receptih (indeks 91) ter *filgrastim (L03AA02)* na 2.520 receptih (indeks 102).

V podskupini *interferonov (L03AB)* je bilo predpisanih 3.229 receptov (indeks 105) v vrednosti 1,9 milijona EUR (indeks 100). Predpisanih je bilo 122.933 DDD oz. 0,2 DID interferonov (L03AB).

V tej skupini je bilo predpisanih za *interferon beta-1a (L03AB07)* 1.163 receptov (indeks 87) in 729 receptov za *interferon beta-1b (L03AB08)* (indeks 81).

L04 Zdravila za zaviranje imunske odzivnosti

Predpisanih je bilo 126.928 receptov (indeks 107) za zdravila za zaviranje imunske odzivnosti (L04) v vrednosti skoraj 79,4 milijona EUR (indeks 113). Vsa zdravila spadajo v podskupino **zdravil za zaviranje imunske odzivnosti (L04A)**.

Največ predpisanih receptov je bilo v podskupini *zdravila za selektivno zaviranje imunske odzivnosti (L04AA)*, predpisanih je bilo 32.055 receptov (indeks 118). Največkrat predpisana so bila zdravila z *mikofenolno kislino (L04AA06)* z 8.531 recepti (indeks 103) in *leflunomidom (L04AA13)* s 5.865 recepti (indeks 92). Narašča predpisovanje *upadacitiniba (L04AA44)*, ki je indiciran za zdravljenje revmatoidnega artritisa in psoriatičnega artritisa pri odraslih bolnikih, ki se niso zadostno odzvali na predhodno zdravljenje, in za zdravljenje ankilozirajočega spondilitisa pri odraslih bolnikih, ki se niso zadostno odzvali na predhodno konvencionalno zdravljenje. Predpisano je bilo 2.109 receptov (indeks 216). Narašča tudi predpisovanje *vedolizumaba (L04AA33)* s 3.319 recepti (indeks 322) in *siponimoda (L04AA42)* s 717 recepti (indeks 228).

Sledijo *zaviralci tumorje-nekrotizirajočega faktorja alfa (TNF-alfa) (L04AB)*, predpisanih je bilo 31.587 receptov (indeks 103) v vrednosti 14,2 milijona EUR (indeks 102).

Najpogosteje predpisani učinkovini sta bili *adalimumab (L04AB04)* z 20.795 recepti (indeks 104) v vrednosti 7,6 milijona EUR (indeks 105) in *etanercept (L04AB01)* s 5.600 recepti v vrednosti skoraj 2,7 milijona EUR (indeks 103).

Adalimumab je rekombinantno humano monoklonsko protitelo, zdravljenje mora uvesti in nadzorovati zdravnik specialist, izkušen v diagnosticiranju in zdravljenju revmatoidnega artritisa, poliartrikularnega juvenilnega idiopatskega artritisa, psoriatičnega artritisa, ankilozirajočega spondilitisa, Crohnove bolezni ali psoriaze.

Narašča tudi predpisovanje *zaviralcev interleukinov (L04AC)*, predpisanih je bilo 23.241 receptov (indeks 118). Najpogosteje predpisan zaviralec interleukinov je bil *sekukinumab (L04AC10)* na 6.719 receptih (indeks 105). Sledi *ustekinumab (L04AC05)* s 5.091 recepti (indeks 121) in *guselkumab (L04AC16)*, ki se uporablja za zdravljenje zmerne do hude psoriaze. Predpisanih je bilo 3.238 receptov (indeks 139).

V podskupini *zaviralcev kalcinevrina (L04AD)* je bilo predpisanih 14.870 receptov (indeks 98) v vrednosti 2,5 milijona EUR (indeks 96). Najpogosteje sta bila predpisana *takrolimus (L04AD02)* z 10.878 recepti (indeks 99) v vrednosti 2,3 milijona EUR (indeks 97) in *ciklosporin (L04AD01)* s 3.992 recepti (indeks 93) v vrednosti 192,8 tisoč evri (indeks 89).

Od *drugih zdravil za zaviranje imunske odzivnosti (L04AX)* so zdravniki predpisovali predvsem *metotreksat (L04AX03)* z 11.958 recepti (indeks 104) v vrednosti 315 tisoč EUR (indeks 108). Uporablja se za zdravljenje vnetnih bolezni. Sledila sta *dimetilfumarat (L04AX07)* s 5.405 recepti (indeks 92) v vrednosti 4,2 milijona EUR (indeks 91) in *azatioprin (L04AX01)* s 3.840 recepti (indeks 88) v vrednosti 146,3 tisoč EUR (indeks 87).

Lenalidomid (L04AX04) je bil predpisan na 3.111 receptih (indeks 130) v vrednosti skoraj 3,5 milijona EUR (indeks 109). Zdravilo lenalidomid je indicirano za vzdrževalno zdravljenje odraslih bolnikov z novo diagnosticiranim diseminiranim plazmocitomom.

4.9 Zdravila za bolezni mišično – skeletnega sistema (ATC skupina M)

V letu 2022 je bilo izdanih 1.298.044 receptov (indeks 110) z zdravili za bolezni mišično - skeletnega sistema (M), ki so razvrščena v šest skupin, v vrednosti 29,1 milijona EUR (indeks 147).

Predpisanih je bilo 53.943.183 DDD, to je 70,1 DDD na 1.000 prebivalcev na dan (DID). Največ DDD na 1.000 prebivalcev na dan je bilo predpisanih v skupini zdravil s protivnetnim in protirevmatičnim učinkom (M01), 48,7 DID (tabela 4.10).

Tabela 4.10: Število predpisanih receptov, vrednost izdanih zdravil ter število DDD in DID v skupni zdravil za bolezn mišično-skeletnega sistema (M) v letu 2022

ATC skupina	Število Rp 2022	Indeks št. Rp 22/21	Vrednost zdravil v EUR 2022	Indeks vrednosti 22/21	Povprečna vrednost na 1 Rp v EUR	Št. Rp na 1.000 preb.	Število DDD 2022	Število DID 2022
M - ZDRAVILA ZA BOLEZNI MIŠIČNO-SKELETNEGA SISTEMA	1.298.044	110	29.124.294 €	147	22,4 €	616	53.943.183	70,1
M01 - ZDRAVILA S PROTIVNETNIM IN PROTIREVMATIČNIM UČINKOM	1.037.727	112	8.740.146 €	110	8,4 €	492	37.470.511	48,7
M01A - Nesteroidna protivnetna in protirevmatična zdravila	1.037.727	112	8.740.146 €	110	8,4 €	492	37.470.511	48,7
M01AB - Derivati očetne kisline in sorodne učinkovine	242.078	102	1.955.463 €	102	8,1 €	115	8.541.769	11,1
<i>M01AB01 - indometacin</i>	2.458	103	14.914 €	102	6,1 €	1	31.088	0,0
<i>M01AB05 - diklofenak</i>	239.618	102	1.940.476 €	103	8,1 €	114	8.510.659	11,1
<i>M01AB08 - etodolak</i>	1	0	6 €	0	6,0 €	0	15	0,0
<i>M01AB55 - diklofenak, kombinacije</i>	1		67 €		67,1 €	0	8	0,0
M01AC - Oksikami	20.550	98	191.721 €	98	9,3 €	10	895.320	1,2
<i>M01AC06 - meloksikam</i>	20.550	98	191.721 €	98	9,3 €	10	895.320	1,2
M01AE - Derivati propionske kisline	705.333	117	5.637.680 €	114	8,0 €	334	24.537.704	31,9
<i>M01AE01 - ibuprofen</i>	246.770	132	1.692.161 €	134	6,9 €	117	3.936.192	5,1
<i>M01AE02 - naproksen</i>	425.698	111	3.733.358 €	108	8,8 €	202	19.866.693	25,8
<i>M01AE03 - ketoprofen</i>	32.797	98	211.176 €	96	6,4 €	16	734.109	1,0
<i>M01AE51 - ibuprofen, kombinacije</i>	68	75	985 €	87	14,5 €	0	711	0,0
M01AH - Koksibi	69.728	109	954.629 €	108	13,7 €	33	3.494.886	4,5
<i>M01AH01 - celekoksib</i>	2.093	107	32.087 €	105	15,3 €	1	128.040	0,2
<i>M01AH05 - etorikoksib</i>	67.635	109	922.541 €	108	13,6 €	32	3.366.846	4,4
M01AX - Druge nesteroidne protivnetne in protirevmatične učinkovine	38	76	654 €	72	17,2 €	0	832	0,0
<i>M01AX05 - glukozamin</i>	38	76	654 €	72	17,2 €	0	832	0,0
M02 - ZDRAVILA ZA LOKALNO ZDRAVLJENJE MIŠIČNIH IN SKLEPNIH BOLEČIN	3.816	78	46.298 €	79	12,1 €	2	347.898	0,5
M02A - Zdravila za lokalno zdravljenje mišičnih in sklepnih bolečin	3.816	78	46.298 €	79	12,1 €	2	347.898	0,5
M02AA - Protivnetna nesteroidna zdravila za lokalno zdravljenje	3.477	77	40.699 €	78	11,7 €	2	314.098	0,4
<i>M02AA10 - ketoprofen</i>	2.003	69	24.841 €	68	12,4 €	1	223.100	0,3
<i>M02AA15 - diklofenak</i>	1.474	93	15.859 €	100	10,8 €	1	90.998	0,1
M02AX - Druga zdravila za lokalno zdravljenje mišičnih in sklepnih bolečin	339	89	5.598 €	89	16,5 €	0	33.800	0,0
M03 - MIŠIČNI RELAKSANTI	67.557	106	995.926 €	107	14,7 €	32	1.212.325	1,6

M03A - Mišični relaksanti s perifernim delovanjem	63	147	35.204 €	153	558,8 €	0	0	0,0
M03AX - Drugi periferno delujoči mišični relaksanti	63	150	35.204 €	154	558,8 €	0	0	0,0
M03AX01 - botulinski toksin	63	150	35.204 €	154	558,8 €	0	0	0,0
M03B - Mišični relaksanti s centralnim delovanjem	67.494	106	960.723 €	105	14,2 €	32	1.212.325	1,6
M03BX - Druge centralno delujoče učinkovine	67.494	106	960.723 €	105	14,2 €	32	1.212.325	1,6
M03BX01 - baklofen	7.225	102	256.604 €	100	35,5 €	3	353.150	0,5
M03BX02 - tizanidin	60.269	107	704.119 €	107	11,7 €	29	859.175	1,1
M04 - ZDRAVILA ZA ZDRAVLJENJE PROTINA	103.561	104	1.066.507 €	106	10,3 €	49	3.464.193	4,5
M04A - Zdravila za zdravljenje protina	103.561	104	1.066.507 €	106	10,3 €	49	3.464.193	4,5
M04AA - Zdravila za zaviranje nastajanja sečne kisline	101.287	104	1.025.941 €	105	10,1 €	48	3.404.713	4,4
M04AA01 - alopurinol	97.956	103	934.457 €	105	9,5 €	46	3.164.165	4,1
M04AA03 - febuksostat	3.331	106	91.484 €	108	27,5 €	2	240.548	0,3
M04AC - Zdravila brez vpliva na metabolizem sečne kisline	2.274	129	40.566 €	116	17,8 €	1	59.480	0,1
M04AC01 - kolhicin	2.274	129	40.566 €	116	17,8 €	1	59.480	0,1
M05 - ZDRAVILA ZA BOLEZNI KOSTI	85.033	104	8.121.529 €	105	95,5 €	40	11.436.648	14,9
M05B - Zdravila z učinkom na strukturo in mineralizacijo kosti	85.033	104	8.121.529 €	105	95,5 €	40	11.436.648	14,9
M05BA - Difosfonati	26.038	99	723.818 €	103	27,8 €	12	2.352.206	3,1
M05BA06 - ibandronska kislina	14.932	96	233.360 €	96	15,6 €	7	1.347.304	1,8
M05BA07 - risedronska kislina	11.098	107	489.925 €	108	44,1 €	5	1.004.608	1,3
M05BA08 - zoledronska kislina	8	133	533 €	140	66,6 €	0	294	0,0
M05BB - Difosfonati, kombinacije	16.866	97	311.537 €	93	18,5 €	8	1.422.204	1,8
M05BB03 - alendronska kislina in holekalciferol	16.866	97	311.537 €	93	18,5 €	8	1.422.204	1,8
M05BX - Druga zdravila z učinkom na strukturo in mineralizacijo kosti	42.129	111	7.086.174 €	106	168,2 €	20	7.662.238	10,0
M05BX04 - denosumab	42.129	111	7.086.174 €	106	168,2 €	20	7.662.238	10,0
M09 - DRUGA ZDRAVILA ZA ZDRAVLJENJE MOTENJ MIŠIČNO-SKELETNEGA SISTEMA	350	276	10.153.887 €	477	29011,1 €	0	11.609	0,0
M09A - Druga zdravila za zdravljenje motenj mišično-skeletnega sistema	350	276	10.153.887 €	477	29011,1 €	0	11.609	0,0
M09AX - Druga zdravila za zdravljenje motenj mišično-skeletnega sistema	350	276	10.153.887 €	477	29011,1 €	0	11.609	0,0
M09AX01 - hialuronska kislina	10	500	526 €	200	52,6 €	0	78	0,0
M09AX03 - ataluren	102	82	1.999.389 €	94	19601,9 €	0	792	0,0

M09AX10 - risdiplam	238	8.153.972 €	34260,4 €	0	10.740	0,0
---------------------	-----	-------------	-----------	---	--------	-----

M01 Zdravila s protivnetnim in protirevmatičnim učinkom

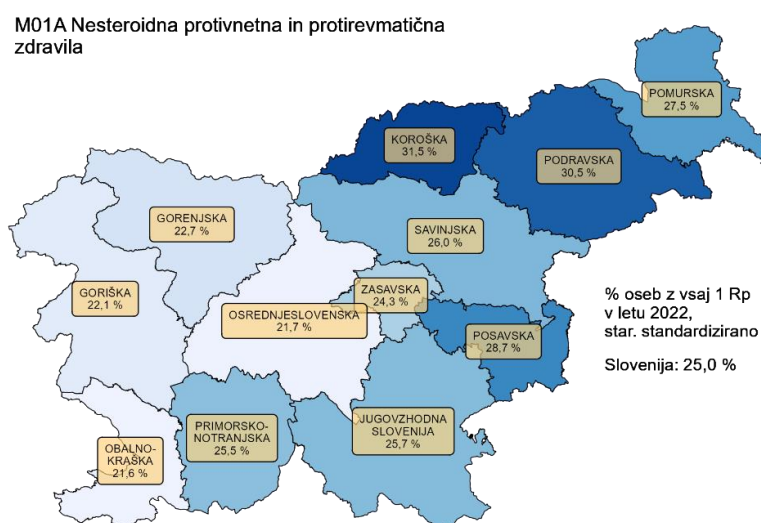
Zdravila s protivnetnim in protirevmatičnim učinkom (M01) so najpogosteje predpisana zdravila, predstavljala so 79,9 % delež v številu receptov, predpisanih je bilo 1.037.727 receptov (indeks 112) v vrednosti 8,7 milijona EUR (indeks 110). Predpisanih je bilo 37.470.511 DDD oz. 48,7 DID. Povprečna vrednost enega recepta podskupine M01 je bila 8,4 EUR, leto prej 8,6 EUR.

Vsa zdravila v tej skupini so **nesteroidna protivnetna in protirevmatična zdravil (M01A)**.

Najpogosteje so bili predpisani *derivati propionske kisline (M01AE)* s 705.333 recepti (indeks 117), med njimi *naproksen (M01AE02)* s 425.698 recepti (indeks 111), za katerega je bilo porabljenih 3,7 milijona EUR (indeks 108). Drugi najpogosteje predpisan derivat propionske kisline je bil *ibuprofen (M01AE01)*, ki je bil predpisan na 246.770 receptih (indeks 132), zanj je bilo porabljenih skoraj 1,7 milijona EUR (indeks 134). Sledil je *ketoprofen (M01AE03)* z 32.797 recepti (indeks 98) v vrednosti 211 tisoč EUR (indeks 96).

Predpisanih je bilo 242.078 receptov (indeks 102) za *derivate očetne kisline in sorodne učinkovine (M01AB)*; najpogosteje je bil predpisan *diklofenak (M01AB05)* z 239.618 recepti (indeks 102), za katerega je bilo porabljenih 1,9 milijona EUR (indeks 103).

Tudi v letu 2022 se kaže porast predpisovanja nesteroidnih protivnetnih in protirevmatičnih zdravil (M01A), saj je ta zdravila prejelo 25 % prebivalcev, v letu 2021 jih je prejelo 22,2 %, leta 2020 pa 21,4 % prebivalcev. Največ teh zdravil je bilo predpisanih v koroški regiji (31,5 %, leta 2021 26,6 %) ter podravski regiji (30,5 %, leta 2021 26,6 %) in posavski regiji (28,7 %, leta 2021 25,6 %) (slika 4.20).

Slika 4. 20: Odstotek oseb, ki so jim bila predpisana nesteroidna protivnetna in protirevmatična zdravila (M01A) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

M02 Zdravila za lokalno zdravljenje mišičnih in sklepnih bolečin

Predpisanih je bilo 3.816 receptov (indeks 78) z zdravili za lokalno zdravljenje mišičnih in sklepnih bolečin, v vrednosti 46.298 EUR (indeks 79). Povprečna vrednost enega recepta se ni bistveno spremenila in je znašala 12,1 EUR.

Vsa predpisana zdravila so bila v skupini **zdravil za lokalno zdravljenje mišičnih in sklepnih bolečin (M02A)**, večina v podskupini *protivnetna nesteroidna zdravila za lokalno zdravljenje (M02AA)*. Največ je bilo predpisanega *ketoprofena (M02AA10)* z 2.003 recepti (indeks 69) in *diklofenaka (M02AA15)* s 1.474 recepti (indeks 93). Zdravila za lokalno zdravljenje mišičnih in sklepnih bolečin se lahko dobijo v lekarnah tudi brez recepta, zato je njihova dejanska poraba znatno večja od prikazane.

M03 Mišični relaksanti

Predpisanih je bilo 67.557 receptov (indeks 106) za mišične relaksante. Večina, 67.494 receptov, so bili **mišični relaksanti s centralnim delovanjem (M03B)**, vsi v podskupini *druge centralno delujoče učinkovine (M03BX)*. Največ je bilo predpisanega *tizanidina (M03BX02)*, 60.269 receptov (indeks 107) in *baklofena (M03BX01)*, 7.225 receptov (indeks 102).

M04 Zdravila za zdravljenje protina

Predpisanih je bilo 103.561 receptov (indeks 104) s predpisanimi zdravili za zdravljenje protina (M04) v vrednosti 1,1 milijon EUR (indeks 106). Povprečna vrednost enega recepta je bila 10,3 EUR.

Vsa zdravila spadajo v skupino **zdravil za zdravljenje protina (M04A)**, večina v podskupino *zdravil za zaviranje nastajanja sečne kisline (M04AA)*. Večina predpisanih zdravil je vsebovala *alopurinol (M04AA01)*, ki je bil predpisan na 97.956 receptih (indeks 103) v vrednosti 934.457 EUR (indeks 105). Predpisano je bilo tudi 3.331 receptov za *feboksostat (M04AA03)* (indeks 106), v vrednosti 91,5 tisoč EUR (indeks 108).

M05 Zdravila za bolezni kosti

Predpisanih je bilo 85.033 receptov (indeks 104) za zdravila za bolezni kosti v vrednosti 8,1 milijona EUR (indeks 105). Zdravila za bolezni kosti predstavljajo le 6,6 % delež skupine M in tretji največji vrednostni delež s 27,9 % vrednosti zdravil skupine M. Povprečna vrednost enega recepta je znašala 95,5 EUR. Predpisanih je bilo 11.436.648 DDD oz. 14,9 DID teh zdravil.

Vsa predpisana zdravila te skupine spadajo v skupino **zdravil z učinkom na strukturo in mineralizacijo kosti (M05B)** in so razdeljena v tri večje podskupine.

Prva podskupina so zdravila z *difosfonati (M05BA)*, ki so prva izbira pri zdravljenju osteoporoze, predpisanih je bilo 26.038 receptov (indeks 99), največkrat je bila predpisana *ibandronska kislina (M05BA06)* s 14.932 recepti (indeks 96) v vrednosti 233.360 EUR (indeks 96). Difosfonati so najpogosteje predpisovana zdravila za zdravljenje osteoporoze, saj so močni zaviralci kostne razgradnje.

V podskupini *difosfonatov in kombinacij (M05BB)* je bilo predpisanih 16.866 receptov (indeks 97), vsi *alendronska kislina in holekalciferol (M05BB03)*, v vrednosti 311.537 EUR (indeks 93).

Največja podskupina pa so *druga zdravila z učinkom na strukturo in mineralizacijo kosti (M05BX)*, predpisanih je bilo 42.129 receptov (indeks 111). Vsa zdravila so bila *denosumab (M05BX04)* v vrednosti 7,1 milijonov EUR (indeks 106).

Denosumab je beljakovina, natančneje monoklonsko protitelo, ki upočasni razgradnjo kostnine in se uporablja za preprečevanje zapletov kostnih zasevkov pri bolnikih z napredovalim rakom. Denosumab se veže na beljakovino, ligand RANK, in s tem onemogoča aktivacijo osteoklastov ter tako zavre prekomerno razgradnjo kostnine (22).

4.10 Zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N)

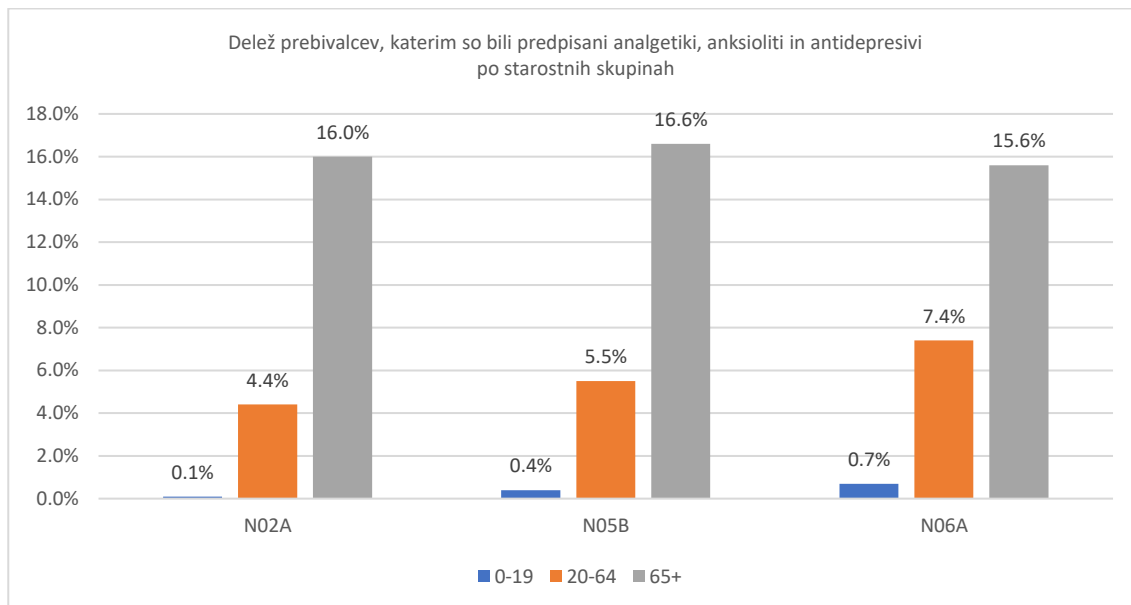
Zdravila z delovanjem na živčevje so druga najpogosteje predpisana skupina zdravil v Sloveniji, razvrščena so v 7 skupin. V letu 2022 je bilo izdanih 3.814.553 receptov (indeks 107) v vrednosti 75,3 milijona EUR (indeks 106). Kot vsako leto so največji odstotni deleži v številu receptov pripadali analgetikom (N02) (43,7 %), psiholeptikom (N05) (25,2 %) ter psihoanaleptikom (N06) (19,8 %).

Povprečna vrednost na en recept s predpisanimi zdravili z delovanjem na živčevje je znašala 19,7 EUR, na 1.000 prebivalcev je bilo predpisanih 1.809 receptov, leto prej 1.694 receptov, največ iz skupine analgetikov (791 receptov/1.000 prebivalcev), sledijo psiholeptiki (455 receptov/1.000 prebivalcev) ter psihoanaleptiki (359 receptov/1.000 prebivalcev). Skupno je bilo predpisanih 127.087.861 DDD, to je 165,1 DDD na 1.000 prebivalcev na dan.

ATC N	ZDRAVILA Z DELOVANJEM NA ŽIVČEVJE	N02A OPIOIDI	N05B ANKSIOLITIKI	N06A ANTIDEPRESIVI				
	0–19 let	0,1 %	0,4 %	0,7 %				
	20–64 let	4,4 %	5,5 %	7,4 %				
	nad 65 let	16 %	16,6 %	15,6 %				
	SKUPAJ	6 %	6,9 %	7,8 %				

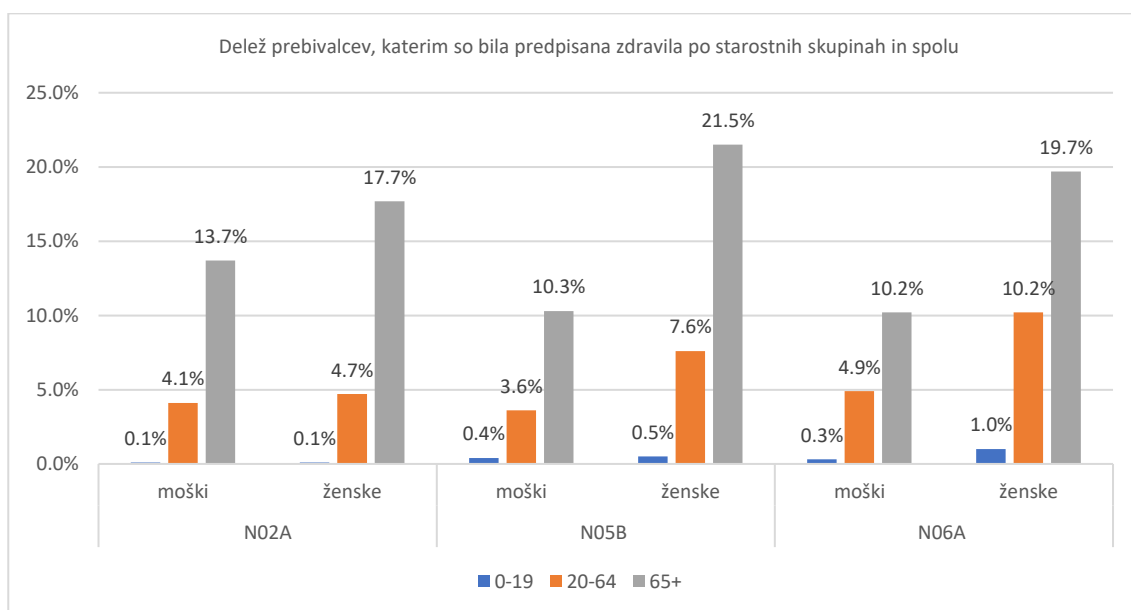
Skupno je opioide (N02A) prejelo 6,0 % populacije, anksiolitike (N05B) je prejelo 6,9 % populacije ter antidepresive (N06A) 7,8 % populacije.

Največji delež vseh omenjenih predpisanih zdravil je v starostni skupini nad 65 let, prav tako je povsod večji delež žensk, ki prejema ta zdravila (sliki 4.21.,4.22).

Slika 4. 21: Skupen delež predpisanih opioidov (N02A), anksiolitikov (N05B) in antidepresivov (N06A) po glavnih starostnih skupinah v letu 2022.

Vsa omenjena zdravila so bila pogosteje predpisana ženskam, najbolj izrazito v starostnih skupinah po 65. letu (slika 4.22).

Slika 4. 22: Delež predpisanih opioidov (N02A), anksiolitikov (N05B) in antidepresivov (N06A) po spolu in glavnih starostnih skupinah v letu 2022.

Tabela 4.11: Število predpisanih receptov, vrednost izdanih zdravil ter število DDD in DID v skupini zdravil z delovanjem na živčevje (N) v letu 2022

ATC skupina	Število Rp 2022	Indeks št. Rp 22/21	Vrednost zdravil v EUR 2022	Indeks vrednosti 22/21	Povprečna vrednost na 1 Rp v EUR	Št. Rp na 1.000 preb.	Število DDD 2022	Število DID 2022
N - ZDRAVILA Z DELOVANJEM NA ŽIVČEVJE	3.814.553	107	75.295.120 €	106	19,7 €	1.809	127.087.861	165,1
N01 - ANESTETIKI	11.911	102	325.752 €	119	27,3 €	6	0	0,0
N01B - Lokalni anestetiki	11.911	102	325.752 €	119	27,3 €	6	0	0,0
N01BB - Amidi	11.911	102	325.752 €	119	27,3 €	6	0	0,0
N01BB02 - lidokain	11.861	103	324.429 €	120	27,4 €	6	0	0,0
N01BB20 - kombinacije	43	27	974 €	54	22,7 €	0	0	0,0
N01BB53 - mepivakain, kombinacije	2		120 €		60,1 €	0	0	0,0
N01BB58 - artikain, kombinacije	5	250	229 €	407	45,8 €	0	0	0,0
N02 - ANALGETIKI	1.667.922	114	22.142.821 €	114	13,3 €	791	21.351.084	27,7
N02A - Opioidi	374.039	101	6.654.640 €	96	17,8 €	177	8.637.883	11,2
N02AA - Opiati	27.768	99	958.057 €	79	34,5 €	13	437.447	0,6
N02AA01 - morfin	6.814	107	185.298 €	105	27,2 €	3	186.947	0,2
N02AA03 - hidromorfon	289	83	21.993 €	83	76,1 €	0	7.056	0,0
N02AA05 - oksikodon	4.827	87	109.702 €	90	22,7 €	2	76.188	0,1
N02AA55 - oksikodon in nalokson	15.838	101	641.064 €	72	40,5 €	8	167.256	0,2
N02AB - Derivati fenilpiperidina	17.807	95	628.079 €	86	35,3 €	8	339.250	0,4
N02AB03 - fentanil	17.807	95	628.079 €	86	35,3 €	8	339.250	0,4
N02AE - Derivati oripavina	2.262	100	95.417 €	101	42,2 €	1	59.158	0,1
N02AE01 - buprenorfin	2.262	100	95.417 €	101	42,2 €	1	59.158	0,1
N02AJ - Opioidi v kombinaciji z neopioidnimi analgetiki	282.432	102	3.819.426 €	103	13,5 €	134	6.751.830	8,8
N02AJ13 - tramadol in paracetamol	282.432	102	3.819.426 €	103	13,5 €	134	6.751.830	8,8
N02AX - Drugi opioidi	43.770	96	1.153.662 €	98	26,4 €	21	1.050.198	1,4
N02AX02 - tramadol	33.357	95	476.168 €	93	14,3 €	16	908.681	1,2
N02AX06 - tapentadol	10.413	100	677.494 €	102	65,1 €	5	141.518	0,2
N02B - Drugi analgetiki in antipiretiki	1.248.080	118	11.385.107 €	120	9,1 €	592	11.701.641	15,2
N02BA - Salicilna kislina in njeni derivati	233	80	2.973 €	80	12,8 €	0	1.375	0,0
N02BA01 - acetilsalicilna kislina	133	77	1.216 €	81	9,1 €	0	517	0,0
N02BA51 - acetilsalicilna kislina, kombinacije brez psiholeptikov	100	83	1.757 €	79	17,6 €	0	858	0,0
N02BB - Pirazoloni	444.570	120	5.189.847 €	118	11,7 €	211	4.599.492	6,0

N02BB02 - natrijev metamizolat	444.570	120	5.189.847 €	118	11,7 €	211	4.599.492	6,0
N02BE - Anilidi	803.277	118	6.192.287 €	121	7,7 €	381	7.100.775	9,2
N02BE01 - paracetamol	802.547	118	6.178.152 €	121	7,7 €	381	7.094.144	9,2
N02BE51 - paracetamol, kombinacije brez psiholeptikov	666	106	13.202 €	109	19,8 €	0	6.043	0,0
N02BE71 - paracetamol, kombinacije s psiholeptiki	64	168	933 €	161	14,6 €	0	588	0,0
N02C - Zdravila proti migreni	45.803	109	4.103.074 €	138	89,6 €	22	1.011.560	1,3
N02CC - Selektivni agonisti serotoninskih 5HT1 receptorjev	37.329	102	774.083 €	100	20,7 €	18	632.592	0,8
N02CC01 - sumatriptan	25.848	103	586.538 €	103	22,7 €	12	510.662	0,7
N02CC02 - naratriptan	345	76	4.868 €	66	14,1 €	0	1.960	0,0
N02CC03 - zolmitriptan	1.397	120	20.337 €	113	14,6 €	1	15.522	0,0
N02CC06 - eletriptan	8.035	113	132.546 €	98	16,5 €	4	90.540	0,1
N02CC07 - frovatriptan	1.704	68	29.793 €	68	17,5 €	1	13.908	0,0
N02CD - Antagonisti receptorja za peptid, povezan z genom za kalcitonin (CGRP)	8.474	154	3.328.991 €	151	392,8 €	4	378.968	0,5
N02CD01 - erenumab	4.832	142	2.052.155 €	142	424,7 €	2	262.612	0,3
N02CD02 - galkanezumab	1.180	162	293.559 €	159	248,8 €	1	39.270	0,1
N02CD03 - fremanezumab	2.459	178	983.040 €	171	399,8 €	1	77.070	0,1
N02CD06 - rimegepant	3		237 €		79,1 €	0	16	0,0
N03 - ANTIEPILEPTIKI	271.859	104	8.401.816 €	101	30,9 €	129	10.421.673	13,5
N03A - Antiepileptiki	271.859	104	8.401.816 €	101	30,9 €	129	10.421.673	13,5
N03AA - Barbiturati in njihovi derivati	4.720	98	164.801 €	105	34,9 €	2	166.693	0,2
N03AA01 - metilfenobarbital	1.373	96	78.215 €	119	57,0 €	1	53.220	0,1
N03AA02 - fenobarbital	674	90	36.882 €	90	54,7 €	0	41.193	0,1
N03AA03 - primidon	2.673	102	49.703 €	100	18,6 €	1	72.280	0,1
N03AB - Derivati hidantoina	290	91	5.297 €	94	18,3 €	0	19.533	0,0
N03AB02 - fenitoin	290	91	5.297 €	94	18,3 €	0	19.533	0,0
N03AD - Derivati sukcinimida	907	110	77.613 €	105	85,6 €	0	26.420	0,0
N03AD01 - etosuksimid	907	110	77.613 €	105	85,6 €	0	26.420	0,0
N03AE - Benzodiazepini	15.374	82	227.547 €	78	14,8 €	7	200.558	0,3
N03AE01 - klonazepam	15.374	82	227.547 €	78	14,8 €	7	200.558	0,3
N03AF - Derivati karboksamida	23.874	96	566.841 €	97	23,7 €	11	1.128.464	1,5
N03AF01 - karbamazepin	18.539	96	333.992 €	97	18,0 €	9	831.276	1,1

N03AF02 - okskarbazepin	5.335	94	232.849 €	97	43,6 €	3	297.188	0,4
N03AG - Derivati prostih maščobnih kislin	28.632	100	474.174 €	75	16,6 €	14	1.202.666	1,6
N03AG01 - valprojska kislina	28.337	100	461.873 €	75	16,3 €	13	1.187.216	1,5
N03AG04 - vigabatrin	292	84	10.699 €	73	36,6 €	0	15.200	0,0
N03AG06 - tiagabin	3		1.602 €		534,0 €	0	250	0,0
N03AX - Drugi antiepileptiki	198.062	108	6.885.543 €	105	34,8 €	94	7.677.340	10,0
N03AX03 - sultiam	853	879	97.745 €	972	114,6 €	0	21.281	0,0
N03AX09 - lamotrigin	39.351	103	1.018.436 €	85	25,9 €	19	1.269.332	1,6
N03AX11 - topiramid	6.839	97	290.563 €	100	42,5 €	3	182.889	0,2
N03AX12 - gabapentin	12.687	106	394.723 €	102	31,1 €	6	310.493	0,4
N03AX14 - levetiracetam	29.224	102	1.165.514 €	102	39,9 €	14	1.700.680	2,2
N03AX15 - zonisamid	976	107	91.433 €	105	93,7 €	0	52.115	0,1
N03AX16 - pregabalin	97.646	110	2.367.427 €	104	24,2 €	46	3.540.241	4,6
N03AX17 - stiripentol	206	113	105.717 €	104	513,2 €	0	7.635	0,0
N03AX18 - lakozamid	8.157	108	987.422 €	110	121,1 €	4	434.039	0,6
N03AX23 - brivaracetam	2.123	187	366.563 €	192	172,7 €	1	158.634	0,2
N04 - ANTIPARKINSONIKI	77.954	101	6.361.714 €	96	81,6 €	37	3.289.637	4,3
N04A - Antiholinergiki	18.387	96	202.207 €	97	11,0 €	9	479.540	0,6
N04AA - Terciarni amini	18.387	96	202.207 €	97	11,0 €	9	479.540	0,6
N04AA02 - biperiden	18.387	96	202.207 €	97	11,0 €	9	479.540	0,6
N04B - Dopaminergiki	59.567	103	6.159.508 €	96	103,4 €	28	2.810.097	3,7
N04BA - Dopa in njeni derivati	27.737	103	4.526.538 €	95	163,2 €	13	1.549.980	2,0
N04BA02 - levodopa in zaviralec dekarboksilaze	22.729	104	3.590.148 €	85	158,0 €	11	1.193.956	1,6
N04BA03 - levodopa, zaviralec dekarboksilaze in zaviralec COMT	5.008	100	936.389 €	172	187,0 €	2	356.024	0,5
N04BB - Derivati adamantana	1.240	91	44.925 €	93	36,2 €	1	67.665	0,1
N04BB01 - amantadin	1.240	91	44.925 €	93	36,2 €	1	67.665	0,1
N04BC - Agonisti dopamina	27.797	105	1.361.011 €	101	49,0 €	13	986.175	1,3
N04BC04 - ropinirol	5.861	99	347.377 €	100	59,3 €	3	521.297	0,7
N04BC05 - pramipeksol	19.574	107	539.993 €	106	27,6 €	9	307.953	0,4
N04BC07 - apomorfin	17	89	27.745 €	99	1632,1 €	0	3.700	0,0
N04BC09 - rotigotin	2.345	102	445.896 €	96	190,1 €	1	153.225	0,2
N04BD - Zaviralci monoaminooksidaz tipa B	2.793	93	227.034 €	88	81,3 €	1	206.276	0,3
N04BD02 - razagilin	2.793	93	227.034 €	88	81,3 €	1	206.276	0,3
N05 - PSIHOLEPTIKI	960.287	101	15.120.830 €	101	15,7 €	455	26.594.946	34,6
N05A - Antipsihotiki	355.561	104	9.761.292 €	104	27,5 €	169	10.580.203	13,7
N05AA - Fenotiazini z alifatsko stransko verigo	12.299	98	471.567 €	96	38,3 €	6	242.437	0,3

N05AA02 - levomepromazin	3.013	95	80.956 €	95	26,9 €	1	56.937	0,1
N05AA03 - promazin	9.286	99	390.611 €	96	42,1 €	4	185.500	0,2
N05AB - Fenotiazini s piperazinsko strukturo	5.949	97	350.165 €	103	58,9 €	3	309.005	0,4
N05AB02 - flufenazin	5.949	97	350.165 €	103	58,9 €	3	309.005	0,4
N05AD - Derivati butirofenona	10.016	99	218.523 €	98	21,8 €	5	517.617	0,7
N05AD01 - haloperidol	10.016	99	218.523 €	98	21,8 €	5	517.617	0,7
N05AE - Derivati indola	1.751	130	149.495 €	151	85,4 €	1	121.624	0,2
N05AE04 - ziprasidon	1.099	92	90.229 €	104	82,1 €	1	73.590	0,1
N05AE05 - lurasidon	652	456	59.265 €	483	90,9 €	0	48.034	0,1
N05AF - Derivati tioksantena	1.955	105	47.521 €	105	24,3 €	1	133.717	0,2
N05AF01 - flupentiksol	558	105	15.170 €	104	27,2 €	0	43.950	0,1
N05AF05 - zuklopentiksol	1.397	104	32.351 €	105	23,2 €	1	89.767	0,1
N05AH - Diazepini, oksazepini, tiazepini in oksepini	217.989	105	4.380.713 €	103	20,1 €	103	6.021.940	7,8
N05AH02 - klozapin	14.809	98	782.068 €	99	52,8 €	7	624.000	0,8
N05AH03 - olanzapin	43.531	102	741.096 €	104	17,0 €	21	2.716.343	3,5
N05AH04 - kvetiapin	159.649	107	2.857.549 €	105	17,9 €	76	2.681.598	3,5
N05AL - Benzamidi	32.999	105	620.342 €	103	18,8 €	16	420.971	0,5
N05AL01 - sulpirid	28.662	106	450.547 €	106	15,7 €	14	191.898	0,2
N05AL05 - amisulprid	4.337	95	169.795 €	96	39,2 €	2	229.073	0,3
N05AN - Litij	2.675	97	63.862 €	101	23,9 €	1	174.756	0,2
N05AN01 - litij	2.675	97	63.862 €	101	23,9 €	1	174.756	0,2
N05AX - Drugi antipsihotiki	69.928	101	3.459.105 €	105	49,5 €	33	2.638.137	3,4
N05AX08 - risperidon	41.791	97	812.737 €	99	19,4 €	20	1.039.873	1,4
N05AX12 - aripiprazol	17.358	100	1.045.407 €	96	60,2 €	8	969.752	1,3
N05AX13 - paliperidon	5.085	99	824.265 €	100	162,1 €	2	319.691	0,4
N05AX15 - kariprazin	3.521	128	591.000 €	133	167,8 €	2	213.416	0,3
N05AX16 - breksipiprazol	2.173	216	185.696 €	156	85,5 €	1	95.405	0,1
N05B - Anksiolitiki	408.602	99	2.896.155 €	97	7,1 €	194	8.759.605	11,4
N05BA - Benzodiazepini	406.538	99	2.875.356 €	97	7,1 €	193	8.729.338	11,3
N05BA01 - diazepam	62.215	99	631.776 €	100	10,2 €	30	1.582.636	2,1
N05BA03 - medazepam	1.303	88	11.859 €	82	9,1 €	1	35.675	0,0
N05BA04 - oksazepam	4.436	93	64.754 €	96	14,6 €	2	69.114	0,1
N05BA06 - lorazepam	49.042	101	484.808 €	102	9,9 €	23	1.979.804	2,6
N05BA08 - bromazepam	123.033	98	775.234 €	99	6,3 €	58	1.626.831	2,1
N05BA09 - klobazam	3.128	107	49.076 €	37	15,7 €	1	191.490	0,2
N05BA12 - alprazolam	163.381	99	857.850 €	100	5,3 €	77	3.243.788	4,2

N05BB - Derivati difenilmetana	2.064	127	20.798 €	129	10,1 €	1	30.268	0,0
N05BB01 - hidroksizin	2.064	127	20.798 €	129	10,1 €	1	30.268	0,0
N05C - Hipnotiki in sedativi	196.124	99	2.463.383 €	96	12,6 €	93	7.255.137	9,4
N05CD - Benzodiazepini	23.231	98	755.457 €	88	32,5 €	11	780.585	1,0
N05CD01 - flurazepam	7.082	96	117.856 €	95	16,6 €	3	187.800	0,2
N05CD02 - nitrazepam	10.000	105	104.721 €	106	10,5 €	5	563.850	0,7
N05CD08 - midazolam	6.149	90	532.880 €	84	86,7 €	3	28.935	0,0
N05CF - Benzodiazepinom sorodna zdravila	161.041	98	1.297.277 €	99	8,1 €	76	6.243.410	8,1
N05CF02 - zolpidem	161.041	98	1.297.277 €	99	8,1 €	76	6.243.410	8,1
N05CH - Agonisti melatoninskih receptorjev	2.978	138	93.726 €	177	31,5 €	1	150.823	0,2
N05CH01 - melatonin	2.978	138	93.726 €	177	31,5 €	1	150.823	0,2
N05CM - Drugi hipnotiki in sedativi	8.874	94	316.923 €	92	35,7 €	4	80.319	0,1
N05CM02 - klotiazol	8.835	95	316.534 €	92	35,8 €	4	79.782	0,1
N05CM09 - korenina zdravilne špajke	14	127	155 €	118	11,1 €	0	190	0,0
N06 - PSIHOANALEPTIKI	756.727	103	17.618.519 €	101	23,3 €	359	60.159.718	78,2
N06A - Antidepresivi	651.151	103	12.093.637 €	102	18,6 €	309	52.620.605	68,4
N06AA - Neselektivni zaviralci privzema monoaminov	17.473	102	229.602 €	107	13,1 €	8	478.164	0,6
N06AA09 - amitriptilin	15.347	104	172.343 €	109	11,2 €	7	400.787	0,5
N06AA21 - maprotilin	2.126	90	57.259 €	102	26,9 €	1	77.378	0,1
N06AB - Selektivni zaviralci privzema serotonina	367.349	102	5.563.123 €	103	15,1 €	174	34.036.908	44,2
N06AB03 - fluoksetin	12.718	106	164.428 €	108	12,9 €	6	1.121.240	1,5
N06AB04 - citalopram	11.184	95	186.538 €	98	16,7 €	5	984.584	1,3
N06AB05 - paroksetin	46.352	100	880.189 €	102	19,0 €	22	4.240.746	5,5
N06AB06 - sertralin	148.788	105	2.386.061 €	105	16,0 €	71	15.364.724	20,0
N06AB10 - escitalopram	148.307	100	1.945.907 €	101	13,1 €	70	12.325.614	16,0
N06AG - Zaviralci monoaminoooksidaz A	1.674	95	78.580 €	95	46,9 €	1	132.225	0,2
N06AG02 - moklobemid	1.674	95	78.580 €	95	46,9 €	1	132.225	0,2
N06AX - Drugi antidepresivi	264.655	105	6.222.332 €	102	23,5 €	126	17.973.308	23,4
N06AX05 - trazodon	44.594	111	776.395 €	108	17,4 €	21	1.427.140	1,9
N06AX11 - mirtazapin	57.191	103	884.935 €	105	15,5 €	27	4.267.470	5,5
N06AX12 - bupropion	18.963	106	619.117 €	82	32,6 €	9	973.185	1,3
N06AX14 - tianeptin	7.979	92	337.133 €	93	42,3 €	4	514.860	0,7

N06AX16 - venlafaksin	37.211	105	729.104 €	106	19,6 €	18	3.829.329	5,0
N06AX18 - reboksetin	380	82	17.509 €	84	46,1 €	0	23.820	0,0
N06AX21 - duloksetin	78.957	102	1.661.760 €	99	21,0 €	37	5.530.588	7,2
N06AX22 - agomelatin	4.026	88	295.078 €	95	73,3 €	2	367.360	0,5
N06AX26 - vortioksetin	15.354	116	901.300 €	123	58,7 €	7	1.039.556	1,4
N06B - Psihostimulansi, učinkovine za zdravljenje hiperkinezije in učinkovine za obnavljanje celic CŽS	16.420	109	986.541 €	94	60,1 €	8	771.394	1,0
N06BA - Simpatomimetiki s centralnim delovanjem	11.810	115	583.701 €	100	49,4 €	6	569.464	0,7
N06BA04 - metilfenidat	8.643	118	350.865 €	104	40,6 €	4	470.670	0,6
N06BA07 - modafinil	143	95	15.980 €	88	111,7 €	0	4.510	0,0
N06BA09 - atomoksetin	3.024	108	216.856 €	94	71,7 €	1	94.284	0,1
N06BX - Drugi psihostimulansi in učinkovine za obnavljanje celic CŽS	4.610	96	402.840 €	87	87,4 €	2	201.930	0,3
N06BX03 - piracetam	4.543	96	129.307 €	101	28,5 €	2	199.920	0,3
N06BX13 - idebenon	67	82	273.533 €	82	4082,6 €	0	2.010	0,0
N06D - Zdravila za zdravljenje demence	89.156	105	4.538.341 €	101	50,9 €	42	6.767.719	8,8
N06DA - Antiholinesteraze	63.375	104	3.364.175 €	102	53,1 €	30	5.004.292	6,5
N06DA02 - donepezil	22.129	106	719.213 €	102	32,5 €	10	1.937.656	2,5
N06DA03 - rivastigmin	32.679	104	2.280.992 €	103	69,8 €	15	2.335.458	3,0
N06DA04 - galantamin	8.567	99	363.970 €	99	42,5 €	4	731.178	0,9
N06DX - Druga zdravila za zdravljenje demence	25.781	106	1.174.166 €	96	45,5 €	12	1.763.427	2,3
N06DX01 - memantin	25.731	106	1.172.779 €	96	45,6 €	12	1.758.507	2,3
N06DX02 - list ginka	50	104	1.388 €	112	27,8 €	0	4.920	0,0
N07 - DRUGA ZDRAVILA Z DELOVANJEM NA ŽIVČEVJE	67.893	101	5.323.668 €	139	78,4 €	32	5.270.804	6,8
N07A - Parasimpatomimetiki	2.550	99	213.093 €	101	83,6 €	1	154.903	0,2
N07AA - Antiholinesteraze	2.248	100	169.685 €	102	75,5 €	1	135.807	0,2
N07AA02 - piridostigmin	2.248	100	169.685 €	102	75,5 €	1	135.807	0,2
N07AX - Drugi parasimpatomimetiki	302	89	43.408 €	98	143,7 €	0	19.096	0,0
N07AX01 - pilokarpin	302	89	43.408 €	98	143,7 €	0	19.096	0,0
N07B - Zdravila za zdravljenje zasvojenosti	1.720	78	201.372 €	96	117,1 €	1	97.393	0,1
N07BA - Zdravila za zdravljenje zasvojenosti z nikotinom	9	2	232 €	1	25,8 €	0	95	0,0
N07BA01 - nikotin	9	82	232 €	89	25,8 €	0	95	0,0

N07BB - Zdravila za zdravljenje zasvojenosti z alkoholom	1.685	107	200.689 €	110	119,1 €	1	96.058	0,1
N07BB01 - disulfiram	2		17 €		8,3 €	0	200	0,0
N07BB04 - naltrekson	1.660	108	199.564 €	111	120,2 €	1	95.508	0,1
N07BB05 - nalmefen	23	68	1.108 €	58	48,2 €	0	350	0,0
N07BC - Zdravila za zdravljenje zasvojenosti z opiodi	26	93	452 €	114	17,4 €	0	1.240	0,0
N07BC02 - metadon	26	93	452 €	114	17,4 €	0	1.240	0,0
N07C - Zdravila proti vrtoglavici	58.785	102	692.887 €	103	11,8 €	28	4.767.035	6,2
N07CA - Zdravila proti vrtoglavici	58.785	102	692.887 €	103	11,8 €	28	4.767.035	6,2
N07CA01 - betahistin	53.955	104	599.615 €	106	11,1 €	26	4.546.927	5,9
N07CA02 - cinarizin	2.538	70	38.355 €	73	15,1 €	1	187.708	0,2
N07CA52 - cinarizin, kombinacije	2.292	98	54.916 €	102	24,0 €	1	32.400	0,0
N07X - Druga zdravila z delovanjem na živčevje	4.838	107	4.216.316 €	155	871,5 €	2	251.473	0,3
N07XX - Druga zdravila z delovanjem na živčevje	4.838	107	4.216.316 €	155	871,5 €	2	251.473	0,3
N07XX02 - riluzol	581	99	181.246 €	119	312,0 €	0	37.971	0,0
N07XX04 - natrijev oksibat	222	106	150.433 €	59	677,6 €	0	8.832	0,0
N07XX05 - amifampridin	26	130	8.691 €	143	334,3 €	0	1.515	0,0
N07XX06 - tetraabenazin	367	115	80.172 €	98	218,5 €	0	16.240	0,0
N07XX07 - fampridin	3.145	100	724.626 €	104	230,4 €	1	142.044	0,2
N07XX08 - tafamidis	426	221	3.026.044 €	201	7103,4 €	0	38.294	0,0
N07XX11 - pitolizant	71	161	45.105 €	168	635,3 €	0	6.578	0,0

Če pogledamo samo najpogosteje predpisane učinkovine vidimo, da na vrhu ostaja paracetamol z 802.547 recepti (indeks 118), na 1.000 prebivalcev je predpisanih 381 receptov. Druga najbolj predpisana učinkovina je natrijev metamizolat, predpisanih je bilo 444.570 receptov (indeks 120), sledi pa kombinacija tramadola in paracetamola z 282.432 recepti (indeks 102).

Tabela 4. 12: Najpogosteje predpisane učinkovine v skupini N, Slovenija, 2022

ATC skupina	Število Rp 2022	Indeks št. Rp 22/21	Vrednost zdravil v EUR 2022	Indeks vrednosti 22/21	Povprečna vrednost na 1 Rp v EUR	Št. Rp na 1.000 preb.	Število DDD 2022	Število DID 2022
N02BE01 - paracetamol	802.547	118	6.178.152 €	121	7,7 €	381	7.094.144	9,2
N02BB02 - natrijev metamizolat	444.570	120	5.189.847 €	118	11,7 €	211	4.599.492	6,0
N02AJ13 - tramadol in paracetamol	282.432	102	3.819.426 €	103	13,5 €	134	6.751.830	8,8
N05BA12 - alprazolam	163.381	99	857.850 €	100	5,3 €	77	3.243.788	4,2
N05CF02 - zolpidem	161.041	98	1.297.277 €	99	8,1 €	76	6.243.410	8,1
N05AH04 - kvetiapin	159.649	107	2.857.549 €	105	17,9 €	76	2.681.598	3,5
N06AB06 - sertralin	148.788	105	2.386.061 €	105	16,0 €	71	15.364.724	20,0

N06AB10 - escitalopram	148.307	100	1.945.907 €	101	13,1 €	70	12.325.614	16,0
N05BA08 - bromazepam	123.033	98	775.234 €	99	6,3 €	58	1.626.831	2,1
N03AX16 - pregabalin	97.646	110	2.367.427 €	104	24,2 €	46	3.540.241	4,6
N06AX21 - duloksetin	78.957	102	1.661.760 €	99	21,0 €	37	5.530.588	7,2
N05BA01 - diazepam	62.215	99	631.776 €	100	10,2 €	30	1.582.636	2,1
N06AX11 - mirtazapin	57.191	103	884.935 €	105	15,5 €	27	4.267.470	5,5
N07CA01 - betahistin	53.955	104	599.615 €	106	11,1 €	26	4.546.927	5,9
N05BA06 - lorazepam	49.042	101	484.808 €	102	9,9 €	23	1.979.804	2,6
N06AB05 - paroksetin	46.352	100	880.189 €	102	19,0 €	22	4.240.746	5,5
N06AX05 - trazodon	44.594	111	776.395 €	108	17,4 €	21	1.427.140	1,9
N05AH03 - olanzapin	43.531	102	741.096 €	104	17,0 €	21	2.716.343	3,5
N05AX08 - risperidon	41.791	97	812.737 €	99	19,4 €	20	1.039.873	1,4
N03AX09 - lamotrigin	39.351	103	1.018.436 €	85	25,9 €	19	1.269.332	1,6
N06AX16 - venlafaksin	37.211	105	729.104 €	106	19,6 €	18	3.829.329	5,0
N02AX02 - tramadol	33.357	95	476.168 €	93	14,3 €	16	908.681	1,2
N06DA03 - rivastigmin	32.679	104	2.280.992 €	103	69,8 €	15	2.335.458	3,0

N01 Anestetiki

Anestetiki se praviloma uporabljajo v zdravstvenih zavodih in jih predpisujejo posebej.

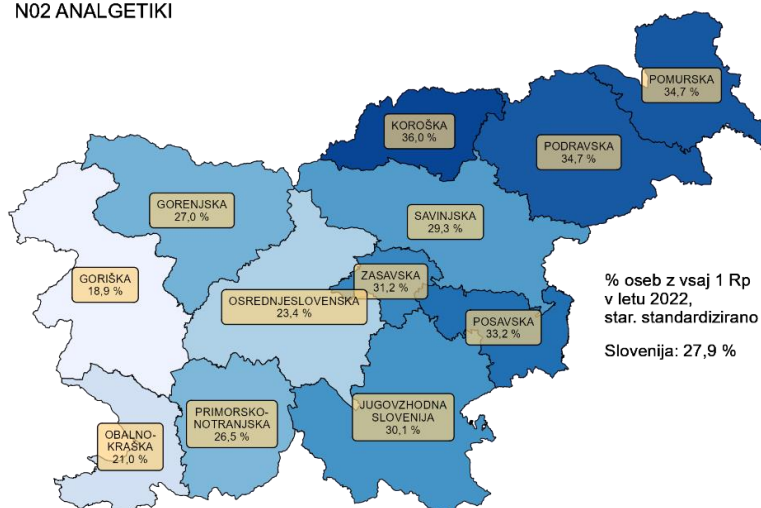
Tu zajamemo **lokalne anestetike (N01B)**, predpisanih je bilo 11.911 receptov (indeks 102), v vrednosti 325.752 EUR (indeks 119). Vsi spadajo v podskupino **amidi (N01BB)**, večinoma so zdravila z **lidokainom (N01BB02)**, predpisanih je bilo 11.861 receptov (indeks 103).

N02 Analgetiki

Predpisovanje analgetikov se je v letu 2022 zvišalo za 14 %. Zdravniki so predpisali 1.667.922 receptov (indeks 114) z analgetiki (N02) v vrednosti 22,1 milijonov EUR (indeks 114).

Povprečno je v Sloveniji prejelo vsaj en recept za analgetike 27,9 % prebivalcev, leta 2021 24,3 %, kažejo pa se velike razlike v predpisovanju med regijami. Največ analgetikov je bilo predpisanih v severovzhodni Sloveniji, predvsem v koroški regiji (36,0 %, leta 2021 30,5 %) ter podravski regiji in pomurski regiji (34,7 %, leta 2021 pa 29,9 % oz. 29,8 %). Sledita posavska (33,2 %) in zasavska regija (31,2 %). Najmanj analgetikov so prejeli prebivalci goriške (18,9 %) in obalno-kraške regije (21,0 %) (slika 4.23).

N02 ANALGETIKI

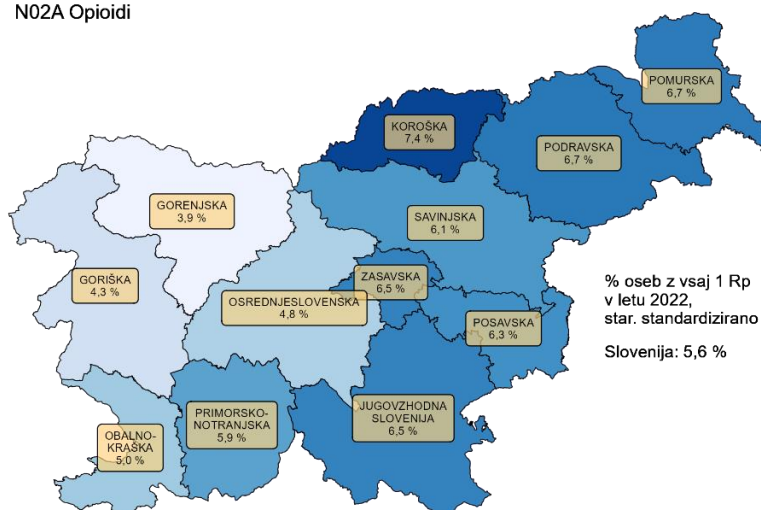
Slika 4. 23: Odstotek oseb, ki so jim bili predpisani analgetiki (N02) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

Opioidi (N02A)

Predpisanih je bilo 374.039 receptov (indeks 101), ki so predstavljali 22,4 % delež v številu receptov skupine N02 v vrednosti 6,7 milijona EUR (indeks 96). Povprečna vrednost enega recepta z opioidi je bila 17,8 EUR. Skupaj je bilo predpisanih 8.637.883 DDD opioidov oz. 11,2 DDD na 1.000 prebivalcev na dan.

Vsaj en recept z opioidi je prejelo 5,6 % populacije, enako kot leta 2021. Največ opioidov je bilo predpisanih v koroški regiji (7,4 %) ter pomurski in podravski regiji (6,7 %). Sledita zasavska regija (6,5 %) in regija jugovzhodna Slovenija (6,5 %). Najmanj opioidov so kot tudi doslej predpisovali na gorenjskem (3,9 %) (slika 4.24).

N02A Opioidi

Slika 4. 24: Odstotek oseb, ki so jim bili predpisani opioidi (N02A) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

Za *opiate* (N02AA) je bilo predpisanih 27.768 receptov (indeks 99) v vrednosti 958.057 EUR (indeks 79), 437.447 DDD oz. 0,6 DID. Največ je bilo predpisanih receptov za kombinacijo oksikodona z naloksonom (N02AA55) - 15.838

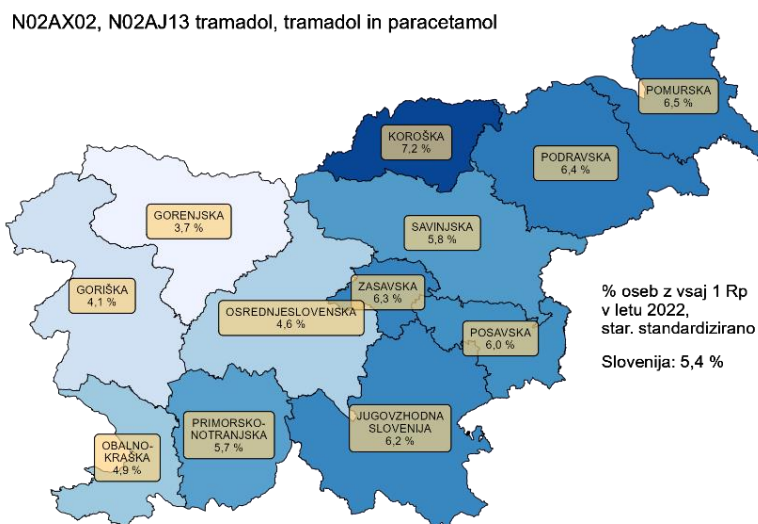
receptov (indeks 101) in za *morfin* (N02AA01) 6.814 receptov (indeks 107), sledi *oksikodon* (N02AA05) s 4.827 recepti (indeks 87).

V podskupini *derivati fenilpiperidina* (N02AB) je bil *fentanil* (N02AB03) edini derivat, predpisan na 17.807 receptih (indeks 95). Edini *derivat oripavina* (N02AE) je bil *buprenorfin* (N02AE01) z 2.262 recepti (indeks 100).

Največ receptov pa je bilo predpisanih za *opioidne v kombinaciji z neopioidnimi analgetiki* (N02AJ), 282.432 receptov (indeks 102), vse kombinacija *tramadola s paracetamolom* (N02AJ13). Za kombinacijo teh dveh učinkovin je bilo porabljenih 3,8 milijonov EUR (indeks 103), kar je 57,4 % sredstev, ki smo jih v Sloveniji porabili za opioide. Predpisanih je bilo 6.751.830 DDD oz. 8,8 DID zdravila tramadol v kombinaciji s paracetamolom.

V skupini *drugi opioidi* (N02AX) je bilo predpisanih 43.770 receptov, od tega za sam *tramadol* (N02AX02) 33.357 receptov (indeks 95).

Povprečno so bila ta zdravila (tramadol ali tramadol in paracetamol) predpisana 5,4 % prebivalcev Slovenije. Skupaj so tramadol ter tramadol in kombinacije največ predpisovali v koroški regiji (7,2 %), pomurski regiji (6,5 %) in v podravski regiji (6,4 %) (slika 4.25).

Slika 4. 25: Odstotek oseb, ki jim je bil predpisan tramadol (N02AX02) ali tramadol v kombinaciji (N02AJ13) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

Na podlagi nekaterih opravljenih razskav je število predpisanih opioidnih analgetikov v Sloveniji naraščalo med letoma 2010 in 2017, sledilo pa je zmanjšanje predpisovanja od leta 2018 do 2020. Med letoma 2010 in 2020 je bilo zaznanih 135 smrtnih primerov zaradi opioidov in metadona.

V Sloveniji se je število receptov za tramadol (N02AX02) v zadnjih letih zmanjšalo, število receptov za tramadol/paracetamol (N02AJ13) pa se je med letoma 2006 in 2017 povečalo, v letu 2018 pa se je zmanjšalo.

Odstotek prebivalstva, zdravljenega z opioidi na recept, se je povečal s 6,7 % v letu 2009 na 7,6 % v letu 2013 in se je med letoma 2013 in 2018 zmanjšal (23, 24,25).

Drugi analgetiki in antipiretiki (N02B)

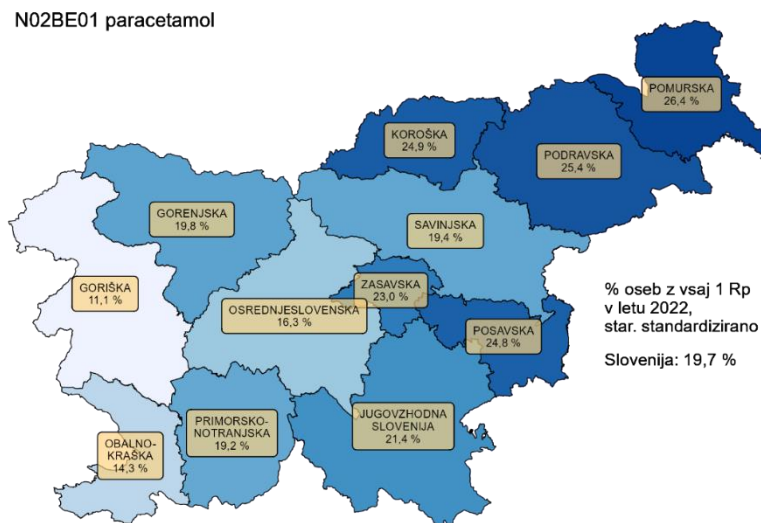
Največ predpisanih analgetikov je uvrščeno v skupino **drugi analgetiki in antipiretiki (N02B)**. Predpisanih je bilo 1.248.080 receptov (indeks 118) v vrednosti skoraj 11,4 milijona EUR (indeks 120), povprečna vrednost enega recepta je bila 9,1 EUR, na 1.000 prebivalcev je bilo predpisanih 592 receptov. Analgetiki in antipiretiki so tudi v prosti prodaji v lekarni, zato je njihova poraba znatno večja od prikazane.

Največja podskupina so **anilidi (N02BE)**, predpisanih je bilo 803.277 receptov (indeks 118). Najpogosteje predpisana učinkovina iz te skupine je, tako kot že vrsto let, **paracetamol (N02BE01)** z 802.547 recepti (indeks 118) v vrednosti skoraj 6,2 milijona EUR (indeks 121). Paracetamol 1.000 mg se izdaja samo na zdravniški recept, paracetamol 500 mg pa je dostopen tudi brez recepta, zato je skupna poraba precej višja.

Zadnja leta je opazno naraščanje predpisovanja **natrijevega metamizolata (N02BB02)**, ki je edini predstavnik skupine **pirazolonov (N02BB)**. Predpisanih je bilo 444.570 receptov (indeks 120) v vrednosti skoraj 5,2 milijona EUR (indeks 118).

Upadlo pa je predpisovanje **salicilne kisline in njenih derivatov (N02BA)**, predpisanih je bilo le 233 receptov (indeks 80).

Povprečno 19,7 % prebivalcev Slovenije je prejelo vsaj en recept za paracetamol, leta 2021 le 16,6 %. Največ paracetamola je bilo predpisane v pomurski regiji (26,4 %, leta 2021 22,0 %), sledita pa podravska (25,4 %, leta 2021 21,5 %) in koroška regija (24,9 %, leta 2021 19,7 %). Najmanj paracetamola so predpisali na goriškem (11,1 %, leta 2021 pa 9,6 %) (slika 4.26).

Slika 4. 26: Odstotek oseb, ki jim je bil predpisan paracetamol (N02BE01) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

Najmanj predpisanih receptov med analgetiki je bilo v podskupini **zdravil proti migreni (N02C)**. Predpisanih je bilo 45.803 receptov (indeks 109) v vrednosti 4,1 milijona EUR (indeks 138).

Za **selektivne agoniste serotoninских 5HT1 receptorjev (N02CC)** je bilo predpisano 37.329 receptov (indeks 102). Zdravila s **sumatriptanom (N02CC01)** so bila predpisana na 25.848 receptih (indeks 103) v vrednosti 586,5 tisoč EUR (indeks 103), sledijo zdravila z **eletriptanom (N02CC06)** na 8.035 receptih (indeks 113) in **frovatriptanom (N02CC07)** s 1.704 recepti (indeks 68).

Naraslo je predpisovanje **antagonistov receptorja za peptid, povezan z genom za kalcitonin (CGRP) (N02CD)**, predpisanih je bilo 8.474 receptov (indeks 154) v vrednosti 3,3 milijona EUR (indeks 151), od tega največ za **erenumab**

(N02CD01), predpisanih je bilo 4.832 receptov (indeks 142) v vrednosti 2,1 milijona EUR (indeks 142). Najbolj pa je naraslo predpisovanje *fremanezumaba* (N02CD03), predpisanih je bilo 2.459 receptov (indeks 178) v vrednosti 983 tisoč EUR (indeks 171).

Zdravilo z zdravilno učinkovino erenumab je prvo zdravilo, razvito posebej za preprečevanje migrene, kar predstavlja pomemben korak naprej za bolnike z migreno.

N03 Antiepileptiki

Predpisanih je bilo 271.859 receptov z antiepileptiki (indeks 104) v vrednosti 8,4 milijona EUR (indeks 101). Povprečna vrednost enega recepta je bila 30,9 EUR, na 1.000 prebivalcev je bilo predpisanih 129 receptov. Vsa zdravila so uvrščena v podskupino **antiepileptiki (N03A)** in razdeljena v sedem podskupin.

Predpisanih je bilo 4.720 receptov (indeks 98) podskupine *barbiturati in njihovi derivati (N03AA)*. Najpogosteje so bila predpisana zdravila s *primidonom* (N03AA03) na 2.673 receptih (indeks 102) in z *metilfenobarbitalom* (N03AA01) na 1.373 receptih (indeks 96).

Edini predstavnik *benzodiazepskih antiepileptikov (N03AE)* je *klonazepam* (N03AE01) s 15.374 recepti (indeks 82) v vrednosti 227,5 tisoč EUR (indeks 78).

Predpisanih je bilo 23.874 receptov (indeks 96) *derivatov karboksamida (N03AF)*. Prevladoval je *karbamazepin* (N03AF01) z 18.539 recepti (indeks 96), sledi *oksakarbazepin* (N03AF02) s 5.335 recepti (indeks 94).

Predpisanih je bilo 28.632 receptov za *derivate prostih maščobnih kislin (N03AG)*, skoraj vsa so vsebovala *valprojsko kislino* (N03AG01), ki je bila predpisana na 28.337 receptih (indeks 100). Zdravila z valprojsko kislino so predstavljala 10,4 % vseh antiepileptikov.

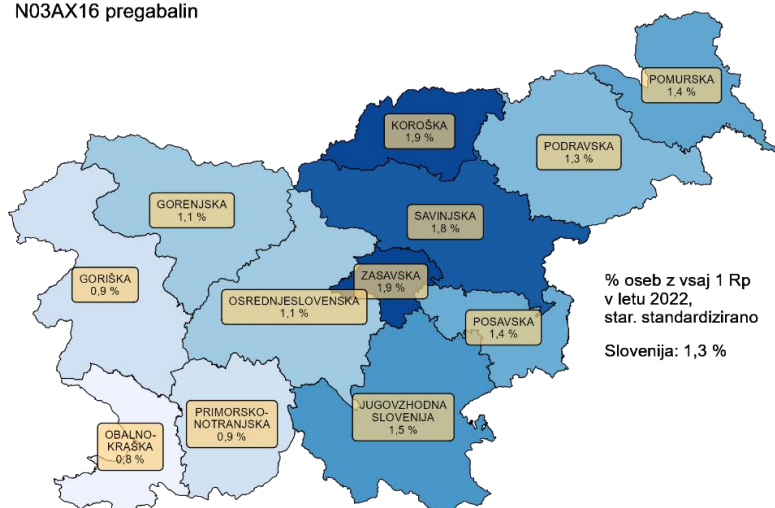
Največja podskupina antiepileptikov so *drugi antiepileptiki (N03AX)*. Predpisanih je bilo 198.062 receptov (indeks 108) v vrednosti 6,9 milijona EUR (indeks 105). Skupno je bilo predpisanih 7.677.340 DDD oz. 10,0 DID zdravil iz skupine drugih antiepileptikov (N03AX).

Najpogosteje predpisana učinkovina je bil *pregabalin* (N03AX16) s 97.646 recepti (indeks 110) v vrednosti skoraj 2,4 milijona EUR (indeks 104). Pregabalin se primarno uporablja za zdravljenje epilepsije, indiciran pa je tudi za zdravljenje periferne in centralne nevropatske bolečine ter za zdravljenje generalizirane anksiozne motnje.

Pomembna antiepileptika iz te podskupine sta tudi *lamotrigin* (N03AX09) z 39.351 recepti (indeks 103) in *levetiracetam* (N03AX14) z 29.224 recepti (indeks 102).

Povprečno je pregabalin prejelo 1,3 % (leta 2021 1,2 %) populacije, največ v koroški in zasavski regiji (1,9 %) ter savinjski regiji (1,8 %) (slika 4.27).

N03AX16 pregabalin

Slika 4. 27: Odstotek oseb, ki jim je bil predpisan pregabalin (N03AX16) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

Opazen je porast predpisovanja pregabalina, v letu 2022 preko 29.000 prejemnikov, leta 2021 preko 27.000. Kaže se porast števila receptov kot tudi prejemnikov vsaj enega recepta za pregabalin (slika 4.28).

Slika 4. 28: Trend predpisovanja pregabalina (N03AX16) v številu receptov ter številu prejemnikov vsaj enega recepta v letih 2012 do 2022.

N04 Antiparkinsoniki

Predpisanih je bilo 77.954 receptov za antiparkinsonike (indeks 101) v vrednosti skoraj 6,4 milijona EUR (indeks 96), ki so razdeljeni v dve večji podskupini. Povprečna vrednost za 1 recept je bila 81,6 EUR, na 1.000 prebivalcev je bilo predpisanih 37 receptov.

Predpisanih je bilo 18.387 receptov (indeks 96) za podskupino **antiholinergikov (N04A)**. Edini predstavnik antiholinergikov iz skupine *terciarnih aminov (N04AA)* je bil *biperiden (N04AA02)*.

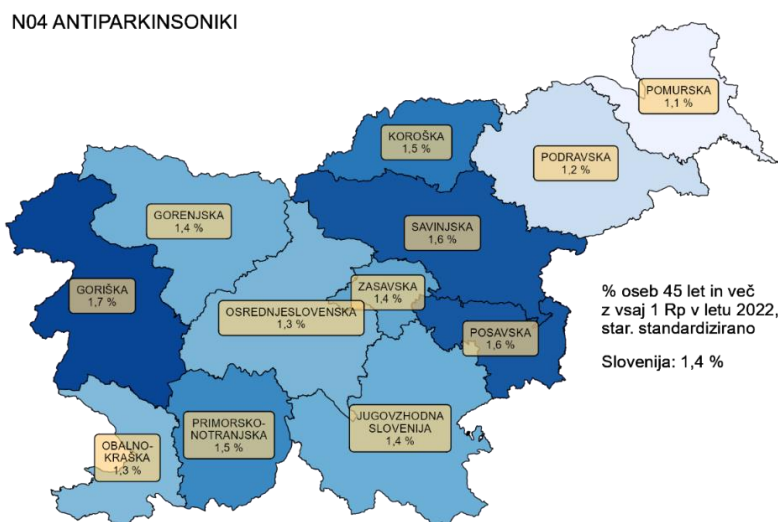
Predpisanih je bilo 59.567 receptov (indeks 103) za podskupino **dopaminergikov (N04B)**, 2.810.097 DDD oz. 3,7 DID dopaminergikov (N04B). Povprečna vrednost enega recepta te skupine je bila 103,4 EUR.

Najpogosteje predpisani dopaminergiki (N04B) so bili *agonisti dopamina (N04BC)*, predpisanih je bilo 27.797 receptov (indeks 105), največ za *pramipeksol (N04BC05)*, za katerega je bilo predpisanih 19.574 receptov (indeks 107) v vrednosti 540,0 EUR (indeks 106).

Druga največja podskupina so zdravila z *dopo in njenimi derivati (N04BA)*, predpisanih je bilo 27.737 receptov (indeks 103) v vrednosti 4,5 milijona EUR (indeks 95). Najbolj pogosto je bila predpisana *levodopa in zaviralec dekarboksilaze (N04BA02)* z 22.729 recepti (indeks 104) v vrednosti 3,6 milijona EUR (indeks 85).

Med *zaviralci monoaminoooksidaze tipa B (N04BD)* se je predpisoval le *razagilin (N04BD02)* z 2.793 recepti (indeks 93) v vrednosti 227 tisoč EUR (indeks 88).

Povprečno je bil vsaj en recept za antiparkinsonike predpisan 1,4 % prebivalcem Slovenije, starejšim od 45 let. Največ antiparkinsonikov je bilo predpisanih v goriški regiji (1,7 %), sledita posavska in savinjska regija (1,6 %), najmanj pa jih je bilo predpisanih v pomurski (1,1 %) in podravski (1,2 %) regiji (slika 4.29).

Slika 4. 29: Odstotek oseb, starejših od 45 let, ki jim je bil predpisan antiparkinsonik (N04) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

N05 Psiholeptiki

Psiholeptiki so druga najpogosteje predpisana skupina zdravil v skupini N. Predpisanih je bilo 960.287 receptov (indeks 101) v vrednosti 15,1 milijona EUR (indeks 101). Psiholeptiki predstavljajo 25,2 % delež v številu receptov in 20,1 % delež sredstev za zdravila z delovanjem na živčevje. Povprečna vrednost za 1 recept je znašala 15,7 EUR, na 1.000 prebivalcev je bilo predpisanih 455 receptov.

Antipsihotiki (N05A)

Predpisanih je bilo 355.561 receptov (indeks 104) za antipsihotike (N05A) v vrednosti 9,8 milijona EUR (indeks 104). So druga največja podskupina v skupini psiholeptikov, zanje porabimo 64,6 % vseh sredstev namenjenih psiholeptikom, čeprav je delež receptov le 37 %. Povprečna vrednost na en recept je bila 27,5 EUR. Predpisanih je bilo 10.580.203 DDD oz. 13,7 DID antipsihotikov.

Predpisanih je bilo 12.299 receptov za *fenotiazine z alifatsko stransko verigo (N05AA)*. Najpogosteje je bil predpisan *promazin (N05AA03)* na 9.286 receptih (indeks 99).

Za *fenotiazine s piperazinsko strukturo (N05AB)* je bilo predpisanih 5.949 receptov (indeks 97), vse *flufenazin (N05AB02)*.

Med *derivati butirofenona (N05AD)* je bil edini predpisan *haloperidol (N05AD01)* z 10.016 recepti (indeks 99) v vrednosti 218,5 tisoč EUR (indeks 98).

Največ je bilo predpisanih zdravil v podskupini *diazepinov, oksazepinov, tiazepinov in oksepinov (N05AH)*, 217.989 receptov (indeks 105) v vrednosti skoraj 4,4 milijona EUR (indeks 103).

Najpogosteje je bil predpisan *kvetiapin (N05AH04)* s 159.649 recepti (indeks 107) v vrednosti skoraj 2,9 milijona EUR (indeks 105). Sledila sta *olanzapin (N05AH03)* s 43.531 recepti (indeks 102) in *klozapin (N05AH02)* s 14.809 recepti (indeks 98).

Kvetiapin se lahko uporablja za zdravljenje več bolezni, kot so: bipolarna depresija in velike depresivne epizode pri veliki depresivni motnji, manija, pri kateri se lahko počutite vzhičene, pretirano vesele, polne zanosa, navdušenja, ste hiperaktivni ali zmožni slabe presoje, vključno z agresivnostjo ali razdražljivostjo in shizofrenija.

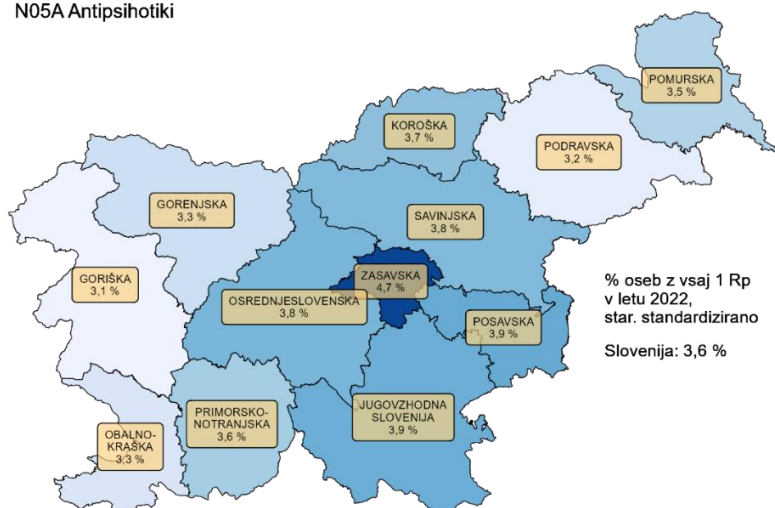
Med *benzamidami (N05AL)* je bil najpogosteje predpisan *sulpirid (N05AL01)* z 28.662 recepti (indeks 106).

Predpisanih je bilo tudi 2.675 receptov za *litij (N05AN)* (indeks 97).

Druga največja podskupina so *drugi antipsihotiki (N05AX)*, predpisanih je bilo 69.928 receptov (indeks 101), najpogosteje je bil predpisan *risperidon (N05AX08)* z 41.791 recepti (indeks 97). Sledi mu *aripiprazol (N05AX12)* s 17.358 recepti (indeks 100).

Povprečno je antipsihotike prejemale 3,6 % populacije, kar je 0,2 % več kot leta 2021. Največ antipsihotikov je bilo predpisanih v zasavski regiji (4,7 %), kjer opažamo naraščajoč trend predpisovanja (leta 2021 4,4 %, leta 2020 4,1 %), sledita posavska regija in jugovzhodna Slovenija (3,9 %) (slika 4.30).

N05A Antipsihotiki

Slika 4. 30: Odstotek oseb, ki jim je bil predpisan antipsihotik (N05A) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

Anksiolitiki (N05B)

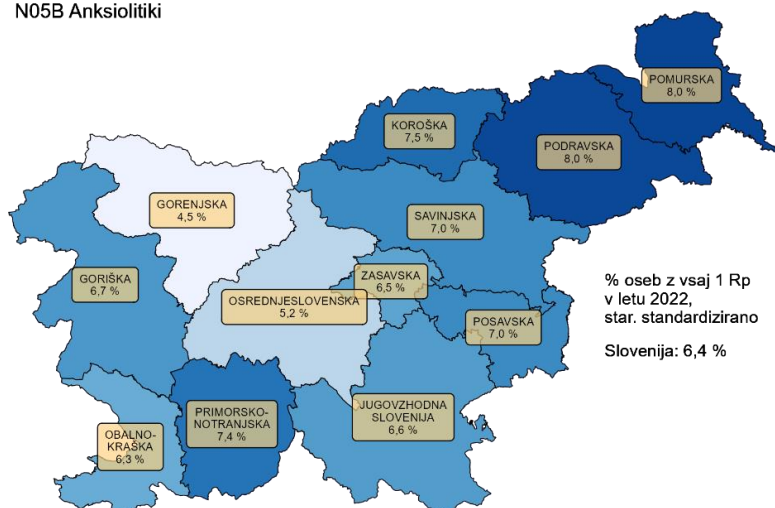
Že vrsto let so najpogosteje predpisana skupina psiholeptikov anksiolitiki (N05B). Predpisanih je bilo 408.602 receptov (indeks 99) v vrednosti skoraj 2,9 milijona EUR (indeks 97). Povprečna vrednost enega recepta je znašala 7,1 EUR, na 1.000 prebivalcev je bilo predpisanih 194 receptov. V letu 2022 je bilo predpisanih 8.759.605 DDD oz. 11,4 DID anksiolitikov.

Velika večina predpisanih učinkovin je bila iz podskupine *benzodiazepinov* (N05BA). Najpogosteje predpisane učinkovine med anksiolitiki so bile *alprazolam* (N05BA12) s 163.381 recepti (indeks 99), *bromazepam* (N05BA08) s 123.033 recepti (indeks 98) in *diazepam* (N05BA01) z 62.215 recepti (indeks 99).

Predpisanih je bilo tudi 2.064 receptov (indeks 127) za zdravila iz skupine *derivati difenilmetana* (N05BB), vsi za *hidroksizin* (N05BB01).

Povprečno je v letu 2022 anksiolitike prejemale 6,4 % Slovencev, leta 2021 6,6 %. Največ anksiolitikov so predpisali v pomurski regiji in podravski regiji (8,0 %), sledita koroška regija (7,5 %) in primorsko-notranjska regija (7,4 %). Najmanj so jih predpisovali v gorenjski regiji (4,5 %) (slika 4.31).

N05B Anksiolitiki

Slika 4. 31: Odstotek oseb, ki jim je bil predpisan anksiolitik (N05B) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

Hipnotiki in sedativi (N05C)

Predpisanih je bilo 196.124 receptov (indeks 99) za hipnotike in sedative (N05C) v vrednosti skoraj 2,5 milijona EUR (indeks 96). Povprečna vrednost enega recepta je bila 12,6 EUR. Predpisanih je bilo skupno 7.255.137 DDD oz. 9,4 DID zdravil te podskupine.

Predpisanih je bilo 23.231 receptov iz podskupine *benzodiazepinov (N05CD)*, 10.000 receptov za *nitrazepam (N05CD02)*, 7.082 receptov za *flurazepam (N05CD01)* in 6.149 receptov za *midazolam (N05CD08)*.

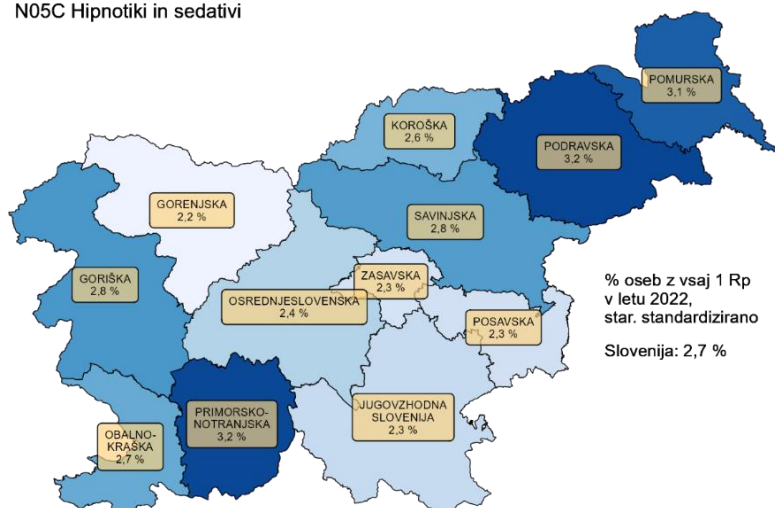
Najpogosteje so bila predpisana zdravila iz podskupine *benzodiazepinom sorodnih zdravil (N05CF)*, predpisanih je bilo 161.041 receptov (indeks 98). Vsa vsebujejo *zolpidem (N05CF02)*. Namenjen je za kratkotrajno zdravljenje nespečnosti pri odraslih.

Zdravljenje z benzodiazepini in njim podobnimi zdravili je indicirano samo za nespečnost, ki se klinično izraža kot huda nespečnost ali povzroča pri bolniku hudo izčrpanost. Pri uporabi benzodiazepinov ali njim podobnih učinkovin se lahko pojavi fizična in psihična odvisnost od tovrstnih zdravil. Ta nevarnost se še zveča, če je odmerek večji in čas jemanja daljši.

Predpisano je bilo še 8.874 receptov za *druge hipnotike in sedative (N05CM)*, večina za *klometiazol (N05CM02)* ter 14 receptov za *korenino zdravilne špajke (N05CM09)*.

Povprečno je v letu 2022 hipnotike in sedative prejemale 2,7 %, leta 2021 2,8 % Slovencev. Največ hipnotikov in sedativov so predpisali v primorsko-notranjski regiji (3,2 %), podravske regiji (3,2 %) in pomurski regiji (3,1 %). Najmanj so jih predpisovali v gorenjski regiji (2,2 %) (slika 4.32).

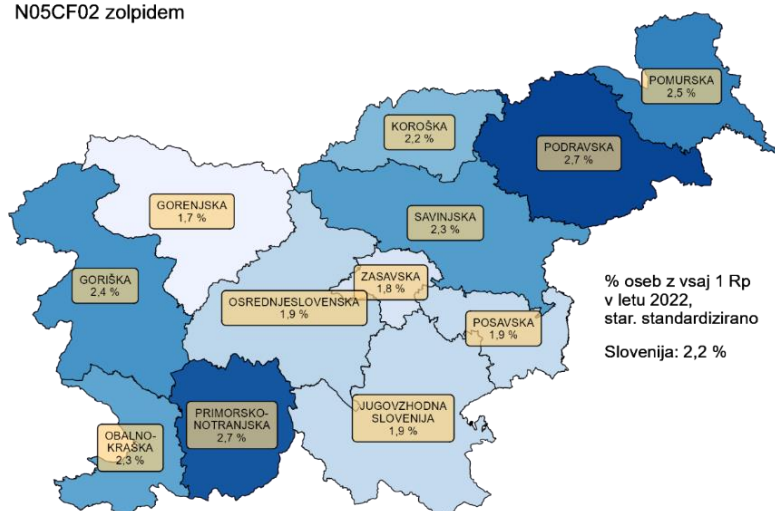
N05C Hipnotiki in sedativi

Slika 4. 32: Odstotek oseb, ki jim je bil predpisan hipnotik in sedativ (N05C) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

Povprečno je 2,2 % slovenske populacije prejelo vsaj en recept za zolpidem v letu 2022, v letu 2021 2,3 %. Največ so zolpidem predpisovali v podravski regiji (2,7 %) in primorsko-notranjski regiji (2,7 %). Najmanj so ga predpisovali v gorenjski regiji (1,7 %) (slika 4.33).

N05CF02 zolpidem

Slika 4. 33: Odstotek oseb, ki jim je bil predpisan zolpidem (N05CF02) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

N06 Psihoanaleptiki

Predpisanih je bilo 756.727 receptov (indeks 103) za psihoanaleptike (N06) v vrednosti 17,6 milijona EUR (indeks 101), kar predstavlja 19,8 % delež v številu receptov in 23,4 % delež v vrednosti predpisanih zdravil z delovanjem na živčevje. Povprečna vrednost za 1 recept je znašala 23,3 EUR, na 1.000 prebivalcev je bilo predpisanih 359 receptov.

Antidepresivi (N06A)

Največ je bilo predpisanih antidepresivov (N06A), in sicer 651.151 receptov (indeks 103) v vrednosti 12,1 milijona EUR (indeks 102). Skupno je bilo predpisanih 52.620.605 DDD oz. 68,4 DID antidepresivov.

Predpisanih je bilo 17.473 receptov (indeks 102) za *neselektivne zaviralce privzema monoaminov (N06AA)* v vrednosti 229.602 EUR (indeks 107). Najpogosteje predpisan neselektivni zaviralec privzema monoaminov ostaja *amitriptilin (N06AA09)* s 15.347 recepti (indeks 104).

Najpogosteje predpisani antidepresivi so že vrsto let *selektivni zaviralci privzema serotonina (N06AB)*. Predpisanih je bilo 367.349 receptov (indeks 102) v vrednosti 5,6 milijona EUR (indeks 103), predpisanih je bilo 34.036.908 DDD oz. 44,2 DID te skupine antidepresivov. Najpogosteje so bila predpisana zdravila s *sertralinom (N06AB06)* s 148.788 recepti (indeks 105) v vrednosti skoraj 2,4 milijona EUR (indeks 105). Drugi po porabi antidepresivov je *escitalopram (N06AB10)* s 148.307 recepti (indeks 100) v vrednosti 1,9 milijona EUR (indeks 101). Sledijo zdravila s *paroksetinom (N06AB05)* s 46.352 recepti (indeks 100) v vrednosti 880.189 EUR in *fluoksetinom (N06AB03)* z 12.718 recepti (indeks 106) v vrednosti 164.428 EUR (indeks 108).

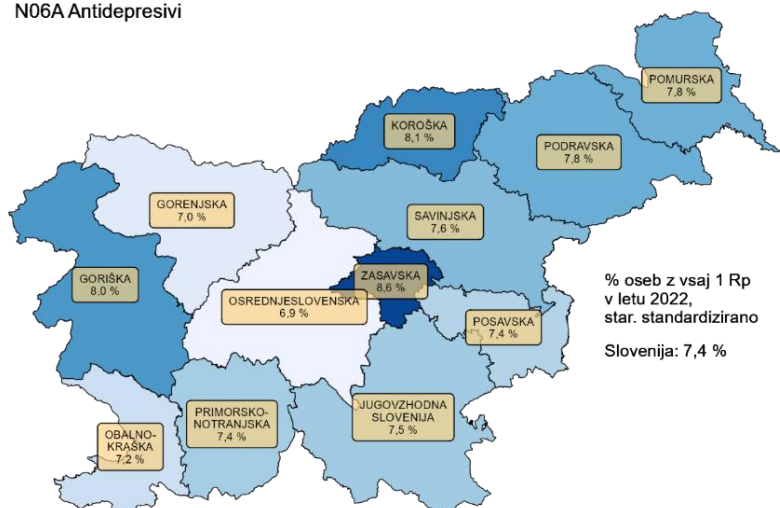
Predpisanih je bilo 1.674 receptov (indeks 95) za *zaviralce monoaminoooksidaz A (N06AG)*, edini predstavnik je *moklobemid (N06AG02)*.

Predpisanih je bilo tudi 264.655 receptov za *druge antidepresive (N06AX)* (indeks 105) v vrednosti 6,2 milijona EUR (indeks 102). Skupno je bilo predpisanih 17.973.308 DDD oz. 23,4 DID drugih antidepresivov (N06AX).

Največ predpisanih zdravil iz te podskupine je vsebovalo *duloksetin (N06AX21)*, ki je bil predpisan na 78.957 receptih (indeks 102), sledijo *mirtazapin (N06AX11)* s 57.191 recepti (indeks 103), *trazodon (N06AX05)* s 44.594 recepti (indeks 111), *venlafaksin (N06AX16)* s 37.211 recepti (indeks 105) in *bupropion (N06AX12)* z 18.963 recepti (indeks 106). Narašča predpisovanje *vortioksetina (N06AX26)*, ki se uporablja za zdravljenje epizod velike depresije pri odraslih. Predpisanih je bilo 15.354 receptov (indeks 116).

Povprečno je antidepresive prejemale 7,4 % slovenske populacije, leta 2021 7,2 %. Največ antidepresivov je bilo predpisanih v zasavski regiji (8,6 %), sledita koroška regija (8,1 %) in goriška (8,0 %) in najmanj pa v osrednje-slovenski regiji (6,9 %) (slika 4.34).

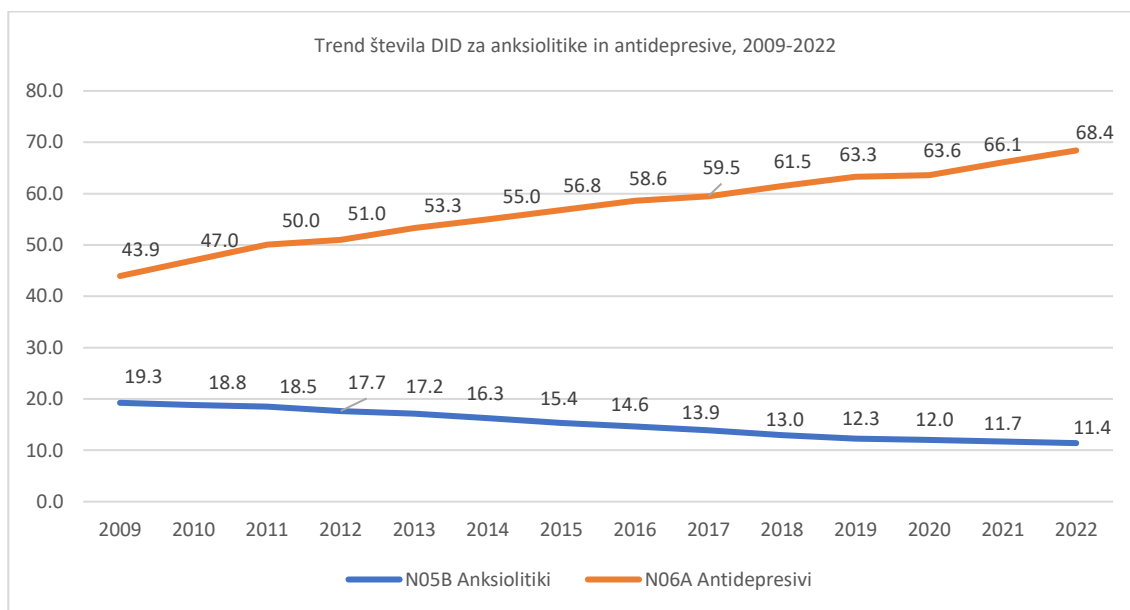
N06A Antidepresivi

Slika 4. 34: Odstotek oseb, ki jim je bil predpisan antidepresiv (N06A) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

Trend predpisovanja antidepresivov in anksiolitikov

Skladno z doktrino predpisovanja je zaznan stalen porast predpisovanja antidepresivov (N06A) in padec predpisovanja anksiolitikov (N05B) (26,27,28) (slika 4.35).

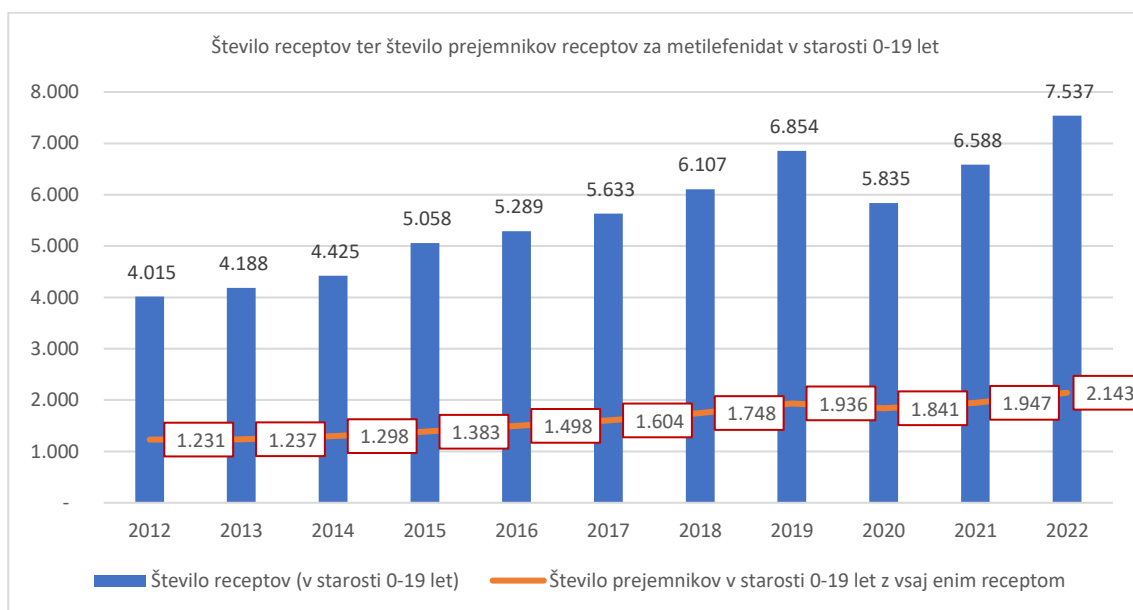

Slika 4. 35: Trend predpisovanja antidepresivov (N06A) in anksiolitikov (N05B) v letih 2009 do 2022 v DID.

Psihostimulansi, učinkovine za zdravljenje hiperkinezije in učinkovine za obnavljanje celic CŽS (N06B)

Psihostimulansi, učinkovine za zdravljenje hiperkinezije in učinkovine za obnavljanje celic CŽS (N06B) med psihoanaleptiki zavzemajo manjši delež tako v številu receptov, kot tudi v vrednosti zdravil. Predpisanih je bilo 16.420 receptov (indeks 109) v vrednosti 986,5 tisoč EUR (indeks 94).

Največ je bilo predpisanih *simpaticomimetikov s centralnim delovanjem (N06BA)*, in sicer 11.810 receptov (indeks 115). Najpogosteje predpisani učinkovini iz skupine sta bila *metilfenidat (N06BA04)* z 8.643 recepti (indeks 118) in *atomoksetin (N06BA09)* s 3.024 recepti (indeks 108), ki se uporabljata za zdravljenje motnje pozornosti s hiperaktivnostjo (ADHD). Motnja pozornosti s hiperaktivnostjo (ADHD) ali hiperkinetična motnja je vedenjska motnja pri otrocih in mladostnikih. Spodnja slika prikazuje trend prejemnikov metilfenidata ter trend števila predpisanih receptov (slika 4.36).

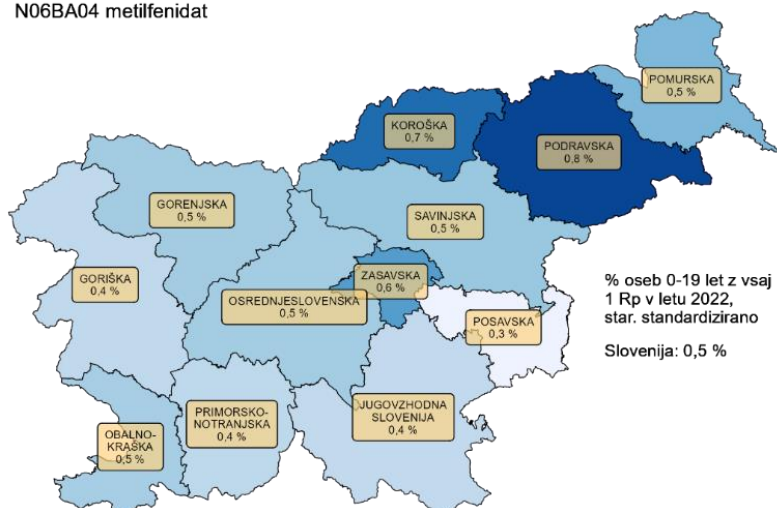

Slika 4. 36: Število prejemnikov vsaj enega recepta za metilfenidat v starosti 0 - 19 let in število receptov za metilfenidat v letih 2012 do 2022.

Metilfenidat, ki se predpisuje za zdravljenje hiperkinetične motnje, je v Sloveniji prejemalo 0,5 % populacije v starosti 0 - 19 let, enako kot zadnji dve leti, največ v podravski regiji (0,8 %) in koroški regiji (0,7 %) (slika 4.37).

N06BA04 metilfenidat

Slika 4. 37: Odstotek oseb, ki jim je bil predpisan metilfenidat v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

V podskupini *drugi psihostimulansi in učinkovine za obnavljanje celic CŽS (N06BX)* je bilo predpisanih 4.610 receptov (indeks 96), največ za *piracetam (N06BX03)*, 4.543 receptov (indeks 96).

Zdravila za zdravljenje demence (N06D)

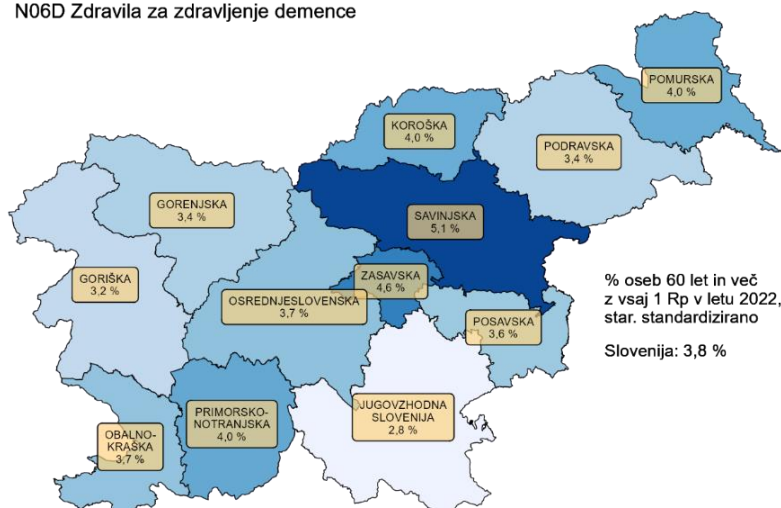
Predpisanih je bilo 89.156 receptov (indeks 105) za **zdravila za zdravljenje demence (N06D)**, v vrednosti 4,5 milijona EUR (indeks 101), povprečna vrednost enega recepta se je znižala in je znašala 50,9 EUR.

Največ predpisanih zdravil je bilo iz skupine *antiholinesteraz (N06DA)*, predpisanih je bilo 63.375 receptov. Med njimi je tudi najpogosteje predpisan antidementiv *rivastigmin (N06DA03)* z 32.679 recepti (indeks 104). Sledita mu *donepezil (N06DA02)* z 22.129 recepti (indeks 106) in *galantamin (N06DA04)* z 8.567 recepti (indeks 99). Skupno je bilo predpisanih 5.004.292 DDD oz. 6,5 DID antiholinesteraz.

Drugih zdravil za zdravljenje demence (N06DX) je bilo predpisanih 25.781 receptov (indeks 106), prevladoval je *memantin (N06DX01)* s 25.731 recepti (indeks 106), ki je takoj za rivastigminom drugi najpogosteje predpisani antidementiv.

Povprečno je zdravila za zdravljenje demence prejemale 3,8 % prebivalcev, starejših od 60 let, kar je 0,1 % več kot leta 2021. Največ zdravil je bilo predpisanih v savinjski regiji (5,1 %), sledijo zasavska regija (4,6 %) in koroška, pomurska ter primorsko-notranjska regija (4,0 %). Najmanj zdravil je bilo predpisanih v jugovzhodni Sloveniji (2,8 %) in na goriškem (3,2 %) (slika 4.38).

N06D Zdravila za zdravljenje demence

Slika 4. 38: Odstotek oseb, ki so jim bila predpisana zdravila za zdravljenje demence (N06D) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

N07 Druga zdravila z delovanjem na živčevje

Recepti s predpisanimi zdravili, ki pripadajo skupini drugih zdravil z delovanjem na živčevje, predstavljajo 1,8 % delež v številu in 7,1 % vrednostni delež zdravil z delovanjem na živčevje. Predpisanih je bilo 67.893 receptov (indeks 101) v vrednosti 5,3 milijona EUR (indeks 139). Povprečna vrednost enega recepta je bila 78,4 EUR, na 1.000 prebivalcev je bilo predpisanih 32 receptov.

Večino predpisanih receptov so predstavljali recepti s predpisanimi **zdravili proti vrtoglavici (N07C)**. Predpisanih je bilo 58.785 receptov (indeks 102) v vrednosti 692,9 tisoč EUR (indeks 103). Med njimi je bila najpogosteje predpisana učinkovina *betahistin (N07CA01)* s 53.955 recepti (indeks 104).

Za **parasimpatikomimetike (N07A)** je bilo predpisanih 2.550 receptov (indeks 99) v vrednosti 213 tisoč EUR (indeks 101), od tega za *piridostigmin (N07AA02)* 2.248 receptov (indeks 100), za *pilokarpin (N07AX01)* pa 302 recepta (indeks 89).

Za **zdravila za zdravljenje zasvojenosti (N07B)** je bilo skupno predpisanih 1.720 receptov (indeks 78).

Za **zdravila za zdravljenje zasvojenosti z alkoholom (N07BB)** je bilo predpisanih 1.685 receptov (indeks 107). Večinoma je pri tem šlo za *naltrekson (N07BB04)* s 1.660 recepti (indeks 108) in *nalmefen (N07BB05)* s 23 recepti (indeks 68). Skupno je bilo predpisanih 96.058 DDD oz. 0,1 DID zdravil za zdravljenje zasvojenosti z alkoholom.

Za **zdravljenje zasvojenosti z nikotinom (N07BA)** je bilo predpisanih le 9 receptov, vse za *nikotin (N07BA01)*.

Ker so zdravila z nikotinom na voljo v lekarnah tudi brez recepta, je njihova poraba zagotovo večja, kot je tu prikazana.

Za **zdravila za zdravljenje zasvojenosti z opioidi (N07BC)** je bilo predpisanih 26 receptov (indeks 93), vsi za *metadon (N07BC02)*.

Za **druga zdravila z delovanjem na živčevje (N07X)** je bilo predpisanih 4.838 receptov (indeks 107), največ za *fampridin (N07XX07)*, 3.145 receptov (indeks 100), ki se uporablja za zdravljenje multiple skleroze.

Zdravila za zdravljenje boleznih odvisnosti od opioidov

Zdravila za zdravljenje boleznih odvisnosti od opioidov se skladno z Zakonom o preprečevanju uporabe drog in o obravnavi uživalcev (Ur. list 98/99) v mreži Centrov za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti (CPZOPD)

predpisujejo na naročilnico. CPZOPD podatke o porabi sporočajo Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki jih posreduje NIJZ.

V letu 2022 je bilo predpisanih 12.183 škatel **morfina (N02AA01)**, v vrednosti 618.687,5 EUR v obliki:

- *Substitol 120 mg* (škatla s 30 kapsulami (3 x 10 kapsul v pretisnem omotu)) – 2.007 škatel
- *Substitol 200 mg* trdih kapsul s podaljšanim sproščanjem (škatla s 30 kapsulami (3 x 10 kapsul v pretisnem omotu)) – 10.176 škatel.

Predpisanih je bilo 25.166 škatel **buprenorfina (N07BC01)**, v vrednosti 795.053,15 EUR v obliki:

- *Buprenorfin Alkaloid 2mgx28tbl (podjezične tablete, škatla z 28 tabletami (4 x 7 tablet v pretisnem omotu))* – 13.418 škatel
- *Buprenorfin Alkaloid 8mgx28tbl (podjezične tablete, škatla z 28 tabletami (4 x 7 tablet v pretisnem omotu))* – 11.748 škatel

Predpisanih je bilo tudi 1.816 brizg (raztopine za injiciranje s podaljšanim sproščanjem), leta 2021 327 brizg **buprenorfina (N07BC01)**, v vrednosti 303.219,27 EUR, leta 2021 36.041,10 EUR v obliki:

- Buvidal 128mg razt. za inj. s podaljšanim sproščanjem, brizga 1x – 202 kos
- Buvidal 96mg razt. za inj. s podaljšanim sproščanjem, brizga 1x – 278 kos
- Buvidal 64mg razt. za inj. s podaljšanim sproščanjem, brizga 1x – 227 kos
- Buvidal 32mg razt. za inj. s podaljšanim sproščanjem, brizga 1x – 213 kos
- Buvidal 24mg razt. za inj. s podaljšanim sproščanjem, brizga 1x – 382 kos
- Buvidal 16mg razt. za inj. s podaljšanim sproščanjem, brizga 1x – 317 kos
- Buvidal 8mg razt. za inj. s podaljšanim sproščanjem, brizga 1x – 196 kos

Predpisanih je bilo 5.113 steklenic **metadona (1000 ml) (N07BC02)** v vrednosti 319.278,2 EUR v obliki:

- *metadonijevega klorida Alkaloid peroralna raztopina 10 mg/1 ml (škatla s steklenico s 1000 ml peroralne raztopine s plastičnim pokrovčkom, plastično odmerno pipeto in plastičnim adapterjem za steklenico),*
- *Metadon Krka 10 mg/ml peroralna raztopina (steklenica s 1000 ml raztopine).*

Predpisanih je bilo 27 steklenic **metadona (100 ml)** v vrednosti 322,5 EUR v obliki:

- *metadonijevega klorida Alkaloid peroralne raztopine 10 mg/1 ml (škatla s stekleničko s 100 ml peroralne raztopine s plastično odmerno pipeto in plastičnim pokrovčkom)*

Predpisanih je bilo 206 škatel **naloksone (V03AB15)**, v vrednosti 5.751,7 EUR v obliki

- Nyxoid 1,8 mg pršilo za nos, razt. enodmerni vsebnik, 2x

V letu 2022 je znašal strošek zdravil v programu zdravljenja odvisnosti 2.042.312 eur, leta 2021 1.823.778 EUR, leta 2020 pa 1.850.776,50 EUR. Po upadanju stroškov za ta zdravila je v letu 2022 opazen porast stroškov.

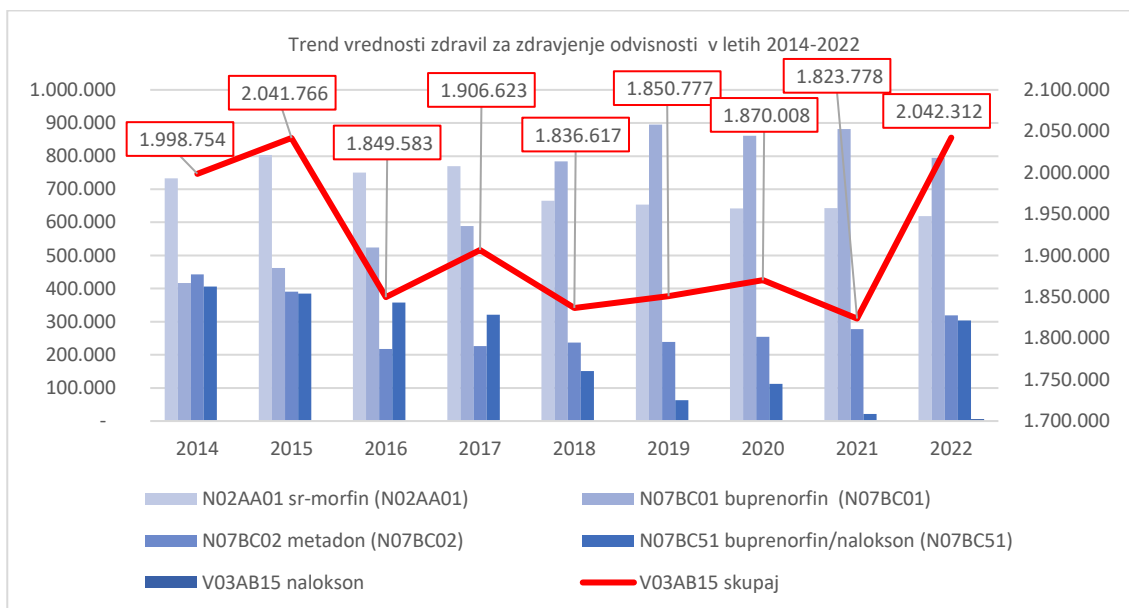
V znesku pa niso upoštevani stroški soka, plastenke, signature in konzervansa ob pripravi metadona.

V letu 2022 je bil strošek metadona 319.601 EUR (leta 2021 277.194,5 EUR), buprenorfina 795.053 EUR (leta 2021 881.329,5 EUR, leta 2020 643.644 EUR), buprenorfina in naloksone 303.219 EUR (leta 2021 21.703,6 EUR, leta 2020 112.635 EUR) ter sr-morfina 618.687 EUR (leta 2021 643.091,5 EUR).

Strošek naloksone (V03AB15), ki se je pričel uporabljati v letu 2021 je znašal 5.752 EUR (leta 2021 458,9 EUR).

Zdravilo Nyxoid (nalokson) je namenjeno za takojšnjo uporabo kot nujno zdravljenje ob prevelikem odmerku opioida ali sumu nanj, ki se kaže v obliki respiratorne depresije in/ali depresije centralnega živčnega sistema v bolnišničnem okolju ali zunaj njega.

Na spodnji sliki so prikazane vrednosti posameznih zdravil za zdravljenje odvisnosti od leta 2014 do leta 2022 ter trend skupne porabe teh zdravil v EUR (slika 4.39).

Slika 4. 39: Trend vrednosti zdravil v programu zdravljenja odvisnosti po posameznih zdravilih v letih 2014-2022.

Predpisovanje zdravil iz kanabinoidov

V Sloveniji še ni registriranih gotovih zdravil z učinkovino THC. Zdravniki lahko predpišejo magistralno zdravilo z učinkovinami tetrahidrokanabinol (THC), kanabidiolom (CBD) ter kombinacijami na beli recept ali naročilnico. Recept se izda v dvojniku, vpisan mora biti v knjigo narkotikov, lekarna pa vodi evidenco o uporabi. Magistralno zdravilo lahko pripravi bolnišnična ali javna lekarna (29).

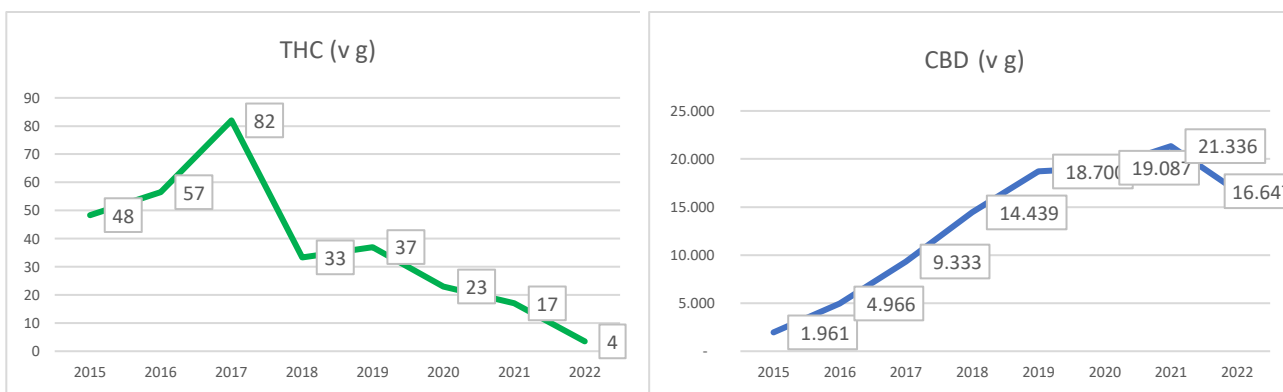
Lekarne so o predpisanih receptih za omenjene pripravke poročale direktno na NIJZ, delno tudi na Lekarniško zbornico Slovenije. Ker vse lekarne niso poročale o številu receptov, podajamo le porabo posameznih učinkovin, katero porabo smo zabeležili na NIJZ. Prejeli smo 16 poročil posameznih lekarn, da izdelujejo magistralne pripravke s THC in CBD.

Po podatkih, ki so jih posredovale posamezne lekarne je bilo v letu 2022 na **1,225** predpisanih **receptih oz. izdajah** porabljenih **16.646,7 g** CBD in **3,45 g** THC.

Povprečno je bila cena 1 g CBD 85 EUR/g, cena 1 g THC pa 386 EUR/g.

Poraba CBD		Poraba THC
16,6 kg		3,5 g
cena 85 EUR /g		cena 386 EUR/g

Opazen je padec predpisovanja THC, po naraščajočem trendu predpisovanja CBD je v letu 2022 sledil padec porabljene učinkovine CBD (slika 4.40).

Slika 4. 40: Skupna poraba THC in CBD v gramih v letih 2015 do 2022.

4.11 Antiparazitiki, insekticidi in repelenti (ATC skupina P)

Antiparazitiki, insekticidi in repelenti so razvrščeni v tri skupine. Glede na število predpisanih receptov in vrednost izdanih zdravil so antiparazitiki, insekticidi in repelenti najmanjša skupina v celotni ATC klasifikaciji zdravil. V letu 2022 je bilo predpisanih 61.617 receptov (indeks 105) v vrednosti 815,1 tisoč EUR (indeks 114). Povprečna vrednost na en recept z izdanimi zdravili iz skupine P je znašala 13,2 EUR, na 1.000 prebivalcev je bilo predpisanih 29 receptov (tabela 4.13).

Tabela 4.13: Število predpisanih receptov, vrednost izdanih zdravil ter število DDD in DID v skupini antiparazitikov, insekticidov in repelentov (P) v letu 2022

ATC skupina	Število Rp 2022	Indeks št. Rp 22/21	Vrednost zdravil v EUR 2022	Indeks vrednosti 22/21	Povprečna vrednost na 1 Rp v EUR	Št. Rp na 1.000 preb.	Število DDD 2022	Število DID 2022
P - ANTIPARAZITIKI, INSEKTICIDI IN REPELENTI	61.617	105	815.110 €	114	13,2 €	29	577.775	0,8
P01 - ANTIPROTOZOIKI	28.614	104	433.637 €	119	15,2 €	14	247.425	0,3
P01A - Zdravila za zdravljenje ameboz in drugih protozojskih bolezni	22.616	101	265.057 €	106	11,7 €	11	79.310	0,1
P01AB - Derivati nitroimidazola	22.616	101	265.057 €	106	11,7 €	11	79.310	0,1
P01AB01 - metronidazol	22.616	101	265.057 €	106	11,7 €	11	79.310	0,1
P01B - Antimalariki	5.998	120	168.580 €	146	28,1 €	3	168.115	0,2
P01BA - Aminokinolini	5.178	112	97.006 €	114	18,7 €	2	145.339	0,2
P01BA01 - klorokin	1		8 €		8,5 €	0	25	0,0
P01BA02 - hidroksiklorokin	5.177	112	96.997 €	114	18,7 €	2	145.314	0,2
P01BB - Bigvanidi	820	219	71.574 €	236	87,3 €	0	22.776	0,0
P01BB51 - progvanil in atovakon	820	219	71.574 €	236	87,3 €	0	22.776	0,0
P02 - ANTIHELMINTIKI	29.411	105	276.665 €	106	9,4 €	14	122.910	0,2
P02C - Zdravila proti boleznim, ki jih povzročajo nematodi (nitasti črvi)	29.411	105	276.665 €	106	9,4 €	14	122.910	0,2
P02CA - Derivati benzimidazola	29.411	105	276.665 €	106	9,4 €	14	122.910	0,2
P02CA01 - mebendazol	29.391	105	276.171 €	107	9,4 €	14	122.838	0,2
P02CA03 - albendazol	20	100	494 €	56	24,7 €	0	72	0,0
P03 - ZDRAVILA PROTI PARAZITOM ZUNANJIH POVRŠIN IN PROTI GARJAM, INSEKTICIDI IN REPELENTI	3.592	117	104.808 €	118	29,2 €	2	207.440	0,3
P03A - Zdravila proti parazitom zunanjih površin in proti garjam	3.592	117	104.808 €	118	29,2 €	2	207.440	0,3
P03AC - Piretrini in sintezne spojine	3.567	117	104.539 €	118	29,3 €	2	198.480	0,3
P03AC04 - permetrin	3.567	117	104.539 €	118	29,3 €	2	198.480	0,3
P03AX - Druga zdravila proti parazitom zunanjih površin in proti garjam	25	114	269 €	144	10,7 €	0	8.960	0,0
P03AX01 - benzilbenzoat	25	114	269 €	144	10,7 €	0	8.960	0,0

Antiprotozoiki (P01)

Predpisanih je bilo 28.614 receptov (indeks 104) za skupino antiprotozoikov, to je 247.425 DDD oz. 0,3 DID antiprotozoikov.

Večinoma so bila predpisana **zdravila za zdravljenje ameboz in drugih protozojskih bolezni (P01A)**, predpisanih je bilo 22.616 receptov (indeks 101), vsi so *derivati nitroimidazola (P01AB)*, in sicer *metronidazol (P01AB01)*.

Predpisanih je bilo še 5.998 receptov (indeks 120) za **antimalarike (P01B)**, predvsem *aminokinoline (P01BA)*, za *hidroksiklorokin (P01BA02)* 5.177 receptov, 820 receptov pa za *bigvanidine (P01BB)*, vse *progvanil in atovakon (P01BB51)*.

Antihelmintiki (P02)

Največja podskupina so antihelmintiki (P02), predpisanih je bilo 29.411 receptov (indeks 105), v vrednosti 276,7 tisoč EUR (indeks 106), 122.910 DDD oz. 0,2 DID antihelmintikov.

Vsa so bila **zdravila proti boleznim, ki jih povzročajo nematodi (nitasti črvi) (P02C)**, največ je bilo predpisanega *mebendazola (P02CA01)* z 29.391 recepti (indeks 105).

Zdravila proti parazitom zunanjih površin in proti garjam, insekticidi in repelenti (P03)

Predpisanih je bilo tudi 3.592 receptov (indeks 117) za zdravila proti parazitom zunanjih površin in proti garjam, insekticide in repelente (P03), večinoma so uvrščeni v podskupino *piretrinov in sinteznih spojin (P03AC)*, na 3.567 receptih je bil predpisan *permetrin (P03AC04)*.

4.12 Zdravila za boleznih dihal (ATC skupina R)

V letu 2022 je bilo predpisanih 1.125.619 receptov (indeks 111) v vrednosti 40,5 milijona EUR (indeks 112) za zdravila za boleznih dihal, ki so razvrščena v 6 skupin. Povprečna vrednost na en recept s predpisanimi zdravili iz skupine R je bila 35,9 EUR (leta 2021 35,7 EUR), na 1.000 prebivalcev je bilo predpisanih 534 receptov.

Predpisanih je bilo 60.930.354 DDD, to je 79,2 DDD na 1.000 prebivalcev na dan. Največ DDD na 1.000 prebivalcev na dan je bilo predpisanih za zdravila za obstruktivne pljučne boleznih (R03) ter v skupini antihistaminikov za sistemsko zdravljenje (R06) (tabela 4.14).

Tabela 4.14: Število predpisanih receptov, vrednost izdanih zdravil ter število DDD in DID v skupini zdravil za boleznih dihal (R) v letu 2022

ATC skupina	Število Rp 2022	Indeks št. Rp 22/21	Vrednost zdravil v EUR 2022	Indeks vrednosti 22/21	Povprečna vrednost na 1 Rp v EUR	Št. Rp na 1.000 preb.	Število DDD 2022	Število DID 2022
R - ZDRAVILA ZA BOLEZNI DIHAL	1.125.619	111	40.455.649 €	112	35,9 €	534	60.930.354	79,2
R01 - ZDRAVILA ZA BOLEZNI NOSNE SLUZNICE	204.700	118	2.090.581 €	113	10,2 €	97	9.894.134	12,9
R01A - Dekongestivi in druga zdravila za lokalno zdravljenje nosne sluznice	204.574	118	2.089.503 €	113	10,2 €	97	9.893.409	12,9
R01AA - Simpatomimetiki, enokomponentna zdravila	4.191	113	34.565 €	119	8,2 €	2	38.839	0,1
R01AA05 - oksimetazolin	3.871	111	31.776 €	117	8,2 €	2	35.544	0,0
R01AA07 - ksilometazolin	320	164	2.789 €	161	8,7 €	0	3.295	0,0
R01AB - Simpatomimetiki, kombinacije brez kortikosteroidov	608	153	5.324 €	149	8,8 €	0	7.638	0,0
R01AB06 - ksilometazolin	608	153	5.324 €	149	8,8 €	0	7.638	0,0
R01AC - Zdravila s protialergijskim delovanjem brez kortikosteroidov	18		241 €		13,4 €	0	509	0,0
R01AC03 - azelastin	18		241 €		13,4 €	0	509	0,0
R01AD - Kortikosteroidi	195.082	118	1.999.669 €	112	10,3 €	93	9.700.493	12,6
R01AD05 - budezonid	1.597	94	14.172 €	96	8,9 €	1	129.550	0,2
R01AD08 - flutikazon	19.637	110	581.234 €	105	29,6 €	9	2.245.108	2,9
R01AD09 - mometazon	147.105	122	969.679 €	120	6,6 €	70	6.142.785	8,0
R01AD12 - flutikazonfuroat	12.168	94	142.307 €	93	11,7 €	6	584.850	0,8
R01AD58 - flutikazon, kombinacije	14.575	117	292.277 €	115	20,1 €	7	598.200	0,8
R01AX - Druga zdravila za boleznih nosne sluznice	4.675	109	49.704 €	132	10,6 €	2	145.931	0,2
R01AX06 - mupirocin	2	200	51 €	228	25,7 €	0	6	0,0
R01B - Nazalni dekongestivi za sistemsko zdravljenje	126	143	1.077 €	135	8,6 €	0	725	0,0
R01BA - Simpatomimetiki	126	143	1.077 €	135	8,6 €	0	725	0,0
R01BA52 - psevdofedrin, kombinacije	126	143	1.077 €	135	8,6 €	0	725	0,0
R02 - ZDRAVILA Z UČINKOM NA ŽRELO	386	135	2.940 €	132	7,6 €	0	1.889	0,0

R02A - Zdravila z učinkom na žrelo	386	135	2.940 €	132	7,6 €	0	1.889	0,0
R02AA - Antiseptiki	252	183	1.627 €	201	6,5 €	0	1.205	0,0
R02AA05 - klorheksidin	59	227	569 €	254	9,7 €	0	166	0,0
R02AA06 - cetilpiridinium	2	25	12 €	26	6,2 €	0	5	0,0
R02AA15 - povidon-jod	119	142	499 €	131	4,2 €	0	793	0,0
R02AA16 - benzalkonium	3		16 €		5,4 €	0	11	0,0
R02AA20 - razne učinkovine	69	345	530 €	340	7,7 €	0	230	0,0
R02AX - Druga zdravila z učinkom na žrelo	134	91	1.313 €	92	9,8 €	0	684	0,0
R02AX01 - flurbiprofen	110	87	1.127 €	88	10,2 €	0	511	0,0
R02AX03 - benzidamin	24	120	187 €	131	7,8 €	0	173	0,0
R03 - ZDRAVILA ZA OBSTRUKTIVNE PLJUČNE BOLEZNI	563.200	107	24.140.418 €	105	42,9 €	267	33.818.426	43,9
R03A - Inhalacijski adrenergiki	408.341	109	15.748.901 €	106	38,6 €	194	23.233.027	30,2
R03AC - Bronhoselektivni agonisti adrenergičnih receptorjev beta-2	107.682	110	890.560 €	104	8,3 €	51	3.635.209	4,7
R03AC02 - salbutamol	104.291	111	709.812 €	110	6,8 €	49	3.352.550	4,4
R03AC12 - salmeterol	440	88	14.782 €	85	33,6 €	0	27.450	0,0
R03AC13 - formoterol	805	80	35.421 €	89	44,0 €	0	56.489	0,1
R03AC18 - indakaterol	2.146	89	130.545 €	85	60,8 €	1	198.720	0,3
R03AK - Adrenergiki v kombinaciji s kortikosteroidi ali drugimi učinkovinami razen antiholinergikov	148.150	106	9.643.088 €	105	65,1 €	70	11.336.685	14,7
R03AK06 - salmeterol in flutikazon	19.935	90	1.350.955 €	88	67,8 €	9	1.539.210	2,0
R03AK07 - formoterol in budezonid	40.204	102	2.362.037 €	101	58,8 €	19	2.754.750	3,6
R03AK08 - formoterol in beklometazon	72.520	113	4.890.059 €	114	67,4 €	34	5.800.065	7,5
R03AK10 - vilanterol in flutikazonfuroat	13.565	95	964.305 €	96	71,1 €	6	1.066.980	1,4
R03AK11 - formoterol in flutikazon	1.926	498	75.732 €	492	39,3 €	1	175.680	0,2
R03AL - Adrenergiki v kombinaciji z antiholinergiki, vključno s kortikosteroidi v trojnih kombinacijah	152.509	111	5.215.254 €	108	34,2 €	72	8.261.133	10,7
R03AL01 - fenoterol in ipratropijev bromid	113.842	111	1.554.349 €	106	13,7 €	54	5.370.123	7,0
R03AL03 - vilanterol in umeklidinijev bromid	4.913	102	431.914 €	100	87,9 €	2	373.590	0,5
R03AL04 - indakaterol in glikopironijev bromid	6.750	86	707.756 €	86	104,9 €	3	552.900	0,7
R03AL05 - formoterol in aklidinijev bromid	2.748	103	251.039 €	104	91,4 €	1	201.540	0,3
R03AL06 - olodaterol in tiotropijev bromid	10.898	118	785.763 €	113	72,1 €	5	679.230	0,9
R03AL08 - vilanterol, umeklidinijev bromid in flutikazonfuroat	911	107	93.057 €	114	102,1 €	0	67.470	0,1
R03AL09 - formoterol, glikopironijev bromid in beklometazon	12.447	130	1.391.376 €	129	111,8 €	6	1.016.280	1,3

R03B - Druga zdravila za obstruktivne pljučne bolezni, za inhaliranje	110.323	103	4.048.371 €	98	36,7 €	52	7.596.793	9,9
R03BA - Glukokortikoidi	67.706	103	1.573.225 €	98	23,2 €	32	4.587.113	6,0
<i>R03BA02 - budezonid</i>	5.603	87	82.495 €	89	14,7 €	3	277.900	0,4
<i>R03BA05 - flutikazon</i>	34.395	108	611.756 €	99	17,8 €	16	1.195.303	1,6
<i>R03BA07 - mometazon</i>	5.613	99	140.775 €	86	25,1 €	3	456.690	0,6
<i>R03BA08 - ciklezonid</i>	22.095	100	738.198 €	100	33,4 €	10	2.657.220	3,5
R03BB - Antiholinergiki	42.617	103	2.475.146 €	98	58,1 €	20	3.009.680	3,9
<i>R03BB01 - ipratropijev bromid</i>	2	100	17 €	101	8,4 €	0	20	0,0
<i>R03BB04 - tiotropijev bromid</i>	36.515	104	2.106.347 €	99	57,7 €	17	2.523.540	3,3
<i>R03BB05 - aklidinijev bromid</i>	2.209	103	124.500 €	101	56,4 €	1	163.920	0,2
<i>R03BB06 - glikopironijev bromid</i>	3.079	86	192.164 €	82	62,4 €	1	259.830	0,3
<i>R03BB07 - umeklidinijev bromid</i>	812	110	52.118 €	109	64,2 €	0	62.370	0,1
R03C - Adrenergiki za sistemsko zdravljenje	378	159	1.995 €	109	5,3 €	0	2.830	0,0
R03CC - Bronhoselektivni agonisti adrenergičnih receptorjev beta-2	378	159	1.995 €	109	5,3 €	0	2.830	0,0
<i>R03CC02 - salbutamol</i>	378	159	1.995 €	109	5,3 €	0	2.830	0,0
R03D - Druga sistemska zdravila za obstruktivne pljučne bolezni	44.158	100	4.341.151 €	110	98,3 €	21	2.985.777	3,9
R03DA - Ksantini	6.117	97	97.549 €	103	15,9 €	3	479.240	0,6
<i>R03DA04 - teofilin</i>	6.117	97	97.549 €	103	15,9 €	3	479.240	0,6
R03DC - Antagonisti levkotrienskih receptorjev	34.007	99	966.551 €	89	28,4 €	16	2.384.931	3,1
<i>R03DC03 - montelukast</i>	34.007	99	966.551 €	89	28,4 €	16	2.384.931	3,1
R03DX - Druga sistemska zdravila za obstruktivne pljučne bolezni	4.034	111	3.277.050 €	119	812,4 €	2	121.606	0,2
<i>R03DX05 - omalizumab</i>	1.880	113	1.178.484 €	120	626,9 €	1	37.205	0,0
<i>R03DX07 - roflumilast</i>	273	86	21.813 €	89	79,9 €	0	19.290	0,0
<i>R03DX09 - mepolizumab</i>	1.466	104	1.371.601 €	104	935,6 €	1	41.889	0,1
<i>R03DX10 - benralizumab</i>	415	160	705.153 €	160	1699,2 €	0	23.222	0,0
R05 - ZDRAVILA ZA ZDRAVLJENJE KAŠLJA IN PREHLADA	24.606	137	280.758 €	124	11,4 €	12	178.865	0,2
R05C - Ekspektoransi, kombinacije brez antitusikov	4.527	146	110.998 €	111	24,5 €	2	47.868	0,1
R05CA - Ekspektoransi	380	205	2.954 €	225	7,8 €	0	2.458	0,0
<i>R05CA10 - kombinacije</i>	13	217	79 €	244	6,0 €	0	315	0,0
<i>R05CA12 - list navadnega bršljana</i>	158	117	1.018 €	112	6,4 €	0	1.078	0,0
<i>R05CA13 - cineol</i>	209	550	1.858 €	550	8,9 €	0	1.065	0,0
R05CB - Mukolitik	4.147	142	108.044 €	110	26,1 €	2	45.410	0,1
<i>R05CB01 - acetilcistein</i>	2.585	143	31.080 €	142	12,0 €	1	32.436	0,0
<i>R05CB02 - bromheksin</i>	1.011	139	7.358 €	141	7,3 €	0	7.520	0,0
<i>R05CB06 - ambroksol</i>	449	162	4.025 €	166	9,0 €	0	2.160	0,0

<i>R05CB13 - dornaza alfa (dezoksiribonukleaza)</i>	102	98	65.581 €	95	642,9 €	0	3.294	0,0
R05D - Antitusiki, kombinacije brez ekspektoransov	19.780	135	166.687 €	134	8,4 €	9	128.708	0,2
R05DA - Opijevi alkaloidi in njihovi derivati	17.245	135	142.388 €	133	8,3 €	8	82.735	0,1
<i>R05DA04 - kodein</i>	<i>1.720</i>	<i>113</i>	<i>21.752 €</i>	<i>109</i>	<i>12,6 €</i>	<i>1</i>	<i>11.727</i>	<i>0,0</i>
<i>R05DA08 - folkodin</i>	<i>15.525</i>	<i>137</i>	<i>120.635 €</i>	<i>138</i>	<i>7,8 €</i>	<i>7</i>	<i>71.008</i>	<i>0,1</i>
R05DB - Drugi antitusiki	2.535	139	24.300 €	138	9,6 €	1	45.973	0,1
<i>R05DB13 - butamirat</i>	<i>2.535</i>	<i>139</i>	<i>24.300 €</i>	<i>138</i>	<i>9,6 €</i>	<i>1</i>	<i>45.973</i>	<i>0,1</i>
R05X - Druga zdravila za zdravljenje prehlada	239	131	2.559 €	135	10,7 €	0	1.727	0,0
R06 - ANTIHISTAMINIKI ZA SISTEMSKO ZDRAVLJENJE	327.423	113	2.920.611 €	111	8,9 €	155	16.925.650	22,0
R06A - Antihistaminiki za sistemsko zdravljenje	327.423	113	2.920.611 €	111	8,9 €	155	16.925.650	22,0
R06AA - Aminoalkiletri	91	101	789 €	96	8,7 €	0	383	0,0
<i>R06AA02 - difenhidramin</i>	<i>53</i>	<i>120</i>	<i>376 €</i>	<i>107</i>	<i>7,1 €</i>	<i>0</i>	<i>128</i>	<i>0,0</i>
<i>R06AA04 - klemastin</i>	<i>3</i>	<i>100</i>	<i>32 €</i>	<i>64</i>	<i>10,5 €</i>	<i>0</i>	<i>15</i>	<i>0,0</i>
<i>R06AA09 - doksilamin</i>	<i>35</i>	<i>81</i>	<i>382 €</i>	<i>91</i>	<i>10,9 €</i>	<i>0</i>	<i>240</i>	<i>0,0</i>
R06AB - Substituirani alkilamini	859	30	5.161 €	32	6,0 €	0	4.785	0,0
<i>R06AB03 - dimetinden</i>	<i>859</i>	<i>30</i>	<i>5.161 €</i>	<i>32</i>	<i>6,0 €</i>	<i>0</i>	<i>4.785</i>	<i>0,0</i>
R06AD - Derivati fenotiazina	9.279	104	70.385 €	106	7,6 €	4	262.579	0,3
<i>R06AD03 - tietilperazin</i>	<i>9.279</i>	<i>104</i>	<i>70.385 €</i>	<i>106</i>	<i>7,6 €</i>	<i>4</i>	<i>262.579</i>	<i>0,3</i>
R06AE - Derivati piperazina	58.993	105	610.992 €	107	10,4 €	28	2.945.264	3,8
<i>R06AE07 - cetirizin</i>	<i>38.581</i>	<i>104</i>	<i>346.714 €</i>	<i>109</i>	<i>9,0 €</i>	<i>18</i>	<i>1.587.234</i>	<i>2,1</i>
<i>R06AE09 - levocetirizin</i>	<i>20.412</i>	<i>106</i>	<i>264.278 €</i>	<i>106</i>	<i>12,9 €</i>	<i>10</i>	<i>1.358.030</i>	<i>1,8</i>
R06AX - Drugi antihistaminiki za sistemsko zdravljenje	258.201	116	2.233.284 €	112	8,6 €	122	13.712.639	17,8
<i>R06AX13 - loratadin</i>	<i>151.191</i>	<i>119</i>	<i>1.150.357 €</i>	<i>117</i>	<i>7,6 €</i>	<i>72</i>	<i>6.427.094</i>	<i>8,4</i>
<i>R06AX26 - feksofenadin</i>	<i>22.004</i>	<i>122</i>	<i>241.894 €</i>	<i>119</i>	<i>11,0 €</i>	<i>10</i>	<i>1.784.295</i>	<i>2,3</i>
<i>R06AX27 - desloratadin</i>	<i>85.006</i>	<i>110</i>	<i>841.033 €</i>	<i>104</i>	<i>9,9 €</i>	<i>40</i>	<i>5.501.250</i>	<i>7,1</i>
R07 - DRUGA ZDRAVILA ZA BOLEZNI DIHAL	5.304	129	11.020.341 €	129	2077,7 €	3	111.391	0,1
R07A - Druga zdravila za bolezni dihal	5.304	129	11.020.341 €	129	2077,7 €	3	111.391	0,1
R07AX - Druga zdravila za bolezni dihal	5.304	129	11.020.341 €	129	2077,7 €	3	111.391	0,1
<i>R07AX02 - ivakaftor</i>	<i>500</i>	<i>136</i>	<i>3.778.921 €</i>	<i>117</i>	<i>7557,8 €</i>	<i>0</i>	<i>8.589</i>	<i>0,0</i>
<i>R07AX30 - ivakaftor in lumakaftor</i>	<i>23</i>	<i>74</i>	<i>248.670 €</i>	<i>74</i>	<i>10811,7 €</i>	<i>0</i>	<i>644</i>	<i>0,0</i>
<i>R07AX32 - ivakaftor, tezakaftor in eleksakaftor</i>	<i>518</i>	<i>137</i>	<i>6.811.345 €</i>	<i>140</i>	<i>13149,3 €</i>	<i>0</i>	<i>17.640</i>	<i>0,0</i>

R01 Zdravila za bolezni nosne sluznice

Zdravila za bolezni nosne sluznice (R01) so predstavljala 18,2 % v deležu receptov in 5,2 % vrednosti zdravil za bolezni dihal. Predpisanih je bilo 204.700 receptov (indeks 118) v vrednosti 2,1 milijona EUR (indeks 113). Predpisanih je bilo 9.894.134 DDD oz. 12,9 DID zdravil za bolezni nosne sluznice. Na 1.000 prebivalcev je bilo predpisanih 97 receptov.

Skoraj vsa predpisana zdravila v tej skupini so bila **dekongestivi in druga zdravila za lokalno zdravljenje nosne sluznice (R01A)**, predpisanih je bilo 204.574 receptov (indeks 118).

Za **simpatikomimetike, enokomponentna zdravila (R01AA)** je bilo predpisanih 4.191 receptov (indeks 113), večinoma *oksimezolin (R01AA05)* na 3.871 receptih (indeks 111). Lokalne simpatikomimetike dobijo pacienti v lekarni tudi brez recepta. Njihova dejanska poraba je zato zagotovo bistveno večja, saj se večina teh zdravil izda brez recepta.

Največ je bilo v tej skupini R01 predpisanih **kortikosteroidov (R01AD)**, in sicer 195.082 receptov (indeks 118). Največje število predpisanih receptov s kortikosteroidi je bilo za zdravila, ki so vsebovala *mometazon (R01AD09)*, in sicer 147.105 receptov (indeks 122) v vrednosti 969,7 tisoč EUR (indeks 120), sledi *flutikazon (R01AD08)* z 19.637 recepti (indeks 110), *flutikazon, kombinacije (R01AD58)* s 14.575 recepti (indeks 117) in *flutikazonfuroat (R01AD12)* z 12.168 recepti (indeks 94).

Za **nazalne dekongestive za sistemsko zdravljenje (R01B)** je bilo predpisanih le 126 receptov (indeks 143), vsi za **simpatomimetike (R01BA)**, za *pseudoefedrin, kombinacije (R01BA52)*.

R02 Zdravila z učinkom na žrelo

Predpisanih je bilo le 386 receptov (indeks 135) za zdravila z učinkom na žrelo v vrednosti 2.940 EUR (indeks 132), od tega 252 receptov (indeks 183) za **antiseptike (R02AA)**, največ *povidon-joda (R02AA15)*, *raznih učinkovin (R02AA20)* in *klorheksidina (R02AA05)*, ter 134 receptov (indeks 91) **drugih zdravil z učinkom na žrelo (R02AX)**, npr. *flurbiprofena (R02AX01)* in *benzidamina (R02AX03)*.

R03 Zdravila za obstruktivne pljučne bolezni

Skupina zdravil za obstruktivne pljučne bolezni (R03) je največja iz skupine zdravil za bolezni dihal tako glede na število predpisanih receptov (50,0 %) kot tudi glede na vrednost izdanih zdravil (59,7 %). Predpisanih je bilo 563.200 receptov (indeks 107) v vrednosti 24,1 milijona EUR (indeks 105). Povprečna vrednost na en recept je znašala 42,9 EUR. Na 1.000 prebivalcev je bilo predpisanih 267 receptov.

Od zdravil za obstruktivne pljučne bolezni so bili najpogosteje predpisani **inhalacijski adrenergiki (R03A)**, predpisanih je bilo 408.341 receptov (indeks 109) v vrednosti 15,7 milijona EUR (indeks 106), skupaj 23.233.027 DDD oz. 30,2 DID.

Predpisanih je bilo 107.682 receptov (indeks 110) za **bronhoselektivne agoniste adrenergičnih receptorjev beta-2 (R03AC)**, najpogosteje je bil predpisan *salbutamol (R03AC02)* na 104.291 receptih (indeks 111) v vrednosti 709.812 EUR (indeks 110).

V skupini **adrenergikov v kombinaciji s kortikosteroidi ali drugimi učinkovinami razen antiholinergikov (R03AK)** je bilo predpisanih 148.150 receptov (indeks 106) v vrednosti 9,6 milijona EUR (indeks 105). Največ je bilo predpisanih receptov za *formoterol in beklometazon (R03AK08)*, 72.520 receptov (indeks 113), sledijo *formoterol in budesonid (R03AK07)* s 40.204 recepti (indeks 102), *salmeterol in flutikazon (R03AK06)* z 19.935 recepti (indeks 90) ter *vilanterol in flutikazonfuroat (R03AK10)* s 13.565 recepti (indeks 95).

Največji delež v skupini inhalacijskih adrenergikov predstavlja podskupina **adrenergikov v kombinaciji z antiholinergiki, vključno s kortikosteridi v trojnih kombinacijah (R03AL)**, za katero je bilo predpisanih 152.509 receptov (indeks 111), v vrednosti 5,2 milijona EUR (indeks 108).

Med njimi je bilo daleč največ receptov za kombinacijo *fenoterola in ipratropijevega bromida (R03AL01)*, predpisanih je bilo 113.842 receptov (indeks 111).

Nadaljuje se naraščanje predpisovanja trojne kombinacije *formoterol, glikopironijev bromid in beklometazon (R03AL09)*, ki se uporablja za zdravljenje zmerne do hude oblike kronične obstruktivne pljučne bolezni. Predpisanih je bilo 12.447 receptov (indeks 130).

Predpisanih je bilo 10.898 receptov (indeks 118) *olodaterola in tiotropijevega bromida (R03AL06)*, 6.750 receptov (indeks 86) *indakaterola in glikopironijevega bromida (R03AL04)* ter 4.913 receptov (indeks 102) *vilanterola in umeklidinijevega bromida (R03AL03)*.

Narašča tudi predpisovanje kombinacije *vilanterola, umeklidinijevega bromida in flutikazonfuroata (R03AL08)*, predpisanih je bilo 911 receptov (indeks 107).

Druga največja podskupina so **druga zdravila za obstruktivne pljučne bolezni, za inhaliranje (R03B)**, predpisanih je bilo 110.323 receptov (indeks 103) v vrednosti 4,0 milijona EUR (indeks 98).

Največ je bilo zdravil, ki so vsebovala *glukokortikoide (R03BA)*, predpisanih je bilo 67.706 receptov (indeks 103). Najpogosteje je bil predpisan *flutikazon (R03BA05)* s 34.395 recepti (indeks 108) in *ciklezonid (R03BA08)*, predpisanih je bilo 22.095 receptov (indeks 100).

Antiholinergikov (R03BB) je bilo predpisanih 42.617 receptov (indeks 103), najpogosteje je bil predpisan *tiotropijev bromid (R03BB04)* s 36.515 recepti (indeks 104).

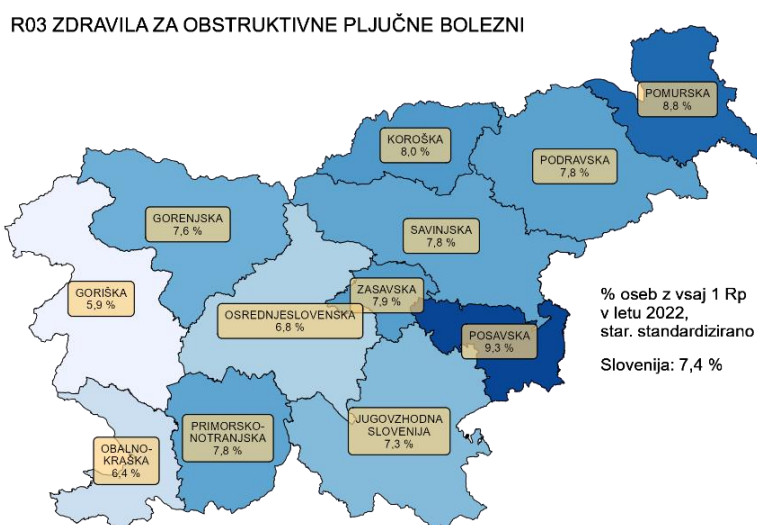
Predpisanih je bilo le 378 receptov (indeks 159) za zdravila skupine **adrenergikov za sistemsko zdravljenje (R03C)**, vsi so spadali v skupino *bronhoselektivnih agonistov adrenergičnih receptorjev beta-2 (R03CC)*, in sicer je bil predpisan le *salbutamol (R03CC02)*.

V skupini **drugih sistemskih zdravil za obstruktivne pljučne bolezni (R03D)** je bilo predpisanih 44.158 receptov (indeks 100) v vrednosti 4,3 milijona EUR (indeks 110).

Največ je bilo predpisanih *antagonistov levkotrienskih receptorjev (R03DC)*, 34.007 receptov (indeks 99), vse *montelukast (R03DC03)*.

Predpisanih je bilo tudi 6.117 receptov (indeks 97) za *ksantine (R03DA)*, vse *teofilin (R03DA04)*.

Povprečno zdravila za obstruktivne pljučne bolezni prejema 7,4 % prebivalcev Slovenije, leta 2021 jih je prejelo 6,6 %. Največ zdravil za zdravljenje obstruktivnih pljučnih bolezni so v letu 2022 predpisali v posavski regiji (9,3 %, leta 2021 8,3 %) in pomurski regiji (8,8 %, leta 2021 7,5 %), sledi koroška regija (8,0 %, leta 2021 7,3 %) (slika 4.41).

Slika 4. 41: Odstotek oseb, ki so jim bila predpisana zdravila za obstruktivne pljučne bolezni (R03) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

R05 Zdravila za zdravljenje kašlja in prehlada

Na recept je bilo predpisanih 24.606 receptov za zdravila za zdravljenje kašlja in prehlada (indeks 137) v vrednosti 280,8 tisoč EUR (indeks 124).

Predpisanih je bilo 4.527 receptov (indeks 146) za **ekspektoranse, kombinacije brez antitusikov (R05C)**, predvsem za *mukolitike (R05CB)*, in sicer 4.147 receptov (indeks 142), največ za *acetilcistein (R05CB01)* z 2.585 recepti (indeks 143), sledi *bromheksin (R05CB02)* s 1.011 recepti (indeks 139).

Najbolj pogosto pa so predpisovali **antitusike, kombinacije brez ekspektoransov (R05D)**, predpisanih je bilo 19.780 receptov (indeks 135).

Večinoma so bili predpisani *opijevi alkaloidi in njihovi derivati (R05DA)*, predpisanih je bilo 17.245 receptov (indeks 135), najpogosteje je bil predpisan *folkodin (R05DA08)* na 15.525 receptih (indeks 137), ki mu je sledil *kodein (R05DA04)* s 1.720 recepti (indeks 113).

Vsa zdravila iz skupine *drugi antitusiki (R05DB)* so vsebovala *butamirat (R05DB13)* z 2.535 recepti (indeks 139). Ker gre za skupino zdravil, ki se z izjemo folkodina in kodeina izdajajo v lekarnah tudi brez recepta, je njihova dejanska poraba zagotovo večje od prikazane.

R06 Antihistaminiki za sistemsko zdravljenje

Vsa zdravila so spadala v podskupino **antihistaminiki za sistemsko zdravljenje (R06A)**, predpisanih je bilo 327.423 receptov (indeks 113), v vrednosti 2,9 milijona EUR (indeks 111), 16.925.650 DDD oz. 22,0 DID antihistaminikov za sistemsko zdravljenje.

Aminoalkiletri (R06AA) so bili predpisanih na 91 receptih (indeks 101), od tega zdravila z *difenhidraminom (R06AA02)* na 53 receptih (indeks 120). Ta zdravila imajo režim izdaje brez zdravniškega recepta v lekarni, zato je skupna poraba zdravil višja od prikazane.

Predpisanih je bilo 859 receptov (indeks 30) za *substituirane alkilamine (R06AB)*, predpisovala se je samo učinkovina *dimetinden (R06AB03)*.

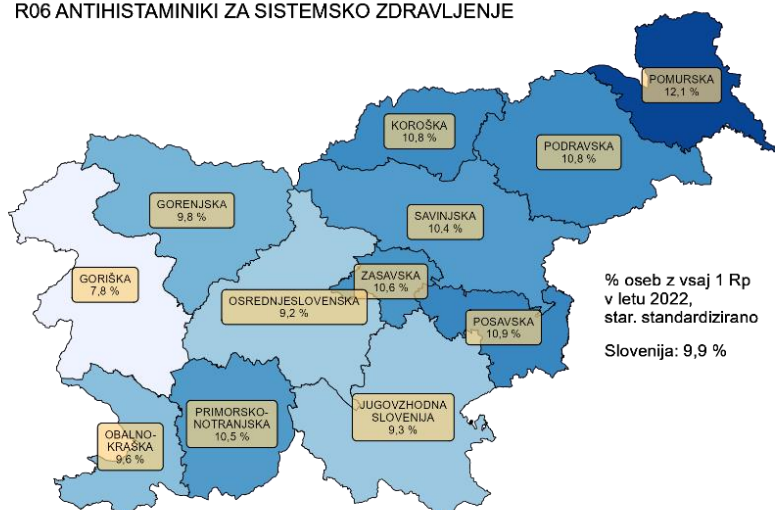
Od *derivatov fenotiazina (R06AD)* so vsa predpisana zdravila vsebovala *tietilperazin (R06AD03)* z 9.279 recepti (indeks 104), 262.579 DDD oz. 0,3 DID.

Predpisanih je bilo 58.993 receptov (indeks 105) z *derivati piperazina (R06AE)*, in sicer s *cetirizinom (R06AE07)* 38.581 receptov (indeks 104) in z *levocetirizinom (R06AE09)* 20.412 receptov (indeks 106).

Največ, 258.201 receptov (indeks 116) v vrednosti 2,2 milijona EUR je bilo predpisanih za zdravila iz skupine *drugih antihistaminikov za sistemsko zdravljenje (R06AX)*. Zdravila z *loratadinom (R06AX13)* so bila predpisana na 151.191 receptih (indeks 119), sledila so zdravila z *desloratadinom (R06AX27)* na 85.006 receptih (indeks 110) in *feksofenadinom (R06AX26)* na 22.004 receptih (indeks 122).

V letu 2022 je 9,9 % oseb prejelo antihistaminike za sistemsko zdravljenje (leta 2021 8,6 %), od tega največ v pomurski regiji (12,1 %, leta 2021 10,5 %), sledi posavska regija (10,9 %, leta 2021 9,1 %) ter koroška regija (10,8 %, leta 2021 9,6 %) in podravska regija (10,8 %, leta 2021 9,5 %). Porast je viden tudi v osrednjeslovenski regiji (9,2 %, leta 2021 8,0 %) (slika 4.42).

R06 ANTIHISTAMINIKI ZA SISTEMSKO ZDRAVLJENJE

Slika 4. 42: Odstotek oseb, ki so jim bili predpisani antihistaminiki za sistemsko zdravljenje (R06) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

4.13 Zdravila za boleznι čutil (ATC skupina S)

Zdravila za boleznι čutil so razvrščena v tri skupine. V letu 2022 je bilo predpisanih 787.195 receptov (indeks 113) v vrednosti 12,8 milijona EUR (indeks 112). Povprečna vrednost na en recept s predpisanimi zdravili iz skupine S je bila 16,2 EUR, na 1.000 prebivalcev je bilo predpisanih 373 receptov. Skupno je bilo predpisanih 13.955.350 DDD, to je 18,1 DDD na 1.000 prebivalcev na dan.

Vsa predpisana zdravila so bila iz skupine **zdravil za očesne boleznι (S01)** (tabela 4.15).

Tabela 4. 15: Število predpisanih receptov, vrednost izdanih zdravil ter število DDD in DID v skupini zdravil za boleznι čutil (S) v letu 2022

ATC skupina	Število Rp 2022	Indeks št. Rp 22/21	Vrednost zdravil v EUR 2022	Indeks vrednosti 22/21	Povprečna vrednost na 1 Rp v EUR	Št. Rp na 1.000 preb.	Število DDD 2022	Število DID 2022
S - ZDRAVILA ZA BOLEZNI ČUTIL	787.195	113	12.791.041 €	112	16,2 €	373	13.955.350	18,1
S01 - ZDRAVILA ZA OČESNE BOLEZNI	787.195	113	12.791.041 €	112	16,2 €	373	13.955.350	18,1
S01A - Zdravila za preprečevanje in zdravljenje infekcij	210.140	115	1.498.783 €	117	7,1 €	100	1.036.642	1,3
S01AA - Antibiotiki	149.709	106	937.414 €	108	6,3 €	71	637.758	0,8
S01AA01 - kloramfenikol	30.499	123	168.402 €	126	5,5 €	14	132.200	0,2
S01AA11 - gentamicin	1	100	40 €	42	40,2 €	0	10	0,0
S01AA12 - tobramicin	94.899	98	598.544 €	99	6,3 €	45	426.397	0,6
S01AA14 - benzilpenicilin	16	94	782 €	101	48,9 €	0	160	0,0
S01AA21 - amikacin	22	314	907 €	276	41,2 €	0	220	0,0
S01AA26 - azitromicin	24.212	131	163.607 €	131	6,8 €	11	77.871	0,1
S01AA28 - vankomicin	47	81	4.130 €	78	87,9 €	0	770	0,0
S01AD - Protivirusna zdravila	5.771	114	100.398 €	112	17,4 €	3	31.248	0,0
S01AD03 - aciklovir	2.982	157	53.925 €	148	18,1 €	1	15.008	0,0
S01AD09 - ganciklovir	2.789	88	46.473 €	88	16,7 €	1	16.240	0,0
S01AE - Fluorokinoloni	54.333	147	440.295 €	145	8,1 €	26	363.497	0,5
S01AE03 - ciprofloksacin	48.769	151	389.161 €	150	8,0 €	23	258.260	0,3
S01AE05 - levofloksacin	3		24 €		8,1 €	0	20	0,0
S01AE07 - moksifloksacin	5.561	115	51.109 €	115	9,2 €	3	105.217	0,1
S01AX - Druga zdravila za preprečevanje in zdravljenje infekcij	216	114	9.904 €	126	45,8 €	0	2.560	0,0
S01AX02 - srebrove spojine	98	117	4.160 €	121	42,4 €	0	1.000	0,0
S01AX09 - klorheksidin	1	100	57 €	67	57,2 €	0	30	0,0
S01B - Protivnetna zdravila	107.030	115	1.334.450 €	114	12,5 €	51	936.311	1,2
S01BA - Kortikosteroidi, enokomponentna zdravila	73.349	112	819.975 €	115	11,2 €	35	735.821	1,0
S01BA01 - deksametazon	46.973	111	431.597 €	114	9,2 €	22	360.258	0,5
S01BA02 - hidrokortizon	18.122	115	296.702 €	122	16,4 €	9	262.380	0,3
S01BA07 - fluorometolon	4.354	111	33.273 €	109	7,6 €	2	29.695	0,0

<i>S01BA14 - loteprednol</i>	3.880	110	57.526 €	101	14,8 €	2	82.988	0,1
S01BC - Nesteroidna protivnetna zdravila	33.681	120	514.475 €	113	15,3 €	16	200.490	0,3
<i>S01BC10 - nepafenak</i>	21.788	84	365.608 €	84	16,8 €	10	133.060	0,2
<i>S01BC11 - bromfenak</i>	11.893	598	148.867 €	630	12,5 €	6	67.430	0,1
S01C - Protivnetne učinkovine v kombinacijah s protimikrobnimi učinkovinami	135.378	121	763.078 €	123	5,6 €	64	714.480	0,9
S01CA - Kortikosteroidi v kombinaciji s protimikrobnimi učinkovinami	135.378	121	763.078 €	123	5,6 €	64	714.480	0,9
<i>S01CA01 - deksametazon in protimikrobne učinkovine</i>	135.378	121	763.078 €	123	5,6 €	64	714.480	0,9
S01E - Zdravila za zdravljenje glavkoma in zdravila za zožitev zenice	154.674	102	4.612.058 €	104	29,8 €	73	11.267.918	14,6
S01EA - Simpatomimetiki za zdravljenje glavkoma (zelene mreže)	84	5	529 €	2	6,3 €	0	2.125	0,0
<i>S01EA05 - brimonidin</i>	84	5	529 €	2	6,3 €	0	2.125	0,0
S01EB - Parasimpatomimetiki	229	116	11.657 €	122	50,9 €	0	2.480	0,0
<i>S01EB01 - pilokarpin</i>	229	116	11.657 €	122	50,9 €	0	2.480	0,0
S01EC - Zaviralci karboanhidraze	22.421	110	387.584 €	105	17,3 €	11	1.231.473	1,6
<i>S01EC01 - acetazolamid</i>	3.776	126	41.531 €	112	11,0 €	2	56.340	0,1
<i>S01EC03 - dorzolamid</i>	2.602	109	53.630 €	102	20,6 €	1	80.433	0,1
<i>S01EC04 - brinzolamid</i>	12.437	108	192.872 €	108	15,5 €	6	858.100	1,1
<i>S01EC54 - brinzolamid, kombinacije</i>	3.606	102	99.551 €	97	27,6 €	2	236.600	0,3
S01ED - Antagonisti adrenergičnih receptorjev beta	70.144	103	2.646.373 €	106	37,7 €	33	5.264.240	6,8
<i>S01ED01 - timolol</i>	6.320	94	136.835 €	96	21,7 €	3	433.250	0,6
<i>S01ED02 - betaksolol</i>	1.598	81	29.825 €	81	18,7 €	1	108.950	0,1
<i>S01ED51 - timolol, kombinacije</i>	62.226	105	2.479.713 €	107	39,9 €	30	4.722.040	6,1
S01EE - Analogi prostaglandina	61.796	100	1.565.914 €	101	25,3 €	29	4.767.600	6,2
<i>S01EE01 - latanoprost</i>	43.981	102	982.813 €	105	22,3 €	21	3.387.410	4,4
<i>S01EE03 - bimatoprost</i>	3.418	95	111.737 €	93	32,7 €	2	264.000	0,3
<i>S01EE04 - travoprost</i>	5.118	92	102.342 €	92	20,0 €	2	359.950	0,5
<i>S01EE05 - tafluprost</i>	9.279	99	369.021 €	98	39,8 €	4	756.240	1,0
S01F - Midriatiki in cikloplegiki	6.165	105	226.795 €	116	36,8 €	3	0	0,0
S01FA - Antiholinergiki	6.128	105	225.408 €	116	36,8 €	3	0	0,0
<i>S01FA01 - atropin</i>	6.059	106	222.805 €	117	36,8 €	3	0	0,0
<i>S01FA02 - skopolamin</i>	8	114	297 €	110	37,1 €	0	0	0,0
<i>S01FA05 - homatropin</i>	52	66	2.251 €	65	43,3 €	0	0	0,0
<i>S01FA06 - tropikamid</i>	9	31	55 €	23	6,2 €	0	0	0,0
S01FB - Simpatomimetiki, brez zdravil za zdravljenje glavkoma	37	84	1.387 €	79	37,5 €	0	0	0,0
<i>S01FB01 - fenilefrin</i>	37	84	1.387 €	79	37,5 €	0	0	0,0
S01G - Dekongestivi in protialergijska zdravila	58.471	121	807.768 €	121	13,8 €	28	0	0,0

S01GA - Simpatomimetiki za oženje krvnih žil	71	100	544 €	96	7,7 €	0	0	0,0
S01GA02 - tetizolin	21	78	188 €	83	9,0 €	0	0	0,0
S01GA51 - nafazolin, kombinacije	37	168	230 €	175	6,2 €	0	0	0,0
S01GA52 - tetizolin, kombinacije	13	59	126 €	61	9,7 €	0	0	0,0
S01GX - Druga protialergijska zdravila	58.400	121	807.224 €	121	13,8 €	28	0	0,0
S01GX06 - emedastin	665	94	20.667 €	91	31,1 €	0	0	0,0
S01GX08 - ketotifen	24.815	125	370.190 €	128	14,9 €	12	0	0,0
S01GX09 - olopatadin	32.920	118	416.366 €	117	12,6 €	16	0	0,0
S01H - Lokalni anestetiki	10	91	82 €	115	8,2 €	0	0	0,0
S01HA - Lokalni anestetiki	10	91	82 €	115	8,2 €	0	0	0,0
S01HA04 - proksimetakain	10	91	82 €	115	8,2 €	0	0	0,0
S01X - Druga zdravila za očesne bolezni	115.327	112	3.548.027 €	116	30,8 €	55	0	0,0
S01XA - Druga zdravila za očesne bolezni	115.327	112	3.548.027 €	116	30,8 €	55	0	0,0
S01XA03 - hipertonična raztopina natrijevega klorida	613	110	32.948 €	107	53,7 €	0	0	0,0
S01XA05 - natrijev edetat	13	76	1.663 €	97	127,9 €	0	0	0,0
S01XA08 - acetilcistein	564	101	32.667 €	108	57,9 €	0	0	0,0
S01XA15 - askorbinska kislina (vitamin C)	64	98	3.025 €	93	47,3 €	0	0	0,0
S01XA18 - ciklosporin	4.754	125	820.008 €	125	172,5 €	2	0	0,0
S01XA20 - umetne solze in druga nevtralna zdravila	107.198	111	2.537.476 €	113	23,7 €	51	0	0,0

Največ predpisanih receptov z zdravili za očesne bolezni je bilo iz skupine **zdravil za preprečevanje in zdravljenje infekcij (S01A)**, za katere je bilo predpisanih 210.140 receptov (indeks 115) v vrednosti skoraj 1,5 milijona EUR (indeks 117).

Največji delež le-teh so predstavljali recepti za **antibiotike (S01AA)**, ki jih je bilo 149.709 (indeks 106). Najbolj pogosto je bil predpisan **tobramicin (S01AA12)** s 94.899 recepti (indeks 98).

Protivirusnih zdravil (S01AD) je bilo predpisanih 5.771 receptov (indeks 114), od tega 2.982 receptov (indeks 157) za **aciclovir (S01AD03)** in 2.789 receptov (indeks 88) za **ganciklovir (S01AD09)**.

Predpisanih je bilo 54.333 receptov (indeks 147) za **fluorokinolone (S01AE)**, od tega največ, 48.769 receptov (indeks 151), za **ciprofloksacin (S01AE03)**.

V letu 2022 je 7,0 % oseb prejelo zdravila za preprečevanje in zdravljenje infekcij (S01A), v letu 2021 6 %. Največ so jih prejeli v zasavski regiji (7,9 %), koroški regiji (7,8 %) in posavski regiji (7,5 %), najmanj pa v obalno-kraški regiji (6,3 %) in v goriški regiji (6,6 %) (slika 4.43).

Slika 4. 43: Odstotek oseb, ki so jim bila predpisana zdravila za preprečevanje in zdravljenje infekcij (S01A) v posameznih statističnih regijah R Slovenije v letu 2022.

Predpisanih je bilo 107.030 receptov za **protivnetna zdravila (S01B)** (indeks 115), najpogosteje so bila predpisana zdravila s *kortikosteroidi, enokomponentna zdravila (S01BA)*, in sicer s 73.349 recepti (indeks 112), od tega največ, 46.973 receptov (indeks 111) z *deksametazonom (S01BA01)*, sledi *hidrokortizon (S01BA02)* z 18.122 recepti (indeks 115).

Predpisanih je bilo 33.681 receptov (indeks 120) *nesteroidnih protivnetnih zdravil (S01BC)*.

Predpisano je bilo 21.788 receptov (indeks 84) za *nepafenak (S01BC10)*, ki se uporablja za preprečevanje in zdravljenje pooperativne bolečine in vnetja, povezanega z operacijo katarakte.

Predpisanih je bilo še 11.893 receptov (indeks 598) za *bromfenak (S01BC11)*.

Predpisanih je bilo 135.378 receptov (indeks 121) za **protivnetne učinkovine v kombinacijah s proti-mikrobnimi učinkovinami (S01C)**. Vse so *kortikosteroidi v kombinaciji s protimikrobnimi učinkovinami (S01CA)*, vse *deksametazon in protimikrobne učinkovine (S01CA01)*.

Predpisanih je bilo 154.674 receptov (indeks 102) z **zdravili za zdravljenje glavkoma in zdravili za zožitev zenice (S01E)** v vrednosti 4,6 milijona EUR (indeks 104). Povprečna vrednost enega recepta je bila 29,8 EUR, na 1.000 prebivalcev je bilo predpisanih 73 receptov.

Največ, 70.144 receptov (indeks 103), je bilo predpisanih *antagonistov adrenergičnih receptorjev beta (S01ED)*, najpogosteje so uporabljali kombinacijo zaviralca adrenergičnih receptorjev beta *timolola, kombinacije (S01ED51)*, ki je bil predpisan na 62.226 receptih (indeks 105) v vrednosti 2,5 milijona EUR (indeks 107).

Sledijo analogi prostaglandina (S01EE), ki so bili predpisani na 61.796 receptih (indeks 100), med njimi je bil najpogosteje predpisan *latanoprost (S01EE01)* s 43.981 recepti (indeks 102) v vrednosti 982.813 EUR (indeks 105).

Predpisanih je bilo tudi 22.421 receptov (indeks 110) za *zaviralce karboanhidraze (S01EC)*, največ *brinzolamida (S01EC54)* na 12.437 receptih.

Predpisanih je bilo 6.165 receptov (indeks 105) za **midriatike in cikloplegike (S01F)**, večinoma so to bili *antiholinergiki (S01FA)*, večinoma *atropin (S01FA01)*.

Predpisanih je bilo 58.471 receptov (indeks 121) za **dekongestive in protialergijska zdravila (S01G)**. Večinoma so to *druga protialergijska zdravila (S01GX)*, največ *olopatadin (S01GX09)* na 32.920 receptih (indeks 118) in *ketotifen (S01GX08)* na 24.815 receptih (indeks 125).

Predpisanih je bilo 115.327 receptov (indeks 112) v vrednosti 3,5 milijona EUR (indeks 116) za skupino **druga zdravila za očne bolezni (S01X)**.

Največkrat so bile predpisane *umetne solze in druga nevtralna zdravila (S01XA20)*, predpisanih je bilo 107.198 receptov (indeks 111) v vrednosti 2,5 milijona EUR (indeks 113).

4.14 Razna zdravila (ATC skupina V)

Razna zdravila so zdravila, ki niso uvrščena v nobeno izmed prej omenjenih skupin in so razvrščena v 6 podskupin: alergijo sprožajoče snovi (alergeni) (V01), druga nerazvrščena zdravila za različne bolezni (V03), diagnostiki (V04), osnovna hranila (V06), drugi neterapevtski pripravki (V07), kontrastna sredstva (V08).

V letu 2022 je bilo za zdravila iz skupine V predpisanih in izdanih 144.196 receptov (indeks 107), v vrednosti 9,5 milijona EUR (indeks 109), kar kaže na stalen porast predpisovanja.

Predpisanih je bilo 4.745 receptov (indeks 108) za **alergijo sprožajoče snovi (alergeni) (V01)**.

Vsi so bili **alergenski ekstrakti (V01AA)**, in sicer večinoma **cvetni prah trav (V01AA02)** s 1.937 recepti (indeks 112) in **razni alergenski ekstrakti (V01AA20)** s 1.498 recepti (indeks 79).

Predpisanih je bilo 11.777 receptov (indeks 110) za **druga nerazvrščena zdravila za različne bolezni (V03)**, največ za **zdravila za zdravljenje hiperkaliemije in hiperfosfatemije (V09AE)**, in sicer 9.886 receptov (indeks 110). Največkrat sta bila predpisana **sevelamer (V03AE02)** na 5.386 receptih (indeks 96) in **polistirensulfonat (V03AE01)** na 2.164 receptih (indeks 97).

Največ predpisanih zdravil je bilo iz skupine **osnovnih hranil (V06)**, predpisanih je bilo 127.613 receptov (indeks 107), ki so predstavljali 88,5 % delež receptov za celotno skupino V.

Predpisanih je bilo 4.706 receptov (indeks 111) za **hranila za otroke (V06C)**, od tega 630 receptov za **hranila brez fenilalanina (V06CA)**.

Največ je bilo predpisanih receptov za **druga hranila (V06D)**, predpisanih je bilo 122.871 receptov (indeks 106), največ za skupino **maščobe, ogljikove hidrati, proteini, minerali in vitamini, kombinacije (V06DB)** s 119.574 recepti (indeks 107) v vrednosti 5,0 milijona EUR (indeks 112). Predpisanih je bilo tudi 2.945 receptov za **mlečne nadomestke (V06DF)** (indeks 89) (tabela 4.16).

Tabela 4.16: Število predpisanih receptov, vrednost izdanih zdravil ter število DDD in DID v skupini raznih zdravil (V) v letu 2022

ATC skupina	Število Rp 2022	Indeks št. Rp 22/21	Vrednost zdravil v EUR 2022	Indeks vrednosti 22/21	Povprečna vrednost na 1 Rp v EUR	Št. Rp na 1.000 preb.	Število DDD 2022	Število DID 2022
V - RAZNA ZDRAVILA	144.196	107	9.534.433 €	109	66,1 €	68	523.215	0,7
V01 - ALERGIJO SPROŽAJOČE SNOVI (ALERGENI)	4.745	108	811.309 €	103	171,0 €	2	116.359	0,2
V01A - Alergijo sprožajoče snovi (alergeni)	4.745	108	811.309 €	103	171,0 €	2	116.359	0,2
V01AA - Alergenski ekstrakti	4.745	108	811.309 €	103	171,0 €	2	116.359	0,2
V01AA02 - cvetni prah trav	1.937	112	251.796 €	117	130,0 €	1	96.000	0,1
V01AA03 - pršice v hišnem prahu	404	1757	53.910 €	2253	133,4 €	0	0	0,0
V01AA05 - drevesni cvetni prah	314	483	53.319 €	467	169,8 €	0	0	0,0
V01AA10 - cvetje	167	178	36.813 €	212	220,4 €	0	0	0,0
V01AA20 - razni alergenski ekstrakti	1.498	79	310.267 €	78	207,1 €	1	20.359	0,0
V03 - DRUGA NERAZVRŠČENA ZDRAVILA ZA RAZLIČNE BOLEZNI	11.777	110	2.375.465 €	108	201,7 €	6	406.856	0,5

V03A - Druga nerazvrščena zdravila za različne bolezni	11.777	110	2.375.465 €	108	201,7 €	6	406.856	0,5
V03AB - Antidoti	82	1171	33 €	47671	0,4 €	0	81	0,0
V03AB15 - nalokson	1		33 €		32,6 €	0	0	0,0
V03AB21 - kalijev jodid	81	1157	1 €	1157	0,0 €	0	81	0,0
V03AC - Kelirajoča sredstva za zdravljenje akutnih zastropitev z železom	850	95	820.609 €	84	965,4 €	0	11.062	0,0
V03AC03 - deferasiroks	850	95	820.609 €	84	965,4 €	0	11.062	0,0
V03AE - Zdravila za zdravljenje hiperkaliemije in hiperfosfatemije	9.886	110	1.497.083 €	127	151,4 €	5	369.913	0,5
V03AE01 - polistirensulfonat	2.164	97	93.384 €	79	43,2 €	1	30.650	0,0
V03AE02 - sevelamer	5.386	96	668.942 €	94	124,2 €	3	236.273	0,3
V03AE03 - lantanov(III) karbonat	912	107	325.564 €	117	357,0 €	0	43.590	0,1
V03AE05 - železov(III) oksihidroksid saharozni kompleks	443	185	117.035 €	206	264,2 €	0	24.420	0,0
V03AE10 - natrijev cirkonijev ciklosilikat	981	2515	292.158 €	2855	297,8 €	0	34.980	0,0
V03AG - Zdravila za zdravljenje hiperkalciemije	959	118	57.740 €	114	60,2 €	0	25.800	0,0
V04 - DIAGNOSTIKI	38	75	56.896 €	101	1497,3 €	0	0	0,0
V04C - Drugi diagnostiki	38	75	56.896 €	101	1497,3 €	0	0	0,0
V04CD - Testi za ugotavljanje hipofiznega delovanja	38	75	56.896 €	101	1497,3 €	0	0	0,0
V04CD01 - metirapon	38	75	56.896 €	101	1497,3 €	0	0	0,0
V06 - OSNOVNA HRANILA	127.613	107	6.290.494 €	111	49,3 €	61	0	0,0
V06C - Hranila za otroke	4.706	111	993.746 €	110	211,2 €	2	0	0,0
V06CA - Hranila brez fenilalanina	630	90	735.640 €	110	1167,7 €	0	0	0,0
V06D - Druga hranila	122.871	106	5.293.285 €	111	43,1 €	58	0	0,0
V06DB - Maščobe, ogljikovi hidrati, proteini, minerali in vitamini, kombinacije	119.574	107	5.004.321 €	112	41,9 €	57	0	0,0
V06DF - Mlečni nadomestki	2.945	89	240.591 €	90	81,7 €	1	0	0,0
V06DX - Druge kombinacije hranil	335	93	34.618 €	104	103,3 €	0	0	0,0
V07 - DRUGI NETERAPEVTSKI PRIPRAVKI	22	157	259 €	127	11,8 €	0	0	0,0
V07A - Drugi neterapevtski pripravki	22	157	259 €	127	11,8 €	0	0	0,0
V07AB - Raztopine in pripravki za redčenje, vključno s tekočinami za izpiranje	22	157	259 €	127	11,8 €	0	0	0,0
V08 - KONTRASTNA SREDSTVA	1	50	9 €	40	8,7 €	0	0	0,0
V08A - Jodirana rentgenska kontrastna sredstva	1	50	9 €	40	8,7 €	0	0	0,0

V08AB - Nefrotropna, nizkoosmolalna rentgenska kontrastna sredstva, topna v vodi	1	100	9 €	104	8,7 €	0	0	0,0
<i>V08AB04 - jopamidol</i>	<i>1</i>	<i>100</i>	<i>9 €</i>	<i>104</i>	<i>8,7 €</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0,0</i>

5. Zdravila za izvajanje programa cepljenja

Staša Javornik, Tatja Kostnapfel

Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) vsako leto pripravi predlog Programa cepljenja in zaščite z zdravili in ga predlaga ministru za zdravje v sprejem. V njem so opredeljeni programi cepljenja in zaščite z zdravili za različne skupine prebivalstva.

Pravilnik o določitvi Programa cepljenja in zaščite z zdravili za leto 2022 je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 127/2022. Letni programi se objavijo na spletni strani Ministrstva za zdravje in na spletni strani NIJZ.

Preskrbo s cepivi in specifičnimi imunoglobulini za izvajanje Programa cepljenja, ki se financira iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja, zagotavlja NIJZ.

V tabeli 5.1 prikazujemo izdajo zdravil, ki se financirajo iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja za izvedbo programa cepljenja. Tabela prikazuje količine zdravil v odmerkih izdanih in distribuiranih na cepilna mesta v letih 2018, 2019, 2020, 2021 in 2022 ter porabljena sredstva za nakup zdravil za izvajanje programa cepljenja v letu 2022, ki se financirajo iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja (vrednosti so v EUR brez DDV).

Tabela 5.1: Število izdanih odmerkov zdravil za izvajanje programa cepljenja v letih 2018, 2019, 2020, 2021 in 2022

ATC	Vrsta zdravila	Število izdanih odmerkov v posameznem letu					Indeks 2022/2021	Vrednost v letu 2022 (EUR brez DDV)
		leto 2018	leto 2019	leto 2020	leto 2021	leto 2022		
J06BB02	Humani imunoglobulin proti tetanusu	8.305	5.984	4.764	5.362	6.207	116	28.905,46
J06BB04	Humani imunoglobulin proti hepatitisu tipa B	15	6	5	4	1	25	627,30
J06BB05	Humani imunoglobulin proti steklini	134	180	115	110	140	127	27.918,00
J06BB16	Palivizumab 50 mg - humana monoklonska protitelesa proti respiratornem sincicijskem virusu (RSV)	283	419	379	381	395	104	174.286,08
	Palivizumab 100 mg - humana monoklonska protitelesa proti respiratornem sincicijskem virusu (RSV)	717	829	966	943	762	81	565.420,92
J07AG01	Cepivo proti hemofilusu influence tipa B, konjugirano	245	292	220	219	216	99	2.513,00
J07AH08	Štirivalentno cepivo proti meningokokom tipov A,C,Y,W-135 z očiščenimi in vezanimi polisaharidnimi antigeni	466	287	213	198	172	87	4.841,45
J07AH09	Cepivo proti meningokokom B	547	713	517	500	437	87	26.640,00
J07AJ52	Mešano cepivo proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju (acelularno), adsorbirano	23.467	23.780	24.129	19.958	25.966	130	250.640,00
J07AL01	Cepivo proti pnevmokokom s prečiščenimi polisaharidnimi antigeni	1.028	1.279	1.553	970	5.300	546	244.110,00

J07AL02	Cepivo proti pnevmokokom s prečiščenimi in vezanimi polisaharidnimi antigeni	2.352	35.893	41.429	37.613	35.910	95	970.160,00
J07AL52	Cepivo proti pnevmokokom s prečiščenimi in vezanimi polisaharidnimi antigeni (nosilni protein – hemofilus influenza)	37.406	5.273	3				
J07AM01	Cepivo proti tetanusu, adsorbirano	41.649	39.432	31.912	35.036	39.327	112	74.080,00
J07AM51	Mešano cepivo proti davici in tetanusu, adsorbirano	36.765	36.340	30.440	26.520	32.510	123	90.000,00
J07AN01	Cepivo proti tuberkulozi z oslabljenimi bakterijami	7.500	8.750	9.900	9.850	10.100	103	14.640,00
J07BA01	Cepivo proti klopnemu meningoencefalitisu z inaktiviranimi virusi (za otroke)	774	10.831	23.197	25.471	30.712	121	307.617,90
	Cepivo proti klopnemu meningoencefalitisu z inaktiviranimi virusi (za odrasle)	3.502	10.968	10.164	9.477	10.561	111	102.905,00
J07BB02	Cepivo proti gripi – prečiščen antigen virusa influenza (za otroke)	17	0	0				
	Cepivo proti gripi – prečiščen antigen virusa influenza (za odrasle)	82.120	131.405	268.111	226.320	166.290	73	1.381.620
J07BC01	Cepivo proti hepatitisu tipa B, rekombinantno (za otroke)	61.560	58.560	56.600	54.310	54.420	100	364.427,10
	Cepivo proti hepatitisu tipa B, rekombinantno (za odrasle)	3.106	3.613	2.175	2.030	2.057	101	27.626,10
	Cepivo proti hepatitisu tipa B, rekombinantno (za dializne bolnike)	1.143	1.742	1.013	1.049	1.132	108	57.500,00
J07BC02	Cepivo proti hepatitisu tipa A z inaktiviranimi virusi, adsorbirano (za otroke)	8	11	8	17	135	794	2.092,55
	Cepivo proti hepatitisu tipa A z inaktiviranimi virusi, adsorbirano (za odrasle)	155	160	83	88	509	578	8.717,10
J07BC20	Cepivo proti hepatitisu tipa A (inaktivirano) in hepatitisu tipa B (rekombinantno), adsorbirano	330	346	233	248	280	113	11.432,16
J07BD52	Mešano cepivo proti ošpicam, mumpsu in rdečkam z oslabljenimi virusi	46.170	41.760	42.360	38.750	39.240	101	226.635,50
J07BF03	Trovalentno cepivo proti otroški ohromelosti z inaktiviranimi virusi	403	348	306	316	388	123	2.280,00
J07BG01	Cepivo proti steklini z inaktiviranimi virusi	827	709	374	573	381	66	11.700,00
J07BK01	Cepivo proti noricam z oslabljenimi virusi	56	69	47	73	85	116	2.480,00
J07BM01	Cepivo proti humanim papiloma virusom (tipom 6, 11, 16, 18)	38	0	0	0	0		
J07BM03	Cepivo proti humanim papiloma virusom (devetvalentno)	16.105	19.275	16.470	22.485	26.321	117	1.127.000,00
J07CA06	Mešano cepivo proti davici, tetanusu, oslovskemu kašlju (acelularno), otroški	78.408	75.374	27.347	7.513	246	3	0

	ohromelosti (inaktivirano) in hemofilusu influence tipa B (konjugirano), adsorbirano							
J07CA09	Mešano cepivo proti davici, tetanusu, oslovskemu kašlju (acelularno), otroški ohromelosti (inaktivirano), hepatitisu tipa B in hemofilusu influence tipa B (konjugirano), adsorbirano	28	2.668	36.021	49.660	52.640	106	641.178,00
SKUPAJ								6.749.993,62

Preskrba z zdravili za izvajanje programa cepljenja sledi spremembam v programu cepljenja, epidemiološkim razmeram, številu rojstev pri rutinskih cepljenjih ter številu oseb s posamezno zdravstveno indikacijo pri nerutinskih cepljenjih. Pri preskrbi se upoštevajo tudi najnovejše raziskave na področju cepiv in morebitne spremembe na trgu zdravil.

Na preskrbo z zdravili za izvajanje programa cepljenja je v letu 2022 vplivala naslednja sprememba:

- cepljenje za kronične bolnike in vse osebe stare 65 let in več s pnevmokoknim polisaharidnim cepivom se financira iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Distribucija in logistika cepiv proti covid-19

Celotna logistika in distribucija cepiv proti covid-19 poteka preko centralnega logističnega sistema, ki ga je vzpostavil in ga upravlja NIJZ.

NIJZ sprejema naročila izvajalcev cepljenja in pripravi razdelilnik v skladu z določenimi prioritetami ter izraženimi potrebami cepilnih mest. NIJZ prevzema cepiva od dobaviteljev, shranjuje, razdeljuje, pripravlja in izdaja cepiva ter jih dostavlja v cepilne centre.

Pri pripravi načrta distribucije, shranjevanja in logistike se upošteva različne velikosti pakiranj posameznih cepiv in posebne temperaturne pogoje za transport in shranjevanje cepiv treh različnih platform:

- temperaturno območje od -60°C do -90°C,
- od -15°C do -25°C,
- od 2°C do 8°C.

Skupaj s cepivi poteka distribucija pribora (brizg, igel), topila za pripravo cepiv, navodil za uporabo, kartic in nalepk s podatki o cepivu.

V letu 2022 je bilo izdanih 409.452 odmerkov različnih cepiv, leta 2021 pa preko 3 milijone odmerkov različnih cepiv (tabela 5.2).

Tabela 5.2: Izdaja cepiv proti covid-19 v letu 2022

Vrsta zdravila	Proizvajalec	Nacionalna šifra	IZDAJA št. odmerkov
Comirnaty 30 mikrogramov/odmerek koncentrat za disperzijo za injiciranje	Pfizer	159254	257.262
Comirnaty 10 mikrogramov/odmerek koncentrat za disperzijo za injiciranje	Pfizer	159072	9.400
Comirnaty 3 mikrogrami/odmerek koncentrat za disperzijo za injiciranje	Pfizer	158909	300
Comirnaty Original/Omicron BA.1 (15/15 mikrogramov)/odmerek disperzija za injiciranje	Pfizer	158926	22.320
Comirnaty Original/Omicron BA.4-5 (15/15 mikrogramov) /odmerek disperzija za injiciranje	Pfizer	158923	81.420
Comirnaty Original/Omicron BA.4-5 (5/5 mikrogramov)/odmerek koncentrat za disperzija za injiciranje	Pfizer	158902	500
Spikevax 0,2 mg/ml disperzija za injiciranje	Moderna	159242	25.600
Spikevax bivalent Original/Omicron BA.1 (50 mikrogramov/50 mikrogramov)/ml disperzija za inj.	Moderna	158924	5.150
Spikevax bivalent Original/Omicron BA.4-5 (50 mikrogramov/50 mikrogramov)/ml disperzija za inj.	Moderna	158905	1.350
JCOVDEN suspenzija za injiciranje	Janssen	159223	950
Nuvaxovid disperzija za injiciranje	Novavax	159027	5.000
Vaxzevria suspenzija za injiciranje	AstraZeneca	159233	200
			409.452

Preskrba z zdravili za zdravljenje covid-19

V skladu s pooblastili Ministrstva za zdravje je NIJZ izvedel nakup zdravil za zdravljenje covid-19 ter vzpostavil in organiziral sistem za prevzem, shranjevanje in razdeljevanje zdravil.

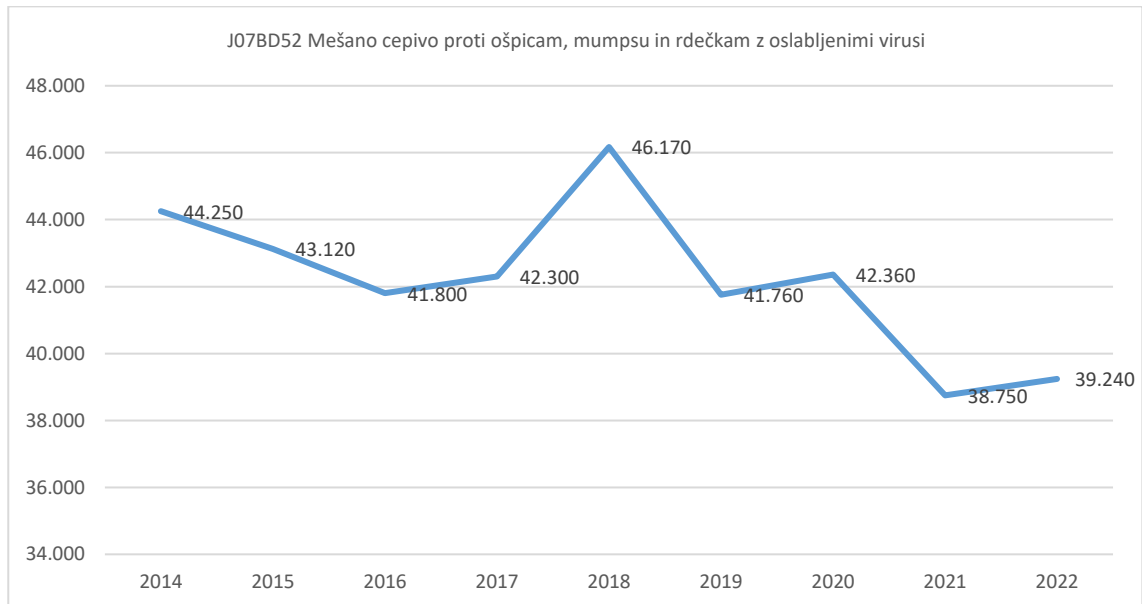
Tabela 5.3: Preskrba z zdravili za zdravljenje covid-19

Vrsta zdravila	Proizvajalec	Nacionalna šifra	Nabava / sc 2022	Izdaja / sc 2022
Lagevrio (molnupiravir)	Merck	142496	5.760	1.200
Regkirona (regdanvimab)	Celltrion	142497		158
Ronapreve (casirivimab / imdevimab)	Roche	159076		225
Xevudy (sotrovimab)	GSK	159054	2.016	1.611
Evusheld (tikasagevimab / cilgavimab)	AstraZeneca	159000	1.728	1.683
Veklury (remdesivir)	Gilead	159309	17.280	12.412
Paxlovid (PF-07321332 / ritonavir)	Pfizer	159029	18.588	3.754

Trendi porabe nekaterih cepiv

Mešano cepivo proti ošpicam, mumpsu in rdečkam z oslavljenimi virusi (J07BD52)

Na sliki 5.1 prikazujemo trend porabe odmerkov mešanega cepiva proti ošpicam, mumpsu in rdečkam z oslavljenimi virusi (J07BD52) v letih 2014 do 2022, kjer je opazen porast porabe cepiv v letih 2016 do 2018. Sledi upad porabe tega cepiva, v letu 2022 je opazen rahel porast porabe (indeks 2022/2021 je 101).

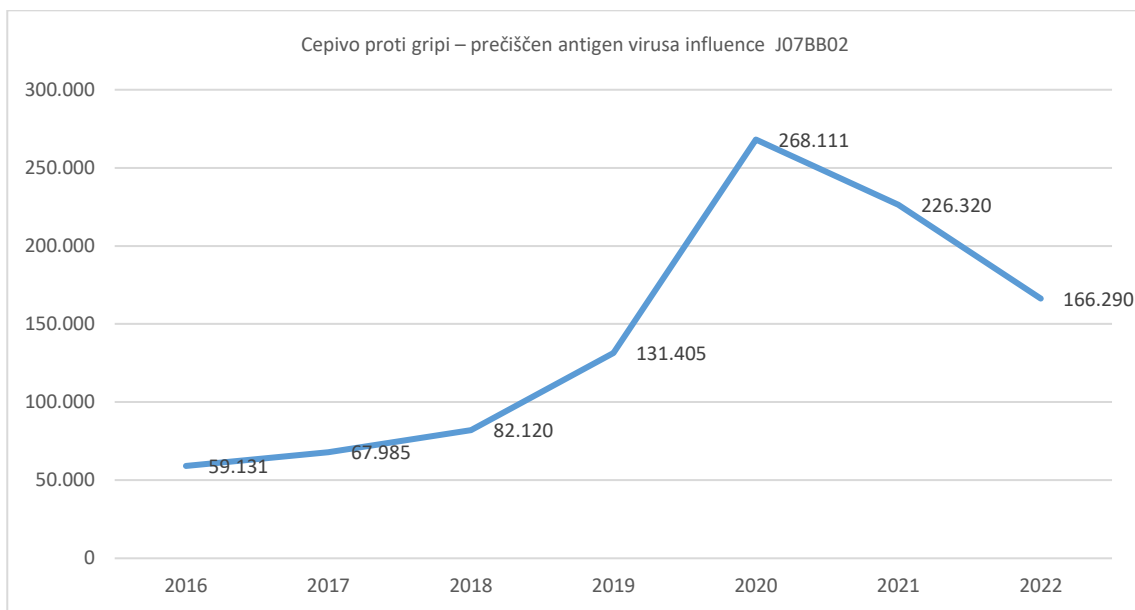
Slika 5. 10: Trend porabe odmerkov mešanega cepiva proti ošpicam, mumpsu in rdečkam z oslavljenimi virusi (J07BD52) v letih 2014 do 2022.

Cepiva za cepljenje proti gripi s prečiščenim antigenom virusa influenze za odrasle in otroke (J07BB02)

Na sliki 5.2 prikazujemo trend porabe odmerkov cepiva za cepljenje proti gripi s prečiščenim antigenom virusa influenze za odrasle (J07BB02) v letih 2016 do 2022.

Opazen je porast cepljenja proti gripi za odrasle v letu 2020 (index 204) ter upad cepljenja proti gripi v letih 2021 in 2022 (indeks 73).

V zadnjih teh letih proti gripi ni bil cepljen noben otrok.

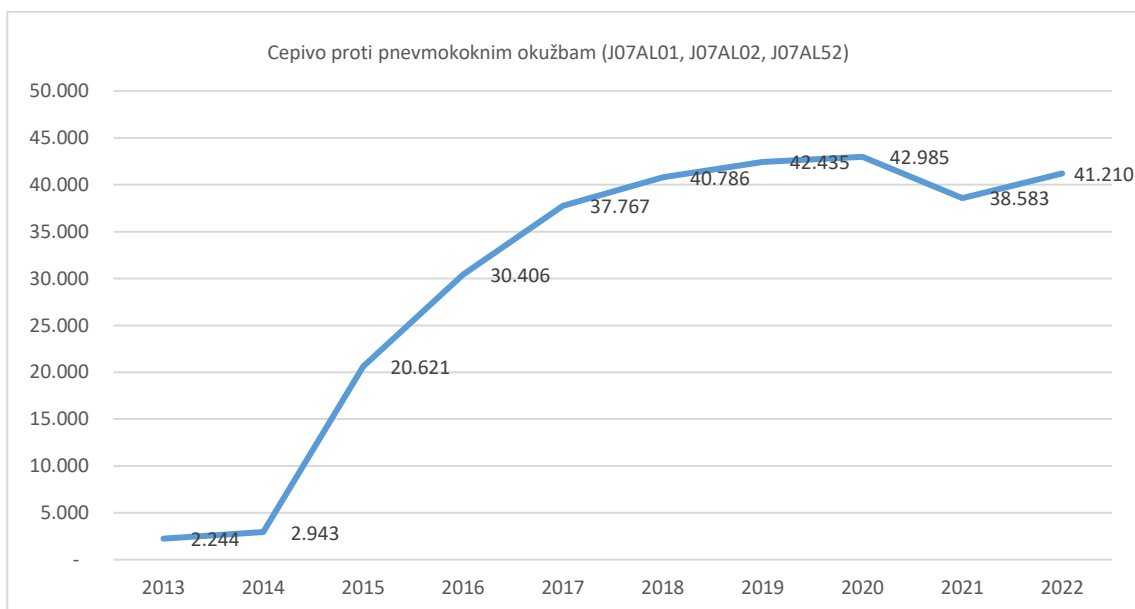

Slika 5. 2: Trend porabe odmerkov cepiva za cepljenje proti gripi s prečiščenim antigenom virusa influence za odrasle (J07BB02) med leti 2016 in 2022.

Cepivo proti pnevmokoknim okužbam (J07AL01, J07AL02, J07AL52)

Skupaj prikazujemo porabljeno cepivo proti pnevmokokom s prečiščenimi polisaharidnimi antigeni (J07AL01), cepivo proti pnevmokoknim okužbam s prečiščenimi in vezanimi polisaharidnimi antigeni (J07AL02) in cepivo proti pnevmokokom s prečiščenimi in vezanimi polisaharidnimi antigeni (J07AL52). V letu 2022 je opazen rahel porast predpisovanja.

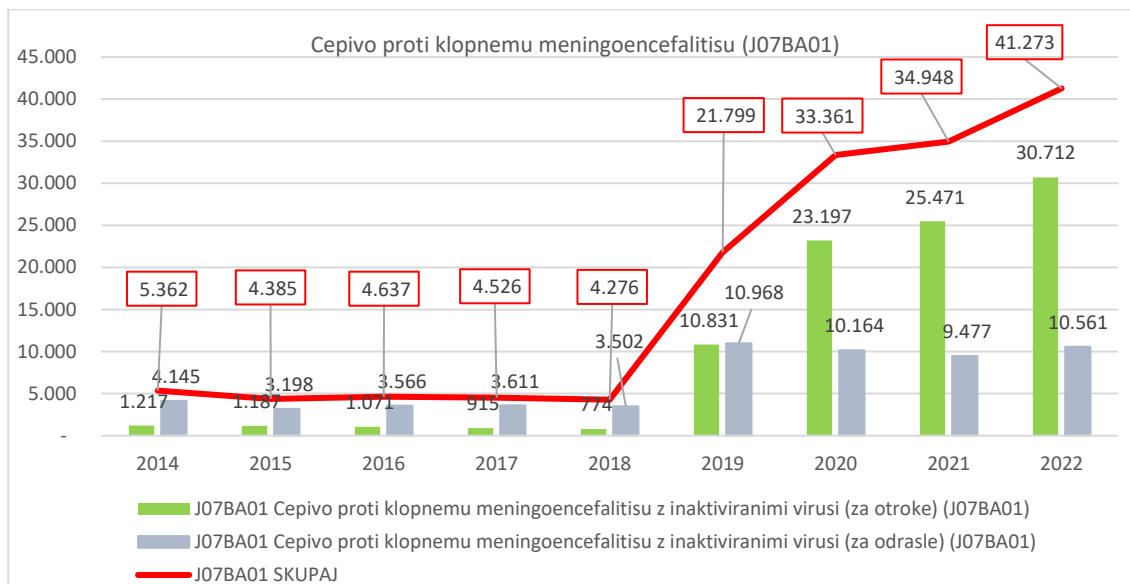
Na sliki 5.3. prikazujemo trend porabe odmerkov cepiva proti pnevmokokom v letih 2013 do 2022.

Slika 5.3: Trend odmerkov vseh cepiv proti pnevmokoknim okužbam (J07AL01, J07AL02, J07AL52) v letih 2013 do 2021.

Cepivo proti klopnemu meningoencefalitisu z inaktiviranimi virusi za otroke in za odrasle (J07BA01)

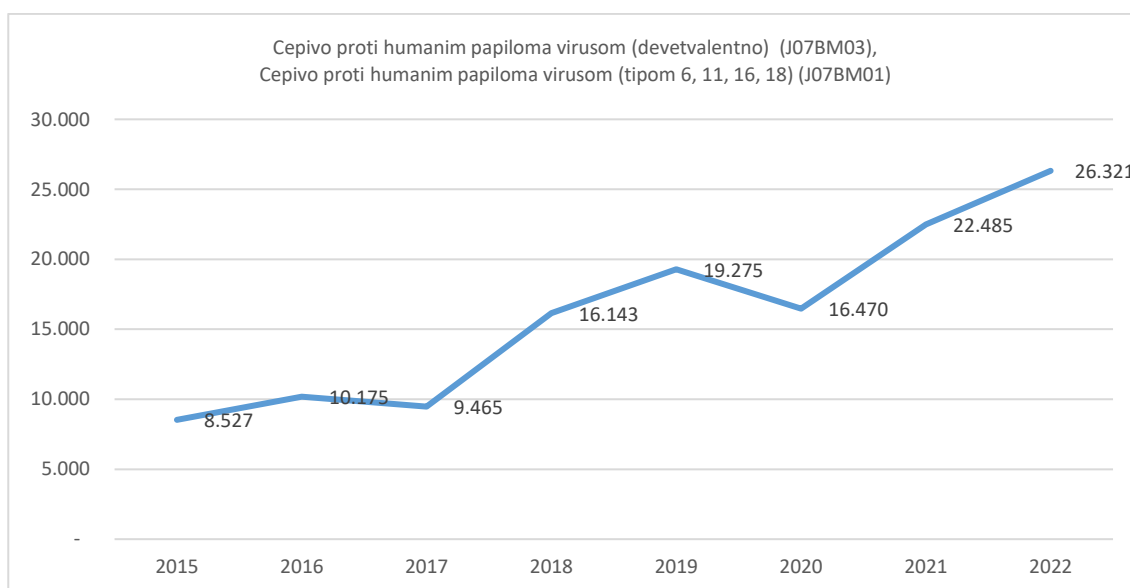
Na sliki 5.4. prikazujemo trend porabe odmerkov cepiva proti klopnemu meningoencefalitisu z inaktiviranimi virusi za otroke in za odrasle (J07BA01) v letih 2014 do 2021. V zadnjem letu je opazen trend porasta cepljenja otrok (indeks 110) in manjši padec cepljenja odraslih (indeks 93) proti klopnemu meningoencefalitisu.

Slika 5.4: Trend porabe odmerkov cepiva proti klopnemu meningoencefalitisu z inaktiviranimi virusi za otroke in za odrasle (J07BA01) v letih 2014 do 2022.

Cepivo proti humanim papiloma virusom (J07BM01, J07BM03)

Na sliki 5.5 prikazujemo trend posameznih odmerkov cepiva proti humanim papiloma virusom (tipom 6, 11, 16, 18) (J07BM01) in cepiva proti humanim papiloma virusom (devetvalentno) J07BM03). Ker je devetvalentno cepivo proti humanim papiloma virusom povsem zamenjalo prejšnje različice, prikazujemo skupen trend, ki je naraščajoč (indeks 117).

Slika 5.5: Skupni trend porabe vseh odmerkov cepiva proti humanim papiloma virusom (J07BM01, J07BM03) v letih 2015 do 2021.

6. Literatura in viri

1. Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (2000). Uradni list RS št. 65/00, 31/18. Pridobljeno 20.1.2019 s <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1419>.
2. Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06, 114/06, 91/07, 76/08, 62/10, 87/11, 40/12, 21/13, 91/13, 99/13, 111/13, 95/14, 47/15, 61/17, 64/17 in 36/19).
3. Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016 - 2025: »Skupaj za družbo zdravja«. Uradni list RS št. 25/2016. Pridobljeno s spletne strani: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/125979#!/Resolucija-o-nacionalnem-planu-zdravstvenega-varstva-2016-2025-Skupaj-za-druzbo-zdravja-%28ReNPZV16-25%29> dne 12.05. 2017.
4. Guidelines for ATC classification and DDD assignment 2020. WHO Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology. (2021) Oslo: WHO Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology. Pridobljeno s spletne strani: https://www.whocc.no/atc_ddd_index_and_guidelines/guidelines/ dne 1.3.2022.
5. ATC/DDD metodologija. Pridobljeno s spletne strani: https://www.whocc.no/atc_ddd_methodology/purpose_of_the_atc_ddd_system/ dne 1.3.2022.
6. Zakon o zdravilih. Uradni list RS št.17/14, 66/19.
7. Zakon o lekarniški dejavnosti. Uradni. l. št. 85/16, 77/17 in 73/19).
8. Pravilnik o razvrščanju zdravil na listo (Ur. list RS št. 35/2013).
9. Terapevtske skupine. ZZS. Pridobljeno s spletne strani: <https://www.zzs.si/?id=126&detail=1CF0EBC91654516FC125785300376261> z dne 5.4.2022.
10. Slovenske statistične regije in občine v številkah. Statistični urad RS. Pridobljeno s spletne strani: <https://www.stat.si/obcine/> z dne 10. 3. 2022.
11. NIJZ, Evidenca gibanja zdravstvenih delavcev in mreža zdravstvenih zavodov – Register izvajalcev zdravstvene dejavnosti in delavcev v zdravstvu (RIZDDZ) (IVZ 16). Pridobljeno s spletne strani: <https://www.nijz.si/sl/podatki/izvajalci-zdravstvene-dejavnosti>, 15.3.2021.
12. Slovenske smernice za klinično obravnavo sladkorne bolezni tipa 2, leto 2016. Pridobljeno 15.4.2018 s spletne strani: <http://endodiab.si/priporocila/smernice-za-vodenje-sladkorne-bolezni>.
13. Korpar M. Farmakoterapija osteoporoze. Pharmacotherapy of osteoporosis . Farm Vestn 2019; 70. Pridobljeno 28.4.2020 s spletne stran: <http://www.sfd.si/uploads/datoteke/korpar.pdf>.
14. Kocjan T, Govc Eržen J. Protokol vodenja bolnikov z osteoporozo. Slovensko osteološko društvo, Ljubljana, 2016.
15. Fras Z, Kova D. Neposredni peroralni antikoagulanti (NOAK) v klinični praksi, e-zbornik prispevkov Znanstveno-strokovno srečanje Združenja kardiologov Slovenije, 2017. Pridobljeno 15.4.2018 s spletne strani: <http://www.sicardio.org/Documents/noak2017.pdf>.
16. Brguljan-Hitij J, Dolenc P, Erhatic A in Salobir B. Slovenske smernice za obravnavo hipertenzije 2018. združenje za arterijsko hipertenzijo. Ljubljana, 2019.
17. Tušek-Bunc K. Benigna hiperplazija prostate. navodila za bolnike. združenje zdravnikov družinske medicine, zavod za razvoj družinske medicine. Pridobljeno 20.4.2021 s spletne strani: <https://duckduckgo.com/?t=ffnt&q=.+Benigna+hiperplazija+prostate.+navodila+za+bolnike.+zdru%C5%BEenje+zdravnikov+dru%C5%BEinske+medicine%2C+zavod+za+razvoj+dru%C5%BEinske+medicine&ia=web>.

18. Državna strategija »Eno zdravje« za obvladovanje odpornosti mikrobov (2019-2024). Pridobljeno 10.4.2023 s spletne strani: <https://www.google.com/search?client=firefox-b-e&q=strategija+zagotavljanja+odpornosti+mikrobov&spell=1&sa=X&ved=2ahUKewiBgqDe0-z-AhX1SFEDHe71AoMQBSgAegQIDBAB&biw=1920&bih=1019&dpr=1>
19. Kostnapfel T, Šubelj M, Simonovič Z, Juder Kogler M, Korošec A, Glavan U, Serdt M, Čižman M. Trendi porabe zdravil za sistemsko zdravljenje bakterijskih okužb v Sloveniji v letu 2020. *Isis: glasilo Zdravniške zbornice Slovenije*. [Tiskana izd.]. 2022, letn. 31, št. 1, str. 36-44.
20. EASL Recommendations: Treatment of Hepatitis C (2018). pridobljeno dne 5.6.2019 s spletne strani: <https://easl.eu/publication/easl-recommendations-treatment-of-hepatitis-c/>.
21. Mencinger M. Stranski učinki ob zdravljenju rakavih bolezni z zaviralci tirozinskih kinaz. Side effects of tyrosine kinase inhibitors in cancer treatment. Onkološki inštitut Ljubljana, Ljubljana 2018, doi:10.25670/oi2018-004on.
22. Ovčariček T, Matos E, Snoj Šarvari N. Kaj morate vedeti o zdravilu denosumab, Onkološki inštitut Ljubljana, 2019.
23. Kostnapfel T, Jandl M, Hočevnar-Grom A, Korošec A, Kastelic A. Prescription opioids use and opioid-related mortality monitoring in Slovenia. *Heroin addiction and related clinical problems*. 2022, vol. 24, no. 1, str. 1-7, graf. prikazi. ISSN 1592-1638. <https://www.heroinaddictionrelatedclinicalproblems.org/harcp-archives-doi-articles.php>.
24. Kostnapfel T, Korošec A, Kastelic A. Tramadol as the most prescribed opioid analgetic medication in Slovenia in recent years. *Heroin addiction and related clinical problems*. Oct. 2020, vol. 22, no. 5, str. 13-18, graf. prikazi. ISSN 1592-1638. <http://www.heroinaddictionrelatedclinicalproblems.org/harcp-archives-doi-articles.php>
25. Kostnapfel T, Korošec A, Kastelic A. Extent and trend of prescription opioids in assisted treatment programmes for opioid addiction and pain medications in Slovenia from 2007 until 2018. *Heroin addiction and related clinical problems*. June 2020, vol. 22, no. 3, str. 13-19, graf. prikazi. ISSN 1592-1638. <http://www.heroinaddictionrelatedclinicalproblems.org/harcp-archives-doi-articles.php>.
26. Plesničar Kores B. Osnove psihofarmakoterapije. Medicinska fakulteta Maribor, 2.izd, Maribor, 2008.
27. Plemenitaš Ilješ A, Drobnič Radobuljac M, Kores Plesničar B, Pregelj P, Škodlar B, Terzić T, Bon J. Smernice za zdravljenje depresivne motnje. Združenje psihiatrov pri Slovenskem zdravniškem društvu. Ljubljana, 2021.
28. Tršinar M. Zdravljenje depresije pri starostnikih. *Farm vestn* 2017; 68: 153-9.
29. Varl Turk T. Zdravljenje s konopljo pet let po sprejetju uredbe o uporabi konoplje v medicinske namene. 10. Slovensko srečanje o klinični farmakologiji: Varna uporaba zdravil. Zbornik. SZD – Sekcija za klinično toksikologijo, UKC LJ, Ljubljana, 2023.
30. Pravilnik o določitvi Programa cepljenja in zaščite z zdravili za leto 2022 (Uradni list RS, št. 127/22)

Zahvala

Za posredovanje podatkov se iskreno zahvaljujemo

Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije